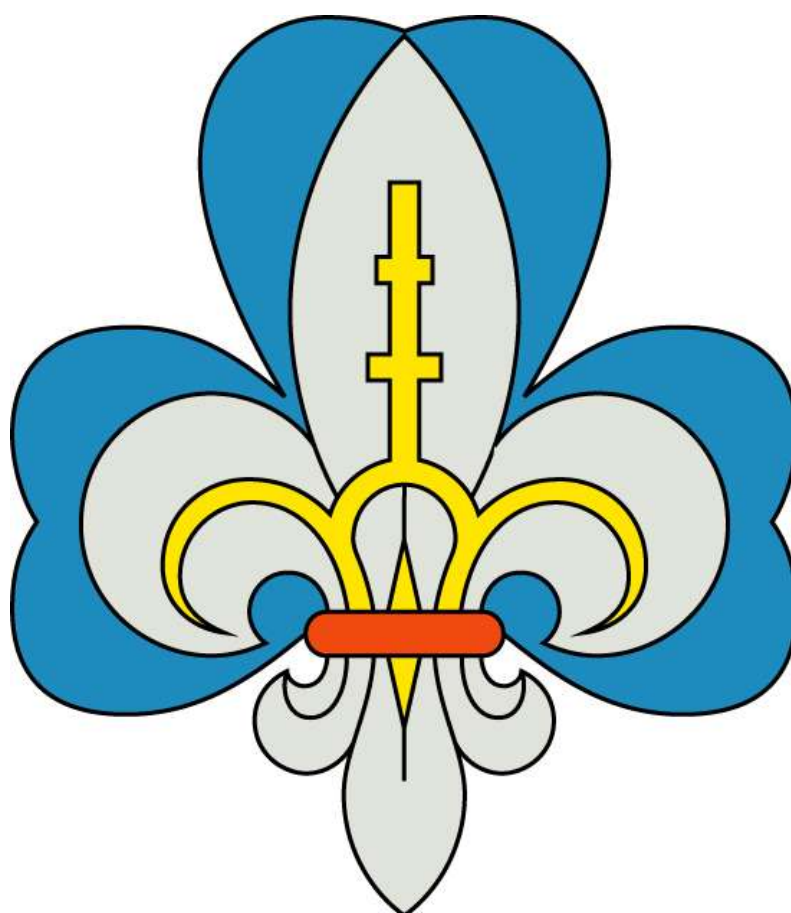

Kolektív autorov

Poprední skauti a skautky na Slovensku

IV. rozšírené vydanie

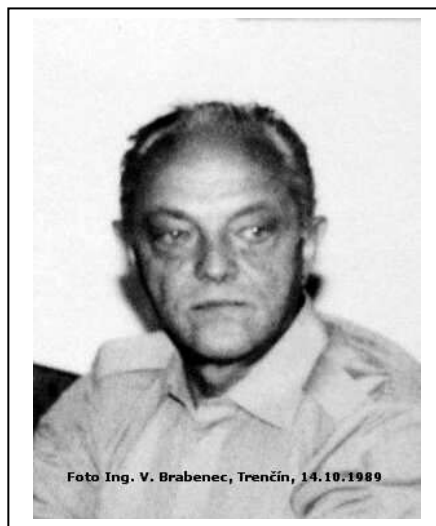
Slovenský skauting
Historická komisia
2024

Úvodom niekoľko viet,

Nasledujúci súbor životopisných charakteristík skautských osobností predkladá Historická komisia Slovenského skautingu skautskej verejnosti ako informáciu o zakladateľoch skautingu a o tých, čo skautské hnutie v Československu a na Slovensku rozvíjali a rozširovali, bez ohľadu na to, v ktorej skautskej organizácii pôsobili. Výberom osobností do publikácie bol ich skautský život a ich prínos pre skauting. Nebolo v silách pár skautov, ktorí sa venovali zostaveniu tejto práce publikovať viac charakteristík skautských osobností. Ubezpečujeme však čitateľa, že vo svojom úsilí pokračujeme a už pripravujeme charakteristiky na ďalšie rozšírené vydanie.

Záujemcom o rozsiahlejšie a detailnejšie charakteristiky jednotlivých skautov odporúčame Použitú literatúru, ako zdroj ďalších poznatkov, zbierky Skautského múzea v Ružomberku a tiež archív Historickej komisie. Kontaktovať nás môžete na e-mailovej adrese: historicka.komisija@skauting.sk.

Všetky Vaše pripomienky, prípadné doplnky radi privítame.

Androvič Štefan Ing. arch. – Šťuka (*2.10.1930 - +19.2.2012). Brat Šťuka sa narodil v Trenčíne 2.10.1930. So skautingom sa zoznámil prostredníctvom brata Františka Gašparíka a vstúpil ako vlčá do prvého oddielu ZJS RČS. Veľa si tam nezaskautoval, pretože oddiel v decembri 1938 zanikol. V Trenčíne ostali iba oddiely SKS, ktoré akosi prežili až do leta 1940, kedy sa tiež rozpadli, nakoľko sa nechceli začleniť do radov totalitnej Hlinkovej mládeže. Šťuko spomína „Pretože som tam mal kamarátov, v lete 1940 ma vzali na ich letný tábor, ale iba ako hosť“.

Po skončení vojny vstúpil najskôr do 4., potom do 1. oddielu Slovenského Junáka v Trenčíne, už ako gymnazista. V roku 1947 sa stal účastníkom svetového Jamboree vo Francúzsku, nazvaného Jamboree mieru. S francúzskymi skautmi na ich lodi absolvoval z prístavu mestečka Biaritz plavbu okolo pobrežia do Pyrenejí a severného Španielska do Irunu. Tento zážitok bol podnetom k prestupu k tvoriacemu sa 1. oddielu vodných skautov v Trenčíne, ale pod vplyvom zhoršujúcej sa politickej situácie bol onedlho Slovenský Junák zlikvidovaný.

V časoch odmlky počas štúdia na SVŠT (Slovenská vysoká škola technická) nadväzuje osobný aj písomný styk s radom významných osobností skautingu a plne sa venuje zhromažďovaniu historických materiálov a dokumentov zo svojho mesta, regiónu a krajiny.

Rok 1968 motivuje br. Šťuka k práci v obnovenom Slovenskom Junáku. Až do likvidácie vykonáva funkciu tajomníka trenčianskeho zboru, je účastníkom 3. Junáckeho snemu v Bratislave, absolvuje ÚLŠ v blatnickej doline. Po likvidácii Slovenského Junáka sa naplno venuje kontaktom s br. Jozefom Horkým a skupinou Arch Scout, ktorú Horký vedie. Spracováva rad dokumentov o histórii jednotlivých skautských organizácií na Slovensku a jeho srdcovú záležitosť – históriu trenčianskeho skautingu.

Na jar 1988 dáva podnet k založeniu skupiny oldskautov pre skautské zberateľstvo a históriu skautingu, ktorá pracuje v Trenčíne až do roku 1990, kedy oživa skauting v celej republike. Úzko spolupracuje s vtedajším ilegálnym československým náčelníkom br. Jančekom – Maršalom a od roku 1988 sa účastní na Reunionoch Arch Scout, stáva sa členom Plajnerovho oddielu a predkladá tam spracovanie štúdie „Vznik skautingu na Slovensku a obdobie pred vznikom RČS“. V decembri 1989 bol jedným zo šiestich členov prípravného výboru pre obnovenie činnosti Slovenského junáka.

Svoje skúsenosti uplatňuje vo funkcii predsedu Historickej komisie pri náčelníctve SISk. Súčasne obnovil 52. OS klub Junák považský v Trenčíne a viedol ho. Redigoval časopisy „Informácie o skautskom zberateľstve“ a „Trenčiansky skaut“. Prispieval do regionálnych novín a republikových skautských časopisov.

Bol účastníkom skautských snemov 1990, 1992, 1994, 1995, 1999.

Vydal publikácie „Letecký skauting; Európsky skauting; História Slovenských lesných škôl“. Spísal históriu vodného, katolíckeho, židovského skautingu a skauting RTJ a rad menších článkov. Stal sa inštruktorom Slovenskej ústrednej školy (SÚLŠ).

K jeho záľubám patrilo letectvo, o ktorom usporiadal rad prednášok a zberateľstvo – skautská filatélie, filografia a celý rad ďalších odborov. Bol jedným zo spoluautorov trojdielnej knihy Slovenské letectvo. Až do poslednej chvíle spolupracoval so Skautským múzeom v Ružomberku.

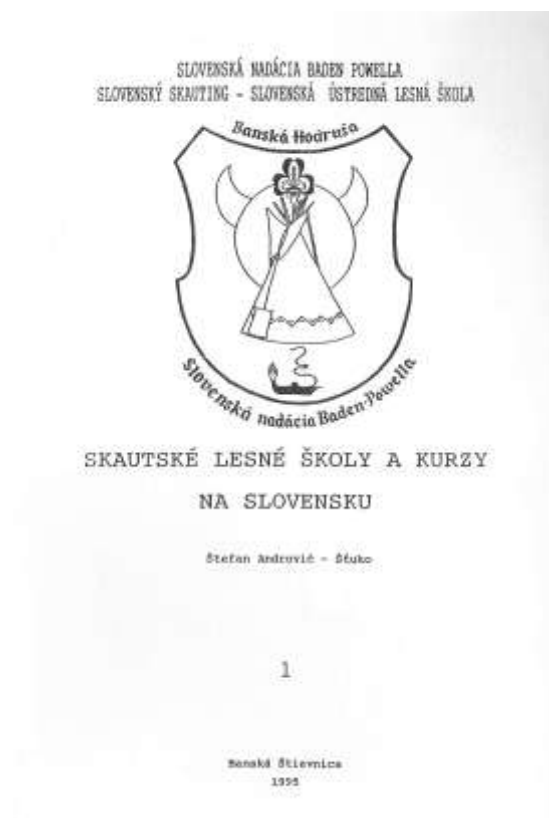
Jeho dlhoročná práca bola ohodnotená vyznamenaním:

Za skautskú vernosť II. stupňa

Skautská láska

a českým „Řádem čestné lilie v trojlístku“ – strieborný stupeň.

Miloš Navrátil

Balabán Anton - Suli (*26.3.1912 – +31.1.1990). Členom 1. oddielu Zväzu junákov-skautov RČS v Nitre sa stal už v roku 1927. O päť rokov neskôr bol menovaný za rovera, čo vtedy znamenalo, že išlo o skauta veľmi skúseného a skautsky vzdelaného. Neskôr bol zástupcom vodcu 4. oddielu "Živno" a radcom družiny Sobov. Po roku 1945 bol vodcom oblasti, mal predajňu nábytku a stolársku dielňu, ktorá sa využívala aj ako klubovňa. Tiež bol menovaný za vodcu a inštruktora Oblastnej lesnej školy. Pod jeho vedením sa uskutočnila minimálne jedna vodcovská lesná škola pre skautov a to v júli 1947 v Nitre na Zobore.

Keď sa vo februári 1948 dostali komunisti k moci, ako živnostník a skautský činovník sa dostal do nemilosti. Ešte nejaký čas mal možnosť realizovať sa v turistickom oddiele Československého zväzu telesnej výchovy. No jeho podnik mu znárodnili a v decembri

1952 ho potrestali nútenými prácami v Pomocných technických práporoch (PTP), kde ťažko pracoval v lesoch a na stavbách. Približne po roku sa odtiaľ vrátil s podlomeným zdravím. Nemohol sa uplatniť vo svojom zamestnaní, ani sa poriadne zamestnať. Žil hlavne z dôchodku vojenského invalida. No druhý raz sa šťastne oženil, založil si rodinu.

S veľkým odhodlaním sa pustil do obnovy skautingu v rokoch 1968-1970. Opäť v pozícii oblastného vodcu (IV. Nitrianska oblasť). Po opätovnom zákaze činnosti Slovenského Junáka ho niekoľko krát vypočúvala a zrejme aj sledovala Štátna bezpečnosť. Pádu totalitného režimu, ktorý ho nespravodlivo perzekvoval, sa síce dožil, no už bol veľmi ťažko chorý. Istotne by sa zapojil do znovuzrodenia skautingu v Nitre. Svoju oddanosť skautskej myšlienke zvečnil na svojom náhrobku, kde dominuje slovenská skautská ľalia.

Za svoju prácu v prospech skautingu bol brat Suli vyznamenaný: **Junáckou hviezdou I. stupňa** (1969).

Rastislav Lukáč

Balážia Jozef PhDr. CSc. – Rys (*2.6.1929 – +5.10.2011). Brat Rys sa narodil v Lazanoch okres Martin. Ľudovú školu absolvoval v Kláštore pod Znievom a v roku 1940 nastúpil na štúdium na Gymnázium v Kláštore pod Znievom. Už ako chlapec mal rád prírodu a po skončení 2.svetovej vojny sa stal členom obnoveného skautského hnutia v Kláštore pod Znievom. V roku 1948 dokonca nadobudol funkciu zástupca zborového vodcu. V roku 1948 ho ale zároveň ako mnohých iných zastihol nový režim, ktorý skauting zrušil a tak skončilo načas aj skautovanie brata Rysa. Po maturite pokračoval v štúdiách na Filozofickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave

Obľúbeným miestom oddychu v lete i zime sa stala chata v Malachovskej doline, ktorú postavil v šesťdesiatych rokoch sám so synom a rodinou. Tam trávil voľný čas prechádzkami do prírody i veselé Veľké noci so susedmi – chatármi. Večerami rád spieval a hral na gitare v kruhu rodiny a priateľov. Pri pobyte na chate sa s láskou venoval úprave skalky. Od návštevy chaty cez zimu ho neodradili ani dvojmetrové záveje snehu, či prechádzka pešo 3,5 km od najbližšej autobusovej zastávky. Mnohé skautské akcie s 3.oddielom skautov Lišiaci v 90.tych rokoch sa konali práve na tejto chate v Malachovskej doline.

Okolo roku 1991, čiže skoro o 40 rokov neskôr, prihlásil svojho syna Ľuboša do skautingu, na ktorý mal dobré spomienky. Práve skrze syna Ľuba začal žiť skautingom opäť. Nie naplno, len príležitostne. Zúčastňoval sa niektorých skautských výletov, stretnutí starších skautov a skoro každého skautského tábora 3.oddielu Lišiaci. Po odchode časti redakcie JUČĽUŠEV z časopisu Banskobystrický skaut na konci roka 1997, prevzal redaktorskú činnosť a už prvé číslo v roku 1998 bolo vydané pod jeho taktovkou. Ako šéfredaktor

vydržal v časopise jeden rok. Brat Rys samozrejme skautoval ďalej popri oddiele Lišiaci až približne do roku 2005.

Žiaľ, nastali zdravotné komplikácie, ale nevzdával sa a naďalej chodil v lete na prechádzky a túry do prírody a v zime na bežky a sánky so svojimi synmi, nevestou a vnukmi. V poslednom roku jeho života došlo k rýchlemu zhoršovaniu zdravotného stavu. Brat Rys zomrel 5.10.2011 vo veku 82 rokov a pochovaný je v Banskej Bystrici.

Keby k nám teraz brat Rys mohol prehovoriť, určite by sa snami rozlúčil nejakými takýmito slovami : „Rozum je svetlo, ktorým sa má príroda osvietiť, nie zapáliť. - Žite kľudne. Váš život musí byť vyrovnaný. Musíte myslieť láskavo jeden na druhého. Nemyslite si nič zlé jeden o druhom. Musíte byť trpezliví jeden ku druhému. A nemyslite na škaredé slová... Prajem si, aby ste robili to, čo je správne, vždycky si od vás prajem to, čo je správne.“

Bratovi Rysovi bolo dňa 9.10.1999 udelené skautské vyznamenanie:

Za skautskú vernosť (I.stupňa).

Ľubo Balážia – Ľubo; Ondrej Mihaľko – Supo

Bartosiewicz Dominik (*21.4.1912 – +11.10.2003). Pochádzal z Hlohovca. V 30. rokoch skautoval v Nitre u katolíckych skautov, kde bol radcom družiny. Teologické štúdiá absolvoval v Nitre a na Karlovej univerzite v Prahe, doktorát z teológie získal v Bratislave. V rokoch 1945-1950 bol vedúcim Ústrednej katolíckej kancelárie v Bratislave, kde pôsobil aj brat Boleček, zakladateľ katolíckeho skautingu v Nitre. Krátko učil na bohosloveckom učilišti sv. Ladislava v Nitre a ešte asi v roku 1950 bol nespravodlivo uväznený. Musel ťažko pracovať v uhoľných a uránových baniach. Po prepustení z väzenia, keď nemal štátny súhlas na výkon pastorácie, pracoval ako elektrikár v Pozemných stavbách v Nitre. V roku 1956 dostal štátny súhlas a stal sa správcom farnosti v Nitrianskych Hrnčiarovciach, kde slúžil sväté omše v slovenskom aj maďarskom jazyku. Celkovo tu pôsobil 36 rokov. V roku 1990 začal učiť liturgiku na Bohosloveckej fakulte Univerzity Komenského, Teologický inštitút sv. Gorazda Nitra. Neskôr sa stal pápežským prelátom. Po obnovení skautingu v roku 1990 bol duchovný radca slovenských katolíckych skautov v Nitre a členom oddielu oldskautov v Nitre. Posledné roky svojho života, keď sa už bez pomoci nedokázal pohybovať, prežil v Charitnom domove pre prestarých a chorých kňazov v Beckove.

Rastislav Lukáč

Bičová rod. Sanitriková Mária – Iskra (*1935). Sestre Iskre dal jej rodný kraj do vena to, čo sa mnohým nedostáva: poctivosť v konaní, dobrý vzťah k ľuďom, pracovitosť. Napriek subtilnosti svojej telesnej konštrukcie sa vyznačuje nezlomnou energiou. Charakteristickou črtou jej osobnosti je úprimná nábožnosť.

Narodila sa v Levoči v rodine nábytkového stolára ako najstaršia zo štyroch detí. Po skončení ľudovej školy začala študovať na levočskom gymnáziu, ale pričinením nového školského zákona sa najmladšie gymnaziálne ročníky museli vrátiť do tretej a štvrtej triedy strednej školy. Po jej ukončení navštevovala hospodársku školu v Spišskej Novej Vsi. Tú absolvovala v roku 1952. V zamestnaní u troch rôznych podnikov vykonávala viaceré funkcie administratívneho charakteru. Bola aj predsedníčkou základnej organizácie ROH.

Skautkou sa stala pričinením triedneho profesora Rudolfa Juríka na gymnáziu v Levoči. Bolo to krátke obdobie, pretože v roku 1948 bola skautská organizácia zrušená, staršie študentky a študenti museli vstúpiť do ČSM, mladší do Pioniera.

Ku skautingu sa sestra Iskra vrátila až po zmene politických pomerov v roku 1993, keď založila v Levoči skautský koedukovaný oddiel, ktorý dlhé roky viedla. Prvý tábor sa podarilo uskutočniť až po prekonaní počiatočných ťažkostí „rozbehu“ levočského skautingu v roku 1998 na Gislovci pri Úloží a potom ďalších 11 táborov na rôznych miestach Slovenska pod jej vedením.

Sestra Iskra slúžila skautingu od roku 1993, kedy bola skautská organizácia v Levoči obnovená, ako vodkyňa oddielu i ekonómka, potom zborová vodkyňa (2006 – 2012) a od založenia Podtatranskej oblasti aj ako zástupkyňa oblastného vodcu a ekonómka oblasti až do roku 2012. T.j. devätnásť rokov usilovnej, namáhavej práce v prospech slovenského skautingu.

Okrem „služobných“ povinností sa intenzívne venovala aj úspešnej popularizácii skautingu formou propagačných putovných výstaviiek na závesných paneloch s bohatou fotodokumentáciou. Patrila aj k priekopníkom tradície roznášky „betlehemskeho svetla“, ktoré so svojimi skautkami a skautmi preberala v roku 2000 vo Viedni, každoročne sa zúčastňovala odovzdávania betlehemskeho svetla skautom na poľskej Glodowke a trikrát brala účasť na vynášaní betlehemskeho svetla na Lomnický štít.

Za dlhoročnú obetavú a úspešnú prácu pre Slovenský skauting voľa roku 2007 náčelníctvom SISk poctená vyznamenaním „Služba skautingu“.

Mária Bičová

Birkuš Štefan (*28.5.1920 – 2.5.1996). Pochádzal z Tormoša (pôvodný názov Chrenovej). So skautingom sa stretol asi ako 14-ročný, patril ku katolíckym skautom v Nitre. Chodil cvičiť aj do Sokola, kde asi nadobudol vzťah k cvičeniu na bradlách. Zaujímala ho tiež ľahká atletika. Ukončil obchodnú školu a na začiatku pracoval ako úradník Živnostenskej spoločnosti. V období 2. svetovej vojny bojoval ako vojak Slovenskej armády na východnom fronte. Vedel výborne po nemecky, preto obsluhoval rádiostanicu. Po vojne vystriedal viacero povolaní, pracoval v Prahe, v Komunálnych službách v Nitre, Banskej Bystrici a Dunajskej Strede. Tiež písal do okresných novín reportáže a veľa fotografoval. Rád cestoval, chodil do prírody a zbieral samorasty. Po obnovení skautingu v roku 1990 bol členom oddielu oldskautov v Nitre, vypomáhal hlavne v oblasti hospodárstva zboru a na letných táboroch.

Rastislav Lukáč

Blažko Daniel Mgr. – Jastrab (*1972). Narodil sa v Prešove, vyrastal v Sabinove, kde navštevoval základnú školu aj gymnázium. Absolvoval Univerzitu Konštantína Filozofa v Nitre a VŠDS Žilina, Fakulta informačných a riadiacich systémov.

So skautingom sa stretol 1. apríla 1990, keď sa ako študent III. ročníka zúčastnil na prvom skautskom školení na chate Ostré pri Kysuckom Novom Meste. Školenie organizoval Slovenský skauting. Zoznámil sa tam s Dr. Ivanom Jančekom Maršalom a niekoľkými ďalšími činovníkmi Slovenského skautingu.

Od apríla 1990 v Sabinove pôsobil ako vodca 1. skautského oddielu, v lete 1990 sa zúčastnil Lesnej školy, zložil skautský sľub, v jeseni vodcovské skúšky. Počas jeho aktívneho skautovania spoločne s ďalšími bratmi a sestrami v Sabinove organizovali cca 9 skautských táborov, pripravovali celoročné programy a množstvo malých aj väčších podujatí. Počas aktívnej práce s oddielom založil a vydával časopis Sabinovský skaut, publikoval niekoľko inšpiratívnych brožúrok pre potreby oddielu alebo zboru.

V rokoch 1990-1993 počas štúdií v Žiline spolupracoval s bratom Maršalom pri jeho agende náčelníka SLSK, pomáhal mu viesť oddiel Siedmich statočných, spolupracoval pri tvorbe a vydávaní niekoľkých brožúrok, kníh a zborníkov pod hlavičkou SÚLŠ.

V júli 1992 sa aj vďaka Maršalovi niekoľko skautov zo Sabinova zúčastnilo radcovského tábora pri LŠ v Petroviciach. V roku 1996 sa zúčastnil českého kurzu FONS a PONS pod vedením br. Václava Břicháčka Giganta.

V júli 1997 spoločne s ďalšími bratmi a sestrami zo Sabinova pracoval v servistíme stredoeurópskeho jamboree Fénix v Prahe, o rok na to v servistíme jamboree Eurocor pri Revištskom Podzámčí.

Po krátkom pobyte v zahraničí a štúdiách sa k aktívnejšiemu skautingu vrátil okolo roku 2011 z dôvodu jeho dvoch detí, ktoré dorástli do veku, kedy by mali spoznávať krásne skautské myšlienky. Aktívne začal pomáhať 1. skautskému oddielu v obci Cabaj - Čápor, neďaleko Nitra, kde dospelý skaut Roman Molnár - Omo založil oddiel, ktorému sa nadšene venoval v duchu skautských myšlienok. Br. Jastrab pre oddiel postavil internetové stránky www.alfyaomegy.sk a poradensky ho podporoval informáciami z oblasti propagácie a nadväzovania vzťahov s verejnosťou. V súčasnosti pripravuje stránky pre Oblasť kniežat'a Pribinu a 23. zbor Nitrava z Nitra.

Spoločne s bratom Rastislavom Lukáčom - Orlom, s ktorým sa po rokoch skautovania v Sabinove ocitli rôznymi životnými púťami v Nitre, pracujú v súčasnosti na skautskom dokumente, projekte „Skauting v Nitre v spomienkach oldskautov“. Vďaka projektu sa oživila činnosť Oblastnej Historickéj komisie v Nitre. Zaznamenávanie a spracovávanie faktov a udalostí je jedným z koníčkov br. Jastraba, amatérsky sa tomu venoval už počas skautovania v Sabinove. Na podporu projektu vytvorili stránky www.storocnica.nitrava.sk.

Skauting vníma ako životnú filozofiu, v spolupráci s inými ľuďmi hľadá spoločné prieniky a snaží sa sústrediť na momenty, ktoré ľudí spájajú. Rešpektuje skautský zákon, nemá rád

malomeštiactvo a prospechárstvo. Br. Jastrab je presvedčený, že spoločnou prácou a spoločnými silami dokážu ľudia vytvoriť oveľa hodnotnejšie a väčšie výsledky, ako krátkodobo výhodnými projektmi na svojom malom, politickom teritóriu.

Vzhľadom na jeho pracovnú aj osobnú vyťaženosť sa v súčasnosti venuje skautskej činnosti predovšetkým poradensky, kde rád využíva svoje profesionálne praktické skúsenosti z propagácie, internetovej komunikácie a budovania vzťahov s verejnosťou - partnermi, rodičmi, školami a podobne s cieľom rozširovať myšlienku skautingu medzi ľuďmi. Je členom Historickej komisie Slovenského skautingu.

Blažko Daniel

Životné radosti br. Jastraba

Bojanovský Jozef - Pepča (*11.1.1933 - +17.4.2004). Aj on, ako mnoho iných prišiel na Slovensko z Moravy. Skautovať začal v Křížanově, mestečku v okrese Žďár nad Sázavou. Osud ho zavial do Nového Mesta nad Váhom. Profesiou bol elektrotechnik.

V Novom Meste nad Váhom sa podieľal na obnove skautingu v roku 1969. Organizoval a viedol koedukovaný 2. Voj vlčat, ktorých doviedol až k sľubu v Kálnici. Niektoré z jeho vlčat sa po obnove skautingu v roku 1990 ku skautovaniu vrátili.

V roku 1990 sa intenzívne zapojil do práce novomestského skautského zboru. S veľkou vervou pracoval na obnove a výzdobe prvej klubovne. Založil a od apríla 1992 do roku 1996 viedol zborový časopis Novomestský skaut. Bol náruživým rádioamatérom a od roku 1992 spolupracoval aj s inými amatérmi v republike. Organizoval rádioamatérske podujatie „Jamboree on the Air“ na Slovensku a účasť slovenských rádioamatérov na akciách „Skautská Javorina“.

Po vzniku Slovenskej republiky v roku 1993 organizoval odber skautskej tlače z Česka, ktorej bol po rozdelení Československa na Slovensku nedostatok. Od roku 1994 pracoval ako tlačový spravodajca trenčianskej a následne oblastnej skautskej rady. Usilovne navštevoval rôzne skautské podujatia a dopisoval do regionálnej i celoslovenskej tlače. Aktívne pracoval v klube skautských zberateľov ako zakladajúci člen trenčianskeho klubu, angažoval sa aj v „Klubě sběratelů Junáka“.

Za obetavú činnosť obdržal od Náčelníctva Junáka vyznamenanie:

Tri prúty bratstva

Za skautskú vernosť II. stupňa v roku 1994

Stanislav Zemek

Boško Jozef Ing – Bojo – (*28.9.1927 - +16.1.2004). Detstvo a mladosť prežil v Považskom Podhradí. To už v mladom veku utváralo jeho mimoriadne vreľý vzťah k prírode, čo sa neskôr prejavilo v jeho literárnej tvorbe.

Po stredoškolských štúdiách absolvoval dve vysoké školy - lesnícku a pedagogickú a až do dôchodku vyučoval matematiku na strednej škole v Považskej Bystrici, kde sa natrvalo usadil.

Skautom, vlastne vlčat'om, sa stal ešte pred druhou svetovou vojnou, ale bolo to veľmi krátke skautovanie. Skautské hnutie vládne orgány na Slovensku čoskoro zakázali. V čase neslobody sa venoval turistike. Po skončení vojnových strastí v roku 1945 založil skautský oddiel. Absolvoval Oblastnú lesnú školu v Jánošíkove 1946, woodcrafterskú Čotovku a zálesácky kurz Ústrednej lesnej školy. Napokon sa stal inštruktorom OLŠ a neskôr aj SÚLŠ. Pracoval vo viacerých vysokých funkciách a v Náčelníctve Slovenského skautingu. V tom čase sa intenzívne zaoberal zostavovaním nových stupňov skautskej zdatnosti.

Počas zákazu skautingu viedol turistický oddiel a bol aktívnym horolezcom a spoluautorom horolezeckého sprievodcu v oblasti Manína. Tu v Maníne jej po ňom nazvaná horolezecká cestu, po ktorej spravil prvovýstup.

Za jeho príspevok k rozvoju slovenského horolezectva mu udelili Zlatý odznak IAMES. Publikoval takmer polstovku článkov a úvah o vzťahu človeka k prírode domova, prevažne v časopise Krásy Slovenska. Časť z nich, tých najlepších a srdcom precítených esejí v roku 1992 vyšlo knižne pod názvom „Písmo z hôr“ vo vydavateľstve Skautská stopa.

Za obetavú činnosť v skautingu bol poctený vyznamenaním „Skautská láska“ a prvým stupňom vyznamenanania „Za vernosť“

Miroslav Jízdny

Brabenec Vojtech Ing. – Uzlík - (*1950). Narodený v Trenčíne. Po základnej škole v rodisku absolvoval strojnícku priemyslovku v Dubnici n. V. a Elektrofakultu SVŠT v Bratislave. Po povinnej vojenskej službe pracoval ako elektroinžinier v rôznych zamestnaniach v oblasti investičnej výstavby. Hoci od detstva bol v styku so skautingom (otec, kamaráti otcovi aj vlastní), skautský sľub zložil až 15. októbra 1989 do rúk vtedajšieho náčelníka br. Maršala na moravskej Ivančene na stretnutí Arch scoutu na Skurečene. Dva roky predtým sa začal zaoberať skautskou históriou za podpory vtedajšieho pracovného kolegu br. Šťuku, tiež br. Stonohu. Člen 52. klubu oldskautov v Trenčíne od jeho obnovenia v r. 1987, účastník znovuoobnovenia skautingu v r. 1989. V r. 1990 - 1991 vodca trenčianskeho 3.oddielu skautov. Autor viacerých drobnejších diel o histórii trenčianskej aj skautskej. Založil a prevádzkuje internetové stránky o histórii Trenčína (od 2008), trenčianskeho 52. klubu oldskautov (od 2008), slovenských oldskautov (od 2012). Od r. 2012 sa zúčastňuje na práci v Historickej komisii Slovenského skautingu.

Vojtech Brabenec

Broďani Anton – Kolektív – (*12.12.1923 – +10.11.2014). Od vstupu do skautského hnutia v roku 1935 pôsobil v rôznych funkciách od radcu, vodcu oddielu, vodcu zboru, člena náčelníctva až po zástupcu náčelníka SLSK (1992-1994) a člena ústrednej rady Českého a Slovenského skautingu (1990).

V osobnom živote bol vyučený drogist, ale jeho záujmy sú ozaj všestranné. V prvom rade skauting, redaktor skautských časopisov, spracovanie histórie snemov skautingu na Slovensku, elektronika, televízia, turistika, práca s mládežou, chemická výroba.

Vo vzdelávaco-výchovnom systéme SLSK – Lesné školy sa venoval výchove skautskej mládeže ako aktívny inštruktor a zástupca vodcu ústrednej lesnej školy. Bol obľúbeným organizátorom mnohých letných skautských táborov. V súčasnosti je členom 1.odd. oldskautov 12. zboru Skarabeus SLSK v Žiline.

Žilinská skautská rodina a občania mesta Žilina sú mu za celoživotnú prácu vďační a vďační sme mu aj za to, že ešte aj dnes v tomto veku nám pomáha v našej skautskej činnosti svojimi radami a životnými skúsenosťami.

Za svoju dlhoročnú aktívnu činnosť a príkladné osobné a morálne postoje mu boli udelené skautské vyznamenania:

Junácka hviezda (1969)

Za skautskú vernosť I. stupňa (1992)

Skautská Láska (1993)

Tri prúty bratstva (1993)

Rad strieborného vlka (1994).

Dušan Broďani

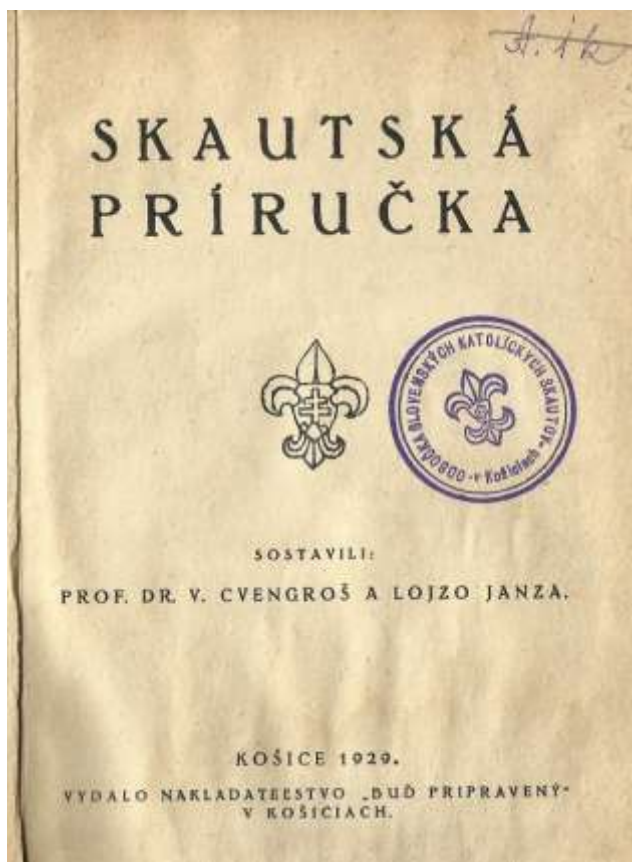

Cvengroš Vojtech JUDr. - (*22.4.1891 - +1970). V polovici dvadsiatich rokov minulého storočia boli na Slovensku tri skautské župy: Podunajská, Trenčianska a Východoslovenská, ale ich činnosť sa Hlavnému stanu Svazu junáku skautů RČS (ZJS RČS), ktorého boli súčasťou, nepozdávala byť dostatočne aktívna a snažil sa o jej oživenie. Chýbala však osobnosť, ktorá by prevzala zodpovednosť za ďalší rozvoj skautingu na Slovensku. Vhodný kandidát sa našiel na schôdzke všetkých skautských žúp Slovenska a členov slovenského referátu ZJS RČS zvolanej na 21.1.1926 do Žiliny. Na tomto stretnutí bol do funkcie miestonáčelníka pre Slovensko zvolený JUDr. Vojtech Cvengroš z Košíc.

Narodil sa 22.4.1891 vo Fridešove na Podkarpatskej Rusi. V rokoch 1911 – 1914 absolvoval štúdium maďarského a nemeckého jazyka na univerzite v Budapešti. V rokoch 1914 – 1918 sa zúčastnil I. svetovej vojny na talianskom fronte. V rokoch 1919 – 1927 pôsobil ako stredoškolský profesor na reálnom gymnáziu (RG) v Košiciach, od roku 1937 bol riaditeľom Učiteľského ústavu v Bratislave. V roku 1945 sa stal riaditeľom RG v Galante, od roku 1954 redaktorom učebníc pre maďarské školy v Slovenskom pedagogickom nakladateľstve v Bratislave.

Juristiku vyštudoval na Komenského univerzite v Bratislave. Bol prekladateľom školských učebníc i osvetovým pracovníkom. Spolu s Alojzom Janzom vydali v roku 1929 prvú „Skautskú príručku“ na Slovensku. V priebehu jeho funkcie miestonáčelníka pre Slovensko bolo sídlo Referátu ZJS RČS v Dolnom Smokovci a miestonáčelníctvo v Košiciach. V dňoch 22. – 28.8.1928 sa Dr. Cvengroš zúčastnil spolu s A.B.Svojsíkom a Josefom Rösslerom – Ořovským Medzinárodnej skautskej konferencie vo Švajčiarsku. Svoju funkciu skončil rezignáciou.

Václav Rubeš

Černák Alexander Ing. – Čajsi - (*24.2.1917 - + 1.10.2002). Narodil sa v Maďarsku, kde vtedy jeho otec pracoval, ale po roku 1918 už vyrastal v Nitre. Počiatkom tridsiatich rokov začal študovať na nitrianskom reálnom gymnáziu. Od prvého ročníka bol členom školského skautského oddielu. V lete 1933 sa zúčastnil svetového skautského jamboree v Maďarsku v Gödöllő.

Po maturite v roku 1935 prestúpil do oddielu nitrianskych slovenských katolíckych skautov. V tom roku v auguste absolvoval IX. Kurz SLŠ v Krasne pri Brodzanoch. Po zložení vodcovských skúšok založil a viedol oddiel slovenských katolíckych skautov na Obchodnej akadémii v Nitre.

Je absolventom Ekonomickej univerzity vo Viedni. Pracoval na Ústrednej správe biskupských majetkov v Nitre (USBIM), po roku 1948 na Obchodnom oddelení Oblastného riaditeľstva štátnych majetkov v Bratislave. Neskôr sa vrátil do Nitry a až do dôchodku pracoval na riadiacich pozíciách v Pozemných stavbách Nitra.

V nádejnom období „Pražskej jari“ sa zapojil do obnovy skautingu, ale bolo tom len veľmi krátke prebudenie z núteného spánku. Čoskoro prišla ďalšia pohroma. Už na jej začiatku, v čase faktickej likvidácie skautingu, ktorej sa diplomaticky hovorilo „Integrácia“, brata Čajsiho zvolili za okresného vodcu (1970)

Po znovu oživení skautského hnutia v roku 1990 sa angažoval ako inštruktor Slovenskej ústrednej lesnej školy (1991 – 1993). Prednášal táborové stavby a jeho prednášky napriek ich technickému obsahu mali svojskú originalitu. Boli plné humoru a preto u účastníkov LŠ obľúbené. Prvé čo frekventantov naučil, bola zábavná spievanka, odvodená od jeho skautskej prezývky:

Čaajsi, čaajsi, čaj si si daaj si
Čaajsi, čaajsi, čaj si si daaj!
Čaajsi, čaajsi, čaj si si daaj si
Čaajsi, čaajsi, čaj si si daaj!

Týmto Čajsiho „chorálom“ začínali i končili jeho „napínavé“ prednášky.

Bol nositeľom vyznamenania

„Za skautskú vernosť – I. stupeň“

Rastislav Lukáč, Miroslav Jízdny

Červený Jozef arch. – Grizzly (*1930). Jeho prvé skautské pôsobíšte bolo v Hradci Králové. Najprv v 1. a potom v 5. odd. Cez funkciu radcu prešiel čakateľskou a potom vodcovskou skúškou, ktorú zložil v r. 1949. Absolvoval LŠ v Orlických horách. Vodcom oddielu bol až do likvidácie Junáka. Po obnove 1968 sa zapojil do skautských prác v Žiline. Zastával funkciu zborového a neskôr okresného vodcu. Zúčastnil sa ako inštruktor SÚLŠ v Klubine a v Blatnici. Po ďalšej obnove skautského hnutia v r. 1990 – 1994 vykonával funkciu okresného vodcu a ako inštruktor SÚLŠ pôsobil na LŠ Ostré, Liptovské Revúce, Pšurnovice, Petrovice. Do roku 1994 bol členom Rady inštruktorov a od roku 1995 vykonával funkciu predsedu Rady inštruktorov. V rokoch 1998 – 2007 bol vodcom Považskej oblasti. Od roku 2002 bol aj vodcom Považskej oblastnej lesnej školy (POLŠ). Je členom Historickej komisie Slovenského skautingu.

Za svoju činnosť v skautingu mu boli udelené tieto uznanie:

Junácka hviezda

Tri prúty bratstva

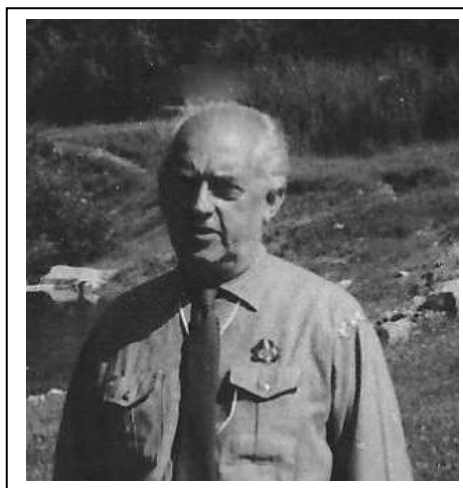
Skautská láska

Skautská vernosť II. stupeň

Služba skautingu

Ďakovný list k storočnici skautingu

Jozef Červený

Dobrovolný Miroslav – Jupiter (*1.10.1927 - + 20.5.2018) sa narodil v Nitrianskom Pravne rodičom Matilde a Adolfovi Dobrovolným. Svoje detstvo prežil v Turčianskych Tepliciach (vtedy Štubnianske Teplice), kde ako 6-ročný začal skautovať. Jeho otec bol vtedy činovníkom v tamojšom skautskom oddiele.

Po vzniku Slovenského štátu v roku 1939 sa museli presťahovať do Prostějova, keďže rodičia boli pôvodcom z Moravy. Tu pokračovalo jeho detstvo, škola a aj skauting. Spolu s bratom a s miestnymi skautmi pokračoval v ilegálnom skautingu.

Po skončení vojny ešte krátko skautoval v Prostějove, ale nakoniec sa vrátili na Slovensko do Turčianskych teplíc, kde sa ďalej venoval skautingu až do jeho zákazu po nástupe komunizmu. Medzitým brat Jupiter absolvoval strednú priemyslovku textilnú v Ružomberku a v roku 1947 začal pracovať v Martine v závode Slovenka.

V roku 1951 sa závod Slovenka presťahoval do Banskej Bystrice a spolu s ňou sa presťahoval aj brat Jupiter. Prešiel rôznymi pracovnými pozíciami a to až do odchodu do dôchodku. V roku 1956 sa oženil s Emíliou Raptovou, ktorú spoznal ešte v Martine. Spolu vychovali dve deti Miroslava a Zdenku.

Po Nežnej revolúcii v roku 1989 spolu s ďalšími oldskautmi rozbiehal skauting v Banskej Bystrici. Od začiatku sa zapájal veľmi aktívne do práce v Okresnej rade, kde spolu s ďalšími činovníkmi koordinovali skautskú činnosť v okrese Banská Bystrica a zastupovali banskobystrických skautov voči mestu a v médiách.

V decembri 1994 na slávnostnom zasadnutí v Žiline bolo bratovi Jupiterovi udelené vyznamenanie Medaila "Za skautskú vernosť".

Od roku 1994 sa brat Jupiter spolu s bratmi Šedým Vlkom a bratom Člupkom rozhodol založiť redakčnú radu JUČLŠEV a začali vydávať časopis Banskobystrický skaut. V novembrovom čísle z roku 1997 ohlásil brat Jupiter ukončenie svojej činnosti v redakčnej rade i ďalších funkciách v Okresnej rade vzhľadom na svoj vek. V skautingu však ostal a zúčastňoval sa rôznych akcií, ktoré mu dovolili jeho zdravotné potiaže. Stále však ostal v kontakte s oldskautmi, ale i mladšou generáciou, ktorá ho z času na čas navštívila a hltala rozprávanie o jeho skautovaní a o tom ako to bolo za starších skautských čias.

Dňa 7. októbra 2017 na XVII. sneme Slovenského skautingu prevzal z rúk náčelníka Slovenského skautingu za svoju činnosť vyznamenanie „Služba skautingu I. stupňa“. Len pár dní predtým oslávil svoje 90-te narodeniny.

Brat Jupiter skautoval už od roku 1933. Zažil všetky zákazy skautingu (bol aktívnym skautom v ilegality počas 2. svetovej vojny), rôzne štátne zriadenia. Nič z toho ho však nezlomilo a skautským ideálom ostal verný až do konca. Zomrel v Banskej Bystrici.

Víťatá vo Vrútkach 1933

Oldskauti v Banskej Bystrici

Ondrej Mihaľko
Jozef Baláž

Doliak Dušan – Balú (*1933) Po druhej svetovej vojne sa presťahoval do Prešova, kde aj vstúpil do skautskej organizácie Slovenský Junák. Bol členom 2. oddielu skautov, ktorý viedol br. Kapišovský. Skautom, radcom družiny bol aj jeho starší brat Mikuláš. Členom skautskej organizácie bol až do zániku v roku 1949. V roku 1968 sa zapojil do obnovy skautského hnutia v Prešove. V jeseni 1969 založil a viedol oddiel vlčat. Oddiel fungoval len krátku dobu, v apríli 1970 bol skauting znova zakázaný.

Po novembri 1989 sa zapojil do obnovy skautingu v Prešove, bol členom okresnej rady, prednášal na radcovských kurzoch. V roku 1991 bol zvolený za vodcu II. zboru vlčat a skautov Prešov, ktorý niekoľko rokov úspešne viedol. V rokoch 1990 až 1995 sa podieľal pri príprave a vedení letných táborov. Bol ocenený vyznamenaním Skautská láska, striebornou medailou za vernosť a Služba skautingu. Jeho syn Vladimír Doliak – Četan (*1.8.1975), okrem vedenia skautského oddielu sa podieľal aj ako člen realizačného tímu Roverskej lesnej školy. Inštruktor SLSK.

Civilným povoláním je strojný technik (diplomovaný technik) a značnú časť svojho života pôsobil ako učiteľ v učňovskom školstve. Je neobyčajne technicky zručný. V časoch, keď bol skauting zakázaný sa so svojimi žiakmi angažoval v ekologicko – ochranárskom hnutí Strom života.

Dodnes členom oddielu OS 49.zboru Geronimo Prešov. Z ostatných záľub sa v súčasnosti venuje filatelii a numizmatike.

Vyznamenania:

Strieborná medaila Za vernosť

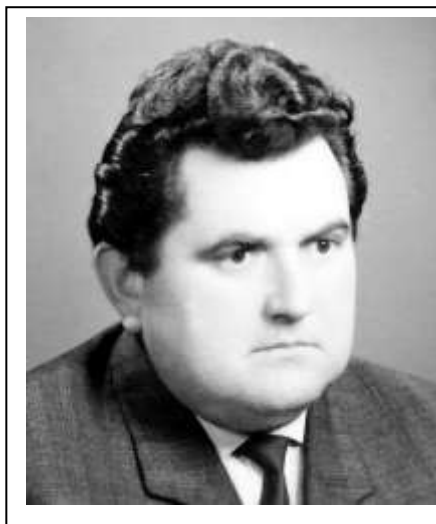
Skautská láska

Služba skautingu 1. Stupňa

Bol členom Čestného oddielu Východoslovenskej oblasti.

Jozef Mikloš

Domanický Ľudovít – Ludvo (*9.8.1933 – 10.2.1996). Je rodákom z obce Preseľany (okr. Topoľčany). Stredoškolské štúdiá absolvoval v Nitre, chvíľu učil na základnej škole. Najdlhšie, až do odchodu na dôchodok, pracoval ako stavebný technik a rozpočtár v podniku Hydromeliorácie Nitra.

Skautovať asi začal v Nitre, ale nevieme kedy presne. V období druhého obnovenia skautingu, v rokoch 1968-1970, bol asi vodcom oddielu skautov, ktorý mal klubovňu v priestoroch podniku Hydromeliorácie Nitra na Vodnej ulici. V roku 1990 začal svoju činnosť najprv v oddiele oldskautov, no postupne viac pomáhal bratovi Gerovi, hlavne ako zásobovač a hospodár viacerých letných táborov. Významne sa zaslúžil o založenie skautského oddielu v Hornej Kráľovej (spolu s br. Tiborom Gerom). Krátky čas pred smrťou bol aj okresným vodcom.

Vyznamenania

Za skautskú vernosť II. stupňa

Rastislav Lukáč

Dorniaková (Filipová) Libuša – Horyna – (*18.3.1921 - + 24.6.1994) – Do skautingu vstúpila v roku 1935 v Trnave. V r. 1936 táborila v Brusne. Absolvovala LŠ v Jinošove, Ústrednú LŠ a rôzne skautské kurzy. Po 1945 viedla vo Valašskom Meziříči oddiel a bola poverená vedením oblasti Valašska. V roku 1968 bola členkou dievčenskej kmeňovej rady. Zakladala a viedla oddiely, bola činovníčkou v zbere, okrese a aj v Náčelníctve Slovenského skautingu od roku 1990. Do konca života bola aktívnou inštruktorkou SÚLŠ.

Vyznamenania:

Junácka hviezda I. stupňa

Tri prúty bratstva

Za skautskú vernosť I. stupeň

Peter Janota

Dulík Rudolf (*14.1.1931 – +1.2.2020) skautský činovník z Betliara. Skautom sa stal po 2. svetovej vojne v roku 1945. V roku 1947 absolvoval Vodcovskú lesnú školu. V roku 1968 bol jedným z činovníkov, ktorí v Betliari obnovovali skauting a zastával rôzne funkcie (vodca oddielu, potom aj zboru). V roku 1990 obnovoval činnosť zboru nielen v rodnom Betliari, ale ako okresný činovník aj v rožňavskom regióne. Aktívnym skautským činovníkom bol v 90 – tých rokoch. Po reorganizácii organizačnej štruktúry v Slovenskom skautingu (zbory s právnou subjektivitou) aj pre vek a zdravotný stav odišiel do skautskej výslužby. Br. Dulík zachoval bohatý skautský archív, ktorý bol zdrojom informácií pre členov Historickej komisie. Až do svojej smrti bol v stálom kontakte s Východoslovenskou oblastnou radou. V časoch, keď bol skauting zakázaný sa v rodnej obci angažoval v ochotníckom divadelnom súbore a telovýchovnej organizácii. K jeho osobným záľubám patrila aj numizmatika.

Za zásluhy o rozvoj skautingu bol vyznamenaný:

Za vernosť skautingu II.stupeň

Strieborná Syrinx.

Bol členom Čestného oddielu Východoslovenskej oblasti.

Jozef Mikloš – Mufi

Dutko Juraj Ing. – Túlavý vlk - (*30.10.1925 - +3.5.2002). Skautom sa stal v roku 1939, už v čase zákazu skautskej organizácie (december 1938). Skutočnému skautovaniu sa mohol venovať až po skončení druhej svetovej vojny v skautskom oddieli v Banskej Štiavnici. 5. januára 1946 bol poverený vykonávať funkciu vodcu okresu. 19. mája 1947 bol poverený vykonávať funkciu demonštrátora OLŠ. K tejto funkcii pristupoval veľmi zodpovedne.

Od 23. januára 1969 náčelníctvom Slovenského junáka poverený vykonávať funkciu člena oblastného vedenia Pohronskej oblasti. V rokoch 1968 – 1970 sa spolu so skautmi významnou mierou podieľali stavbe vleku lyžiarskeho vleku v Banskej Štiavnici, čo malo priaznivý vplyv na rozvoj lyžiarskeho športu v regióne. 3. marca 1970 bol poverený vykonávať funkciu okresného vodcu. 30.12.1968

Vyznamenania

Junácka hviezda

Za skautskú vernosť II. stupňa

Jozef Šteffek, Miroslav Jízdny

Ďurčanský Oleg JUDr. – Yetty (*25.10.1929 - + 31.3.2015) narodil sa v Nových Zámkoch. Od 7 rokov bol vo vlčej svorke v Žiline, neskôr ako vodca „svorky“. Po obnovení skautingu v r. 1945 pracoval v oddiely vodákov v chlapčenskom zbore v Žiline, vedenom Mikulášom Jančekom. Zákaz skautingu v r. 1949 ho postihol, ako všetkých skautov. Študoval na Právnickej fakulte v Bratislave. V r. 1952 sa oženil a má troch synov a 7 vnúčat. V r. 1968 sa zúčastnil na obnovovacom sneme skautingu v Bratislave. V 1968 tiež obnovil skautský zbor v Trnave, ktorý pracoval najprv v priestoroch Pionierskeho Domu (detí a mládeže) a neskôr po „zlúčení“ skautingu s PO v r. 1970 sa oddiely rozdelili a pracovali na ZŠ (do r. 1976 ako turistické oddiely napr. na 5.ZŠ). Pamätná bola „rozlúčková“ schôdza zboru v októbri 1970 v priestore Políčko pri Bolerázy, kde mal pamätný prejav s výzvou zachovávať skautského ducha aj po „zlúčení“ a naznačil, že je to vlastné tretí zákaz skautingu v dejinách. V období 1971 až 1989 sa oldskauti schádzali obyčajne raz-dva krát ročne pri životných jubileách na chatách alebo v bytoch. V decembri 1989 bol jedným zo šiestich členov prípravného výboru pre obnovenie činnosti Slovenského junáka. Na IV. Skautskom sneme v Žiline r. 1990 bol zvolený za miestonáčelníka Slovenského skautingu a tiež za miestonáčelníka strešnej organizácie Český a Slovenský skauting. V r. 1990 opäť obnovil skautský zbor v Trnave, pre ktorý získal br. Ďurčanský od Národného výboru Skautský dom na Streleckej 3 (bývalá materská škôlka). Obnovovacie stretnutie skautov (s účasťou najmä členov 1. odd. chlapcov z rokov 1969 – 70 – 76, vedeného J. Valovičom) sa konalo 9.1.1990 v Dome technikov na Prednádraží a potom vo februári zhromaždenie zboru v ZŠ na Gorkého ulici. V rokoch 1990-91 sa zúčastnil na rokovaníach so Svetovou organizáciou skautov o vstupe Č.-s. Junáka do WOSM – v rámci Svetovej konferencie skautov v Paríži s br. Břicháčkom. Pôsobil ako zborový vodca v r. 1990-94. V zbore boli 3 dievčenské oddiely, 2 chlapčenské oddiely a 1 oddiel vlčat. V r. 1990-94 bol miestonáčelník Č-S Junáka. V r. 1990 sa zúčastnil na sneme v Žiline, kde bolo rozhodnuté, že slovenská skautská organizácia nebude používať značku „Junák“, ale Slovenský skauting. Po roku 1994 bol aktívny v oddiely oldskautov v Trnave. Za svoju prácu pre skauting bol vyznamenaný vyznamenaniami:

Za skautskú vernosť I. stupeň
Tri prúty bratstva
Skautská láska.

Jozef Valovič

Eckhausová Edita (*26.12.1919 – +15.11.2014) v Prešove. Vo svojom rodnom meste prežila detstvo, aj značnú časť svojho života. Tu sa prostredníctvom svojej tety - skautky ako osem ročná stala sa najmladšou členkou dievčenského skautského oddielu. Oddiel v tej dobe viedla Alžbeta Uhnáková – Smatanová (ktorej v roku 1969 bol udelený Rad strieborného trojlístka).

Aj napriek tomu, že ešte nedosahovala potrebný vek, v roku 1933 sa neoficiálne zúčastnila svetového skautského jamboree v maďarskom Gödölló. Bola aktívnou členkou, neskôr aj činovníčkou 1. dievčenského oddielu v Prešove až do zákazu skautingu v roku 1938. Potom v jej živote nasledovalo kruté vojnové obdobie.

Po druhej svetovej vojne pracovala v Prahe, kde sa zapojila do činnosti v Českom Junákovi. Ako sama konštatovala, skauting v Čechách bol trochu iný ako u nás na Slovensku. Do Prešova sa vrátila až v dobe keď skauting, tentoraz komunistami bol znova likvidovaný. Patrila medzi popredných činovníkov ktorí v roku 1968 obnovili skauting v Prešove. Viedla oddiel skautiek a v okresnej skautskej rade bola zvolená do funkcie vodkyne dievčenského kmeňa. Civilným povoláním bola ekonómka, dlhý čas pôsobila na ekonomickom úseku Strednej priemyselnej školy strojníckej.

Neúnavne sa pustila aj do obnovy skautingu v decembri 1989. Bola vedúcou osobnosťou pri rozbiehaní činnosti dievčenského skautingu v Prešove. Pracovala v okresnej skautskej rade

ako kmeňová vodkyňa, bola zvolená aj za členku celoslovenskej Dievčenskej kmeňovej rady. Rokmi pribúdali aj zdravotné problémy a v druhej polovici 90-tych rokov odišla do „skautského dôchodku“. Aj keď už nevykonávala žiadne činovnícke funkcie, vždy bola registrovaná v oldskautskom oddiele 49. zboru Geronimo Prešov. O dianie v skautingu sa živo zaujímala a na počudovanie mladších v súvislosti s vývojom

skautingu v súčasnosti zastávala pokrokové názory. V deväťdesiatke zvládla prácu na počítači a internet. Mala úctyhodný prehľad z histórie skautingu nielen v Prešove, ale aj na celom Slovensku. Vyznamenaná zlatou medailou Za vernosť. (Na fotografii v strede Alžbeta Uhnáková, v pravo Edita Eckhausová)

Jozef Mikloš Mufi

Felber Anton (*23.8.1923 - +27.6.2013) Narodil sa v Rudňanoch. Väčšinu svojho detstva prežil u starých rodičov v Košiciach. Tam aj ako trinásťročný sa v roku 1936 stal členom skautského oddielu. V októbri 1939 bolo južné územie Slovenska (aj Košice) odstúpené Maďarsku. Prežil vojnové roky a dokonca sa vyhol aj službe v Maďarskej armáde. Krutý zásah do jeho života nastal až po oslobodení Košíc Červenou armádou začiatkom roka 1945. Stalinistický Sovietsky zväz ako daň za oslobodenie okrem československého územia zvaného Podkarpatská Rus si robil záľusk aj na územie východného Slovenska. Preto hneď po prechode frontu začala komunistická sovietska tajná služba NKVD územie „čistiť od triednych nepriateľov“. Začiatkom roku 1945 v Košiciach orgánmi NKVD za „protisovietsku činnosť“ bol zadržaný a nezákonne odvečený do Sovietskeho zväzu aj československý štátny občan Anton Felber. Sovieti nakoniec východné Slovensko nezískali, to ale nič nemení na fakte že tisíce čs. štátnych občanov bolo nezákonne odvečených do komunistických koncentračných táborov – gulagov. Stovky z nich tam aj za neľudských podmienok zahynuli. Brat Felber sa dostal do gulagu Nuzak na Kaukaze, kde prežil 3 roky. Za dramatických okolností sa dostal späť na Slovensko. (Opisuje ich solivarský skaut Peter Juščák vo svojej knihe Odvečení). Po príchode do vlasti bol zatknutý orgánmi ŠtB a zaradený na nútené práce v Čechách. Po prepustení žil v Levoči, neskôr Poprade. V roku 1989 sa zapojil do obnovy skautingu v Poprade a jeho blízkom okolí. Aktívne sa zapájal do propagácie medzinárodnej skautskej akcie Betlehemske svetlo. Bol známym aj tým, že každoročne vynášal plamienok Betlehemskeho svetla na Lomnický štít.

Jozef Mikloš Mufi

Filus Mikuláš - Starý Táborník (*5.12.1923 - 5. 3. 2003). Írečítá osobnosť hodrušských skautských lesných škôl, ich spoľahlivý hospodár a najmä vynikajúci a žičlivý šéfkuchár, čo s povďakom kvitovali všetci frekventanti týchto podujatí.

Ako jedenásťročný chlapec sa v roku 1934 stal členom skautského oddielu v Banskej Štiavnici, v ktorom zotrval až do jeho neželanej likvidácie na základe vládneho nariadenia vtedajšej slovenskej vlády v decembri roku 1938. Patril teda do plejády prvorepublikových skautov, ktorí zažili až trikrát zákazy činnosti skautskej organizácie a jej opätovných znovuožití, na ktorých sa vždy aktívne podieľal. Po obnove činnosti banskoštiavnického skautského oddielu po druhej svetovej vojne, brat Starý táborník vykonával v roku 196 funkciu hospodára oddielu. V tom istom roku absolvoval vodcovskú lesnú školu v Banskej Hodruši. V rokoch 1948 a 1949 bol spolu s ďalšími skautmi členom úderníckej čaty na Trati mládeže, ktorá obdržala vysoké ocenenie.

Napriek skutočnosti, že mnohí skauti sa aktívne zúčastnili protifašistického odboja a ne jeden z nich padol v bojoch počas SNP, dočkal sa skauting v roku 1950 ďalšieho zákazu činnosti.

V čase uvoľneného politického ovzdušia po Pražskej jari viedol v skautskom tábore na Richňave v júni 1968 vodcovský kurz a zabezpečoval plynulý chod tábora. Spolu s ďalšími skautskými činovníkmi založil turisticko – lyžiarsky oddiel pri TJ Sitno. Patril k obetavým budovateľom lyžiarskeho vleku a údolnej stanice pod Paradajsom. Na skautských táboroch po roku 1990, zvlášť na lesných školách v Banskej Hodruši, býval hospodárom aj vychýreným kuchárom, ako už bolo spomenuté.

Keď Nadácia Badan – Powella získala v Banskej štiavnici bývalý Pioniersky dom do svojho vlastníctva, brat Starý táborník počas jeho rekonštrukcie tu odrobil stovky hodín.

Za obetavú prácu pre skauting bolo mu v roku 1999 udelené skautské vyznamenanie „Za skautskú vernosť“ prvého stupňa.

Miroslav Jízdny

Gabmayer Emil - Kiwi (*12.12.1910 – +1994). Skautovať začal asi už v druhej polovici 20. rokov. Neskôr sa angažoval u katolíckych skautov. Zúčastnil sa VIII. kurzu SLŠ (Slovenskej lesnej školy) v auguste 1934 v Krásne pri Martine, získal vodcovský dekrét a viedol aj oddiel. Po vojne sa zapojil do obnovy skautingu, bol poverený vedením OS-klubu v Nitre. Bol tiež jedným z hlavných organizátorov Oblastných dní skautov a skautiek v júni 1946 v Nitre. V máji 1947 dostal poverenie byť inštruktorom LŠ a vodcom Vlčiackej LŠ, ktorú viedol v júli v Nitre na Zobore. Pravdepodobne prednášal aj na Oblastnej LŠ v Nitre na Zobore v lete 1947, ktorá bola určená pre vodcov skautov. Zapojil sa tiež do obnovy skautingu v Nitre v roku 1968, ako tajomník OS-klubu. Na III. sneme Slovenského Junáka v decembri 1968 bol zvolený za člena Výchovného odboru chlapčenského kmeňa zodpovedného za usmerňovanie výchovy starších skautov.

Rastislav Lukáč

SVAZ JUNÁKŮ SKAUTŮ
REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ.

Osvědčení odborné zkoušky.
(Podle Organizační Svazu Junáků Skautů RČS.)

Čís. _____
spisový materiál

Skaut Emil Gabmayer z I. oddílu
v S.K.S. v Mihle, okresu Mitva, župy Mitva
prokázal schopnosti požadované při odborné zkoušce
a jest oprávněn nositi příslušný odznak.
v Trnávce dne 7 1934
instruktör prof. J. J. J. J.

Bez oddílového razítka neplatí.

Gašparík František – (*2.9.1908 - +15.12.1973). Narodil sa ako tretí syn v rodine stolára Gustava Gašparíka. Rodina okolo r. 1914 prišla do Trenčína a otvorili si tu stolársku dielňu v ktorej sa František u otca učil stolárčinu od r. 1923. Od r. 1926 pokračoval na priemyselnej škole, odbor stolárstvo. Po skončení školy narukoval na povinnú základnú vojenskú službu k leteckému pluku v Piešťanoch a Nitre. Od r. 1941 (1942) mal v Prešove obchod drevom, pílu a výrobu parkiet. Bol to pôvodne židovský podnik. František Gašparík tu úspešne skrýval pred hroziacou deportáciou trenčianskeho skauta Juraja Hirschfelda, ktorému syn trenčianskeho lekárniko Juraj Červenka dal svoje doklady (a teda aj meno), aby ho zachránil. Od februára 1947 do 1949 bol vedúci manipulácie lesnej a neskôr piliarskej činnosti u veľkoobchodníka drevom Ladislava Varjú v Trenčíne, na pracoviskách v Trenčíne, Nemšovej, na Vlára.

Oženil sa, s rodinou žili v strede mesta, narodili sa mu dve dcéry a syn.

Na pozadí detských hier, popri plnení školských povinností, sa uňho vyvinul vzťah k športu a skautingu. Ako 12 ročný bol od ich založenia u futbalistov - "benjamincov" Trenčianskeho telovýchovného spolku (TTS), ako aktívny hráč futbalu v r. 1922 - 1938. Neskôr, najmä v obdobiach keď bol skauting úradne zrušený, bol vodákom kanoistom, lyžiarom a turistom, v týchto športových odvetviach bol nielen športovcom, ale stal sa aj pretekárom, cvičiteľom, rozhodcom a funkcionárom. Obdobne sa dobovým zmenám prispôsobili viacerí trenčianski skauti, každý ako v tej dobe najlepšie vedel a mohol, spomeňme aspoň Zoarda Ripku a Runciho Masaryka, tiež známy trenčiansky oddiel vodných skautov, z ktorých siedmi sa pokúsili o emigráciu, jedného v Rakúsku zastrelili, ostatných väznili v Jáchymove.

František Gašparík sa skautom stal vo veku 12 rokov, teda v r. 1919 v Trenčíne, to bol už česko-slovenský Svojsíkov skauting. Z jeho stručne písaných spomienkových poznámok z r. 1968 vidíme, že ho celoživotne uchvátila skautská myšlienka a život v prírode - v styku s ňou pracoval takmer celý život. Absolvoval celú skautskú cestu od nováčka, cez skauta, podradcu, radcu družiny aj oddielu, vodcu oddielu, zborový vodca, okresný vodca - to všetko v Trenčíne. Absolvoval lesnú školu (nevieme kedy, kde), potom sa stal inštruktorom lesnej školy.

Zúčastnil sa Jamboree slovanských skautov v Prahe v r. 1931, aj svetového Jamboree v maďarskom Gödöllő v r. 1933.

Do decembra 1938 bol zborový vodca v Trenčíne.

Na jeseň 1945 nachádzame jeho podpis na pamiatke z podujatia trenčianskych oldskautov.

V r. 1940 viedol miestnych junákov HM.

V r. 1968 – 1970 bol okresný vodca v Trenčíne.

Už ako starší sa zúčastnil obnovy skautingu v Trenčíne v r. 1968.

**Činovníci trenčianskeho skautského zboru, 4. jún 1923, výrez:
vľavo hore František Gašparík, vpravo dole Josef Horký.
ReFoto + mod. Uzlík, 52. O.S. TN, 1988-2015**

V mladosti bol v styku s tou najstaršou (od 1915) generáciou trenčianskych skautov. Vieme, že neskôr on mladšej trenčianskej skautskej generácii odovzdával správy aj materiály od tých najstarších. Odovzdal tak ochotne aj svoje, preto sa takmer žiadne jeho osobné skautské dokumenty ani fotografie a teda ani bližšie skautské údaje v jeho rodine nedochovali, na rozdiel od dochovaného množstva fotografií športových. V odovzdávaní skautskej trenčianskej histórie sa Ing. arch. Štefan Androvič - Šťuko (1930 - 2012) stal zapisovateľom jeho správ a spomienok, aj preberateľom jeho mnohých materiálov, a to aj počas života Františka Gašparíka, aj z jeho dedičstva. Brat Šťuko prevzatú štafetu skautskej histórie niesol a rozvíjal ďalej po celý svoj život; žiaľ, po jeho skone sa prevzaté dokumenty a fotografie stali predmetom zákonného dedičstva a nie sú dostupné. Z tejto príčiny dnes zostáva aj skautský životopis brata Františka Gašparíka veľmi stručný a nedopísaný.

Vojtech Brabenec

Gero Tibor – (*1.11.1924 - +14.12.2007). Začal skautovať už ako 7-ročný u katolíckych skautov (1931). Neskôr, už ako študent gymnázia, bol aj radcom družiny. Zúčastnil sa aj na poslednom predvojnovom skautskom tábore pri Ráztočne v lete 1939. Potom už boli katolícki skauti nútení včleniť sa do Hlinkovej mládeže. O jeho činnosti po vojne žiaľ nevieme nič bližšie.

V januári 1990, keď sa obnovila činnosť skautov v meste Nitra, patril k najaktívnejším činníkom. Na IV. sneme v máji 1990 bol zvolený za člena Ústrednej rady Českého a Slovenského skautingu, kde zastupoval Slovenský skauting. Od začiatku viedol 1. zbor skautov Nitra, neskôr sa stal okresným (1996 - apríl 2000) a potom aj oblastným vodcom (1998 - január 2001). V tom čase inicioval vznik viacerých skautských oddielov v okrese - v Žiranoch, Výčapoch - Opatovciach, Mojmirovciach, Ivanke pri Nitre, Hornej Kráľovej, Vrábl'och a Šali.

Prvé tábory nitrianskych skautov v 90. rokoch boli zorganizované pod jeho vedením. Zaslúžil sa tiež o navrátenie skautského majetku od zanikajúcej Pionierskej organizácie (s bratom Turi-Nagyom). Zachránil pre skautov Peťovu chatu pod Zoborom, ktorú odkúpil za vlastné peniaze a daroval ju nitrianskym skautom. Spolu s Ivanom Čmárom, a neskôr aj skautmi z Topoľčianok, sa asi najviac podieľal na zveľad'ovaní táboriska a chaty na Jad'ovej.

Vyznamenania:

Skautská láska

Za skautskú vernosť I. stupeň

Tri prúty bratstva

Rastislav Lukáč

Grandtner Ctibor (niekedy uvádzaný aj pod menom Tibor) **prof. Dr. - Cipa** - (*14.4.1915 - + 8.4.2004). V roku 1926 vstúpil vo Zvolene do 1. odd. Sväzu junákov – skautov a na prvom tábore dostal skautské meno Cipa, ktorému bol verný do konca svojho života. Vo veku 18 rokov prevzal vedenie oddielu, ktorý viedol (aj tábory) až do roku 1938, keď odišiel študovať do Bratislavy. Bol spoluzakladateľom Ústredia evanjelických skautov a v náčelníctve ÚEJ zastával funkciu náčelníka. Spolu s br. Adolfom Petru stál pri zrode Slovenskej lesnej školy. Po roku 1945 bol v náčelníctve Slovenského Junáka ako predseda Hospodárskej rady. Funkciu vykonával až do odchodu do exilu v septembri 1968. Do exilového skautingu sa zapojil už v auguste 1970 na schôdzke skautských činovníkov v Naardene (Holandsko), ktorá ustanovila „Prípravné ústredie“ (čs. skautov v exile). Tu nastali problémy pre neslovákov s vyslovovaním mena Ctibor, preto začal užívať meno Tibor. Po krátkom provizóriu sa stal jeho zástupcom predsedu. V roku 1975 spoluzakladal organizáciu „ČESKÝ A SLOVENSKÝ EXILOVÝ SKAUTING (ČSES) a má ako člen Európskej rady (1975 – 1980) a prvý Európsky náčelník (1980 – 1984) hlavnú zásluhu na organizačnej štruktúre, funkčnosti a aktivite ČSES a to aj ako obetavý vedúci vydavateľstva SKAUTED. V máji 1992 bol zvolený za náčelníka Český a slovenský skauting v zahraničí.

Veľa publikoval, predovšetkým vydával knihy so skautskou tematikou. Bol dušou exilového edičného strediska SKAUTED. Po roku 1989 bol jedným z prvých skautov zo zahraničia, kto pomáhal pri obnovovaní nášho skautingu. Získaval pre nás financie a aj nás hojne zásoboval skautskou literatúrou. Snem v Trenčíne 1992 ho zvolil za Čestného náčelníka Slovenského skautingu. Jeho vernosť a oddanosť skautingu bola ocenená našimi aj zahraničnými vyznamenaniami:

Strieborná hlavica šípu
Svojsíkova medaila
Strieborný lev
Za skautskú vernosť I. stupňa
Prúty bratstva
Skautská láska
Zomrel v Holandsku (v Nijmegen kde je aj pochovaný), ďaleko od svojej milovanej vlasti, stále verný ideám skautingu.

Peter Janota

Halahyja Alexander Ing. – Akela (*30.4.1956). Do skautského oddielu, teda na prvú skautskú schôdzku šiel 4.9.1968 a to do 7. oddielu M.R.Štefánika Bratislava, ktorý vtedy viedol br. Ľubor Hottmar - Dino. Skautský sľub po zložení nováčkovskej skúšky zložil 4.5. 1969 na Malej Bani nad Bratislavou - Račou. Zastával funkciu zástupcu radcu. Na tábore v lete 1970 zložil skúšku troch orlích pier. Po ukončení oficiálnej skautskej činnosti časť oddielu prešla do vodáckeho Oddielu Dunajčik, kde pokračovali v činnosti ako "vodný skauti" ešte dva - tri roky. Okrem toho vypomáhal v TOM TJ Rapid Bratislava (sestra Bročková) s vlčatami. Táto ilegálna činnosť bola ukončená presťahovaním sa do Pezinku. Čím sa stratili kontakty.

Po obnovení skautskej činnosti v r.1990 pokračoval v Prievidzi, kde medzitým odišiel za prácou, v 14.skautskom zbore, ktorý viedol br. Tibor Sokol - Noe. Viedol oddiel vlčat a to od jari 1990 až do roku 2008. V tomto čase roku 1991 absolvoval LŠ Pšurnovice a zložil vodcovské skúšky. Postupne zastával rôzne funkcie v rámci zboru a to zborový vodca, člen oblastnej rady. V súčasnosti je členom oldskautského oddielu stopy v Prievidzi.

Alexander Halahyja Akela

Halahyja Juraj – Jukio (*1961) Začal skautovať na jeseň v roku 1968 ako vlča u br. Juraja Šrétera a Ota Matzenauera v Bratislave. V lete 1969 sa ich voj zúčastnil ako cvičný voj na Lesnej škole v Blatnici. Tam za prítomnosti náčelníka Jančeka zložil vlčiacky sľub. V Blatnici bol na tábore ešte aj v roku 1970 so žilinským vojom. Po zakázaní skautingu (zlúčení s PO) v roku 1970 bol členom turistického oddielu TOM Rapid Bratislava, čo bol vlastne ilegálny oddiel, ktorý viedol br. Blesk (a jeho manželka ses. Lasička). Hlavnou osobnosťou bola ale ses. Bročková. V roku 1972 na hrade Jelenec zložil skautský sľub a v lete táborili na Bankách blízko Banskej Štiavnice.

V lete 1973 sa presťahoval do Pezinka a skautské kontakty sa prerušili. Po obnovení skautingu v roku 1989 založil 1. skautský oddiel v Pezinku a neskôr sa stal aj zborovým vodcom v Pezinku. V roku 1992 bol zvolený do náčelníctva a jeho náplň práce bola zabezpečenie chodu organizačného odboru. Z toho tiež vyplynula aj hlavná snaha – zabezpečiť vstup Slovenského Skautingu do WOSM. Ale podmienky členstva vo WOSM boli o dosť prísnejšie ako tie pre WAGGGS a tak táto snaha sa do skončenia jeho členstva v náčelníctve v roku 1994 nenaplnila. V roku 1995 ho koptovali do náčelníctva do funkcie zahraničný komisár pre WOSM a tak sa opäť zapojil do snáh o členstvo vo WOSM.

Zásadnou výčitkou WOSM voči Slovenskému skautingu boli stanovy nekompatibilné s požiadavkami WOSM a tak po dvoch zmenách stanov – na riadnom a potom následne na mimoriadnom sneme sa podarilo prijať také stanovy, ktoré vyhovovali WOSM a Slovenský skauting bol prijatý sa člena v roku 1997.

Vo funkcii zahraničný komisár sa zúčastnil Európskych skautských konferencií (1995 Salzburg a 1997 Luxemburg), ako aj niekoľkých seminárov a školení (napr. Kandersteg) a vyberal vhodných ľudí na významnejšie školenia v zahraničí (Paľo Hrica – programový seminár vo Fínsku – z čoho vznikla Programová rada SISK). Tiež sa snažil zmodernizovať a zatraktívniť skautskú rovnošatu a organizačnú štruktúru SISK. Popri tom som stále viedol skautský oddiel v Pezinku, zbor a okres. V roku 1998 zrušili koptáciu za člena náčelníctva. A keďže jeho nové zamestnanie vyžadovalo dlhodobé pobyty v zahraničí, odovzdal aj vedenie oddielu a činnosť v skautingu skončil.

Juraj Halahyja

Hanuš František por. - (*17.9.1910 – +8.7.1937). Skautovať začal od svojich 10-tich rokov, pravdepodobne priamo v Třebechoviciach. Neskôr absolvoval lesnú školu a viedol skautský oddiel. V roku 1927 začal viesť chlapčenský oddiel, ktorý mal 19 členov a 9 vlčat, i keď formálne ho viedol brat Koleč. V lete táborili na Sutých Březích v stanoch s podsadami. V roku 1928 sa udialo niekoľko zmien v chlapčenských oddieloch a František Hanuš viedol vlčatá. V septembri rezignoval brat Hejčl na vedenie skautského oddielu a prevzal od Hanuša vedenie vlčat. Brat Hanuš bol v rokoch 1928-31 úspešným a obľúbeným vodcom oddielu, tak na neho vo svojom životopise spomína aj budúci strediskový vodca Sláva a dodáva, že po odchode Hanuša na vojnu (k letectvu do Banskej Bystrice) činnosť oddielu upadla. V roku 1930 opúšťa svoj skautský oddiel, ktorý prevzal R. Horák. Odchádza z Třebechovic na vojnu a končí na vojenskom letisku pri Zvolene na Slovensku. Stáva sa z neho letec pozorovateľ v deviatej letke Leteckého pluku 3.

Počas aktívnej vojenskej služby reagoval na zriadenie dorasteneckých oddielov Masarykovej leteckej ligy (MLL), ktorá mala vychovávať budúcich letcov republiky, a začal v nich vypomáhať. K výzve republiky sa v tom čase pridala aj skautská organizácia prostredníctvom skauta pplk. Pavla Venta, autora návrhu skĺbenia skautingu s teoretickou i praktickou stránkou lietania, začala vyhľadávať aktívnych letcov-skautov.

František Hanuš reagoval na všeobecnú výzvu k skautom letcom a s podporou pplk. Pavla Venta a zvolenského činovníka Ing. V. Teyslera, založil v septembri 1935 letecký skautský oddiel vo Zvolene. Išlo pravdepodobne o druhý letecký skautský oddiel na Slovensku. Okrem bežnej skautskej činnosti, programovej náplne, sa skauti venovali podpornej činnosti na letiskách Tri duby, či v Banskej Štiavnici a podobne. Na letisku Stredoslovenského aeroklubu (SSA) Tri duby skladali skauti Hanušovho oddielu skautské sľuby. 1.mája 1936 oficiálne vystúpili vo Zvolene na otváraní činnosti Stredoslovenského aeroklubu na letisku Tri Duby. V lete roku 1936 sa zúčastnili na veľkom vojenskom cvičení na južnom Slovensku. Činnosť oddielu spočívala usporiadateľskej, sanitárnej, spojovacej a ohlasovacej činnosti. V tomto období nemali povolený letecký výcvik.

poľný pozorovateľ letec František Hanuš a pilot desiatnik prezenčnej služby Ústredie MLL (po dohode s Miestonárodníctvom ZJS RČS pre Slovensko) udelilo Františkovi Hanušovi za zásluhy o rozvoj leteckého skautingu „Skautský letecký odznak“.

Dňa 8.júla 1937 však prišlo k tragickej smrti Františka Hanuša, ktorá poznamenala rozvoj leteckého skautingu vo Zvolene.

Poručík letectva pilot letec Antonín Matějček plnili na stroji Letov Š.328 (výrobné číslo 120) letky 9 plánované úlohy nácviiku súčinnosti letectva s jednotkami pechoty v rámci cvičenia jednotiek lučeneckého Pešieho pluku 25. K havárii došlo pri Kováčovej neďaleko

letiska Tri Duby. Pozorovateľ, ktorý mal zhodiť tubu so správou určenou pre cvičiace jednotky, bol po dopade stroja na zem okamžite usmrtený. Ťažko zraneného pilota previezli do zvolenskej nemocnice, kde však na následky rozsiahlych vnútorných poranení ešte toho dňa zomrel. Za hlavnú príčinu havárie bola označená strata rýchlosti stroja.

Zvolenský leteckí skauti pri otváraí činnosti Stredoslovenského aeroklubu na letisku Tri duby 1.mája 1936. Zdroj: Fotoarchív Slovenského banského múzea Banská Štiavnica.

Veľkým nešťastím bolo úmrtie vodcu leteckého skautského oddielu priamo pred zrakmi svojho oddielu (necelých 100 metrov od nehody), ktorý v tom čase vykonával pomocnú činnosť na letisku.

Poručík František Hanuš bol pochovaný v Třebechovicích dňa 11.7.1937.

Skautský preukaz Františka Hanuša

Zdroj: Androvič Štefan, Letecký skauting na Slovensku, 2002, Slovenský skauting

Zdroj: Cihlár Josef – Pep, Dějiny skautských Třebovic p.O., 2009, Junák Třebovice

Zdroj: článok Zrážka nad Strelnicou, Dr. Petr Švanda, časopis Letectví a kosmonautika č.3/2009, str. 82-84

Zdroj: <https://www.vets.cz/vpm/4409-hrob-frantisek-hanus/> (hrob Františka Hanuša)

Zdroj: Mladý letec, roč.1937

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Leteck%C3%A9_nehody_vojensk%C3%BDch_stroj%C5%AF_%C4%8Cesk%C3%A9_a_%C4%8Ceskoslovensk%C3%A9_republiky

Ondrej Mihaľko – Supo

Hanzély Ján – Johny, Ing (*1951): Pochádza zo skautskej rodiny. Jeho otec Ján Hanzély starší (18.7.1921 – 16.1.1999) bol už skautom za prvej Československej republiky. Bol pri obnove skautingu v roku 1945, aj v roku 1968, kedy od júna 1969 zastával funkciu vodcu zboru skautov v Prešove a bol aj členom okresnej skautskej rady.

Ján Hanzély mladší v roku 1968 absolvoval Slovenskú ústrednú lesnú školu v Klubine. V rokoch 1968 až 1969 vykonával funkciu zástupcu vodcu 2. oddielu skautov Prešov. V jeseni 1969 bol menovaný za vodcu 4. oddielu Prešov. Bol to jeden z najlepších prešovských skautských oddielov. Oddiel fungoval aj po zrušení Slovenského Junáka v apríli 1970 a svoju činnosť oficiálne ukončil v až septembri 1970. Ešte počas prázdnin viedol putovanie oddielovej družiny naprieč Slovenským rajom. Putovania sa zúčastnilo sedem členov oddielu, v skautských košeliach, ale už bez označenia príslušnosti k skautskej organizácii.

V roku 1989 sa zapojil do obnovy skautingu ako člen okresnej rady. V rokoch 1991 až 1992 viedol 3. oddiel skautov Prešov. V roku 1992 bol zvolený za vodcu skautského okresu Prešov. V 90 – tých rokoch zastupoval prešovské skautské oddiely na skautských snemoch. V januári 1998 z dôvodu pracovnej zaťaženia, aj začínajúcich zdravotných problémov zo skautskej funkcie odstúpil. Naďalej ostal registrovaný v oddiele OS.

Civilným zamestnaním je strojný inžinier.

Jozef Mikloš

Prešovskí činovníci. Zľava Ing. Ján Hanzély ml., Jozef Kancír, Ing. František Mihalič.
Druhý rad: Ing. Klement Paták, ?, Dušan Doliak, Ing. Karol Revický

Herczeg Alojz Bernard - Unkas - (*3.1.1921 - + 29.9.1983). Napriek tomu, že brat Herczeg bol významným slovenským skautským činovníkom bezprostredne povojnového obdobia (1945 -1948), máme o ňom veľmi málo informácií. Archívne materiály ústredia z tých čias, z ktorých by bolo možné čerpať hodnoverné informácie o ňom, sa v dôsledku zákazov skautingu v roku 1938 a následne po roku 1948 roztratili, alebo aj zničili. Ba ani v dostupných skautských publikáciách tej doby a skautských časopisoch o jeho osobe a činnosti veľa nedozvieme.

Narodil sa vo Viedni, kde jeho rodičia, otec Alojz Herczeg, robotník a matka Viktória, rod. Horváthová, v tom čase žili. Mal dvoch bratov. Bol ženatý a s manželkou Máriou Šindlerovou mal syna a dcéru.

Študoval na nemeckom lýceu v Istambule, čo je dosť nezvyčajné. Mohlo by to naznačovať, že pochádzal zo zmiešaného manželstva a jeho otec azda patril k rakúskemu etniku. Po ukončení štúdií vystriedal viac povolání. Bol predavačom (1938 – 1939), poštovým úradníkom (1939 -1940), pracovníkom cestovnej kancelárie (1940 – 1942), zamestnancom vývozného podniku Dunajský obchod (1943 – 1944), pracoval vo firme „Textílie“ (1944 – 1949), viedol propagačné oddelenie vydavateľstva „Journal – Pravda“ (1949 – 1953), bol redaktorom „Knižných noviniek“ v Bratislave (1954 – 1955), ako brigádnik v Ostravskom uholnom revíri redigoval časopis „Koksovna“ (1955 – 1956), bol redaktorom „Večerníka“ (1956 – 1960) a od roku 1961 redaktorom časopisu „Šport“ v Bratislave. V roku 1958 sa stal členom Zväzu čs. novinárov.

Ako príslušník čsl. Junáka pôsobil v chlapčenskej kmeňovej rade, v roku 1945 sa významne podieľal na práci dočasnej skautskej rady (DSR) vedenej br. Římanom, po ktorého preložení do Čiech a zvolení br. Miloslava Stržíňka náčelníkom, vykonával funkciu miestonáčelníka DSR. Jej prioritnou úlohou bola príprava 1. snemu Slovenského Junáka. Na tomto sneme ako vtedajší tajomník krajinského náčelníctva SJS RČS predstavil jeho delegátom kresbový návrh slovenského sľubového odznaku, na ktorého realizácii sa s bratmi Lacom Ozábalom (Cooz), Igorom Janotom (Ifo), Tiborom Grandtnerom (Cipa) a br. Štefanom Černíkom pravdepodobne podieľal.

Spolu s bratom Dr. Dionýzom Chmelom redakčne pripravil a upravil skautskú príručku „Nováčkovská – príručka pre junákov – nováčikov“ Bratislava 1946, ktorú zostavil a vypracoval OS klub Bratislava, ilustroval br. Laco Ozábal. V rokoch 1946 a 1947 viedol vodcovskú lesnú školu v Závode na Záhorí.

Bol vášnivým poľovníkom, schopným výtvarníkom a fotografom. Neudivuje preto, že sa úspešne venoval poľovníckej publicite. Je autorom vynikajúcej publikácie „Poľovníctvo v obrazoch“ (Bratislava 1956, 1970). Kniha vyšla aj v nemeckom (Berlín 1979) a ruskom

jazyku (Bratislava 1983). Túto poľovnícku monografiu opatril množstvom fotografií a kresieb (tie v spolupráci s Vojtechom Horváthom).

Napísal i niekoľko populárnych príručiek pre turistov a mládež, napr. „Sto návodov pre turistu a poľovníka“ (Bratislava 1966), „Zápisník mladého priateľa poľovníctva“ (Bratislava 1979), „Mladý priateľ poľovníctva“ (Bratislava 1980).

Obnovy skautingu v roku 1990 sa žiaľ nedomožil. Zomrel v Bratislave v relatívne mladom veku šesťdesiatdva rokov (1983)

Miroslav Jízdný

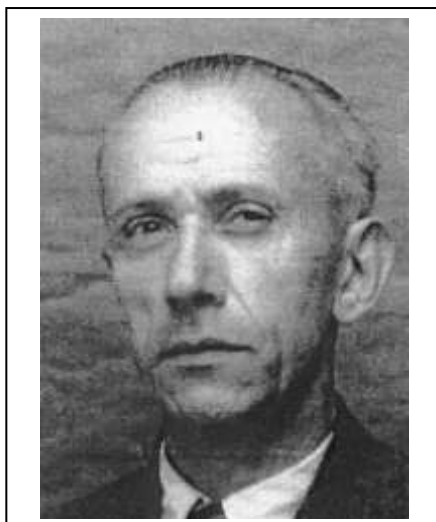

Hlaváč Štefan Dr. (*3.12.1903 - +11.2.1983). Narodil sa v Budapešti v chudobnej rodine. Detstvo a mladosť prežil v Kubre pri Trenčíne. Po ukončení gymnázia vyštudoval za rímsko-katolíckeho kňaza. Jeho kňazské pôsobisko bolo v Michalovciach. Na tamom gymnáziu vyučoval náboženstvo. Bol to človek vysokých humanistických a filantropických kvalít. U veriacich bol neobyčajne obľúbený. Založil fond na podporu chudobných študentov. Založil a viedol Bibliothecu pauperum – knižnicu učebníc pre chudobných študentov. Staral sa aj o starých a nemocných.

V roku 1933 po dohode s okresným spravodajcom Slovenského katolíckeho skautingu založil skupinu SKS v Michalovciach. Zúčastnil sa niekoľkých medzinárodných podujatí, napr. jamboree v Gödöllő, Slovanského jamboree v poľskom Spale a pod. V roku 1937 bol menovaný za župného spravodajcu Zemplínskej župy SKS a po valnom zhromaždení ÚSKS 20. septembra 1937 aj člena ústredia SKS. Po zákaze skautingu v decembri 1939 skautské oddiely v Michalovciach rozpustil. Neskôr však za 1. Slovenskej republiky začal pracovať s mládežou začal v rámci Hlinkovej mládeže.

Po nástupe komunistov k moci bol uväznený, potom zaradený na nútené práce do uholných baní. Prepustený bol zo zdravotných dôvodov v roku 1954, no až do roku 1957 kňazské povolanie vykonávať nemohol. Jeho pôsobiskom sa stala obec Hermanovce (v okrese Prešov), kde aj zomrel a je pochovaný. Svoje životné osudy opísal v knihe: Po priamych cestách. Meno prof. Hlaváča nesie aj 126. skautský zbor Hermanovce.

Jozef Mikloš

Horký Josef - Marabu - (*11.2.1904 - + 16.3.1990). Narodil sa v „Březových Horách“ v okrese Příbram. Študoval na příbramskom gymnáziu, kde aj úspešne zmaturoval. Ako mnohým mladým ľuďom tých čias (1917) učaroval búrlivo sa rozvíjajúci skauting. B. Břečka v Kronike Čs. skautingu udáva, že Marabu vstúpil do příbramského kmeňa Děti slobody, ktorý bol súčasťou junáckeho združenia Obec psohlavců. Tí sa potom v roku 1919 zlúčili so Svojsíkovým zväzom. Časť Psohlavcov sa zase neskôr od Zväzu odtrhla a založila znova Obec psohlavcov, tí ale už boli bližšie k Seifertovmu woodraftu, než k skautingu. Plný očakávania vstúpil do skautského hnutia, ktoré ho plne upútalo. Stal sa jeho horlivým priekopníkom. V roku 1920 sa stal vedúcim skautského oddielu. R. 1923 sa presťahoval na Slovensko, kde pracoval v štátnej správe. V Trenčíne založil 18.3.1923 oldskaut klub. V r. 1925 sa stal župným spravodajcom a členom organizačného výboru vedení skautingu. Od r. 1929 organizoval zakladanie skautingu na Podkarpatskej Rusi. LŠ (F.A. Elstnera) absolvoval v r. 1925 a v r. 1946 Ústrednú LŠ pod vedením Ing. Adolfa Petrův Jinošove. Od roku 1929 bol inštruktorom LŠ a od 1935 vodcom LŠ. 15.3.1931 bol ustanovený 5. Krajinský skautský výbor na čele s tajomníkom br. Jozefom Horkým Bol členom organizačného odboru Hlavného stanu ZJS RČS. Od r. 1932 vedúci redaktor časopisu Bud' připraven. V r. 1933 sa zúčastnil Jamboree v Gödöllő. Krajinským náčelníkom skautingu na Slovensku bol zvolený na Valnom zjazde ZJS RČS 27.2.1938 v Prahe. V r. 1939 musel opustiť Slovensko a v Zbirohu organizoval kvalifikačnú školu pre skautských vedúcich až do rozpustenia Junáka. Po skončení 2. svetovej vojny obnovoval činnosť skautingu. V r. 1952 bol zatknutý a uväznený. Spoluzakladateľ Junáka v Příbrami v r. 1968. Po rozpustení Junáka v r. 1970 zakladateľ Kruhu AS (Archscout), ktorá zhromažďovala a v l. 1970-1990 vydávala historické štúdie o skautskom hnutí.

Za mimoriadne zásluhy o československý skauting mu boli udelené tieto skautské vyznamenania:

Strieborná svastika náčelníctva

Jubilejný odznak „10. rokov ČSR“

Skautská láska

Strieborná medaila sv. Juraja

Jubilejný odznak „20. rokov ČSR“

Zlatý lístok „30 rokov“

Václav Rubeš

Horna Bohuslav - Kalex - (*1938). Pochádza z Moravy z okresného mesta Prostějova, kde sa narodil. V tomto stredne veľkom meste v juhomoravskom kraji „školoval“ na základnej (obecnej) škole a vyštudoval „Průmyslovou školu chemickou“. Po ukončení povinnej základnej vojenskej služby pracoval ako prevádzkový technik v paperňach, niekoľko rokov „brigádničil“ ako baník v uhoľných baniach na Ostravsku. Po rekvalifikácii pracoval vo viacerých koksovniach, kým neodišiel do Východoslovenských železiarní, kde v rôznych funkciách pôsobil až do roku 1988, kedy odišiel do Cestného investorského ústavu, kde pracoval ako kontrolný technik.

Už ako chlapec bol silne ovplyvnený skautingom prostredníctvom časopisu Junák s príbehmi „Rýchlych šípov“. Preto si spolu s niekoľkými kamarátmi vytvorili „klukovskú partu“ podľa vzoru skautskej družiny. Ale snahe podať prihlášku do skautského oddielu urobil koniec „pofebruárový“ zákaz skautskej organizácie.

Až v čase „Pražskej jari“ bol Junák obnovený a hľadal dospelých záujemcov o prácu vo vedení skautských oddielov. V tom čase brat Kalex žil na Slovensku. Ani na okamih nezaváhal. Prihlásil sa na Ústrednú skautskú lesnú školu v Klubine, ktorú úspešne absolvoval. Po návrate do Košíc nadviazal kontakt so starými skautmi a bez nadsázky možno povedať, že spolu s nimi sa stal zakladateľom posttotalitného skautingu na východnom Slovensku, menovite v Košiciach. Tu, spolu s niekdajším náčelníkom Slovenského Junáka br. RNDr, PhMr. Miloslavom Stržíňkom, obnovoval v roku 1968 skautské hnutie. Pripravili zárodok prvého oddielu Junákov, Kalex bol vymenovaný za jeho vodcu a vodcu predpokladaného 1. zboru skautov. V decembri toho roku sa v Bratislave konal III. Junácky snem, ktorého sa obaja, br. Stržíňek a br. Kalex zúčastnili. Následne ustanovili z prihlásených chlapcov 1. oddiel junákov, zabezpečili provizórnu klubovňu v objekte, ktorý bol určený na neskoršiu demoláciu. Tam, potom 30. januára 1969 otvorili „skautský dom“ a Kalex začal s oddielom, vlastne iba družinou pracovať.

Veľmi sa mu zišla klubinská lesná škola aj niekdajšie jeho športové aktivity. Zaoberal sa judom, zložil skúšky na rozhodcu a oddielového trénera. Z praktických skautských disciplín bravúrne ovládal prácu so spinningom a lasovanie. T o všetko novopečeným skautíkom imponovalo a malo svoj odraz v skautskej výchove.

Publikoval mnohé články o skautingu v „Košickom večere“, ktorými ponúkal chlapcom vstup do skautského oddielu. Ten sa v krátkom čase rozrástol na 28 členov tvoriacich štyri družiny. Oddiel sa intenzívne pripravoval na desaťdňový tábor na Lúkach sv. Ladislava pri Debradi u Jasova. A hoci sa ho nezúčastnili všetci príslušníci oddielu, významne utužil priateľstvo medzi chlapcami.

V čase obnovy košického skautingu sa do činnosti zapojil i ďalší starý skaut brat Ing. Miroslav Jízdny a z viacerých záujemcov utvoril 2. oddiel. Podarilo sa ešte založiť aj dievčenský oddiel. To sa však už vzťahovala nechválne známe „normalizácia“, ktorá sa zatiaľ junáckej organizácie vážnejšie nedotkla. Všetky oddiely mohli vykonávať svoju činnosť. Zatiaľ – a pripravovali sa na letný tábor. Oba chlapčenské oddiely spoločne na starom

táborisku. Tábor sa vydaril, všetci poskladali nováčkovský stupeň skautskej zdatnosti a zložili skautský sľub. To už sa však vedelo, že ďalší tábor nebude. Ukončenie činnosti bolo už iba otázkou času. Sľubne sa rozvíjajúca činnosť bola zadusená „integráciou“ mládežníckych organizácií. Až do roku 1989.

31. Januára 1990 bola činnosť skautskej organizácie v Košiciach obnovená. Obaja vodcovia, Kalex i Miro, boli jej iniciátormi aj so svojimi odchovancami. Podieľali sa na vydávaní časopisu Východoslovenský skaut.

Nová skautská éra sa však pre brata Kalexu nevyvíjala priaznivo. V roku 1992 po rade rodinných problémov a úmrtí mladšieho syna sa vzdal svojich funkcií a odstúpil.

Za svoj významný podiel práce pre Slovenský skauting, v náčelníctve a inštruktorskom zbore bol vyznamenaný „Junáckou hviezdou s ľaliami“.

Miroslav Jízdny

Bratia Bohuslav Horna a Miroslav Jízdny na tábore 1970

Horník Viktor - Viktor Hó (*25.1.1898 – +18.7.1979). Narodil sa vo Vrútkach, okres Martin. Otec bol železničným úradníkom a mal štyroch súrodencov. Po absolvovaní štyroch tried maďarskej meštianskej školy vo Vrútkach bol prijatý do strojnícko-priemyselnej školy Košicko - bohumínskej dráhy pri hlavných dielňach vo Vrútkach. Ako dorastenec v roku 1913 vstúpil do vrútockého telovýchovného klubu. Po prvej svetovej vojne začiatkom roku 1917 bol zvolený za tajomníka. Túto funkciu zastával do 15. augusta 1919, keď celé členstvo prešlo do novozaloženej Robotníckej telovýchovnej jednoty.

V časopise "Zászlónk" (Naša zástava, vydavateľom tohto časopisu bol "Marianum Regium" v Budapešti) sa prvý raz stretol so skautskou výchovou školskej mládeže. Časopis uverejnil články o vzniku skautingu a o zakladaní skautského hnutia a jeho účel medzinárodného merítka, skautský sľub a zákon, ďalšie vedomosti, čo má každý chlapec vedieť pred vstupom do skautského oddielu a za akých podmienok mohol byť nováčik do oddielu prijatý atď. Počas letných prázdnin v roku 1911, chlapci sa kúpali vo Váhu a zrazu ich upútal zvláštny zjav, zo smeru Kráľovian blížila sa vo vlnách čudná flotila pltí, ktorá pozostávala zo 4 pltí, každá plť mala stožiar, na ktorom viala štátna vlajka a keď táto flotila priplávala bližšie kúpaliska, spoznali podľa klobúkov skautov skauti. Dali sa do reči a vodcovia skautov ich poučili o vzniku skautingu a povzbudili ich, aby sa s pomocou svojich učiteľov tiež pokúsili založiť v škole skautský oddiel. To bol jeho prvý kontakt so skautingom.

Po prvej svetovej vojne, koncom roku 1920 bol z Vrútok vyslaný do Prešova zastupovať jedného starého kolegu, kde však neskôr definitívne zakotvil. V Prešove sa prihlásil do jedného slovenského oddielu za člena, kde sa bližšie zoznámil so skautskou ideológiou a hnutím. Venoval sa štúdiu skautskej literatúry a chodieval na oddielové schôdze ako hosť a zúčastnil sa všetkých podujatí, ktoré prešovské skautské zbory usporiadali. Chodieval v lete navštevovať skautské tábory v blízkosti Prešova a pomaly si osvojoval všetky skautské znalosti. Začiatkom roku 1925 ho z Prešova preložili späť do Vrútok, kde sa hneď zapojil do skautského hnutia, vtedy boli Vrútky sídlom okresu Turiec - Orava. Z počiatku pôsobil ako činovnícky čakateľ v rade starších a neskôr v klube OS. Okres okrem vrútockého zboru, ktorý pozostával z jednej smečky vlčat, z dvoch chlapčenských oddielov a klubu OS mal ešte jeden zbor skautov a skautiek v Turčianskych Tepliciach pri tamojšom učiteľskom ústave. Práca a činnosť tohto zboru bola pomerne dobrá a chvályhodná.

Horšie to bolo na Vrútkach, práca a činnosť živorila a nebola na patričnej výške. Medzi oldskautami a ostatnými činovníkmi ako i samotným okresným spravodajom nebola dobrá zhoda. Na návrh OZ ho Náčelníctvo zväzu menovalo II. tajomníkom OZ. Za krátku dobu sa odzrkadlila ich zlepšená práca. Zúčastnil sa na jamboree v Gödöllő.

Začiatok roku 1936 slovenská skautská rada z iniciatívy krajského spravodaja br. Horkého usporiadala Zjazd Slovenských skautov v Bratislave. Zúčastnil sa ho aj Viktor Horník. Zjazd

sa konal v údolí pri Červenom moste. Sprievod vyše 3000 skautov pochodoval Bratislavou až na Vajanské nábřežie. Po slávnostnom pochode sa konala v Redute slávnostná schôdza slovenskej skautskej rady, slávnostný prejav mal miestonáčelník Zväzu br. profesor Řehák. Začiatkom školského roku 1936 došlo k reorganizácii podtatranskej župy. Za župného spravodaja župy bol menovaný br. Karol Kotyza, profesor na učiteľskom ústave v Turčianských Tepliciach, ktoré sa stali sídlom župy. Zástupcom župného spravodaja som bol menovaný ja. Mal som sídlo vo Vrútkach. Okresným spravodajom pre okres Turiec bol menovaný br. Adolf Dobrovoľný, čet. strážmajster v Turčianskych Tepliciach. Jeho zástupcom bol br. Zoltán Némethy z Martina. Za okres Žilina: okresný spravodaj bol br. Valér Glasel, vo Velkej Bytči, br. Ladislav Ladyrš, v Ružomberku br. nadporučík Ladislav Stáhl a ďalšími vodcami zborov a oddielov neskôr prijali funkciu župného starostu br. Vlastimil Ondrušek, vrchný riaditeľ Celulóžky v Ružomberku, ktorý bol veľmi štedrým mecenášom skautského hnutia. Noví činovníci sa ihneď ujali organizačnej práce, navštevovali skautské oddiely a zbory, povzbudzovali ich k činnosti. Do jari 1937 mala už Podtatranská župa vyše 1600 členov. Keď župu preberali noci činovníci sotva 500 členov. V mesiaci august 1937 konalo sa v Holandsku svetové Jamboree, na ktorom sa zúčastnilo 57 národov celého sveta. Medzi členmi našej výpravy bol aj Viktor Horník. Po oslobodení v roku 1946 zastával funkciu dozorca a technické skautských táborov na Slovensku s čím ho poverilo Povereníctvo školstva a národnej osvety so súhlasom Slovenského náčelníctva, túto funkciu zastával až do zastavenie činnosti začiatkom roku 1948. V roku 1969 pre jeho celoživotné úsilie o upevňovanie bratského puta medzi junákmi a činovníkmi, Slovákami a Čechmi, najmä počas II. svetovej vojny, v povojnovom období a pri obnove Junáka 1968 ho Náčelníctvo Čsl. Junáka vyznamenalo.

Významenia:

Rad Strieborného vlka

Junácký kříž "Za vlast 1939 - 45".

Viktor Horník, Rudolf Plajner, Peter Janota

Hottmar Ľubor Ing. – Dino (*6.11.1927 – +2.11.2015). Raz na výlete na Morave natrafil na skautský tábor. Vodca tábora im tábor ukázal a porozprával im o činnosti skautov. Do rúk sa mu dostal časopis od Jaroslava Foglara Mladý hlásateľ – Rýchle šípy. Žil v Skalici a spolu s kamarátmi podnikal výlety v okolí Skalice a aj do Tatier. Tu si vypestoval vzťah k prírode a turistike. Tieto pobyty v prírode boli jeho inšpirácia k vstupu do skautingu.

Po 1945 obnovenie skautingu išiel do kancelárie Junák ústredie skautskej výchovy v Bratislave Štefánikovej ulici. Tu v tom čase pracoval jediný skaut, ako tajomník, ktorý robil aj registráciu – Frico Schwab; Tak sa dostal aj s bratrancami do 7. oddielu Bratislava, ktorý má klubovňu na Ventúrskej 15. V roku 1946 sa zúčastnil na tábore Limbachu. Tak prišlo k situácii, keď musel prevziať vedenie tábora aj oddielu. Ale počas tábora začínala Oblastná LŠ 1946 pri Perneku, do ktorej už bol prihlásený. Preto vedenie tábora prevzal Iťo (Igor Janota). Počas roku viedol oddiel a v lete 1947 oddiel ide na tábor pri Smoleniciach. 7. oddiel v roku 1947 vyhlásený za vzorný oddiel.

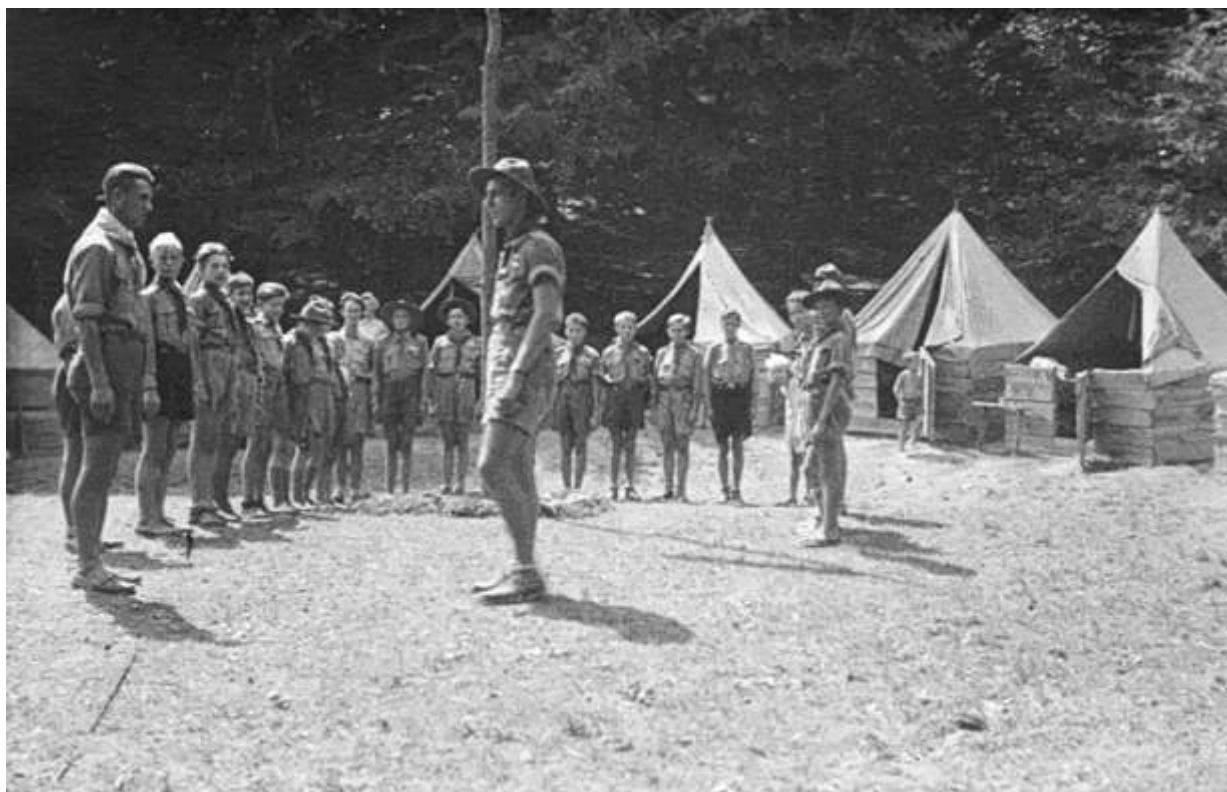
Rok 1948 pre skauting začína byť časom obmedzovania a zákazov. Pripravuje sa na prechod na pioniersku organizáciu. Pionier kopíroval skauting, ale s komunistickou ideológiou. V roku 1949 br. Dino nastupuje na vojenskú prezenčnú službu. Tomto roku niekoľkí (asi dvanásť členovia 7. oddielu Bratislava), už nemohli vystupovať ako skauti, ale sa stretávajú v Petržalke v objekte kominárov, hrávajú tam volejbal a iné rôzne aktivity. Br. Poláček prišiel s nápadom a spojil ich s vedením Dunajčička, vodáckeho oddielu. Zo skautov bývalého 7. odd. sa stali úspešní vodáci.

V roku 1968 sa br. Dino zapája do obnovenia skautingu. Je spoluorganizátorom radcovských kurzov, obnovuje činnosť 7. oddielu, organizuje tábory. Odovzdáva vedenie oddielu. Br. Paľovi Milecovi. V rokoch 1968 – 1970 zorganizovali dva tábory spolu s 1. oddielom Bratislava a 4. dievčenským oddielom Bratislava. Boli na Vývrati a v Zliechove. Tábora sa zúčastnila aj Elena Milecová – Dolinská. V tom čase prichádza k okupácii Československa a činnosť skautingu je opäť ohrozená. V roku 1970 je činnosť skautingu opäť mimo legálnosti. Br. Dino vstúpil do Dunajčička a s nim aj asi 10 členov 7.odd., ktorí ale neskôr pre nehody z Dunajčička odišli. Pre br. Dina bol vodáctvo v Dunajčičku východiskom zo zákazu skautingu.

V roku 1989 sa brat Dino opäť hlási do skautskej služby, podieľa sa na obnove skautingu. Organizuje radcovské kurzy a aj LŠ v Hôrke pri Novom Meste nad Váhom. LŠ zo začiatku nemá podporu v náčelníctve, ale keď náčelníctvo vidí, že je potreba LŠ podporuje br. Dina ako materiálne, tak aj s kolektívom inštruktorov. Na LŠ prednášali skúsení skauti (br. Ai – Štefan Miklánek, Iťo – Igor Janota, Frico – Frico Schwab a ďalší). LŠ mala veľmi dobrú úroveň. Po LŠ sa konali vodcovské skúšky, ktorých sa zúčastnil ako inštruktor aj br. Runco (Jozef Petříček – Piešťany). V tomto čase už pracuje v Bratislave oddiel oldskautov a br. Dino je jeho vodcom. Oddiel však prirodzeným spôsobom stráca svojich členov, až napokon zaniká.

Vyznamenania:
Za skautskú vernosť II. stupeň
Tri prúty bratstva

Lubor Hottmar, Peter Janota

Limbach 1946

Chromek Igor, Mgr. (*1932), skautským menom Gertigor rodák z Banskej Bystrice, známy predovšetkým ako astronóm a spisovateľ. Nikdy sa však netajil tým, že je skaut a v Banskej Bystrici patrí jednoznačne medzi významné skautské osobnosti.

Igor začal skautovať po skončení II. svetovej vojny v roku 1946 ako 14-ročný. Skautoval v družine Gepardy/Tigre, z ktorej názvu je odvodená aj jeho skautská prezývka. Išlo o 3. oddiel skautov pod vedením brata Pavela Gašpara. Ich klubovňa sa nachádzala v Kamennej vile, v ktorej teraz sídli banka ČSOB. Skauti vtedy mali klubovne na 1. poschodí. Najvyššie poschodie niekto obýval. Už v prvom roku sa skauti z Gertigorovho oddielu zúčastnili putovného tábora niekde v smere od Liptovského Hrádku cez Čertovicu až niekam k Lučatínu, kde v tom čase táborili skautky. Skauti si vtedy rozložili tábor niekde blízko nich. Ďalším táborom bol tábor nad Turčianskymi Teplicami, neďaleko Blatnice v Gaderskej doline. (Poznámka: ešte nejaký tábor mali, ale nevieme kde) Žiaľ v roku 1948 museli skauti svoju činnosť ukončiť a oddiel sa rozpadol.

Skauti pri príležitosti osláv oslobodenia v máji v roku 1947 na Námestí SNP v Banskej Bystrici, Igor Chromek – v hornom rade druhý zľava.

Dňa 27.6.1959 sa brat Gertigor oženil s Valériou Pálešovou, ktorá tiež v rokoch 1946-1948 skautovala v Lučenci na strednej škole. Brat Gertigor už síce neskautoval keďže bol skauting zakázaný, no oblasť jeho záujmu nebola príliš vzdialená skautskému myslieniu a bol veľmi aktívny v športových organizáciách Klubu slovenských turistov (TJ Partizán Banská Bystrica, neskôr TJ Lokomotíva Banská Bystrica). Bol spoluzakladateľom a organizátorom lyžiarskeho prechodu na počesť výročia SNP s názvom Srdcom Partizánskej republiky v roku 1964.

Najväčšou vášňou Igora Chromeka však bola astronómia. Astronómii zasvätil aj svoj profesný život. V roku 1967 sa stal členom Slovenskej astronomickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied. Stal sa predsedom jej historickej sekcie. História astronómie a príbuzných vied na území Slovenska sa venoval aktívne viac ako štvrtstoročie a vedľa odborných a populárnych článkov i prác vytvoril aj relácie pre rozhlas o neznámych priekopníkoch slovenskej vedy a techniky.

Igor a Valéria Chromeková 27.6.1959

Obnovenie skautskej činnosti v roku 1968 sa ho žiaľ nedotklo, nakoľko bol už vtedy veľmi aktívnym v oblasti astronómie, ktorej venoval najväčšiu časť svojho života. Bol aktívny aj v turistických oddieloch a na zasadnutí predsedníctva OZT dňa 20.11.1970 na Krpáčove bol poverený vedením okresnej sekcie pešej a vysokohorskej turistiky v oblasti hospodárska komisia.

Obnovenia skautingu v roku 1989 sa aktívne zúčastnil a stal sa vodcom 1.banskobystrického skautského zboru. Brat Gertigor patril k zakladajúcim členom časopisu "Bystrický permon". V „Bystrickom permone“, venoval niekoľko článkov práve skautingu. Ako prvý sa pokúsil o stručné zhrnutie histórie banskobystrického skautingu od jej počiatkov. Viacero článkov venoval aj histórii turistiky v Banskej Bystrici a jej okolí. Významným počinom je vydanie knižného diela "Hvezdár z medeneho mesta" v roku 1998 o banskobystrickom

hvezdárovi Jakubovi Pribicerovi, žijúcom v 16.storočí. Pri príležitosti vydania knihy "120 rokov organizovanej turistiky v Banskej Bystrici 1889-2009", sa konal 29.5.2009 u primátora mesta Banskej Bystrice slávnostný večer, kde bolo Igorovi Chromekovi popri ďalších zástupcoch turizmu udelené ocenenie primátorom mesta Ivanom Saktorom.

Dňa 23.2.2017 mu bola v Banskej Bystrici na Radnici na Námestí SNP počas Galavečera udelená za činnosť v oblasti astronómie Cena mesta Banská Bystrica.

23.2.2017 udelenie Ceny mesta v oblasti astronómie v Banskej Bystrici na Radnici na Námestí SNP počas Galavečera primátorom Jánom Noskom.

Ondrej Mihaľko - Supo

Chromeková Anna (*28. 9.1891, Hradec Králové – †27.4.1978; 86 rokov, Banská Bystrica) bola pedagogička. Jej manžel major Jozef Chromek.

Absolvovala štúdium dejepisu a zemepisu na Filozofickej fakulte Univerzity Karlovej v Prahe, ktorú navštevovala v rokoch 1910 – 1914. V Prahe bývala na priváte u známych Kopeckých na Starom meste. Stala sa tak jednou z prvých absolventiek univerzity – v roku 1914 boli tri.

V tomto čase sa začala 1. svetová vojna a mladá absolventka sa bez problémov dostala na Mestské dievčenské lýceum v Hradci Králové, kde vyučovala dejepis a zemepis. Tam sa stala v roku 1917 aj vodkyňou prvého dievčenského oddielu skautiek.

Do roku 1923 pôsobila v rodisku na mestskom dievčenskom lýceu. Zakladateľka miestneho dievčenského skautingu. Stredoškolská prof. Štátneho dievčenského reformného gymnázia v Banskej Bystrici (1. september 1923 – 1936/1937). V Banskej Bystrici pokračovala v skautskom hnutí.

Pod Urpínom poskytovala útočisko prenasledovaným, za zásluhy o rozvoj skautingu sa jej ušlo špeciálne vyznamenanie. Na dievčenskom gymnáziu v našom meste učila kedysi žena, ktorá sa postavila do čela skautiek.

6.9.1917, 1. dievčenský oddiel v Hradci Králové, druhý rad v strede Anna Podhorová

Základ oddielu tvorila družina Sojky. V nej pôsobili dievčatá – Viola Zachovalová, dve sestry Hackerové, dve Bulíčkové, Jarka Melicharová, Zora Tvrzská, Lujza Pokorná a mnohé ďalšie. Všetky menované Sojky sa stali neskôr vodkyňami oddielov, ba aj mestskými náčelníčkami. Prvý tábor absolvovali skautky na Sutých brehoch pri Týništi nad Orlicí, neskôr pri Potšteine.

Skautky z Hradce Králové

V auguste 1921 na Dňoch skautov v Jaroměři, udelil krajiný náčelník A.B.Svojsík Anne Podhorovej za jej zásluhy o rozvoj skautingu vyznamenanie – striebornú svastiku náčelníctva československého skautingu. O dva roky neskôr bola Anna Podhorová ustanovená do Banskej Bystrice na Štátne reformne reálne gymnázium, kde vyučovala až do školského roku 1936/37, kedy odišla do dôchodku.

V Banskej Bystrici sa mladá profesorka ubytovala na priváte na ulici Mestský park č. 3 a vyučovala na dievčenskom gymnáziu dejepis a zemepis. Niekoľko ráz sa pokúsila založiť pri škole skauting, jej snaha sa v tom čase ale nestretla s úspechom. Preto sa zamerala na pestovanie turistiky a stala sa postupne jednou z najaktívnejších členiek klubu turistov. Zúčastnila sa aj na stavbe chaty na Kráľovej studni.

Navštevovala tanečné kurzy a tam sa zoznámila s Jozefom Chromekom, dôstojníkom československej armády. Ich známosť sa skončila sobášom 1. júla 1924 v Banskej Bystrici. Zo začiatku bývali na Lazovnej ulici, potom sa presťahovali do štátnych domov (dnes Nábřežie Čs. armády č. 8) a neskôr si postavili vlastnú rodinnú vilu v záhrade pri parku (vtedy Mestský park 9/b). Postupne sa jej narodili dve deti – dcéra Oľga a syn Igor. Do Banskej Bystrice sa presťahovala aj jej matka Anna Podhorová- Borková, ktorá jej pomáhala pri výchove detí a viedla domácnosť.

Rodinná vila rodiny Chromekových v Banskej Bystrici

Neskôr sa stretla náhodne so svojou bývalou spolužiačkou, v tom čase manželkou horára Mitánka, a dochádzala za ňou na Španiu Dolinu. Chodievala k nej aj v pohnutých časoch Slovenského národného povstania a pomáhala jej pri obsluhu partizánov, ktorí v nočných hodinách prichádzali do horárne.

Keďže jej manžel major Jozef Chromek musel ako Čech opustiť Slovensko, zostala Anna Chromeková s matkou a deťmi v rodinnom dome v Banskej Bystrici, kde poskytla neraz útočisko rôznym prenasledovaným. S manželom sa stretávala tajne pri chate na Bumbalke.

Skautky z Hradce Králové

Skautky z Hradce Králové

Igor Chromek (skautské meno Gertigor) – syn

Ondrej Mihaľko Supo

Jablonská Mária Jana PhDr. – Jaja (*1937). Pochádza z Banskej Bystrice. Vyrastala v láskavom, ale rozumne prísnom prostredí rodičov a starých rodičov - starohorská dolina - bola jej druhým domovom. Tu sa formoval jej vzťah k prírode, kamarátstvu a športu i napriek všetkým nástrahám, ktoré v čase vojny na deti číhali. Po maturite pre zložitú obdobie perzekúcie inteligencie v 50. r. v B. Bystrici mohla pokračovať na VŠ jedine s odporúčaním vrcholových orgánov športu ako reprezentantka v kategórii dorasteniek vo volejbale, plávaní a atletike. Prihlásila sa na štúdium TV v kombinácii s JSaL, toho času len na VŠP v Bratislave.

Stonohove skautské zážitky, ako aj ich priateľstvo so športovcami – skautmi v nej utvrdili rozhodnutie stať sa skautkou. Na obnovovacom sneme v Bratislave v r.1968 sa zoznámila so vzácnymi osobnosťami dievčenského skautingu. Srdečnosť a ponuku stať sa jednou z nich prijala ako veľkú česť. Na tábore 1.voja víťaz a 1.voja včielok v r.1969, kde jej dve študentky ZŠ boli zdravotníčky - ona hlavná kuchárka a ako pedagóg radila ako pristupovať k deťom, zložila skautský sľub do rúk náčelníka Ivana Jančeka. Kontakt s predstaviteľkami dievčenského skautingu významne pomohol, že ju v r. 1989 prijali medzi seba ako členku KR v spravodajskom odbore Nóriky Janotovej. Na sneme v r.1992 v TN bola zvolená za vodkyňu DK. Zúčastnila sa Mierovej konferencie WAGGGS Pax Lodge v Londýne v novembri 1992. Báseň Pozdrav do Chesterfieldu, ktorú napísala ako vyznanie Olave - zakladateľke dievčenského skautingu poslala do Pax Lodge. Báseň bola uverejnená v uvítacom bulletinu konferencie a prednesená pri otvorení konferencie. Následne jej bolo umožnené v krátkosti predstaviť svoju krajinu. Srdečné prijatie Výborom a delegátkami členských krajín zo všetkých kontinentov ako aj prizvaných delegátok z post socialistických krajín vytvorilo krásny vzťah s písomným kontaktom. V r. 1993 sa zúčastnila 28. Svetovej konferencie WAGGGS v Nyborg, Dánsko – pod patronátom kráľovnej matky – osobné prijatie kráľovnou aj Betty Clay. Keďže sa konferencia konala v roku vzniku SR na základe pokynov WAGGGS spolu s členkami KR vypracovala všetky požadované materiály o Slovensku. Predstavenie SR – zemepisnej polohy, jej orgánov, vedných odborov, najmä úroveň školstva a zdravotníctva, Stanov, ČZ dievčenského kmeňa a podmienok pre činnosť skautingu. Na základe dôkladne vypracovaných a do JA preložených materiálov, hoci sme boli pre podstatnú časť sveta neznáma mladá krajina, sa po ich preštudovaní ako aj návšteve členky prípravného výboru za nás zaručila J. Kórea. Konferenciou nám bolo schválené, tak ako skautkám ČR, samostatné asociačné členstvo. Po udelení AČ bol DK výborom WAGGGS z Asociácie kráľovien schválený grant Gold – 6 anglických lektoriek – vysokoškoláčok girl guides – na jeden letný tábor skautiek - výučba JA. Po jej žiadosti s vysvetlením, že predmet JA je zaradený a postupne realizovaný na požadovanej úrovni na všetkých stupňoch škôl, žiadala poskytnúť grant na LŠ výchovy skautských vodkyň s tým, že naše vodkyne sa zoznámia so systémom realizácie guide, anglické spoznajú slovenský systém skautingu - našu krajinu a zároveň budú účastníčky LŠ zdokonaľovať v konverzácii. Odôvodnením a odporúčaním anglických guides, ktoré boli na tábore v ČR a na 3 dňovej návšteve na našej LŠ v r. 1993, bolo jej žiadosti vyhovené. Po LŠ v r. 1994 s podtitulom

GOLD, jej zabezpečenia, konštatovanej kvalitnej úrovne prípravy vodkýň - najmä zásluhou profesionálneho prístupu inštruktorského zboru a syláb z prednášok aj v JA, bola táto forma LŠ s grantom pre 6 giudes pod jej vedením realizovaná v r. 1994 - 1997. LŠ často navštevovali náčelník i bratia z CHKR. Táborové stavby s ukázkami, ako aj prípravu vatry spolu s Ivavou prednášal Stonoha, ktorý sa významne podieľal na technickej časti priebehu DLŠ s pomocou trenčianskych bratov. Jej kontakty s anglickými guides a predstaviteľkami ČR, Anglie, Dánska, USA, Kanady a J. Korey trvajú už vyše 20 rokov. Keďže ešte aktívne pracovala, na VI. Sneme v Bratislave sa vzdala funkcie vodkyne DKR a na jej návrh bola zvolená sestra Anna Treľová. Na sneme bola zvolená za predsedníčku zmierovacej rady. Okrem vedenia LŠ spolu s DKR pripravovala materiály k udeleniu plného členstva WAGGGS. Čas do konania 29. Svetovej konferencie WAGGGS – júl 1996 - sa krátil. Odchod brata Schwaba z kancelárie Ústredia, niektoré zmeny vo funkciách v Náčelníctve, no najmä zahraničnej komisárky DKR spôsobili, že príprava materiálov na získanie plného členstva WAGGGS bolo ohrozená. Na návrh DKR, schválený Náčelníctvom, bola menovaná zahraničnou komisárkou. Svetový výbor vodkyne A. Treľovej odpovedal, že J. Jablonská je „exelentný“ výber pre túto funkciu. Všetko bolo načas pripravené. Holandský skauting sa rozhodol uhradiť A. Treľovej a J. Jablonskej cestu. Bohužiaľ na pobyt ani na zaplatenie členského pre udelenie Členstva sa nepodarilo získať. Preto do Kanady išla len JaJa – na jej pobyt, osobne ich požiadala, prispeli hokejisti P. Demitra a P. Šťastný z Kanady. Českým skautkám členské uhradili české skautky z Anglie. Náročnosť uvedených situácií a snád' nedopatrením Náčelníctvom zrušený grant na MŠ pre DLŠ GOLD -1997 /za výnimočnú celoživotnú prácu v školstve jej bola MŠ udelená Medaila Sv. Gorazda 1997 – MŠ jej cez JUVENTU faktúru za LŠ Gold uhradilo/. Náročnosť vyriešenia uvedených problémov sa významne podieľala na tom, že v novembri 1997 mala infarkt. 30. Konferencie WAGGGS na Islande sa zúčastnili Káčadlo a Krdla /Káčadlo odchovankyňa 2. GOLD LŠ, ako účastníčka a asistentka/, členky KR. Z Konferencie jej poslali pozdrav a následný list s textom: „Všetci Ťa sestra Jaja srdečne pozdravujú, boli sme veľmi srdečne prijaté a to najmä Tvojou veľkou zásluhou“. Uvedené problémy považuje za dôsledky rýchlych zmien a doby kvasu. Pre históriu, no najmä pre oboznámenie ďalších generácií aké je zložitá niečo obnovovať za veľkých celospoločenských zmien, ako bolo potrebné tvrdo ale najmä čestne pracovať a hlavne spolupracovať, považuje za podstatné v jej životopise zachovať. Je členkou 117. zboru sv. Františka z Assisi Horné Srnie – Nemšová.

Skautské významenia:

Skautská láska 1993

Za skautskú vernosť II.1994

Rád strieborného trojlístka 1994

Dekréty a diplomy:

Inštruktorka LŠ pre ČR a SR Zubří 1991

Vodcovská lesná škola Seč pri Prahe 1993

Dekrét inštruktorky SÚLŠ 1992

Zástupkyňa vodcu SÚLŠ 1996 Žilina

Seminár WAGGGS – Jílové u Prahy 1996

Účastníčka snemov SISK: obnovovací 1968, 1990, 1992, 1994, 1995, 1997

Funkcie:

Členka DKR 1989 –spravodajský odbor

Vodkyňa DKR 1992

Členka náčelníctva – predsedníčka ZR –VI. snem SISK Bratislava 1994

Zahranická komisárka –členka náčelníctva SISK VII. snem v Žiline 1995

Vodkyňa 5 DLŠ 1993 -1997

Členka DKR 1997 č. 20-97

Jana Jablonská

Jablonský Ivan MUDr. CSc. – Stonoha (*15.9.1933 - +16.1.2015. Narodil sa u starej mamy vo Zvolenskej Slatine. Otec železničiar - výpravca býval s rodinou na malých staničkách väčšinou v zákutiach horských oblastí Slovenska od Horného Harmanca, Uľanky, Vígľaša pod Poľanou, Veľkej pri Poprade až po Rapovce pri Lučenci. Preto malý Ivan, ešte ani nie 4 ročné chlapča – jedináčik, do nástupu do školy trávil denne svoje detstvo na potulkách po horských a lesných cestách – necestách, lezení po skalách v pomyselnom náručí mladučkej láskavej mamičky, ktorá po raňajkách často ani nezbadala, kedy zobral nohy na plecía. Denne sa o neho veľmi bála, až kým sa na rohu staničky hladný a umazaný neobjavil. Snáď v tomto prostredí sa formovala jeho hlboká úcta a vzťah k prírode a človeku, často v nebezpečných situáciách s modlitbičkou Anjeličku môj strážničku, opatruj moju dušičku..., ako aj hľadanie adekvátnych súvislostí medzi slovom a činom. Až v dospelosti zistil, že v 1. triede Cvičnej školy pri Učiteľskom ústave v B. Bystrici, denne dochádzal vlakom z Horného Harmanca, ho učil prísny ale láskavý pán učiteľ Jasovský – skautský vodca. Do skautingu vstúpil v Lučenci ako vlča, neskoršie skaut v náručí vynikajúcich vodcov. Po zákaze činnosti skautingu formou záujmu skautských rodín o zberateľstvo a šport, hlavne atletiku, v ilegalite naďalej skautovali. Zážitky z detstva a odkaz vzácných priateľstiev mu dodávali silu žiť skautským životom aj v obdobiach, kedy bol skauting zakázaný. Na svojom oblečení alebo príručnej výbave mal vždy nejaký znak, ktorý ho identifikoval ako skauta.

Po maturite s krédom: „ Pomáhať a chrániť“ a skautským predsavzatím konať čestne v zmysle prísahy, hľadať príčinu a podstatu, vyhýbať sa konfliktom a intrigám, nepodliezať, priznať chybu a zachovať si ľudskú tvár uvažoval ako ďalej. S touto vnútornou výbavou prihlásil sa na štúdium medicíny na LF UK v Bratislave. I tu ho podľa uvedených znakov skauti z radov aj tých najvyšších pedagógov rýchlo identifikovali a od 3.roč. ho prijali ako volontéra na 2 katedrách. Aktívne pokračoval v ČS súťažiach v atletickom trojboji, bol zanietený filatelista, fotograf, zberateľ rôznych historických dokumentov, odznakov, vlajok, nožov, sekier. Venoval sa rezbárstvu, modelovaniu, práci s kožou, čítal krásnu literatúru. Medzi medicami bolo málo skautiek a štúdium, kamaráti a záujmy ho natoľko zamestnávali, že až do 5. ročníka skautoval ako Stonoha samorast. Až na lyžovačke na Krížnej vo Veľkej Fatre sa zahľadel do mladučkej športovkyne, študentky VŠ s aprobáciou slovenčina – telesná výchova a zrazu sa tento vysoký čiernovlasý Stonoha zmenil na nežného láskavo oddaného, snažiac sa všemožne vnútorný svet a záľuby oboch stmeliť v jeden harmonický celok s perspektívou šťastného celoživotného partnerstva. Po promócií nastúpil do Trenčianskej nemocnice ako sekundárny lekár Patologicko – anatomického oddelenia. V marci budúceho roka sa so svojou Jankou oženil a hoci ešte študovala, prišla za ním do Trenčína. Do konca školského roka, do ukončenia štúdia, dochádzala denne do Bratislavy. Do roka od svadby boli už rodina. V Trenčíne sa ihneď kontaktovali na skautov Š. Masaryka, F. Gašparíka, JUDr. V. Čelku a ďalších. Verili, preto v ilegalite formou

rodinného skautingu pripravovali jeho oživenie. Podarilo sa. V roku 1968 zakladali oddiely, propagovali nábor detí a mládeže a v TN – štvrť Sihot' založili 1. voj vlčat a 1. voj včielok. Formou rodinného skautingu chodili každú sobotu na výlety, v týždni na schôdzky, pripravovali sľub, radcovské kurzy a na vodcovské skúšky. V r. 1969 a 1970 sa konali dva tábory pri sebe, tábor vlčat a včielok a stany pre príslušníkov rodiny a hostí, ktorí pomáhali, alebo tábor navštevovali. Janka, hlavná kuchárka, varila a mala na starosti kuchyňu pre 60 - 70 osôb. Na Ostrom vrchu zorganizoval výstavbu mohyly s pamätnou tabuľou A.B. Svojsíkovi, ktorej je autorom. Skauti sa pri nej schádzajú doteraz. V r. 1969 účastník ÚLŠ v Blatnickej doline. Bolo to krásne obdobie, na ktoré všetci stále spomínajú. A potom znova drastický koniec. V manželstve s láskou vychovávali 2 deti – včielku a vlča a 4 vnúčatá – v skautskom duchu. Po r.1989 ihneď znova nástup. Skauti na nohy! V skautskej činnosti pokračoval v OS klube v TN, ale najmä v náčelníctve, v LŠ chlapčenského i dievčenského skautingu a ako inštruktor SÚLŠ. V zdravotníctve pracoval 55 rokov. Bol členom 117. Zboru sv. Františka z Assisi, Horné Srnie – Nemšová.

Prof. MUDr. Rypka, Dr.Sc. do Zborníka pri prílež. 50. roč. medzioblastných vedeckých seminárov spolkov lekárov – Zlín, U.Hradište, Kroměříž , Trenčín in.mem. o Ivanovi ako o predsedovi SSL v TN napísal: “Náš drahý Ivan od svojho skautského mládí měl natrvalo fixovaný stejný hodnotový žebříček. Nic neslevil se svých ideálu, etických postulátu, zásad a postojů. Ani zubu času, ani nemoci se nedařilo nahodit jeho mnohostranné aktivity, kterým byli s jeho drahou manželkou Janičkou celý život věrní.“

Jeho dlhoročná práca bola ohodnotená vyznamenaním:

Junácka hviezda 1969

Odznak liliového kříže –Středisko Junáka 1970

Tři prúty bratství - ÚRČJ Praha 1970

Řád čestné lilie v trojlístku – stříborný stupeň

Skautská láska 1993

Rad stříborného vlka 1994

Za skautskou vernost' II. stupňa

Dekréty a diplomy:

Dekrét inštruktora SÚLŠ

Diplom SÚLŠ vedúci zdravotnej správy 1992

Účastník skautských snemov: obnovovací Snem skautingu v Bratislave 1968, 1990, 1992, 1994, 1995

Funkcie:

Zástupca okr. vodcu v okr. Trenčín –Junák, Ústredie skautskej výchovy Bratislava 1970

Člen predbežného náčelníctva 1989

Člen náčelníctva 1992 Slovenského skautingu a zástupca Slov. skautingu v Ústrednej rade Českého a slovenského skautingu 1992

Člen náčelníctva a medzinárodný spravodajca SISk 4.11. 1995

PS. Na základe jeho útržkovitých poznámok a osobných materiálov k príprave životopisu do 2.časti publikácie Osobnosti skautingu na Slovensku, ktorý bohužiaľ už nedokončil, spracovala manželka JaJa.

Janček Ivan RNDr. CSc. - Maršal - (*14.6.1921 - + 3.8.1996). Významná osobnosť československého a hlavne slovenského skautingu, vyžarujúca silnú energiu, cieľavedome idúca za vytýčeným cieľom vybudovať zdravú a úspešnú skautskú organizáciu na Slovensku.

Ako 7-ročný vstúpil do vlčiackej svorky 1. odd. katolíckych skautov v Žiline. V roku 1935 sa stal radcom a neskôr zástupcom oddielového radcu. Už sa schyľovalo k prvej likvidácii Čsl. Junáka, keď prevzal vodcovstvo oddielu (1938). Čoskoro na to vtedajšia slovenská autonómna vláda skautskú organizáciu zrušila. Oddiel však pod jeho vedením pracoval ilegálne po celé obdobie vojny.

Po oslobodení v roku 1945 spolu so svojim bratom Mikulášom - Mikim je spoluzakladateľom LŠ (Lesnej školy) v Žiline a aj jej inštruktorom. Je vodcom žilinskej LŠ v rokoch 1945 – 1948. Písal skautské príručky, ktoré vychádzali aj ako Zápisky LŠ. Sľubne sa rozvíjajúca činnosť prerušila takmer na dvadsať rokov druhá likvidácia Junáka.

V čase „Pražskej jari“ ako jeden z prvých sa prihlásil k práci na obnove skautingu. Organizuje prvú Lesnú školu, ktorá sa snažila pripraviť čo najviac mladých vodcov.

Na III. Sneme Slovenského Junáka je zvolený za náčelníka Slovenského junáka a miestonáčelníka Čs. junáka. Po smrti náčelníka Čs. Junáka br. Plajnera (1987) sa stal jeho nástupcom. S veľkým rizikom odhalenia udržiaval kontakty s Čs. exilovými skautami, najmä s br. Cipom Grandtnerom. Zúčastňoval sa na stretnutiach českých a slovenských skautov, na Skurečene.

Revolučná zmena politických pomerov v krajine v roku 1989 ho zastihla pripraveného. Hneď začal pripravovať organizačnú štruktúru. V decembri 1989 bol jedným zo šiestich členov prípravného výboru pre obnovenie činnosti Slovenského junáka. Zúčastnil sa prvého stretnutia skautských činovníkov v decembri 1989 v Prahe, zorganizoval prvé celoslovenské stretnutie v Žiline.

Napriek značnému pracovnému zaťaženiu (bol vedúcim pracovníkom zdravotného zariadenia) viedol množstvo táborov, skautských kurzov, LŠ a stal sa vodcom SÚLŠ (Slovenská ústredná lesná škola), ktorú v roku 1968 založil.

Bol nositeľom mnohých skautských vyznamenaní:

Rytierských stužok

Tri prúty bratstva

Řád čestnej lilie v trojlístku v zlate

Rad junáckej hviezdy I. stupňa

Skautská láska

Za skautskú vernosť I. stupňa

Rad strieborného vlka.

Janček Mikuláš MUDr. - Miki - (*18.8.1916 - + 30.3.1965). Starší brat významného skautského činovníka br. RNDr. Ivana Jančeka, CSc, neskoršieho náčelníka Slovenského Junáka a Slovenského skautingu (1968 – 1992) a napokon aj náčelníka Česko - Slovenského junáka (1987 – 1990). Miki Janček sa narodil v Porubke, okr. Liptovský Mikuláš. Ľudovú a následne aj strednú školu navštevoval v Žiline, kde roku 1933 maturoval, doplňovaciú maturitu z latinčiny skladal na gymnáziu v Turčianskom Svätom Martine. V období 1934 – 1940 študoval na Lekárskej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave, kde bol po úspešnom ukončení štúdia promováný na doktora lekárskeho vied. V rokoch 1940 – 1943 konal vojenskú prezenčnú službu, kedy absolvoval aj školu pre výchovu dôstojníkov zdravotníctva v zálohe v hodnosti poručíka zdravotníctva. Pracoval v žilinskej nemocnici ako chirurg a v roku 1956 sa stal prvým primárom novozaloženého oddelenia traumatológie.

V roku 1932 už ako 16-ročný vstúpil do oddielu Slovenských katolíckych skautov v Žiline. Čoskoro sa stal jeho vodcom. Oddiel viedol v rokoch 1933 – 1940 až do decembrového zrušenia skautingu slovenskou autonómnou vládou. V tomto období pripravil a úspešne viedol päť letných táborov. V roku 1938 obdržal vodcovský diplom. Zúčastnil sa skautského jamboree v Gödölö v Maďarsku 1933, jamboree v Holandsku 1937 a mnohých iných skautských podujatí na Slovensku.

Podieľal sa na založení žilinskej skautskej lesnej školy (1936), ktorej bol tiež inštruktorom. Spolu s bratom Ivanom napísali príručku „Rozhovory s radcom“ a samostatne príručku „Prvá pomoc“.

Po oslobodení v roku 1945 sa s nadšením zapojil do obnovy skautingu.

Za významné zásluhy o slovenský katolícky skauting bol vyznamenaný „Záslužným krížom Slovenských katolíckych skautov“.

Miroslav Jízdný

Janečka Vladimír Ing. – Bobor – (*1943) Do skautskej organizácie Junák- zálesák vstúpil v roku 1968 v Štítnej nad Vlárí, okres Zlín. Vtedy už mal 25 rokov – postihlo ho skautingu nepriaznivé obdobie. Býval vtedy a doteraz je domovom v Hornom Srní. Skautovať na Morave začal preto, že tam poznal ľudí, ktorí obnovovali v obci skauting a tiež preto, že odtiaľ pochádza.

V roku 1969 absolvoval LŠ. Táto skutočnosť mala podstatný vplyv na jeho vymenovanie za zástupcu vodcu oddielu skautov. V roku 1970 však skauting opäť zakázali, tak sa s oddielom uchýlili do organizácie Zväzarm, kde v rámci daných možností tajne skautoval. To už bol Bobor vodcom oddielu. Tajne skautovali až do roku 1978, kedy činnosť ukončili.

V priebehu tohto ilegálneho skautovania sa oddiel Vatra spriatelil s bývalými oddielmi skautov v Považskej Bystrici a v Novej Dubnici. Tí pracovali v PO ako „Stopári“ a „Setonov klub“. Spolu uskutočnili rad táborov a iných akcií.

V roku 1989, po zmene politických pomerov v krajine, Bobor pomáhal obnoviť skauting v Trenčíne. Bol spolu usporiadateľom základného informačného kurzu a mal zásluhy na obnovení činnosti 52. klubu oldskautov. Bol jeho členom, aj keď nebol registrovaný v SLSK.

Hneď začiatkom roka 1990 ho oslovili bývalí členovia oddielu Vatra s prosbou, aby im pomohol obnoviť činnosť skautov v obci. Tak sa stal vodcom strediska Vatra v Štítnej nad Vlárí. Opäť obnovili kontakty so zborom „Strelka“ v Novej Dubnici. Opäť tu boli spoločné tábory a iné akcie. Stredisko viedol do roku 2001. Ďalšie dva roky bol vodca klubu oldskautov pri stredisku. Rok 2003 bol posledný rok, kedy bol registrovaný v Junáku. Vtedy, po dohode so zástupcami OÚ v Hornom Srní založil v obci skautský zbor a stal sa vodcom zboru. Neskôr sa k zboru pridali obce Nemšová a Horná a Dolná Súča. V roku 2011 odovzdal vedenie zboru mladším a robil zástupcu vodcu zboru a vodcu oddielu OS.

V roku 2011 bol zvolený do rady KDSS ako predseda.

Vladimír Janečka

Janišová Danica – Úsmev (*1954). V roku 1969 ju zaujala skautská organizácia (v tom čase Junák), tak sa prihlásila do oddielu v Žiline. Chodila tam necelý rok, no potom bolo všetko inak. Opäť bol skauting zakázaný. Strávený čas v skautingu ju však kladne poznačil aj v jej ďalšom živote. Venovala sa aktívne deťom v turistickom krúžku.

V roku 1989 zavítali do Čadce skautskí vodcovia zo Žiliny a pre záujemcov v Dome kultúry robili nábor dospelých do skautingu. Medzi nimi boli bratia Maršál, Stonoha, Grizly, Kolektív a Majorán. Sála bola takmer plná a mnohí začali uvažovať o vstupe do organizácie a vedeniu oddielu. Ďalšie stretnutie bolo na Ostrom pri Kysuckom Novom Meste. Tu už boli ľudia aj z iných okresov. Z Čadce prišlo 8 záujemcov. Niektorí neskôr odpadli, keď sa dozvedeli, že skauting je dobrovoľnícka činnosť, no v Čadci napriek tomu začalo pracovať 5 oddielov už v roku 1990. Prvý chlapčenský oddiel ktorý viedla, mal 25 členov. O rok vznikol aj oddiel v Makove a ďalší rok v Krásne nad Kysucou. V roku 1995 však ostala v Čadci s oddielom sama a neskôr zanikli i oddiely v Makove a Krásne nad Kysucou.

V roku 1991 ako prví začali nosiť Betlehenské svetlo do Poľska. Bolo to na hraniciach medzi Skalitým a Zwardoňom pod ostrým pohľadom našich a poľských colníkov, ktorí však mali veľké pochopenie pre takúto aktivitu. Spolupráca s poľskými harcermi trvá dodnes.

Zúčastnila sa rôznych skautských kurzov pre vodcov, napr. v Hodruši. Pretože ako dieťa nestihla vykonať skautský sľub, stalo sa tak až v dospelosti po obnove skautingu do rúk brata Václava Rubeša., ktorý v tom čase vykonával funkciu náčelníka.

V roku 1992 boli s oddielom na 1. zahraničnom skautskom tábore v Chorvátsku, v ďalších rokoch nasledovali Taliansko, Grécko a Španielsko. Samozrejme, že nezanevrelí ani na našu krásnu prírodu a v rámci táborov boli na Slovensku v rôznych lokalitách (Liptovská Mara, Štiavnicke Bane, Zvolen, Poluvsie, Varín, Domaša, Ľubovianske kúpele, Sučany, Nitrianske Rudno a ďalšie).

Vykonávala funkciu zborovej aj okresnej vodkyne až do zrušenia skautských okresov. Viac rokov bola zástupca oblastného vodcu Žilinskej oblasti.

V roku 1996 sa presťahovala do Turzovky, no oddiel v Čadci viedla ešte ďalšie 3 roky až do času, keď sa jeho členovia rozprchli po celom svete na stredné a vysoké školy. Členovia oddielu sa zúčastnili aj stredo európskeho Jamboree v Belgicku a svetového v Mexiku.

Celý život inklinuje k vode, preto sa dala veľmi rýchlo prehovoriť bratom Majoránom pre vedenie vodných skautov. 72. prístav Kysuca v Turzovke vznikol v roku 2000 s tromi oddielmi. K vodcovskej skúške si urobila inštruktorskú aj kapitánsku a 6 rokov vykonávala aj funkciu Hlavného kapitána vodných skautov. Niekoľko rokov boli jediní vodní skauti na

Slovensku. Zúčastnili sa na niekoľkých medzinárodných stretnutiach vodných skautov v Čechách - Navigamus a na Slovensku - AQUA.

Bola ocenená Náčelníctvom (Služba skautingu) i mestom Turzovka, kde som dvakrát dostala ocenenie za prácu s deťmi a mládežou a reprezentáciu mesta.

Aj v súčasnosti vedie 72. prístav v Turzovke. V jej oddieloch sa vystriedalo už niekoľko generácií skautov, mnohí odišli, no sú i vytrvalí skauti, ktorí pomáhajú pri vedení oddielov. Pokiaľ jej to zdravie dovoľí, budem sa i naďalej venovať skautom.

Danica Janišová

Janota Igor Ing – It'o (*4.4.1921 - + 23.12.2008) Svojrázny, neprehliadnuteľný, nekompromisný prvorepublikový skalný skaut. Nezlomný, neohybný výhonok skautského kmeňa. Na jeseň 1929 bol v Petržalke založený 1. skautský chlapčenský oddiel do ktorého vstúpil na jeho prvej – zakladajúcej schôdzi. Slávnostný skautský sľub skladal 24. apríla 1930 – na deň svätého Juraja – na staroslávnom Devíne. Bol skautom, družinovým radcom až do jesene 1938, do úradnej likvidácie organizácie Junák.

Vtedy začal aktívne športovať, plávať. Dosiahol aj slovenské rekordy na dlhé trate v plaveckej disciplíne „prsia“. Bol nominovaný na olympiádu, ktorá sa však kvôli vojne nekonala.

Narodil sa v Bratislave, žil na Kysuciach, po základnej a strednej škole absolvoval vysokú školu, kde dosiahol titul inžiniera ekonómie, pracoval na Povereníctve lesného hospodárstva, odkiaľ ho v kritickom období šesťdesiatych rokov pre jeho nekompromisný politický postoj „uvoľnili“. Začas pracoval v stavebnej výrobe, diaľkovo si doplnil kvalifikáciu o stavebnú priemyslovku a od r. 1968 bol vedúcim tajomníkom Ústavu ekonomiky a organizácie stavebníctva až po odchod do dôchodku. Záľuba v histórii (najmä Bratislavy) mu umožnila stať sa turistickým sprievodcom po Bratislave a aj sprievodcom turistických zájazdov doma i v zahraničí. Napísal desať a vydaných bolo osem kníh o histórii Bratislavy.

Po vojne v roku 1945 sa v Bratislave aktívne zapojil do budovania novej skautskej organizácie, bol vymenovaný za predsedu Spravodajského odboru dočasného Náčelníctva. Súčasne bol po absolvovaní LŠ a zložení vodcovskej skúšky zástupcom vodcu 7. oddielu BA, gen. Milana Rastislava Štefánika ako i členom bratislavskej zborovej a neskôr aj okresnej rady. Taktiež sa stal inštruktorom LŠ. Veľa publikoval v rôznych časopisoch a tak informoval verejnosť o skautskom dianí. Akčný výbor KSS ho však zbavil všetkých funkcií a tak jeho aktivity boli ukončené ešte pred druhou úradnou likvidáciou Junáka.

V roku 1968 opäť vzbĺkol plamienok skautskej nádeje. It' o sa opäť horlivo angažoval v obnovných snahách zapojil sa do nich tak v 7. oddielu, ako aj v okrese a nakoniec bol zvolený za zástupcu kmeňového náčelníka chlapčenského kmeňa. Prednášal na viacerých skautských kurzoch i na LŠ, písal do Zápiskov SULŠ a bol menovaný do redakčnej rady časopisu Skauting. Bol jedným z troch iniciátorov vytvorenia novej, slovenskej skautskej ľalie, ktorá dodnes slúži ako oficiálny symbol Slovenského skautingu i ako sľubový odznak. Ľaliu vykreslil brat Laco Ozábal (Cooz), jej parametre vykreslil brat Alojz B. Herceg, It' o vyložil jej symboliku a historické opodstatnenie.

No skautská elégia šesťdesiateho ôsmeho roku trvala iba necelé tri roky – a skauting bol opäť zadusený. Vzkriesili ho revolučné udalosti osemdesiateho deviateho roku, veríme, že natrvalo. Starí i mladší skauti opäť zanietene budovali rozvrátené, ale napriek tomu nezničené hnutie. Takmer cez noc vzniklo predbežné Náčelníctvo, v ktorom bol It' o

predseda spravodajského odboru a neskôr sa stal predsedom Spravodajského odboru pri Chlapčenskej kmeňovej rade. Súčasne sa stal opäť členom redakčnej rady časopisu SKAUTING. Snem ho zvolil za člena Federálneho náčelníctva.

Bol aj členom komisie pre vodcovské skúšky. Od Vianoc 1990 bol spoluorganizátorom dovozu Betlehemskeho svetla z Viedne do Bratislavy. Ako aktívny inštruktor LŠ (história Slovenska, skautská symbolika, plávanie a iné) prednášal na organizovaných LŠ ale aj na vodcovských kurzoch a iných skautských školeniach.

Za mimoriadne zásluhy o československý a slovenský skauting mu boli udelené vyznamenania:

Hviezda s ľaliami

Tri prúty bratstva

Za skautskú vernosť I. stupňa

Rad strieborného vlka

Igor Janota, Miroslav Jízdný

Janota Peter – Slížik (*1949) Jeho skautský životopis sa vymyká akýmkoľvek obyčajným predstavám. Napodiv - skautom bol ešte pred narodením. Jeho rodičia obaja skautovali a na skautských podujatiach sa aj zoznámili. Bola z toho slávna skautská svadba a napokon aj skautský krst spojený so Slížikovým prijatím medzi skautov 1. oddielu Baden Powella Bratislava. Za člena ho prijímal vodca oddielu brat Zolo Lombardini – Lombi dňa 14.8.1949 a krstní rodičia – skauti – ses. Zora Janotová (Zora) a br. Štefan Miklánek (Ai) za Slížika zložili skautský sľub. A vzápätí bol skauting zakázaný.

Škola je matka vedomostí. To čoskoro spoznal aj Slížik. Základnú a strednú školu zdolal bez úhony. S tou vysokou už bol problém. Podľa prastarej tradície iba niekoľkým vyvoleným snahu po vedení nehatá kráľovná vied – matematika. Slíži k vyvoleným nepatril a tak sa zamestnal ako technik výpočtovej techniky. Neskôr sa venoval ako vedúci elektrostrediska a revízny technik elektrickým zariadeniam na výškových stavbách.

Bolo to tiež obdobie zákazu skautingu. A Slížik nezabudol, že je od narodenia skautom. Bola to pražská jar, ktorá umožnila už zdatnému junákovi Slížikovi prípravu k „nováčkovskej“ a nastúpiť na radcovský kurz. Po ich absolvovaní zložil sľub 22.6.1968 a stal sa oddielovým radcom. Po absolvovaní jedného roku v oddieli, sa zúčastnil na Lesnej škole v Raspenave (Liberec). Na letnom tábore 1. BABP na Vývrati (6.7.1969) od br. Lombiho prevzal vodcovstvo 1. oddielu.

Keď oddiel mal nastúpiť na tábor 1970 Zliechov pri Ilave nastal nečakaný problém – Slížikovi v banke odmietli vydať táborové peniaze. Účet bol zablokovaný Pionierskou radou. Po okamžitom rokovaní Slížik aj so zborovým vodcom br. Lombim na Pionierskej rade dosiahli povolenie ísť na tábor 4.7.1970, ale ako pionierska skupina, oddiel Junák. Tábor sme absolvovali, štyria bratia a jedna sestra tu zložili skautský sľub (už v utajení, podľa pokynov Pionierskej rady na tábore sa nesmeli skladať sľuby). Po tábore nastala takmer dvadsať rokov trvajúca skautská odmlka.

Prišiel rok 1989 a s ním ďalšia obnova skautingu. V Bratislave 8.1.1990 na Búdkovej ceste sa zišli skautskí činovníci z rokov predošlých a sľúbili obnoviť činnosť skautingu. Za 1. oddiel sa k obnoveniu činnosti prihlásil Slížik, za 7. oddiel Ľubor Hottmar - Dino a dohodli sa na vytvorení okresu. Oddiel začal pracovať. Konal prvý tábor po treťom obnovení skautingu na Slovensku. 24.7 - 31.7.1991 tábor 1BABP na Vývrati, kde bol vodcom Slížik. Ďalší tábor bol vo Východnej.

Vodcovské skúšky I. stupňa robil v roku 1969 a II. stupňa 1991. Inštruktorský dekrét SÚLŠ obdržal 24.10.2003

Na skautskom sneme v máji 1990 v Žiline bol zvolený na zástupcu náčelníka kmeňovej rady. V tejto kmeňovej rade bol aj predsedom organizačného odboru. 1994 a 1997 bol zvolený za zástupcu náčelníka Slovenského skautingu. Na sneme v roku 2011 v Trnave

bol zvolený za predsedu revíznej komisie. V tomto čase od roku 1994 sa stal predsedom historickej komisie SISk.

Na podnet br. Alaha (z 5.3.2009) z rady Dospelých skautov a skautiek SISk sa popri Rade DSaS v spolupráci s br. Petrom Janotom ustanovila Historická komisia (HK) Slovenského skautingu s projektovým zámerom ponúknuť skautskej verejnosti ucelený materiál, ktorý bude popisovať a zachytávať historické udalosti a vývoj skautingu na Slovensku v období od roku 1913. HK zvolal prvýkrát br. P. Janota 16.9.2010 Do Skautského múzea v Ružomberku

Venoval sa tiež skautskej spisbe. Napísal príručku stručné Dejiny SISk. Napísal tiež viac kratších príspevkov do skautských časopisov (Skautské zvesti, Médium, Skauting). Organizačne zabezpečoval Betlehenské svetlo od novembra 1990 do roku 2000.

Bol vodcom 1. samostatnej slovenskej výpravy skautov na Jamboree Dronten Holansko 1995.

Za oddanú službu skautingu obdržal vyznamenania:

Za skautskú vernosť II. stupňa“

Skautská láska

Služba skautingu I. stupeň

Zlatá syrinx

Rad strieborného vlka

Miroslav Jizdný

Dňa 14. augusta 1949 bol

Peter Janota

syn Gyg. J. Janota a jeho milij manželky
Noviky prijaty do 1. oddielu skautov,
Dadeu Powell Bratislavy.
Keď ma Pan Boh vrole tak štartujim
aby som snim mohol skautovať v
šťastnej a krásnej budúcnosti.

Buď pripravemj

Tvoj brat a priateľ

Jolán Lombardi

vedca 1. odd. BA - B.T.

14. 8. 1949, Bratislava

Janotová Eleonóra – Nora (*9.2.1928 – 14.2.2012). Rodáčka z Banskej Štiavnice. Ľudovú školu vychodila v Skalici. Gymnázium ukončila 1947 v Bratislave. Väčšinu svojho aktívneho veku pracovala v odbore výtvarného umenia a žurnalistiky. Skautovať začala v roku 1938 v Skalici. So svojou vtedajšou vodkyňou Helenkou Herényovou udržiavala kontakt až do jej smrti. Po prerušení skautingu sa opäť zapojila v roku 1945 v Bratislave. Absolvovala Lesnú školu v Ľubietovej v roku 1946. V roku 1947 absolvovala Oblastnú lesnú školu na Hodruši. Hneď v ďalšom turnuse prednášala botaniku ako inštruktorka. Viedla 3. dievčenský oddiel v Bratislave. Bola zástupkyňou oblastnej vodkyne. V roku 1968 nijakú funkciu nevykonávala. Pri štvrtom obnovení skautingu v roku 1989 bola členkou Kmeňovej rady a v ďalších rokoch tiež pracovala v spravodajstve. Počas troch rokov (1991 - 1994) vydávala časopis "Bud' pripravená" - 18 čísiel a tri čísla Betlehemského svetla. Taktiež bola v redakčnej rade časopisu „Skauting“. Publikovala v skautských časopisoch aj v dennej tlači, či rozhlase pri rôznych skautských akciách. Bola členkou 1. oddielu oldskautiek v Bratislave a od roku 2003 vodkyňou tohto oddielu.

Vyznamenania:

Za skautskú vernosť 1. stupňa

Za skautskú lásku

Tri prúty bratstva

Rad strieborného trojlístka.

Nora Janotová

Cesta na LŠ Ľubietová 1946 – Norika vpravo

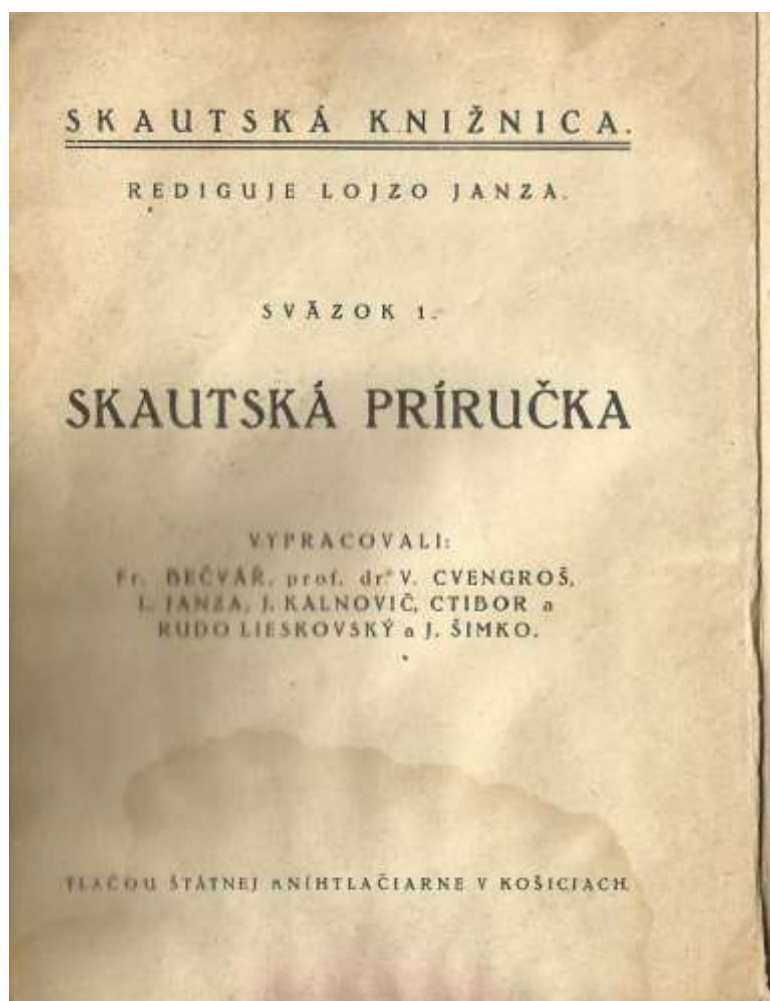
Janza Alojz, Ing (*7.6.1903 – +12.11.1966). profesiou správca psychiatrie, no napriek tomu oduševnený skaut, bývalý generálny tajomník krajského náčelníctva Zväzu junákov skautov RČS pôsobiaci väčšinou v regióne východného Slovenska (Košice, Dolný Smokovec,...). Neúnavný, obetavý, iniciatívny a nezištný činník skautského hnutia.

Bol šéfredaktorom aj vydavateľom celoslovenského skautského časopisu BUĎ PRIPRAVENÝ, ktorý veľa rokov vychádzal v Košiciach. V časopise často uverejňoval svoje zasvätené príspevky o skautingu, z ktorých mnohé nám majú aj dnes čo povedať, ako napr. Janzovo vnímanie skautingu: „A tu skauting láme tú vzrušujúcu honbu za sebeckými cieľmi, nech sú to peniaze, postavenie alebo moc a ukazuje, že vnútorné uspokojenie, sladký

hlas vlastného svedomia sú to, v ktorých má skaut hľadať zmysel svojho života“.

Janza má svoj veľký podiel na napísaní prvej skautskej príručky – „Skautská príručka“ (1929). V čase po zákaze skautingu vtedajšou slovenskou vládou (1938) odišiel do ústrania, podieľal sa však na vzniku Jaskyniarskeho zboru pri Klube slovenských turistov a lyžiarov. Bezprostredne po ukončení druhej svetovej vojny v roku 1945 sa opäť angažoval na obnove skautského hnutia. V roku 1948 bol vymenovaný za tajomníka Podtatranskej skautskej oblasti. No to už skautingu opäť zvonil umieračik. Znovuoživenia hnutia v rokoch 1968 – 1970 sa už nedožil. Odišiel do „nirvány“ o dva roky skôr.

Za mimoriadne zásluhy o skautské hnutie na Slovensku bol počiatkom tridsiatich rokov dvadsiateho storočia vyznamenaný strieborným stupňom vyznamenanania „Svastika

náčelníctva“.

Václav Rubeš

Jízdný Miroslav; Ing. – Orim (*1931) Pochádza z južnej Moravy z Ťešan v brnenskom okrese. Už v útlom veku sa s rodičmi presťahoval do Židlochovic. Tu neskôr chodil do vtedajšej obecnej školy a následne, už v období nemeckej okupácie v tzv. Protektoráte, do meštianskej školy. Po ukončení druhej svetovej vojny študoval na reálnom gymnáziu v Brne. Po maturite absolvoval lesnícku fakultu Vysokej školy poľnohospodárskej tiež v Brne. Na základe umiestnenky nastúpil službu v Lesnom závode v Margecanoch.

Skautovať začal v roku 1945 po obnovení činnosti Junáka v Židlochovicích. Už v nasledujúcom roku (1946) bol ustanovený za zástupcu vodcu 2. Oddielu, ktorý od roku 1947 viedol až do druhej likvidácie Junáka v roku 1948. Rok pred ukončením činnosti skautingu absolvoval poslednú oblastnú lesnú školu v Jinošove na Morave. Vtedy ho oblastná rada junáka v Brne poverila vedením židlochovického skautského strediska.

V rokoch 1968 – 1969, keď už pracoval na Lesnom závode Košice ako vedúci technického oddelenia, stretli ho dve dramatické udalosti, ktoré mali vplyv na jeho životnú dráhu.

Po príchode vojsk Varšavskej zmluvy, poskytujúcich Československu „bratskú pomoc“ hrozilo Orimovi zatknutie a politický proces pr údajné „zločiny proti socialistickej vlasti“. Išlo o kritiku niektorých lotrovín časti funkcionárov ZO KSS v obci Malá Ida, kde vtedy býval. Na šťastie pre „vlastizradu“ korunný svedok (predseda miestnej organizácie KSS) sa nemal možnosť dostaviť. Pri „bratskom zbližovaní sa s ochrancami socializmu“ v krčme opitý ruský seržant korunného svedka zastrelil. Proces sa nekonal. Neobvyklá aféra zahľadila Orimove „zradné stopy“, takže sa mohol nakrátko venovať príjemnejším dejom.

Bezprostredne po tejto šokujúcej dráme už v roku 1969 sa Orim venoval obnove činnosti skautingu v Košiciach spolu s bratmi RNDr., PhMr. Miloslavom Stržíňkom a Bohuslavom Hornom. Viedol 2. odd. skautov až do tzv. „integrácie“, ktorá znamenala koniec skautovania na ďalších takmer dvadsať rokov.

Na znovuoživení skautingu v januári 1990 (31.1.) opäť spolupracoval s bratom Bohuslavom Hornom - Kalexom a niekoľkými odchovancami z rokov 1968 – 1970 (br. Juraj Straka – Ali a iní).

Od obnovenia činnosti v roku 1990 bol členom okresnej rady, členom redakčnej rady Skauta vydávaného v Košiciach a v roku 1992 – 93 zastával funkciu okresného vodcu. V rokoch 1992 – 1996 prednášal ako inštruktor SÚLŠ táborevé stavby, stupne zdatnosti a symboliku.

Venoval sa tiež skautskej spisbe. Je autorom nasledujúcich publikácií: „Nováčkovská“ – 1992, 2003; „Skautské odznaky na Slovensku“ – 1998; „Slovenská skautská symbolika“ – 2003; „Píšeme kroniku“ – 2004. Napísal tiež viac kratších príspevkov do skautských časopisov (Skaut). Publikoval aj v obore numizmatiky a heraldiky.

Aktívne sa podieľal pri založení Východoslovenskej skautskej oblasti. V rokoch 2000 až 2002 zastával funkciu oblastného inštruktora. Je členom historickej komisie SLSK.

Ako zručný výtvarník vypracoval realizované návrhy symbolov Východoslovenskej oblasti, zborov a oddielov v tvare nášivok, vlajok či erbov. Vytvoril tiež kresbové návrhy loga Skautského múzea v Ružomberku, návrhy odznakov a poštových pečiatok pre stretnutia skautských zberateľov v rokoch 1997 – 2005 a ilustroval príručku „Vĺča“, ktorej autorom bol brat Václav Rubeš – Akela.

Za zásluhy o Slovenský skauting mu boli udelené vyznamenania:

Za skautskú vernosť II. Stupeň

Wood Badge

Služba skautingu

Zlatá syrinx

Čestné členstvo SLSK

Člen Čestného oddielu Východoslovenskej oblasti

Miroslav Jízdny

Jurecký Pavol Ing. – Šerif, (*1938). Narodený v Žiline. Do Slovenského skautingu vstúpil v roku 1947 v Čadci. Od roku 1968 je členom 1. odd. OS v Čadci v súčasnosti je jeho tretím vodcom-Šerifom. Oddiel bol založený členmi Slovenského skautingu zrušeného roku 1950. Činnosť tohoto oddielu trvá od roku 1968 nepretržite(aj v dobe zákazu SLSK) až dodnes a dnes nesie názov 1.odd. old skautov E.A. Cernana Čadca, z dôvodu, že členovia tohto oddielu majú pobyt po celom Slovensku a v zahraničí nie je registrovaný, ale členovia sa zúčastňujú a pomáhajú pri činnosti SLSK (niektorí sú registrovaní v 1.odd. OS 12. zboru v Žiline). V roku 1989 sa v Žiline prihlásil k činovníkom, ktorí pomáhali pri obnove činnosti Slovenského skautingu v Žiline a na Slovensku. V rokoch 1991 – 1995 bol tajomníkom SÚLS Slovenského skautingu v Žiline. Ďalej pracoval ako člen okresnej rady v Žiline, Žilinskej skautskej rady, vodca oddielu OS. Na požiadanie žilinských skautských oddielov pomáhal organizovať a zabezpečovať letné skautské tábory. Po zániku 3. kmeňa Old skautov (OS) SLSK sa v roku 2002 aktívne podieľal na obnove a ďalšej činnosti starších skautov a skautiek (OS). V rokoch 2002-2004 a 2007-2011 bol členom Rady OS a Rady Kruhu starších skautov a skautiek. Bol členom kolektívu, ktorý v r. 2007 pripravil novelizáciu stanov SLSK. Je aktívnym činovníkom pri organizovaní a zabezpečovaní programu každoročných pravidelných trojstretnutí slovenských, českých a poľských starších skautov a skautiek. V rokoch 2004-2015 bol členom Duchovnej rady SLSK a pre potrebu rady vypracoval „Skautského duchovného radcu“ s obsahom: Duchovná obnova v praktickom živote skauta; Skautský zákon vo svetle desatora; Výber myšlienok, výrokov a názorov Baden Powella o vzťahu k Bohu a duchovnému životu skauta; Skautský sľub – základné otázky. V Považskej lesnej škole bol inštruktorom pre duchovnú výchovu. V súčasnosti je vodcom 1.odd. OS 12. zboru Skarabeus v Žiline a je naďalej nápomocný Rade KDSaS.

Za činnosť v SLSK mu boli udelené tieto vyznamenania:

Skautská láska, 17.12.1994

Služba skautingu, Náčelníctvo SLSK 18.10.2009

Bronzový Syrinx, Junák SSaS ČR Náčelníctvo kmene dospelých 28.10.2006

Strieborný kríž za zásluhy pre ZHP (Zväz Harcerstva Poľska) 1.8.2006

Zlatá ľalia seniorov, Zväz Harcerstva Poľska, výbor seniorov, 18.8.2016

Čestné uznanie Náčelníctva SLSK, r. 2006

Diplom uznania a poďakovania, Zväz Harcerstva Poľska, výbor seniorov a náčelníctvo 16.-19. 5. 2013

Jurík Rudolf prof. – Rossi (*6.6.1923 – 23.11.2001) Obdivuhodná osobnosť vyznačujúca sa religióznym presvedčením, ktoré statočne vyznával aj napriek nepriaznivým okolnostiam a politickému prenasledovaniu.

Pochádzal z Novák z remeselníckej rodiny. Jeho otec bol veľmi zručný stolár a rezbár, ktorého práce zdobia mnohé interiéry sakrálnych aj občianskych objektov. Práci s drevom sa priučil aj brat Jurík.

Po skončení ľudovej školy v Novákoch s vyznamenaním študoval na reálnom gymnáziu v Prievidzi, potom na slovenskej univerzite v Bratislave. História a nemecký jazyk. Na jazyky mal výnimočný talent – ovládal šesť cudzích rečí. Po ukončení vysokoškolských štúdií získal v roku 1947 miesto stredoškolského profesora na štátnom gymnáziu v Levoči. Pre svoje pedagogické schopnosti a vzťah k mládeži, bol u študentov veľmi obľúbený. Mnohých získal pre skauting, keď na škole založil skautský oddiel. Čoskoro počet členov vzrástol na 160, čo umožnilo ustanoviť ďalšie oddiely a vytvoriť skautský okres, ktorého sa stal vodcom. Zamýšľal zaviesť skauting aj v blízkom Spišskom Podhradí. V školskom roku 1947/48 usporiadal prvý skautský tábor pri Hornej Lehote na Orave. V tomto období sa tiež zaslúžil o obnovu skautingu v Novákoch.

V Levoči ho zastihli udalosti tzv. „levočskej vzbury“, keď miestni obyvatelia chceli zabrániť zatknutiu katolíckeho kňaza, dekana Vojtasa, štátnou bezpečnosťou. Rossi bol neprávom obvinený z organizovania tejto „vzbury“ a spolu s ďalšími obvinenými bol 30.6.1949 odsúdený na dva roky väzenia. Nespravodlivý trest si odpykával najprv v Leopoldove, potom v uránových baniach v Jáchymove. Po prepustení z väzenia mal veľký problém s uplatnením sa a až do roku 1989 bol vládnuceho režimu perzekvovaný. Pracoval ako robotník na Trati družby pri výstavbe Bujanovského tunela a neskôr ako baník v Novákoch. Tu, v Novákoch sa mohol vrátiť k učiteľskému povolaniu, no až po novembrovej revolúcii napriek tomu, že bol v roku 1968 rehabilitovaný.

Hoci perzekvovaný veľa písal a publikoval. V čase politického odmäku v roku 1968/69 pracoval na historických románoch a svoj literárny talent využíval k propagácii nováckych uhoľných baní. Nasledovné obdobie normalizácie Rossiho opäť tvrdo postihlo a zasiahlo nepriaznivo aj jeho rodinu, manželku a jeho tri deti, čo bolo obzvlášť bolestivé. Boli im znemožnené štúdiá napriek vynikajúcemu prospechu v škole.

Ako skautský publicista sa prejavil v roku 1947/48 vydávaním časopisov Iskra a Varta, v roku 1992 spracoval príručku pre radcovské kurzy Slovenského skautingu „Podstata a ciele skautingu“.

Za obetavú činnosť v skautskom hnutí mu boli udelené vyznamenania: „Skautská láska“ a „Za skautskú vernosť“

Miroslav Jízdny

Kadlečková Kamila Ing. – Kamka (*19.10.1934 - +12.3.2017). Narodila sa na Morave v Ostrave rodičom Gustávovi a Kamile Marte Pilečkovým. Detstvo prežila na Valašsku a študentské roky v Brne. Absolvovala vysoké učení technické v Brne. Neskôr pracovala ako projektantka-statička na rôznych technicko-ekonomických funkciách v Žiline i Banskej Bystrici. Naposledy pôsobila na ŠAD v Banskej Bystrici ako investičná námestníčka. Rodinu si založila s manželom Jaromírom Kadlečkom, za ktorého sa vydala 27.8.1955. Neskôr sa im narodil syn Radomír. Manžela stratila náhle, ešte v roku 1986. Do rodiny jej ale čoskoro pribudli dve vnúčatá Andrea a Rastislav. Kamka mala osobitý vzťah k cestovaniu a spoznávaniu histórie sveta. Bola veľká gurmánka. Na svet sa dokázala pozerat' s nadhľadom a išlo jej vždy o veci zásadné. Životné búrky preživala s vrozeným optimizmom, ktorý dominoval v jej osobnosti. Vždy hovorievala, že existujú minimálne dve možnosti ako ísť ďalej. Milovala život a slobodu, tiež prírodu a všetko krásne. S veľkou odvahou sa vždy postavila čelom aj nepriaznivým ranám osudu. Žiaľ, na posledný zápas s vážnou chorobou už nemala dost' síl. Zomrela v Banskej Bystrici.

Neoddeliteľnú súčasť jej života tvoril skauting a osudy mnohých skautov a skautiek každého veku boli spojené s jej aktívnym pôsobením v tomto celosvetovom hnutí. Významným je jej pôsobenie v Žiline, kde spolu s bratom Ivanom Jančekom obnovovala skauting v roku 1968. Na oblastnom zhromaždení Považskej oblasti dňa 18.5.1969 bola dokonca zvolená do funkcie zástupcu oblastného vodcu. Po zrušení skautingu v roku 1970 žila ďalej v Žiline so skautskou myšlienkou v srdci. Neskôr sa presťahovala s rodinou do Banskej Bystrice. Obnovenie skautingu ju zastihlo druhý krát, tentokrát v srdci Slovenska. Zapojila sa okamžite. Hneď o konca roku 1989 veľmi aktívne oživovala skauting v Banskej Bystrici spolu s ďalšími skautmi. Ako činovníčka bola poverená Ústredím organizovaním obnoveného skautingu v celom okrese Banská Bystrica. Dňa 6.7.1990 bola schválená na Náčelníctve Rada dievčenského kmeňa. O pár dní neskôr 28.7.1990 bola Rada dievčenského kmeňa v Banskej Bystrici doplnená. Sestra Kamka bola v týchto dňoch zvolená do funkcie zástupkyne kmeňovej náčelníčky. Na začiatku 90-tych rokov bola zvolená v Banskej Bystrici do funkcie okresnej vodkyne. Aktívne v tomto období pôsobila na okresnej i národnej skautskej úrovni. Zlomovým rokom pre jej skautskú činnosť bol rok okolo 1996, kedy sa z rodinných dôvodov vzdala skautskej činnosti. Naďalej však udržiavala kontakt so svojimi skautskými rovesníkmi a rovesníčkami.

Ondrej Mihal'ko

Kaman Bohumil Mgr. Th. – Bohuš (*5.10.1956 - + 15.5.2016). Bohoušek, tak ho oslovoval brat Orim. Popravde mal na to neodškriepiteľné, starešinské právo. Bol o dvadsaťpäť rokov starší. A oba boli krajanovia – juhomoravania z brnianska, obaja skauti, spriaznené duše.

Brat Bohuš sa narodil v Brne. Bol synom duchovného Cirkvi československej husitskej Josefa Kamana farára v Kuřimi v brnianskom okrese. Tu prežilo svoju mladosť. Po základnej škole študoval na Strednej priemyselnej škole grafickej v Prahe. Keďže bol synom kňaza, vtedy panujúci totalitný režim mu neumožnil pokračovať v štúdiu na vysokej škole napriek tomu, že k štúdiu mal všetky predpoklady – bol talentovaný a usilovný. Jeho sen o vysokoškolskom vzdelaní sa naplnil až o mnoho rokov neskôr, keď v roku 2010 absolvoval a dovŕšil magisterské štúdium teológie na katolíckej teologickej fakulte v Košiciach. Jeho posledné smerovanie v povolání podvedome určilo duchovné prostredie domova – veď bol synom kňaza. V roku 2014 bol vysvätený za kňaza Cirkvi československej husitskej a následne inaugurovaný za farára tejto cirkvi v Košiciach. Dlhé roky spolupracoval v rámci ekumeny s ostatnými cirkvami. V roku 2014 bol zvolený za moderátora košického ekumenického spoločenstva.

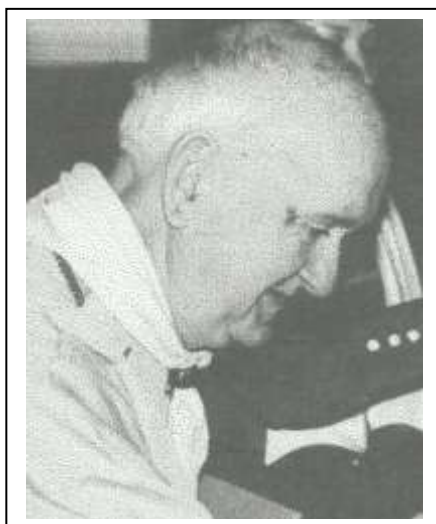
Do Košíc sa brat Bohuš presťahoval v roku 1980 a pracoval ako grafik v rôznych redakciách novín. Tu sa oženil aj so svojou láskou Martou Daňkovou s ktorou mali dve deti dcéru Silviu a syna Radka. Popri starosti o rodinu mal široké pole záujmov a pôsobností: aktívne sa venoval cyklistike a behu, hrával bábkové divadlo pre deti, bol zanietým členom a funkcionárom Českého spolku v Košiciach. V deväťdesiatich rokoch mal významný podiel na znovuoživení náboženskej obce Cirkvi československej husitskej v Košiciach, za vojnového Slovenského štátu zakázanej. Náruživivo sa zaujímal o históriu, najmä na lokálnej úrovni – vďaka jeho húževnatosti a láske k dejinám vzniklo niekoľko kvalitných monografií obcí košického regiónu: Margecany – kronika obce (2010); Prakovce – svedectvo času (2010); Gelnica – história a súčasnosť (2012); Veľký Folkmar – história a súčasnosť (2014); Sedlice – kronika obce (2014).

So skautingom prišiel do kontaktu na rodnej Morave v rokoch 1968 – 1970. Žiaľ, podrobnejšie údaje o tomto období skautovania nemáme. V roku 1990 sa s nadšením zapojil do obnovy skautingu v Košiciach. Určitý čas pôsobil v okresnej skautskej rade. Keďže profesiou bol grafik, mal veľkú zásluhu na realizácii časopisu SKAUT, ktorý vydávala okresná skautská rada v Košiciach. V tých časoch to bol jediný celoslovenský skautský časopis tlačou realizovaný. Brat Bohuš mal na starosti jeho grafické spracovanie. A nie iba to. Darilo sa mu zabezpečovať, hoci len na krátku dobu dvoch rokov, sponzorov, bez ktorých by časopis nemal šancu vychádzať. Koncom deväťdesiatich rokov, ako väčšina košických oldskautov, odišiel do ústrania a jeho priama skautská aktivita poklesla. Musel sa predovšetkým venovať svojej malej grafickej živnosti, ktorá si vyžadovala veľa úsilia. Ale napriek značnému pracovnému vyťaženi skautingu pomáhal. Spracúval bez nároku na honorár grafiku tlačových stránok publikácie brata Orima: Slovenská skautská symbolika (2003).

Brat Bohuš bol optimista, mal rád všetkých ľudí bez výnimky. Kto ho poznal, mnohokrát zažil jeho osobnú charizmu, krásnu ľudskosť, ktorá vyžiarila z jeho srdca a rozlievala sa na jeho okolie.

Brat Bohuš zomrel po neľútostnej chorobe 15.V.2016. Pohreb mal 20. mája vo Františkánskom kostole v Košiciach. Zišli sa tu zástupcovia všetkých cirkví ekumenického spoločenstva v meste, zástupcovia Magistrátu, Českého spolku, priatelia, známi, spolupracovníci a duchovní Cirkvi československej husitskej z Česka a Slovenska.

Jozef Mikloš, Miroslav Jízdny

Kancír Jozef – Starý vlk (*14.8.1919 – +29.7.2004). So skautingom sa po prvýkrát stretol v prvej polovici 30-tych rokov v Prešove, keď prostredníctvom Červeného kríža sa prvýkrát zúčastnil skautského tábora. Skauting ho počas tábora natoľko oslovil, že v roku 1936 stal sa riadnym členom Zväzu junákov-skautov a skautiek RČS. Vypracoval sa na radcu družiny a v roku 1938 absolvoval LŠ na Svinke. V tomto roku zložil aj činovnícku a vodcovskú skúšku. Jeho ďalšie pôsobenie prerušil prvý zákaz skautingu koncom roka 1938. Vyštudoval stavebnú priemyslovku. Po skončení školy pracoval na rôznych stavbách po celom Slovensku, hlavne pri výstavbe vodných diel. Po vojne v rámci pracovných povinností pôsobil na Považí. V roku 1945 obnovuje skauting v Dubnici nad Váhom a vedie tamojší skautský zbor. Po preložení určitý čas skautoval ako činovník aj v Betliari. Neskorších rokoch pracoval v n.p. Pozemné stavby v Bratislave.

V rokoch 1968 – 1970 je činovníkom v Bratislave, kde viedol skautský oddiel. Zúčastnil sa aj III. skautského snemu, kde nadviazal opätovný kontakt s prešovskými činovníkmi. Po odchode na dôchodok sa vrátil do Prešova a ako člen okresnej rady sa hneď v januári 1990 zapojil do obnovy organizácie. Ako delegát sa za Prešov zúčastnil niekoľkých skautských snemov. Bol iniciátorom a rozširovateľom najväčšej skautskej akcie „Betlehemske svetlo“ v Prešove a okolí. Viedol 1. oddiel oldskautov a oldskautiek v Prešove. Oddiel počas jeho pôsobenia bol aktívny. Pomáhal oddielom mládeže, aj vykazoval bohatý vnútro oddielový život.

Brat Starý vlk si čoskoro uvedomil dôležitosť symboliky v činnosti skautského oddielu a aj význam skautských odznakov, ako drobných síl, ale charakteristických artefaktov pre históriu česko-slovenského skautingu. To ho priviedlo k budovaniu rozsahom nie veľkej, ale interesantnej zbierky skautských odznakov domácej proviencie i odznakov skautskej organizácie Spojených štátov. Patril k priekopníkom skautského zberateľstva na Slovensku. Ako prvý začal systematicky spracovávať históriu skautingu v Prešove. Spracoval príručku „História prešovského skautingu“ a bol aj redaktorom časopisu „Prešovský skaut“.

Vyznamenania:
Za skautskú vernosť I. stupňa
Skautská láska.

Jozef Mikloš, Miroslav Jízdný

Karpíšek Ladislav (*1924). Narodil sa 20. júna 1924 v Sabinove, no vyrástol v Kremnici. V roku 1939 sa spolu s rodičmi presťahoval do Prahy. Počas 2. svetovej vojny bol v rámci jednotiek Technische Nothilfe nasadený pol roka v Nemecku na odstraňovaní následkov bombardovania. Po vojne sa ocitol na čiernej listine ako vodca skautského oddielu. Pretože nová garnitúra vyhlásila, že všetci vedúci skauti sú západní špióni. Pripravoval sa na posledné skúšky v štvrtom ročníku na Karlovej univerzite. Raz prišiel za nim pokladník zo skautského oddielu, že potrebuje s čímsi pomôcť. Od rána do noci sa vtedy učil, tak sa dohodli – poďme von, aspoň budeme trochu na čerstvom vzduchu. Prešli asi 50 metrov, keď sa zrazu prihnilo auto. Zastalo pred Karpíškovým domom, vyskočili odtiaľ štyria chlapi, vleteli do domu a išli pre neho. On stál na druhej strane ulice a pozeral sa na to. Vedel, že sa domov už vrátiť nemôže. V roku 1952 emigroval cez Nemecko do Austrálie. Pracoval pre spoločnosti Brambles a TNT, v roku 1970 založil vlastnú spoločnosť Technosearch, kde je momentálne riaditeľom. Na konte má vyše 1 200 patentov. Medzi jeho úspešné projekty patrí napríklad rotačný spaľovací motor, skladací letecký prepravný kontajner, uzavretý pásový dopravník, prenosný prístroj na dialýzu a mnohé ďalšie. V súčasnosti pracuje napríklad na zariadení na odsolovanie morskej vody či výrobu energie z mora. Za výskum v oblasti tzv. čistej energie (Clean Energy) bol vlni nominovaný na Nobelovu cenu. Zažil rok, keď si nechal zaregistrovať viac patentov než slávny Thomas Alva Edison. A jeho vynálezy vzbudili obrovský záujem u Rusov či dokonca Iráncov. Ladislav Karpíšek, rodák zo Sabinova, dobyl svet vynálezov – avšak už ako Austráľčan.

Alžbeta Pňačeková

Korec – Ján Chryzostom kardinál Korec (*22.1.1924 - +24.10.2015). Narodil sa v Bošanoch. Tu aj v roku 1934 začal skautovať. „Skauting sa stal pre mňa na celý život nezabudnuteľným zážitkom. Skautské Desatoro bolo pre mňa, a nie len pre mňa, čímisi vznešeným a posvätným. Modlím sa za skautov! (3.2.2001). Moje detstvo bolo robotnícky chudobné. V Bošanoch vznikol Tyršov Sokol, Katolícky skauting. Skauting v Bošanoch založil mladý kaplán Š. Drozd a neskôr ho viedol kaplán Vrablec. Spomínam si na krásne skautské tábory pod stanmi v horách pri čistých a studených jarčekom a na miništrovanie v kostole. Hlboko mi utkvelo v pamäti a s radosťou si spomínam na stretnutie v trinástich rokoch ako skaut s majestátnym 73-ročným Andrejom Hlinkom v Ružomberku. Bolo to rok pred jeho smrťou v roku 1937. Stretli sme sa s ním ráno o šiestej hodine pred kostolom, keď vyšiel kvôli nám chlapcom zo spovednice“.

Návšteva Otca kardinála Korca 1995

Môj život, ako život kňaza nebol ľahký. U jezuitov v Ružomberku od r. 1939 som tiež nikdy nežil v prepychu. Nemal som nikdy svoju izbu ani v Trnave ani v Brne na filozofii ani neskôr na iných pôsobiskách. Po barbarskej noci v civile som žil niekoľko rokov v podnájme v malej kútiche 2 x 2 m, v izbičke pre slúžku. Robil som ako robotník v Tatracheme. Robil som nočného strážnika na štrkovisku. Robil som ako zámočník pri spríadaní umelých vláken v Dimitrovke a po odsúdení na 12 rokov väzenia a 8 rokov som tam „sedel“, i keď som stál alebo v noci ležal. Stále za mrežami pod dozorom, zamknutý v cele. No život v montérkach a v chudobe bol mojím životom do 60-ty.

Napriek nepriaznivým okolnostiam sa venoval štúdiom teológie a privádzal ich k vysviacke. Samozrejme, bez oficiálneho súhlasu štátu na kňazskú činnosť. Oficiálne biskupské insígnie dostal na audiencii u pápeža Pavla VI. v roku 1969, teda až 18 rokov po vysvätení za biskupa. Ján Pavol II. ho v roku 1990 vymenoval za sídelného biskupa Nitry a v roku 1991 za kardinála. Od roku 2005 je emeritným biskupom. Jeho obsiahla knižná tvorba nepozostáva len z náboženskej tematiky. Ako filozof teológ sa zamýšľa najmä nad otázkami súvisiacimi s človekom a jeho bytím. Svoj život prežil ako slobodný človek často v neslobodnom prostredí.

Otec kardinál zomrel vo veku 91 rokov.

V roku 1993 Náčelníctvo SISK udelilo Jánovi Chryzostomovi kardinálovi Korcovi vyznamenanie

ZA SKAUTSKÚ VERNOSŤ I. stupeň

Peter Janota

Krajčirovičová Jarmila – Jarka (*1931 - +2024) Narodila sa v Užhorode do skautskej rodiny. Starý otec dr. Pinta bol dňa 19.5.1926 menovaný miestopredsedom Svazu skautů Podkarpatskej Rusi. Mamina bola členkou Českého skautingu a neskôr Čsl. Skautingu v Bratislave. Otec Volodymir Komarynský bol členom Plastu – ukrajinského skautingu na Podkarpatskej Rusi.

Jarka vstúpila do skautingu v roku 1945 v Bratislave. V Slovenskom skautingu pracuje doteraz ako vodkyňa I. odd. oldskautiek v Bratislave.

V roku 1947 absolvovala LŠ v Hodruši a v tomto roku viedla dievčenský skautský tábor v Lozorne a viedla 2. dievčenský oddiel v Bratislave. Po obnovení skautingu opäť viedla 2. dievčenský oddiel v Bratislave od roku 1968. V januári 1969 bola zvolená za zástupkyňu oblastného vodcu pre bratislavskú oblasť. V roku 1970 bola poverená funkciou zástupkyne mestského vodcu v Bratislave. V roku 1991 absolvovala Inštruktorskú LŠ v Zubří a získala diplom Inštruktorky LŠ. Od roku 1992 sa stala zástupkyňou náčelníčky kmeňovej rady. Od roku 1994 bola miestonáčelníčka Slovenského skautingu. V rokoch 1991 – 1999 sa zúčastnila na vedení deviatich Lesných školách.

Za jej skautskú činnosť mi boli udelené nasledovné ocenenia:

Junácka hviezda

Skautská láska

Za skautskú vernosť II. stupeň

Za skautskú vernosť I. stupeň

Rad strieborného trojlístka

Jarka Krajčirovičová

Kraliček Karol (*28.11.1916 – +?.2.1996). Skautom sa stal v roku 1928. Počas druhej svetovej vojny sa aktívne zapojil do odboja na Slovensku a bol priamym účastníkom Slovenského národného povstania ako člen paradesantnej brigády (spojár). Vo svojej vojenskej kariére dosiahol hodnosť plukovníka. Zapojil sa do obnovy skautingu koncom 60. rokov. Od mladosti sa zaujímal o astronómiu, poznatky z nej odovzdával aj svojim mladším skautským súrodencom. Bol aj inštruktorom Lesnej školy. V dobe zákazu skautingu bol vedúcim astronomického krúžku a výrazne prispel k popularizácii astronómie medzi mládežou. Po roku 1990 bol členom 1. oddielu oldskautov Nitra, významne prispel svojou zručnosťou pri zariaďovaní prvej klubovne na Samovej ulici.

Vyznamenania

Za skautskú vernosť I. stupňa

mnohé vojenské vyznamenania

Rastislav Lukáč

Kvasnica Marián Ing. – Majorán (*1928 - +2023). Narodil sa a býval v Žiline. Do skautingu vstúpil, ako vlča, v roku 1936. Bol to Slovenský katolícky skauting (SKS). Klubovňu mali v „Katolíckom dome“ pod javiskom divadla. Neskôr vo dvore staviteľ a Paveru – Na Studničkách. Prvý tábor na ktorom sa zúčastnil bol v Kúrskej doline (asi v roku 1937).

Po vzniku prvého Slovenského štátu (keď skauting zrušili), bol členom „Troch orlích pier“, čo bola vlastne ilegálna organizácia, ktorá odmietla členstvo v „Hlinkovej mládeži“ a pokračovala v skautskej činnosti. V rámci plnenia skautského sľubu sa zúčastnil SNP a po jeho potlačení bol internovaný v koncentračnom tábore v Ilave.

Po oslobodení sa skautské oddiely zapojili do pomoci pri presune vojenského materiálu zo Žiliny do Olomouca. Od verejnej správy dostali na Hollého ulici (terajší Dom Matice Slovenskej) zdevastovaný objekt, ktorý svojpomocou opravili a ten potom slúžil ako Skautský dom až do druhého zrušenia skautingu.

V roku 1945 bol členom tretieho oddielu skautov, ktorý viedol brat Jozef Hikker a neskôr brat Jirka Kolomínsky. Ako radca družiny sa v roku 1946 dostal na Lesnú školu v Jánošíkove, ktorá bola v strečňanskej prerave – na pravom brehu rieky Váh, pri ústí potoka. Viedol ju brat Institoris. Bola to Lesná škola s vysokou úrovňou.

Po absolvovaní Lesnej školy bol zástupcom vodcu. Keďže brat Kolomínsky odišiel na štúdiá medicíny do Prahy, zostalo vedenie oddielu na Majoránovi. (Neskôr brat Kolomínsky emigroval a bol exilovým náčelníkom Junáka.)

Po druhom zrušení skautingu sa oddiel, ale aj ďalšie, uchýlili na žilinskú lodenicu, kde pokračovali v skautovaní formou turistického vodáčenia. Počas štúdií v Košiciach (1947 až 1951) viedol ilegálnu družinu skautov „Staré kone“, ktorá mala horolezeckú náplň činnosti. Bolo ich osem a jej členom bol aj Jožo Psoťka (neskôr zahynul na Evereste).

Po obnovení činnosti skautingu v roku 1968 založil 10 oddiel vodných skautov. Okrem vedenia tohto oddielu prednášal ako inštruktor na Lesnej škole v Klubine a Blatnici. Neskôr po bratovi Štefkovi prevzal funkciu vodcu Prvého zboru skautov a po br. Faborovi funkciu oblastného vodcu (Považská oblasť). Po treťom zrušení skautingu pokračovali v skautskej vodáckej činnosti – samozrejme ilegálne. Klubovňu mali v rodinnom dome v pivnici.

V novembri roku 1989 sa v spomenutej klubovni obnovovala činnosť Slovenského skautingu, za účasti žilinských činovníkov a brata náčelníka Ivana Jančeka – Maršala. Majorán bol poverený vedením Prvého zboru skautov. Okrem toho založil „Prvý oddiel vodných skautov“ v Žiline, ktorý nadviazal na prerušenú činnosť „Desiateho oddielu“ žilinských vodných skautov z rokov 1968 – 70.

Po výzve vtedajšieho kmeňového vodcu brata Rubeša – Akelu vznikol pri „Chlapčenskej kmeňovej rade“ „Hlavný kapitanát vodných skautov“ (HKVS), ktorý dostal za úlohu rozšíriť tento odbor na celé Slovensko. Majorán bol menovaný do funkcie „Hlavný kapitán vodných skautov“.

Prvé informácie o vodnom skautingu HKVS uverejnil vo vtedy vychádzajúcom košickom časopise „Skaut“. Ďalšou iniciatívou bol návrh HKVS obnoviť vydávanie spravodajcu CHKR „Listy vodcovi“. V tom čase mal funkciu zástupcu Kmeňového vodcu. Aby HKVS mohol plniť jemu zverenú úlohu, bol nepriamo donútený začať s vydávaním vlastného mesačníka vodných skautov, pod názvom „Vodácke zvesti“. Prvé číslo „Vodáckych zvestí“ vyšlo v decembri 1992 doslova na kolene – napísané písacím strojom na blanách a rozmnožené cyklostylom. Bol v ňom, okrem iného, adresár tých, ktorí sa ku vodnému skautingu (prípadne jeho programu) dovedy hlásili. Časopis vychádzal pravidelne mesačne až do decembra roku 2003, kedy vyšlo jeho posledné číslo – v poradí 111.

Za jeho dlhoročnú aktívnu činnosť a príkladné osobné a morálne postoje mu boli udelené skautské vyznamenania:

- Tri prúty bratstva
- Za skautskú vernosť I. stupeň
- Skautská láska
- Čestný Hlavný kapitán vodných skautov
- Rád strieborného vlka

Marián Kvasnica

Betlehemske svetlo Žilina 2005

Kysel'ová Jurajová Lýdia prof. PhDr. (*20.1.1919 – +15.10.1994). Narodila sa, vyrastala a základné školy navštevovala v Trenčíne, bola prostredná z troch dcér. Vyštudovala Štátne československé reálne gymnázium Ľudovíta Štúra v Trenčíne (od šk. r. 1930-1931), kde aj maturovala s výborným prospechom v roku 1938.

Ďalej 4 roky študovala učiteľstvo - slovenský jazyk a telesnú výchovu na Filozofickej fakulte v Bratislave, ktorú ukončila v r. 1942. Potom až do konca vojny učila na gymnáziách v Bratislave a v Trenčíne, po vojne na učiteľskej akadémii v Bratislave do r. 1948, kedy sa zamestnala vo Výskumnom ústave pedagogickom. Od r. 1950 bola vedúcou literárnej redakcie vydavateľstva Smena, od r. 1953 šéfredaktorkou Slovenského vydavateľstva detskej knihy a neskôr vydavateľstva Mladé letá. V r. 1979 odišla do dôchodku.

Do skautskej organizácie vstúpila v Trenčíne, tu bola ako študentka gymnázia členkou dievčenského oddielu Zväzu junákov skautov republiky Československej až do jeho zániku v r. 1938; tento oddiel posledný rok (1937-1938) aj viedla. V r. 1937 viedla dievčenský skautský tábor Považskej župy ZJS RČS v Opatovskej doline pri Trenčíne. V r. 1937 - 1938 bola členkou redakčnej rady časopisu "Buď pripravený".

Po vojne sa zapojila do obnovy skautingu. Viedla dievčenské lesné školy, spracovávala a prednášala témy o základných princípoch skautingu, o skautskom duchu; veľa čerpala zo svojho pobytu v Anglicku, z cestovania spolu s Lady Olave B.P. a aj z vlastnej činnosti v oddieloch, tiež presadzovala, aby dievčenský skauting umožnil skautkám rozvíjať svoje charakterové, duchovné, citové a kultúrne vnímanie.

Vo februári 1946 bol na II. junáckom sneme ustanovený samostatný Slovenský Junák, ústredie skautskej výchovy v Bratislave; náčelníčkou (dievčenského kmeňa) Lýdia Jurajová. O pár mesiacov neskôr, v lete 1946, v Bratislave ako náčelníčka vítila lady Olave Baden – Powell. Dňa 22. septembra 1947 bola L. Jurajová náčelníctvom Slovenského Junáka menovaná do redakčnej rady časopisu Slovenský Junák. Vo februári 1948 sa stala členkou Ústredného akčného výboru Slovenského Junáka v Bratislave a Oblastného akčného výboru Slovenského Junáka v Bratislave. Následne skautská organizácia zanikla.

V r. 1968, už ako hlavná redaktorka vydavateľstva Mladé letá, sa prihlásila k obnovovanému skautingu. Spočiatku nechcela prijať žiadnu funkciu, vzhľadom na účasť v povojnovom zániku Junáka a činnosť v prospech pionierskej organizácie, tiež súvislosť svojho manžela Ladislava s prípadmi skautských činovníkov (r. 1952 Stržínek; Herczeg), hoci už v tej dobe nežil (1965 tragicky zahynul pri plnení služobných úloh). Keďže však vtedajší kandidáti sa schvaľovali na ÚV KSS, bola vhodnou kompromisnou kandidátkou, na čo sa ju podarilo presvedčiť aj zvoliť za náčelníčku dievčenského kmeňa. Bola to dobrá voľba, v práci sa osvedčila, vypracovala dievčenské stupne zdatnosti a zastávala vždy rozumné a triezve stanoviská.

Obnovy skautingu koncom r. 1989 sa dožila v Bratislave, ale už sa nezapojila – mala 70 rokov. Zomrela 15. 10. 1994 ako 75 ročná.

Vyznamenania:

Za skautskú vernosť I. stupňa

Tri prúty bratstva

Skautská láska

Rad Strieborného trojlístka

Vojtech Brabenec, Peter Janota

Legutký Andrej – Andy Mgr. Ing. (*1971). Rodák z Levoče ako druhý syn rodičov Milana a Marty rodenej Šlachtovej. Základnú školu som absolvoval vo Svite, odkiaľ som nastúpil v roku 1985 do Gymnázia P. O. Hviezdoslava v Kežmarku. V roku 1989 som bol prijatý na Elektrotechnickú fakultu VŠT v Košiciach. Technickú univerzitu som ukončil s červeným diplomom v roku 1994. V tom istom roku som nastúpil na Teologický inštitút Univerzity Komenského v Spišskom Podhradí. Po úspešnom ukončení štúdií a kňazskej vysviacke som nastúpil v roku 1999 ako kaplán do Nižných Ružbachoch. V roku 2001 som sa stal správcom farnosti vo Važci a od roku 2007 pôsobím ako farár vo farnosti Vrbov pri Kežmarku.

So skautingom som začal mať kontakty hneď po nežnej revolúcii, ktorú som intenzívne prežil na VŠT. Už v roku 1990 som pomáhal pri organizácii tábora skautov z Paríža v lokalite Biely potok, v katastri obce Šuňavy. Natoľko ma to oslovilo a veľmi veľkú úlohu pri tom zohral aj príklad mojej sestry Zuzany, ktorá bola od tohto tábora aktívnou skautkou a stala sa istú dobu aj vodkyňou vtedajšej Popradskej oblasti, že som v roku 1998 zložil do jej rúk skautský sľub v Lopušnej doline pri Svite.

V obciach kde som pôsobil, som sa snažil šíriť skautskú myšlienku a tak vznikol aj 66. Skautský zbor Edurarda Korponaya so sídlom v Nižných Ružbachoch v januári 2000. Od doby vzniku som ostal v pozícii zborového vodcu. V roku 2012 som bol zvolený za vodcu Podtatranskej skautskej oblasti. Okrem bežnej skautskej činnosti, ktorou je organizovanie života nášho zboru, som každý rok spolu s mojimi spolupracovníkmi organizoval skautský tábor na našom stabilnom táborovom mieste pri obci Šuňava. Tiež sa nám podarilo postaviť dve cvičné lezecké steny pre skautov a skautky vo Važci a vo Vrbove.

Na úrovni Podtatranskej oblasti každoročne prednášam na radcovských kurzoch o bezpečnosti pri našich aktivitách a tiež ako kňaz mávam pri rôznych príležitostiach sv. omše pre skautov a skautky, či iné duchovné aktivity. Tiež som niekoľko krát zorganizoval kurz lietania na padákových klzákoch pre členov SISK.

Na úrovni SISK sa mi podarilo byť autorom alebo spoluautorom týchto kníh:

Burza nápadov, Slovenský skauting, Bratislava 2002,

Dotkni sa ma, Slovenský skauting, Bratislava 2007

Na plné ústa, RKC, farnosť Bystrany 2008,

Na cestu, Slovenský skauting, DR SLSK v spolupráci s PC SLSK 2008-2009

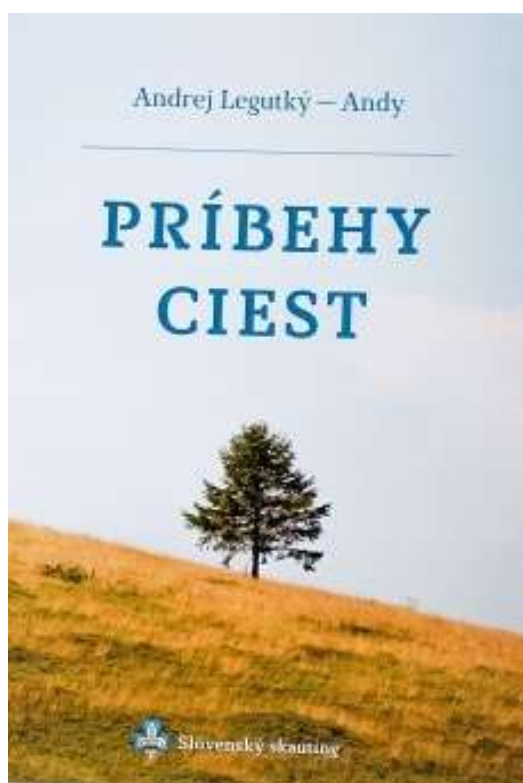
Príbehy ciest, Slovenský skauting o.z., Bratislava 2014

Tiež prispievam do skautského časopisu Médium, kde mám pravidelnú rubriku o duchovne. Okrem skautingu je mojou veľkou záľubou športové lietanie na padákových klzákoch, v rokoch 2012, 2013, 2014 som získal medailové umiestnenia v celoročnej súťaži pilotov v mojej kategórii s názvom Cross Country SR. Lietam pre radosť aj s motorovým padákovým klzákom. Som správcou letiska – letového terénu pre padákové klzáky na vrchu Sľubica v pohorí Braniska. Rovnako je mojou záľubou amatérske fotografovanie a turistika.

Vyznamenania:
Rad strieborného vlka.

Betlehemské svetlo Glodowka 2004

Letko Štefan (*13.10.1912 – +2004). Vyrastal na Podzámskej ulici v Nitre. So skautingom sa stretol najneskôr v roku 1928, pretože nováčikovskú skúšku zložil v októbri 1928 ako člen 1. oddielu skautov ZJS RČS (Zväz junákov skautov Republiky československej). Skautský sľub zložil v marci 1929 už ako člen 4. skupiny Slovenských katolíckych skautov v Nitre, ktorú viedol brat Blažek. Zúčastnil sa VIII. kurzu Slovenskej lesnej školy v Krásne v auguste 1934 a následne získal dekrét vodcu. Nevieme presne, ktorý oddiel viedol, ale v septembri 1937 ho Ústredie Slovenských katolíckych skautov vymenovalo za činovníka a vodcu okresu mesta Nitra. Zložením činovníckeho sľubu mu podliehali všetky „jednotky skautov zlatého kríža v Nitre“, t.j. katolíckych skautov v meste.

Stredoškolské štúdiá absolvoval na Obchodnej akadémii v Nitre. Čoskoro začal pracovať ako úradník na Ústrednej správe biskupských majetkov v Nitre, kde v roku 1941 postúpil na pozíciu kontrolóra. V roku 1948, keď sa dostali k moci komunisti, už boli biskupské majetky poštátnené a stali sa súčasťou Československých štátnych majetkov. Brat Letko sa v októbri stal pracovníkom ich oblastného riaditeľstva v Bratislave. Od jari 1949 školil robotnícke, t. j. komunistické kádre problematiku socialistického majetkového hospodárenia, ktoré sa malo aj prostredníctvom nich zavádzať na štátne majetky. No už v apríli 1951 bol „uvoľnený zo služieb“ štátnych majetkov a musel ísť povinne „do výroby“ a nastúpiť do práce k Československým stavebným závodom v Nitre, do sekcie vodné stavby. Musel za trest manuálne, ako tesár, pracovať na stavbe hydrocentrály Jelšovce (do septembra 1952). Tiež sa ho totalitný režim snažil násilne vystáhnovať z Nítry na vidiek. Potom pracoval vo viacerých školských majetkoch ako plánovač, pretože režim nemal dostatok odborne zdatných členov strany. V roku 1958 bol opäť nespravodlivo kariérne degradovaný, prepustený zo školských majetkov. Často bol potom presúvaný z jedného roľníckeho družstva na druhé ako účtovník. Až v marci 1969, v dôsledku politického odmäku, sa dostal na pozíciu zodpovedajúcu jeho skúsenostiam a praxi. Najprv v Revíznej a poradenskej organizácii Praha, so sídlom v Nitre a potom v Podniku racionalizácie riadenia a výpočtovej techniky poľnohospodárstva a výživy Bratislava, vysunuté pracovisko Nitra (do roku 1976). Bol tiež menovaný do komisie pre pestovanie a zber liečivých rastlín Ministerstva zdravotníctva. Prednášky o zbere a pestovaní liečivých rastlín robil ešte aj na dôchodku. Dožil sa pádu totalitného režimu, ale nevieme či sa nejakým spôsobom zapojil do obnovy skautingu. No vďaka jeho pozostalosti, v ktorej sa našli aj skautské písomnosti a fotografie, najmä z 30. rokov, je možné čiastočne rekonštruovať aktivity prvorepublikových skautov v Nitre. Jeho manželka Marta, rod. Schindlerová (roč. 1924) bola v mladosti tiež členkou Odbočky Slovenských katolíckych skautov v Nitre.

Rastislav Lukáč

Lezo Marián – Mafián (*1988). Pochádza z Pezinka. V októbri 2001 vstúpil do 61. zboru Modrý oblak Pezinok a v lete 2002 skladal skautský sľub na tábore vo Východnej. V rokoch 2006 - 2013 bol vodcom 1. oddielu Dažďa a v roku 2009 spoluzakladal 1. roverskú jednotku KoKu, kde bol do 2015 vodcom. Začiatkom roka 2016 úspešne kandidoval na pozíciu zborového vodcu v 61. zbere Modrý oblak Pezinok.

Svoje vodcovské vzdelanie získal na VLŠ Baobab v roku 2008. Neskôr sa stal inštruktorom Slovenského skautingu, keď úspešne absolvoval Gilwellskú inštruktorskú lesnú školu 2012/13. Okrem toho sa snažil rozvíjať svoje vedomosti a skúsenosti na iných kurzoch ako napr. Skauti myslia globálne.

Mafián sa dlhodobo pohyboval v oblasti vzdelávania SLSK. V rokoch 2012 – 2013 bol tajomníkom Rady pre Vzdelávanie. Pôsobil v tíme Lídersko-rangerskej školy UžoFka v rokoch 2014 a 2015. V roku 2016 sa stal členom organizačného tímu GILŠ 2016.

V roku 2013 prijal výzvu byť delegátom na Európskej skautskej konferencii v Berlíne. Toto rozhodnutie viedlo k jeho kooptovaniu na uvoľnené miesto predsedu Zahraničnej rady vo februári 2014, keď bol následne zvolený na XVI. sneme v Bratislave v októbri 2014. Počas svojho pôsobenia vytvoril tím Zahraničnej rady, ktorého kostru tvorili oblastné zahraničné spojky. Zúčastnil sa na viacerých skautských podujatiach v zahraničí (Svetové jamboree 2011 vo Švédsku, 1.svetový vzdelávací kongres 2013 v Hong Kongu, Svetová konferencia 2014 v Slovinsku).

Na sneme v Ružomberku v roku 2023 bol zvolený za náčelníka Slovenského skautingu.

V civilnom živote vyštudoval učiteľstvo angličtiny a dejepisu na Univerzite Komenského v Bratislave. Svoje štúdium úspešne zakončil doktorandským štúdiom v odbore špeciálna pedagogika. Pracuje ako učiteľ angličtiny.

Marián Lezo

Libantová Augusta - Zora (*22.11.1909 – +11.11.2008). Narodila sa v Liptovskom Mikuláši. V polovici 20. rokov sa jej rodina usadila v Nitre, kde Augusta navštevovala meštiansku školu.

Záujem o skauting u nej, a u jej mladšej sestry Vilmy, vzbudil ich brat Pavol Leszay, skaut a radca družiny v 1. oddiele skautov. Vďaka podpore školy vytvorili so sestrou Vilmou a ďalšími kamarátkami prvý dievčenský oddiel „Ealia“ v Nitre (dátum jeho vzniku sa nedá overiť - buď školský rok 1924/25 alebo až február 1928). Vodkyňou oddielu bola gymnaziálna prof. E. Římanová a jej zástupkyňou sestra Zora. V lete 1931 sa zúčastnila slovanského jamboree v Prahe. V roku 1932 sa sestra Zora zasnúbila so skautom Vladimírom Libantom - Hviezdobleskom, s ktorým sa o tri roky zosobášila. Väčšinu svojho profesijného života bola učiteľkou na rôznych školách v meste a okrese Nitra a od roku 1953 v Bratislave. Na dôchodku sa presťahovala naspäť do Nitry k synovi Vladimírovi.

Vyznamenania:

Za skautskú vernosť I. stupňa

Rastislav Lukáč

Lieskovský Rudo (*24.2.1907 – +17.11.1976). Oduševnený skaut, vášnivý poľovník a erudovaný zberateľ – numizmatik. V tomto obore bol uznávanou autoritou. Vytvoril jedinečnú zbierku tzv. „arpádovských“ mincí – malých strieborných uhorských denárov a obolusov z 11. – 12. storočia. Osobitne vreľý vzťah mal k povstaleckým minciam Juraja II. Rákocziho – k minciam/malkontentov. Aj táto zbierka sa vyznačovala mimoriadnou kvalitou a vzácnosťou.

Počiatkom dvadsiatich rokov skauting v Prešove prežíval, ale nijako búrlivo. Prielom v aktivite hnutia nastal v roku 1921, kedy sa s rodičmi prisťahovali bratia Rudo a Tibor Lieskovskí, ktorí aj s ďalšími spolupracovníkmi položili prešovskému skautingu pevnejšie základy. Vtedy sa začala veľmi bohatá činnosť, ktorá trvala až do roku 1938, kedy bol skauting slovenskými vládnymi úradmi zakázaný.

Brat Lieskovský pre svoj osobný šarm, iniciatívu, angažovanosť, vynachádzavosť, ústretový vzťah k ľuďom a v neposlednom rade aj pre veselú náturu sa čoskoro stal legendárnou postavou prešovského skautingu. Bol schopným organizátorom a neúnavným „pracantom“. Bol v pravom slova zmysle „hybnou silou“ skautského hnutia a nielen prešovského.

Zastával rad činovníckych funkcií: zástupca okresného spravodajcu (1927); okresný spravodajca (1928); inštruktor SLŠ a župný spravodajca (1929); starosta Šarišsko – zemplínskej župy (1938). Do roku 1938 viedol viaceré radcovské kurzy SLŠ či prednášal na kurzoch s celokrajinskou pôsobnosťou. V roku 1930 bola náčelníctvom ZJS RČS ustanovená krajinská komisia pre vodcovské skúšky. Jej členom bol aj Rudo Lieskovský i jeho brat Tibor.

Druhá svetová vojna však na Slovensku skautský život celkom umŕtvila. Až po jej ukončení svitla nádej na oživenie skautingu. A boli pri tom opäť bratia Lieskovskí, ktorí sa v roku 1945 medzi prvými zapojili do jeho obnovy. Ale toto skautské „vstanie z mŕtvych“ malo iba krátky život. Rok 1948 bol počiatkom konca. Viaceré zložky Junáka boli likvidované hneď v tomto roku, niektoré záhadne prežili až do jesene 1949. To bol prakticky definitívny koniec, hoci formálne (úradne) bol Junák zrušený až v januári 1950.

Nová nádej svitla až takmer po dvadsiatich rokoch v čase „Pražskej jari“ roku 1968 a Rudo Lieskovský bol opäť v radoch obnoviteľov. V roku 1969 vyznamenaný Hviezdou s ľaliami. V rokoch 1969 – 1970 sa stal oblastným vodcom Poddukelskej oblasti. Vzkriesenie však trvalo opäť len krátky čas. Sedemdesiaty rok zaspieval skautingu labutiu pieseň. Novej nádeje v osemdesiatomdeviatom roku sa Rudko nedožil. Zomrel po ťažkej chorobe 1976.

Miroslav Jízdny

Lieskovský Tibor (*1909 – +1975). Významná osobnosť skautingu v Prešove. Podobne ako jeho brat, i on bol jednou z vedúcich osobností prešovského, aj celoslovenského skautingu a zastával rad činovníckych funkcií. Bol rodákom z Oščadnice na Kysuciach, no v roku 1921 sa s rodičmi presťahoval do Prešova, kde sa spolu s Rudom zapojil do skautského života.

Po skončení skautského veku sa zapojil do práce 1. kmeňa roverov Prešov. V roku 1929 sa stáva členom inštruktorského zboru Slovenskej lesnej školy. V tom istom roku bol menovaný za okresného spravodajcu. V roku 1931 bol menovaný za krajinského spravodajcu pre roving. Zúčastnil sa ako člen šesťčlennej čs. výpravy 1. svetového Rover Mootu v švajčiarskom Kanderstegu. Ako inštruktor SLŠ prednášal na V. vodcovskom kurze Remeniny, viedol VI. kurz v Hornej Breznici,.... Zapojil sa do obnovy skautingu aj po 2. svetovej vojne, ale z toho obdobia sa nepodarilo získať dostatok informácií.

Civilným zamestnaním bol právnik. Aktívne športoval, reprezentoval na skautských súťažiach, aj mimo. Mesto Prešov reprezentoval v hode diskom a guľou. Bol znalcom umenia, publikoval aj niekoľko prác z oblasti výtvarnej tvorby.

Jozef Mikloš

Linek Peter Ing. – Bill (*1979). Narodil sa v Spišskej Novej Vsi. K skautingu si pričuchol v roku 1992 v Poprade. Po prečítaní knihy od Jaroslava Foglara Boj o prvé miesto a prvej skúsenosti so skautmi sa mu skauting stal osudový. V skautských začiatkoch pôsobil v 2. oddiele skautov Zubatí Poprad. Po absolvovaní prvého tábora prešiel do 1. oddielu skautov Poprad kde pôsobil ako radca. Naberaním skúseností pri vedení družín, aktívnou činnosťou pri organizovaní väčších výprav a táborov si 01. 01. 1999 zakladá v meste Poprad tretí oddiel skautov Poprad – Spachtoši. Píše sa rok 2000 a ako 19 ročný sa zúčastňuje prvého ročníka Ekumenickej lesnej školy na Slovensku. Z rôznych dôvodov si lesnú školu zopakuje v roku 2001 a úspešne ukončí projektom a skúškami. Oddiel rastie a skoro až bezproblémovo funguje. V rokoch 2002 – 2003 odchádza obohatiť svojou službou Vesmír. Orlické hory a DCŽM Vesmír sa na necelé dva roky stávajú skúškou nadobudnutých skúseností a organizačných schopností. V roku 2004 bol jedným z mnohých „Tatracorákov“, ktorý boli pri spoluorganizovaní Čistých Tatier. Na domácej pôde v Podtatranskej skautskej oblasti sa v máji 2004 stáva zborovým vodcom 78. Zboru Tatranskí orly Poprad, pri ktorého zrode aj stál. Na národnej úrovni sa v roku 2005 a 2006 aktívne zapojil do organizovania projektu Svaly pre Tatry. V roku 2007 absolvoval GILŠ a stal sa tak inštruktorom SLSK. V Podtatranskej skautskej oblasti viedol vzdelávanie a preberá aj úlohu oblastného inštruktora. Po niekoľkých rokoch túto funkciu odovzdáva ďalej, mladším. Odovzdávanie štafety sa týka aj 3. oddielu skautov Poprad. Na jeseň roku 2010 sa stáva vodcom Slovenskej ekumenickej Lesnej Školy, v ktorej pôsobil ako člen tímu. V roku 2012 bol kooptovaný do náčelníctva SLSK ako zástupcu náčelníka SLSK. Píše sa 19. október 2014 a XVI. Snem SLSK si volí Petra Lineka - Billa za náčelníka Slovenského skautingu. V tom istom roku odovzdáva po necelých jedenástich rokoch aj funkciu zborového vodcu. Stále aktívne prednáša na Radcovských kurzoch, VLŠ, GILŠ, iných kurzoch a vzdelávacích podujatiach. V súkromnom živote je otec a manžel. Po ukončení strednej školy vo Svite a krátkej skoro sedemročnej pauze začína štúdium na Technickej univerzite v Košiciach a v roku 2010 úspešne končí ako stavebný inžinier.

Vyznamenania:

Služba skautingu I. stupeň

Rad strieborného vlka (2024)

Peter Linek

Loebel Jaroslav Ing. – Alah (*21. 3. 1931 - + 6.8.2016) v Brně. Na želanie matky ako šesťročný absolvoval skautský tábor a následne krátku dobu navštevoval skautský oddiel do okupácie republiky na začiatku druhej svetovej vojny. Vlastnú skautskú činnosť začal po vojne v Brně, kam sa ako rodina presťahovali. Pracoval v 26. oddieli, kde postupne prešiel cez radcu po predčasného vodcu oddielu (po absolvovaní lesnej školy a splnení vodcovských skúšok) tesne pred druhou likvidáciou Českého Junáka. Pokračoval v činnosti s mládežou v organizácii „Sociální péče“, kam niektorí skauti prešli. Po skončení vojenskej služby a štúdií bol umiestnenkou delegovaný na Slovensko a tak sa dostal do Trenčína, kde v rokoch 1968 – 1970 znova začal pracovať ako vodca 1. oddielu skautov. Po roku 1990 sa postupne zapájal do práce starších skautov v Bratislave, kde pracoval, ale aj v Trenčíne, kde býval. Tu založil 1. oddiel oldskautov a so svojim bývalým skautským oddielom už ako penzista v ďalších rokoch absolvoval 4 skautské tábory. V Bratislave vypomáhal na ústredí a neskôr pracoval ako člen tretieho kmeňa OS. Z titulu vysokej funkcie na generálnom riaditeľstve železníc, ktorú vykonával, zabezpečoval prvý a v ďalších rokoch následné rozvozy betlehemského svetla, ktorý osobne po Slovensku rozvážal. V roku 1997 Alaha skautské zbory v Trenčíne zvolili za vodcu 32. skautského zboru, ktorú funkciu ako aj funkciu okresného vodcu vykonával do februára 2001, kedy ho vodcovia oldskautských oddielov na Slovensku vybrali za predsedu prípravného výboru, neskôr za predsedu rady oldskautov. Túto funkciu zastával do konca roku 2011 pri čom výsledkami práce rady (konferencia o oldskautingu, Francúzi na Slovensku, akcia „Slib“, konferencia o rodinnom skautingu a pod.) a legislatívou dosiahol povýšenie rady na stálu a poradnú radu náčelníctva ako aj zastupovanie OS na zásadných podujatiach SLSK (malý a veľký snem, účasť zástupcu rady na zasadnutí náčelníctva a pod.). Od roku 1996 sa aktívne angažoval v trojstretnutiach česko-slovensko-poľských stretnutiach oldskautov, ktoré neskôr v rámci funkcie predsedu rady OS aj organizoval. Ako predseda rady inicioval a zorganizoval zriadenie historickej komisie SLSK a vytvoril vrcholovú organizáciu dospelých skautov a skautiek slovenského skautingu, ktorá je členom medzinárodnej asociácie dospelých skautov ISGF. V roku 2003 založil 1. oddiel oldskautov v obci Trenčianska Teplá a neskôr v roku 2005 spolupracoval pri zrode 31. zboru Trenčianska Teplá, kde pracuje doteraz vo funkcii zástupcu zborového vodcu a vodcu oldskautského oddielu. V priebehu celej činnosti v skautingu absolvoval celý rad vzdelávacích kurzov a školení, na ktorých získal diplomy a poverenia a to aj v zahraničí; prednášal na lesnej škole v Bratislave v roku 1992, následne v radcovských kurzoch v Trenčíne a Trenčianskej Teplej, zastupoval Slovenský skauting na svetovej konferencii dospelých v roku 2010 v Taliansku a pod.

Za aktivitu v skautskom hnutí som bol vyznamenaný:

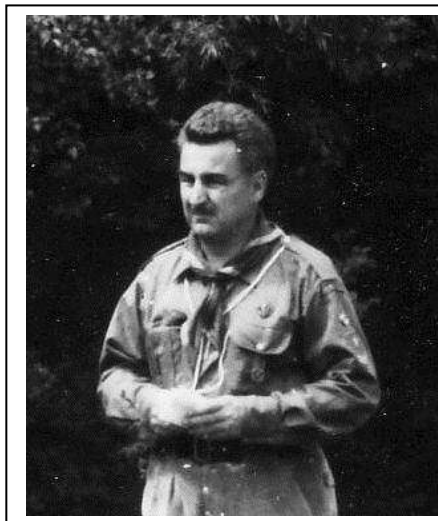
Za skautskú vernosť I. stupňa

Za službu skautingu
Bronzovou syrxinu za medzinárodnú činnosť obdržal od Českého Junáka
Strieborný kríž za zásluhy ZHP od poľských harcerov

Jaroslav Loeb

Rozvoz betlehemskeho svetla po Slovensku v r. 1992

Lombardini Zoltán – Lombi – (*14.9.1922 - +28.2.1987) Do skautingu sa zapojil ako 15 – ročný v roku 1937 do 1. oddielu Baden Powella v Bratislave. Počas II. Svetovej vojny, za totality, v čase keď bol skauting zakázaný, Lombi vždy pracoval v duchu skautingu. Či to už bol vodácky oddiel, alebo turistický, Lombi do neho vždy vniesol skautského ducha. Ako mladý skaut sa zúčastnil táborov v Sklených tepliciach 1938, v Ružomberku na Bielom potoku 1939, Vlkolínce 1940. Po skončení vojny pokračoval v skautskom chodníku, ako mladý vodca 1. odd. BP BA. V roku 1946 viedol tábor v Perneku; 1947 Pod Šípom na Orave a zimný tábor v Kostelci nad Jihlavou a 1948 v Malužinej. Vtedy bol aj zborovým vodcom. Počas zákazu skautingu opäť pracoval ako turista. V roku 1968 obnovil činnosť 1. BA BP, ktorý v nasledujúcom roku 1969 odovzdal br. Petrovi Janotovi (Slížikovi). Sám pracoval ako zborový vodca (1. oddiel BA BP, 7. oddiel BA MRŠ chlapcov a 4. dievčenský oddiel). V tom čase bol aj zvolený do CHKR do výchovného odboru ako predseda. Po roku 1970 sa opäť vrátil k turistike a k vodnej turistike. Tretieho obnovenia skautingu sa však bohužiaľ nedožil.

Peter Janota

Skaut a vodák Lombi 1948

Lukáč Rastislav, Mgr. – Orol (*1973). Narodil sa v Prešove. Vyrastal v Ražňanoch a Uzovskom Šalgove (dnes okr. Sabinov), na 2. stupeň ZŠ a gymnázium chodil už do Sabinova. V rokoch 1991 až 1997, študoval archeológiu - históriu na FF UK v Bratislave, ale štúdium nedokončil. V roku 2009 vyštudoval dejepis - geografiu na FF UKF v Nitre. Od roku 2011 je na doktorandúre na Katedre histórie FF UKF.

So skautingom sa prvý raz stretol na jar 1990 ako študent III. ročníka, keď ho brat Jastrab (Daniel Blažko), bývalý spolužiak na gymnáziu, oslovil, či by s ním nespolupracoval v skautingu. V júni 1990 sa stal členom družiny Bobrov 1. oddielu skautov Sabinov. No onedlho, keďže patril medzi najstarších členov oddielu, sa stal zástupcom vodcu oddielu, zástupcom brata Jastraba. Z tejto pozície sa podieľal na tvorbe celoročného programu, príprave a organizovaní rôznych akcií, výletov a letných táborov (najmä LT 1990-1994). V apríli 1991 zložil skautský sľub. Zástupcom oddielového vodcu bol do roku 1998, keďže celý rok 1999 bol na základnej vojenskej službe. Na jeseň 1990 alebo v jari 1991 sa zúčastnil radcovského kurzu, organizovaného Okresnou radou z Prešova. V júli 1992 sa viacerí členovia oddielu spolu so žilinskými skautmi zúčastnili na radcovskom tábore pri LŠ v Petroviciach (bez dekrétu). V roku 1997 bol zvolený za okresného vodcu pre okres Sabinov.

Od roku 1992 v Sabinove sporadicky organizovali aj roverské akcie, na väčšine z nich sa podieľal tvorbou programu a spoluorganizovaním. V júli 1997 pracoval v servisnom tíme stredoeurópskeho jamboree Fénix v Prahe (člen tímu experimentálnej archeológie). Na základe analýzy jamboree Fénix pre náčelníka SISk Zelinkára (práca sabinovských roverov, účastníkov Fénixu) sa stal od augusta 1997 členom prípravného tímu stredoeurópskeho jamboree pre rok 1998. Na samotnom jamboree Eurocor pri Revištskom Podzámčí v lete 1998 bol zástupcom vedúceho stretnutia so zodpovednosťou za ubytovanie účastníkov, Infocentrum a orientačný systém na táborisku. V rokoch 1997 a 1998 sa tiež aktívne podieľal na práci Roverského kruhu SISk.

V roku 2000 sa presťahoval do Nitry a prestal aktívne skautovať (ešte bol registrovaný v Sabinove). Znova sa zaregistroval až v r. 2012 v 1. skautskom oddiele v obci Cabaj - Čápor, ktorý je súčasťou 23. zboru Nitrava v Nitre.

Vo februári 2013 spolu s bratom D. Blažkom - Jastrabom začali s projektom „Skauting v Nitre v spomienkach oldskautov“, na ktorom stále pracujú. Snažia sa zachytiť spomienky najstarších žijúcich oldskautov z Nitry na ich skautskú činnosť a tiež zhromaždiť skautské archíválie, ktoré by pomohli presnejšie dokresliť dejiny skautingu v Nitre. Vďaka projektu sa oživila činnosť Historickej komisie v Nitre. Na podporu projektu postavili stránky www.storocnica.nitrava.sk. Od februára 2014 bol zvolený za predsedu Historickej komisie Nitrianskej oblasti kniežaťa Pribinu a člena oblastnej rady. Je členom Historickej komisie Slovenského skautingu.

Okrem niekoľkých článkov do skautských časopisov, väčšinou organizačného rázu, doteraz uverejnil 13 odborných a vedeckých prác (hlavne z odboru historickej geografie, geografie a histórie), zostavil zborník z vedeckej konferencie (prevažne história) a vypracoval dva pracovné zošity pre žiakov 2. stupňa základných škôl s environmentálnou tematikou. Je členom historickej komisie Slovenského skautingu.

Rastislav Lukáč

Macek M. Alojz (*9.4.1909 – +1975). narodil sa v Borskom Mikuláši.. Ľudovú školu navštevoval v rodnej obci, meštiansku školu v Senici, gymnázium študoval ako chovanec jezuitského internátu v Trnave. Vysokú školu právnickú ukončil v roku 1937 v Bratislave. V tridsiatich rokoch minulého storočia patril k významným činovníkom Slovenských katolíckych skautov (SKS).

Ako študent prispieval do časopisov mládeže (Rozvoj) a neskôr do ľudáckych, náboženských a skautských časopisov. Od roku 1928 začal spolupracovať s časopisom „Skaut“, v rokoch 1931 – 1938 bol jeho spolu redaktorom. Redigoval aj časopis „Vĺča“, „Slovenská deva“, „Nová mládež“, „Stráž“ a denník „Prelom“. V SKS pôsobil od roku 1931 ako krajský tajomník. V roku 1937 ho Valné zhromaždenie zvolilo za Krajského podnáčelníka.

Je autorom troch knižných publikácií: základnej príručka katolíckych skautov „Katolícky skaut na Slovensku“ (Bratislava 1938; v španielčine písanej brožúry „San Cirilo y San Metodo“ (Buenos Aires 1963) a „Malá učebnica esperanta“ (Spolok sv. Vojtecha, Trnava 1937)

V období Slovenského štátu (1939 – 1945) bol jeden z hlavných organizátorov Hlinkovej mládeže a jej hlavným veliteľom. Angažoval sa tiež vo vysokej politike na popredných funkciách. Až do konca existencie prvej Slovenskej republiky bol prívržencom jej totalitného a pronacistického režimu.

Dňa 1.4.1945 emigroval spolu s manželkou Emíliou a deťmi do Rakúska a v roku 1948 ďalej do Argentíny. V dôsledku toho, ho národný (ľudový) súd v Bratislave odsúdil podľa retribučného zákona v neprítomnosti na doživotie za zradu.

Vo funkcii predsedu „Slovenského spolku“ sa zúčastnil Svetového kongresu Slovákov v Ríme 1975, kde neočakávane zomrel.

Vyznamenania:

Záslužný kríž Radu nemeckého orla I. stupeň

Rumunský Odznak predvojenskej výchovy I. triedy

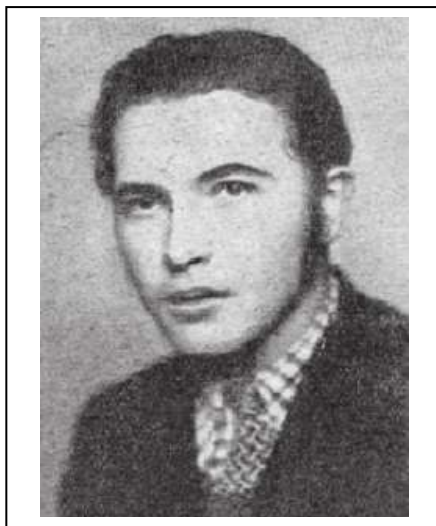
Rad Slovenského kríža

Miroslav Jízdny

Maceková r. Mihálová Emília (*21.4.1910 – +...). narodil sa v Kuklove, okres Senica. V medzivojnovnej ČSR jedna z najvýraznejších postáv katolíckych skautiek na Slovensku. Od roku 1934 po vytvorení ich odboru pri Ústredí slovenských katolíckych skautov (ÚSKS) členka vedenia a členka redakcie časopisu Skautka (Vychádzal ako príloha časopisu SKS Skaut). V roku 1935 absolvovala kurz pre vodkyne víl (6 – 10 ročné dievčatá) v poľskom Bucze, druhý kurz pre vodkyne vlčat (6 – 10 roční chlapi) Chamarande vo Francúzsku. Viedla prvú vodcovskú školu SKS pre vodkyne katolíckych skautiek. V období jestvovania Slovenského štátu (1939 – 1945) vstúpila do Hlinkovej mládeže. Viedla kmeň „tatraniek“ (oddiel 11 – 16 ročných skautiek) v Košeci a Čadci. Zastávala funkciu vedúcej výchovného oddelenia víl pri Hlavnom veliteľstve Hlinkovej mládeže v Bratislave (HVHM). Tieto skutočnosti, politická angažovanosť a najvyššie funkcie v HM jej manžela roku 1945 negatívne poznamenali život celej rodiny, ktorá emigrovala cez Rakúsko do Buenos Aires v Argentíne.

Miroslav Jízdny

Makovník Ján –Tónin (*13.11.1920 - + 15.2.1980) Narodil sa vo Svätom Jakube, dnes miestnej časti Banskej Bystrice - Jakub. Pseudonym Tónin si zvolil podľa mena svojej matky Antónie Makovníkovej, ktorú nadovšetko ľúbil a ktorá sa mu snažila vynahradiť aj neznámeho otca (a možno známeho).

Po ukončení ľudovej školy pokračoval v štúdiu na Štátnom gymnáziu Andreja Sládkoviča v rokoch 1931 - 1936. V snahe pomôcť mamičke, si privyrábal ako praktikant na Obvodnom notárstve v Banskej Bystrici v rokoch 1936 – 1937. Neskôr pracoval na rôznych miestach v podnikoch v Banskej Bystrici. Stal sa tiež členom skautingu v Harmanci, no nie na dlho, keďže bol skauting zakázaný. V Harmaneckých papierňach pôsobil ako úradník v rokoch 1937 - 1945. Bol zakladajúci členom RVN v Banskej Bystrici-Jakube v roku 1944. Ján Makovník sa zúčastnil osobne Slovenského národného povstania, počas ktorého bol zranený.

Do slovenskej literatúry vstúpil Ján Makovník – Tónin v roku 1942 ako 22-ročný. Debutoval svojim dobrodružno-cestopisným románom „Maharadža z podsvetia“ (1942). K tomuto debutu pribudol o dva roky ďalší román pod názvom „Na pláňach Tibetu“ (1944). Trilógiu dovŕšil románom „U lovcov perál“ (1946). Celú trilógiu nazval "Z tajomného orientu". V umelecky úspešnom románe "Kajúcnica" (1948), napísanom podľa cudzieho námety z domáceho prostredia, spracoval sentimentálny príbeh osirelých súrodencov. Uvedené diela vydal vlastným nákladom. Ján Makovník sa so svojimi citmi a túžbami vyznal v básniach "Matka", "Zmŕtvychvstanie" a "Poznávaš". Svoje poznatky z povstania opísal v románe „Sedembolestná matka“. Pokúsil sa aj o román so skautskou tematikou „Záhadný ostrov“ (zážitky trinástych skautov), kde skupinu junákov-skautov zahnal osud na ostrovy ďalekých morí. Rukopisy týchto dvoch diel, hoci boli niekoľkokrát uverejnené v záveroch spomenutej trilógie, sa však nezachovali. Ako spomína skaut Igor Chromek - Gertigor: "My, ktorí sme s ním "skautovali", o ich obsahu však veľa vieme, ba niektorí z nás boli aj medzi tou „stroskotanou“ trinástkou." Svet literatúry sa pred 28-ročným Makovníkom navždy zatvoril niekedy koncom roku 1948 s prichádzajúcimi zmenami. Nedokončený ostal v rukopise jeho román "Ty si môj otec", ktorý písal celý život. Nikdy ho už nedokončil.

Začal mať problémy aj so zamestnaním, keď musel odísť z Harmanca do rodného Jakuba, kde sa pre neho našla práca v miestnej vápenke (1949). Potom sa vrátil opäť do Harmaneckých papierní (1950), v roku 1951 pôsobil v Stredoslovenských tlačiarňach. V roku 1952 sa vrátil do Harmaneckých papierní. V rokoch 1961 – 1966 pracoval ako pracovník Stavoindustrie v Banskej Bystrici, Táto práca ho priviedla aj do podbrezovej, kde sa zamestnal v Švermových železiarňach n. p. Podbrezová ako člen závodnej stráže. Tu pracoval v rokoch 1966 až 1980. Býval v Predajnej, kde aj 15.2.1980 zomrel na následky zranenia z 2. svetovej vojny. Pochovaný bol v Bratislave.

Ondrej Mihal'ko

Maléter Pál (*4.9.1917 - +16.7.1958). Narodil sa v Prešove. Rodina Maléterovcov patrila k spoločensky vyššej prešovskej vrstve a hlásila sa k maďarskej národnosti. V čase 1. Československej republiky v Prešove existoval aj zbor maďarských skautov a skautiek s názvom Sáros (Šariš). Zbor bol súčasťou Zväzu junákov – skautov a skautiek RČS. Skautom tohto zboru bol aj Pál Maléter. V roku 1936 bol menovaný za vodcu dvadsaťtri členného 5. oddielu maďarských skautov Prešov.

Rodina sa na konci tridsiatych rokov ešte pred Viedenskou arbitrážou presťahovala do Košíc. Mladý Pál (Pavol) začal študovať v Prahe. Udalosti pred 2. svetovou vojnou ho prinútili k návratu domov. V tej dobe už Košice patrili Maďarsku a on sa stal maďarským štátnym občanom.

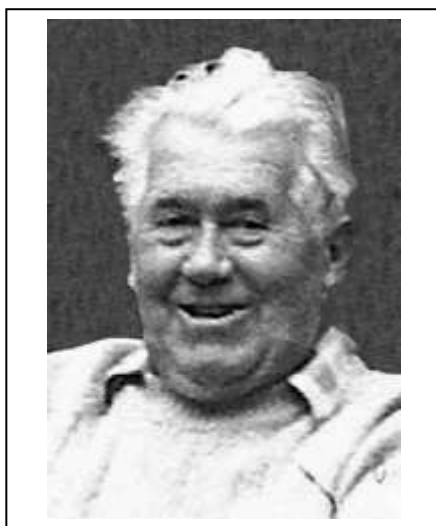
Počas vojny narukoval k maďarskej armáde a bol odvelený na východný front, kde sa dostal do sovietskeho zajatia. Tam sa zapojil do antifasistickej činnosti. Po vojne ostal v Maďarsku a ako vyšší armádny dôstojník velil niekoľkým posádkam.

V roku 1956 sa predstavitelia Maďarskej republiky snažili vymaniť z pod sovietskej komunistickej nadvlády. Nasledovala vojenská intervencia Sovietskeho zväzu, ktorej sa maďarská vláda vedená Imre Nagyom postavila na odpor. Plukovník Pál Maléter v tejto vláde zastával funkciu ministra obrany. Po potlačení protisovietskeho odporu bol zadržaný orgánmi NKVD a odsúdený na trest smrti. Spolu s Imre Nagyom a ďalšími jeho blízkymi spolupracovníkmi bol dňa 16.7.1958 popravený. Dnes je po ňom pomenované vojenské letisko v Budapešti.

Jozef Mikloš

Fotografia zo súdneho procesu maďarského predsedu vlády Imre Nagya a jeho spolupracovníkov. Pál Maléter stojí v druhom rade.

Masaryk Štefan – (*27.1.1912 - +6.8.2006). Štefan Masaryk sa po absolvovaní povinného vzdelania rozhodol pre stavebársku životnú dráhu a stal sa staviteľom. Po 2. svetovej vojne pracoval v Pozemných stavbách.

Vyrastal v Zlatovciach, po vojne býval s rodinou na Hornej Sihoti a v prvej polovici 70. rokov si postavil dom v miestnej časti Priekopy, odkiaľ pochádzala jeho manželka Emília rod. Oravcová, tiež skautka. Ich syn Jozef (1952) sa tiež stal skautom v r. 1968.

Popri skautingu, ale najmä v obdobiach, keď skauting ako organizácia nejstvoval, bol Štefan Masaryk turista, lyžiar, vodák, člen miestnej skupiny Klubu slovenských turistov a lyžiarov (príp. nástupcu tohoto klubu), kde nachádzame známe mená (poradie nič nevyjadruje) PhMr. Ján Halaša, Emil Barényi, Zoard Ripka, Ing. Igor Kubo, Vladimír Chovan, František Gašparík, Štefan Pobežal, Štefan Marton, Ladislav Zdvíhal, Pávek.

Štefan Masaryk sa stal skautom v Trenčíne v r. 1927, ako o tom svedčí udelený Strieborný lipový lístok z r. 1947. Jeho najstaršia známa skautská fotografia (pozrieť vľavo) je z medzivojnového obdobia a zachytáva ho v trenčianskom mestskom parku v skupine siedmich skautov (Štefan Masaryk, Ľudovít Beszedes, Braňo Stacho, Rudo Gašparík, +3). Podrobnosti jeho skautského života čakajú na postupné doplnenie z dostupných prameňov.

Jeho skautské meno je Runci (Runcino) a pod ním ho poznalo aj mnoho Trenčanov – neskautov.

V r. 1932 absolvoval lesnú školu.

V r. 1931 sa v Prahe zúčastnil Jamboree slovanských skautov, v r. 1933 bol na svetovom jamboree v Gödöllő.

Po ukončení 2. svetovej vojny ho nachádzame medzi skupinou oldskautov 52. klubu OS, ktorá od r. 1945 obnovovala trenčiansky skauting. V období od r. 1945 bol už trenčianskym zborovým vodcom a bol ním aj v r. 1968-1970. Dňa 3. januára 1969 ho dočasne poverili za člena oblast. vedenia oblasti Považskej.

29. augusta 1969 viedol 36 člennú výpravu siedmich trenčianskych oddielov skautov, skautiek aj vlčat na oslavy SNP v Banskej Bystrici.

Pri obnove skautingu od r. 1989 sa do funkcie zborového vodcu vrátil, ale z dôvodu veku (77r.) ním bol v čestnom postavení (výkonným zborovým vodcom sa stal MUDr. Ivan Jablonský). Bol členom obnoveného 52. klubu oldskautov, dokedy mu to jeho zdravotný stav dovoľoval. Dožil sa krásneho veku 94 rokov.

Vyznamenané:

Junácka hviezda I. stupňa.

Vojtech Brabenec

Matzenauer Jozef Otto st. – Maco - (*24.7.1904 - +1949). Narodil sa 24. 7. 1904 rodičom Jozefovi (18??-1949) a Regine (1874-1945) v rumunskom Brašove. V r. 1912-1913 bol členom viedenského Knabenhortu, čo bola zavedená (od konca 19. stor.) organizácia starostlivosti o deti, ktorá mala blízko ku skautingu.

V r. 1914 bol už skautom trnavského katolíckeho oddielu „Regnum Marianum“. Skautovanie prerušila 1. svetová vojna (1914-1918). Po jej skončení a vzniku nového štátu, v r. 1919 – 1922 bol v skautskom oddieli, ale registrovaný nebol. V r. 1922 v Trnave s prof. Josefom Jirsíkom založil 1. oddiel zväzových skautov v Trnave; v ňom prešiel všetkými skúškami a hodnosťami, až sa v r. 1930 stal zástupcom župného spravodajcu Zväzu junákov skautov RČS na Slovensku, skautskej župy Bratislavskej.

Zrejme sa v r. 1930 oženil a presťahoval z Trnavy do Bratislavy. Od r. 1930 bol policajným úradníkom v Bratislave, tu mal na starosti referát kriminality mladistvých.

V októbri 1938, keď sa rodila dlho odkladaná slovenská autonómia a vznikala Hlinkova mládež (HM), tak ako mnohí iní, aj Otto Matzenauer predpokladal, že HM bude akýmsi pokračovaním skautingu. Preto sa 20. 1. 1939 prihlásil do jej služieb. Bol jedným z prvých funkcionárov HM, v hodnosti táborníka bol od 1. 1. 1940.

Prispieval článkami do časopisu HM „Vĺča“, kde ako referent Hlavného veliteľstva Hlinkovej mládeže viedol rubriku „Ručné práce“. V roku 1942 už bol zahraničným spravodajcom Hlavného veliteľstva HM, neskôr aj vedúcim zahraničného oddelenia. V tejto funkcii prispieval do časopisu „Nová mládež“ článkami o zahraničných organizáciách mládeže, s ktorých hlavnými predstaviteľmi bol poväčšine v priateľskom styku – boli to v Taliansku Balilla neskôr GIL (Gioventù Italiana del Littorio), v Maďarsku Levente, v Nemecku HJ (Hitlerjugend), ďalšie v Chorvátsku, Rumunsku, Bulharsku, Fínsku,...

Bol tiež spravodajcom organizačno-osobného oddelenia a propagačno-kultúrneho oddelenia HV HM. V r. 1942 bol členom redakčného zboru časopisu Nová mládež a od r. 1943 organizoval poriadkovú službu HM.

Prácu v HM vykonával Otto Matzenauer popri svojom zamestnaní hlavného policajného tajomníka v Bratislave, príp. vedúceho odd. poštovej cenzúry ÚŠB.

Otto Matzenauer s manželkou Alžbetou (1904-1989) mali dve deti: syna Otta (1932-1993), bol od 1939 vĺča HM, neskôr skaut v Bratislave, a dcéru Magdalénu (1937-2013), v detstve tiež organizovanú v príslušnej vekovej kategórii HM (víly).

Po skončení vojny Otta Matzenauera zrejme uväznili. V septembri 1947 vypovedal pred národným súdom, jeho rozsudok nie je autorovi známy. Zomrel v roku 1949.

V občianskom či politickom živote br. Matzenauera boli obdobia kedy v dodržiavaní skautského sľubu a zákona zlyhali.

Vojtech Brabenec

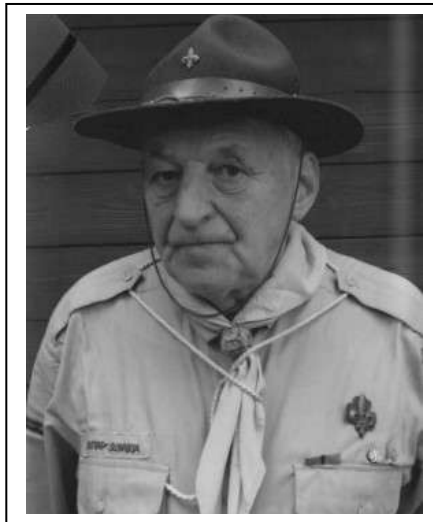
Maule Václav Stanislav PhDr. – (*13.11.1884 - +29.5.1945). Dňa 29.2.1928 bol v Bratislave ustanovený skautský krajinský výbor (KVV). Starostom a súčasne prvým krajinským (zemským) náčelníkom bol zvolený PhDr. V.S. Maule.

Narodil sa v Sušiciach (západočeský kraj). Po absolvovaní gymnázia v Klatovoch študoval na filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe, promovaný bol v roku 1908. Po ročnej stáži v zoologickom ústave od roku 1910 vyučoval na reálnom gymnáziu v Prahe, Turnove a Bratislave. Neskôr pracoval na Ministerstve školstva a národnej osvety. V rokoch 1926 – 1930 bol prednostom tohto referátu v Bratislave. V roku 1933 podnikol spolu s MUDr. Vavrom Šrobárom prednáškové turné o Slovensku po Amerike. Svoje vedecké práce uverejňoval v Správach Kráľovskej českej spoločnosti náuk, časopise Českej spoločnosti entomologickej a v Muncherer Medezinische Wochenschrift. Z nemčiny do češtiny preložil Brehmov Život zvierat ako aj niekoľko kníh z angličtiny.

Keď bol v roku 1930 povolaný do Prahy aby vypracoval nový systém vysokého školstva v ČSR, na Slovensku opäť došlo k poklesu skautských aktivít.

Za svoje mimoriadne zásluhy o rozvoj skautingu bol vyznamenaný juhoslovanským Radom sv. Sávu a na 9. riadnom zjazde ZJS RČS bol 28.2.1932 vyznamenaný Striebornou svastikou Náčelníctva. Tajným hlasovaním bol zvolený za miestonáčelníka ZJS RČS. Zomrel v Prahe.

Václav Rubeš

Melzer Vladimír – Stonoha (*15.9.1927 - + 21.10.2015). Rodák zo Žiliny. Narodil sa 15.9.1927 ako tretí potomok rodiny Antona Melzera ml. v Žiline. Do rímsko-katolíckej školy chodil od roku 1933. Pokračoval na Československej štátnej reálke odkiaľ prestúpil do meštianskej školy. Po jej skončení absolvoval Štátnu obchodnú školu v Žiline, ktorú skončil v roku 1945. Po štúdiu nastúpil ako účtovník najprv v Harmanci a neskôr v Žiline. Po absolvovaní základnej vojenskej služby začal opäť pracovať v Žiline ako investičný účtovník a neskôr ako podnikový revízor.

V jeho záľubách dominovali futbal, volejbal, plávanie, horolezectvo, filatelia (hlavne skautských známok) a skauting.

Ako 7-ročný vstúpil do oddielu Slovenských katolíckych skautov v Žiline ako vlčá. Neskôr bol skautom 2. oddielu, neskôr sa stal vodcom 2. voje vlčat v 2. zbere, ktorý viedol Anton Broďani. Absolvoval množstvo táborov. Lesnú školu absolvoval na Hodruši, činovnícke skúšky zložil v 1968 a viedol 6. voj vlčat Žilina. Po skončení aktívnej činnosti sa stal aktívnym členom OS oddielu v Žiline. Zomrel v Žiline vo veku 88 rokov.

Vyznamenania:

Skautská láska

Za skautskú vernosť I. stupňa

Peter Janota

Michalec Ivan Ing. arch. DrSc. – (*4.2.1929 - +16.9.1993). Narodil sa 4.februára1929 trenčianskej rodine, z ktorej pochádzala aj matka Ľudovíta Štúra. Jeho otec Rudolf Michalec (4.10.1902-04.1990) bol zamestnaním hospodársky pracovník, inak ale trenčiansky filatelista, huslista, turista, horolezec, fotograf, cez vojnu pomáhal odboju, za čo ho v januári 1945 uväznili v Mauthausene.

Ivan sa stal „zväzovým“ skautom v Trenčíne v čase prvej ČSR, a ešte pred vojnou bol vodca oddielu. Hneď po skončení druhej svetovej vojny bol vodcom trenčianskeho prvého oddielu skautov. Zakrátko v Trenčíne zmaturoval a odišiel študovať do Bratislavy. Stavebnú fakultu Slovenskej vysokej školy technickej tu ukončil v roku 1952. Pracoval vo vysokých riadiacich funkciách investičnej výstavby a územného plánovania, v Štátnej komisii pre vedeckotechnický a investičný rozvoj, kde bol riaditeľom odboru územného plánovania a stavebného poriadku do r. 1976, to všetko v Bratislave. V r. 1976 odišiel z Bratislavy do Banskej Bystrice na Krajský národný výbor, kde založil a potom viedol odbor územného plánovania.

V období 1971-1977 bol predsedom Zväzu architektov Slovenska. Po dosiahnutí veku 60 rokov odišiel vo februári 1989 do dôchodku a z Banskej Bystrice sa presťahoval späť do rodného Trenčína, do rodičovského domu "Villa Ilka 1935". Po r. 1990 do svojej práce Zásady riešenia územného plánu mesta Trenčín a jeho vybraných zón a problémov zahrnul preložku železničnej trate ku diaľnici, od čoho administratíva mesta neskôr upustila.

Keď sa koncom r. 1989 v Trenčíne obnovoval skauting, na prvé verejné zhromaždenie, kde prišli všetci starí skauti ktorí mohli, prišiel aj Ivan Michalec so svojou ženou Ľudmilou rod. Chorvátovou, tiež trenčianskou skautkou. Do ďalšieho skautského diania sa už nezapojil. Aj keď bol na dôchodku, ešte stále pracoval vo svojom odbore. Boli sme v styku s jeho otcom, špičkovým zberateľom starých pohľadníc Trenčína a pamätníkom jeho histórie, okolo neho sa vytvorila skupinka, z ktorej vznikol terajší Klub starých Trenčanov, volali sme aj Ivana, dodnes si pamätám jeho odpoveď: *Chlapci, ešte čosi musím dorobiť, potom prídem medzi vás.* Neprišiel, už nestihol. Z počutia vieme, že na jeho rozostavanej chate v Súľovských skalách ho nečakane postihla mozgová porážka a po troch dňoch v žilinskej nemocnici zomrel 16.septembra1993 iba ako 64 ročný.

Vojtech Brabenec

Mikloš Jozef – Mufi (*1953). Rodilý a hrdý Prešovčan. Východoslováci (vychodňare) prešovčanov nazývali pre niekedy vychýrené koňské jarmoky „koňare“. Táto prezývka im ostala do dnešných čias, ako Košičanom „vraňare“, pretože v košickom centrálnom parku hniezdievalo množstvo havranov.

Brat Mufi po absolvovaní základnej školy študoval na Strojníckej priemyslovke (1968 – 1972) a po jej ukončení pracoval ako strojný technik v Strojstave, neskôr na strednom odbornom učilišti ZPA. V rokoch 1978 – 1980 absolvoval doplnkové pedagogické štúdium, potom vykonával prácu administratívneho pracovníka vo Zbore väzenskej a justičnej stráže. Ku skautingu sa dostal vplyvom svojho otca, ktorý skautoval už pred druhou svetovou vojnou a v roku 1945 a 1968 obnovoval skauting v Prešove. Vtedy sa Mikloš mladší stal skautom. Čoskoro ho vybrali za radcu družiny Vlkov 2. oddielu Prešov, neskôr vykonával funkciu zástupcu vodcu 4. oddielu. Po zákaze Slovenského Junáka bol členom T.O. Roveri, ktorá tajne skautovala ďalej. V čase neslobody v sedemdesiatich a osemdesiatich rokoch sa venoval speleológii a od roku 1989 je organizovaným jaskyniarom.

Po obnove skautingu v roku 1990 spolu s br. Františkom Mihaličom založili prvý oddiel (voj) vlčat. Od nasledujúceho roku viedol 2. oddiel (voj) vlčat, neskôr vykonával činovnícke funkcie v II. Zbore vlčat a skautov. V roku 1998 br. Mufiho zvolili za okresného vodcu a v roku 2000 za vodcu východoslovenskej oblasti, na ktorej založení sa iniciatívne podieľal. Od roku 2005 bol členom oblastnej rady a zborovej rady 49.zboru.

Spolu s bratmi Jozefom Kancírom – Starý vlk a Jurajom Strakom – Ali spracovali históriu skautingu na východnom Slovensku, je nenahraditeľným členom historickej komisie SLSK.

Vyznamenania:

Služba skautingu

Rad strieborného vlka.

Srdce na dlani – vyznamenanie mesta Prešov

Miroslav Jízdný

Renčičov 1991 Mufi, Grizzly - Revickým a Balú - Doliak.

Mikulová Juhásová Mária – Ria (*13.12.1914 - +31.3.2008). Ako 14 ročná skautka začala pôsobiť koncom dvadsiatich rokov v 1.odd. skautiek v Košiciach. Sľub skladala v Jánovej doline pod Hradovou do rúk zborového vodcu br. Janzu. V roku 1932 dostala poverenie vodkyne. Oddiel v Košiciach viedla až do roku 1938. S oddielom absolvovala viaceré tábory ako Moštenica, Stará Ľubovňa, Slovenský raj... Od roku 1938 pôsobila v Bratislave. V roku 1945 založila a viedla 2. oddiel dievčat. Bola inštruktorkou LŠ, viedla tábory. Zúčastnila sa „Jamboree mieru“ 1947 vo Francúzsku. V rokoch 1946 – 47 bola zborovou vodkyňou. Podieľala sa na všetkých obnovách skautingu (1945, 1969, 1990). Organizovala radcovské a vodcovské kurzy. Pracovala v Dievčenskej kmeňovej rade. Bola členkou 1. oddielu oldskautiek Bratislava

Vyznamenania

Za skautskú vernosť I. stupeň

Radu čestnej ľalie v trojlístku

Tri prúty bratstva

Rad Strieborného trojlístka

Peter Janota

Sestra Ria má 90 rokov

Z prác sestry Rii

Mitrík Ján MUDr. – Gekon (*1990) rodom zo Spišskej Novej Vsi. Skautovať začal vďaka bratovi Tomášovi v roku 1998 v družine vlčat v Spišskej Novej Vsi. Popri iných užitočných zručnostiach v pamäti mu ostalo ako vyrábali keksíky v klubovni a snažili sa ich predávať v meste. Od roku 2000 bol členom 2. oddielu skautov Masňáci. O rok neskôr začal svoju sériu 17 letných skautských táborov. Prvú družinu Medvede viedol už v roku 2003. Postupne sa stal zástupcom oddielového vodcu a v roku 2006 sa stal oddielovým vodcom. Zlomovým bodom v tomto období bolo, keď si musel vybrať medzi obľúbeným športom a obľúbeným životným štýlom. Skauting vyhral na basketbalom a tak spoločne s celou generáciou svojich rovesníkov viedli oddiel nasledujúcich 6 rokov. Vodcovskú lesnú školu SELŠ úspešne absolvoval v roku 2007 pod vedením br. Žabiaka.

V roku 2010 začal študovať na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. O dva roky neskôr sa stal aj členom Programovej rady SLSK a v 2013 absolvoval Gilwellskú inštruktorskú lesnú školu. Na XVI. Skautskom sneme v Bratislave v roku 2014 bol zvolený do Náčelníctva SLSK na post predsedu Programovej rady. Nasledovalo obdobie 6 rokov tvorby nového skautského a rangerského programu, príprava mnohých odboriek, výziev, písanie článkov a programových metodických materiálov. Veľa energiu a času bolo potrebné venovať aj záležitostiam náčelníctva SLSK. Dôležitý míľnik bol kurz od WOSM zameraný na vedenie organizácie na jeseň roku 2019, ktorý bol impulzom pre zloženie tímu nového Náčelníctva SLSK. Na XVIII. Skautskom sneme v Prievidzi v roku 2020, ktorý bol poznačený protipandemickými opatreniami bol zvolený za náčelníka SLSK.

Od roku 2013 sa aktívne venoval okrem Programovej rady a Náčelníctva SLSK aj vzdelávaniu. Bol členom radcovského tímu Podtatranskej skautskej oblasti v rokoch 2013 až 2016. Jeho inštruktorským projektom bolo založenie Líderskej rangerskej školy Equilibrium, kde pôsobil ako vodca tímu v roku 2013 a 2014 a ako člen tímu v rokoch 2015 až 2017. Stal sa aj súčasťou SELŠ rodiny a ako inštruktor vodcovskej lesnej školy v nej pôsobí od roku 2013 až do súčasnosti pod vedením br. Billa a br. Káďa. Veľmi inšpiratívny rok vo vzdelávaní bol rok 2016, kedy bol členom tímu GILŠ a zároveň aj členom radcovského, líderského a vodcovského vzdelávania. Lekárom sa stal taktiež v tomto divokom roku a následne sa odobral na púť k hrobu sv. Jakuba v španielskom Santiago de Compostella, aby si utriasol životné smerovanie. Božím vedením našiel svoju najlepšiu priateľku a manželku Veveričku a príbeh pokračuje našim ich Jurkom. V roku 2019 bol vodcom GILŠ a v roku 2021 členom tohto výborného tímu pod vedením sestry Mikanky.

Ján Mitrík Gekon

Nagy Jozef, Mgr. (*21.12.1934 - +17.3.2018). Skautom sa stal ešte ako chlapec, keď po ukončení 2. svetovej vojny vstúpil do družiny Ľadových medveďov v 2. skautskom oddiele v Prešove. Členom Slovenského junáka bol až do jeho zákazu. V roku 1968, už ako dospelý sa zapojil do obnovy Junáka a viedol 2. oddiel skautov, znova až do zákazu skautingu v apríli 1970. Bokom neostal ani po novembri 1989. V januári 1990 sa opäť zapojil do obnovy skautingu v Prešove. Bol menovaný za vodcu I. zboru skautov v Prešove a zároveň bol aj členom okresnej skautskej rady. V prvej polovici deväťdesiatich rokov bol aktívnym činovníkom. Neskôr činovnícke funkcie prenechal mladším nástupcom a bol členom oddielu oldskautov. V roku 2004 prevzal vedenie oddielu oldskautov v 49. zbore Geronimo Prešov. V septembri 2009 bol na zhromaždení Kruhu dospelých skautov a skautiek (KDSaS) v Žiline zvolený za člena rady KDSaS. V oblasti oldskautingu na celoslovenskej úrovni pracoval do septembra 2017. V civilnom živote pracoval ako tréner gymnastiky v telovýchove a neskôr ako stredoškolský pedagóg. Zomrel v Prešove dňa 17. marca 2018 vo veku 83 rokov.

Vyznamenania:

1994 - strieborná medaila Za vernosť,

2011 - Služba skautingu 1. stupňa

2017 na banskobystričkom sneme najvyšším oldskautským ocenením - zlatou medailou Syrix.

Jozef Mikloš

Nálepka Ján - (*20.9.1912 - +16.11.1943). Narodil sa v chudobnej rodine v obci Smižany. O jeho skautskej minulosti mnoho nevieme. Skautovať začal pravdepodobne počas gymnaziálneho štúdia v Spišskej Novej Vsi. V kronike prešovského roverského kmeňa sa zachoval jeho podpis v súvislosti s účasťou 2. oddielu skautov zo Spišskej Novej Vsi na 1. zjazde Východoslovenskej župy Zväzu skautov – junákov RČS. Zjazd sa konal za účasti náčelníka Zväzu A. B. Svojsíka v máji 1928 v Prešove. Z historických štatistík vieme, že neskôr pracoval skautský oddiel pod vedením br. Nálepku aj v samotných Smižanoch. Po skončení gymnázia študoval na učiteľskom ústave. Ako učiteľ pôsobil v rôznych obciach celého Slovenska: Maríkovej, v Bielych Vodách na Spiši, v Porube pod Vihorlatom, v Stupave,..... Politicky bol organizovaný v agrárnej strane. Bol však kritikom biednych pomerov na slovenskom vidieku. Ľudáci mu „ako večnému rebelovi“ zakázali učiť. Ako záložný dôstojník bol reaktivovaný do Slovenskej armády. Zúčastnil sa bojov s Maďarmi v marci 1939, aj ťaženia do Poľska v septembri 1939. V roku 1941 bol stotník (kapitán) Ján Nálepka odvelený na východný front. Slúžil v Zaisťovacej divízii Slovenskej armády ktorá pôsobila na území Ukrajiny a Bieloruska. Tam nadviazal kontakty so sovietskym protifašistickým odbojom. Pre hrozbu odhalenia jeho ilegálnej činnosti 15.5.1943 dezertoval k sovietskym partizánom. V rámci partizánskeho zväzku generála Saburova velil slovenskej (oficiálne čs.) partizánskej jednotke. V odboji, aby jeho rodina nebola zo strany štátnych úradov šikanovaná používal krycie meno kapitán Repkin. Padol v boji o ukrajinské mesto Ovruch dňa 16.11.1943. Je jeden z mála cudzincov (14) a jediný Slovák, ktorému im memoriam bol udelený titul Hrdina ZSSR.

Pre jeho vyznamenanie Hrdina Zväzu sovietskych socialistických republík im memoriam bolo po vojne jeho meno komunistickým režimom zneužitie a bol označovaný ako predstaviteľ komunistického protifašistického odboja. Aj napriek tomu, že komunistom nikdy nebol. Po roku 1989 bol im memoriam vyznamenaný československým Radom bieleho leva, slovenským Radom M. R. Štefánika a povýšený do hodnosti brigádny generál.

Okrem spomínaných vyznamenaní bol počas vojny vyznamenaný slovenskými medailami Za obranu Slovensku v roku 1939, Za hrdinstvo 3. aj 2. stupňa, im memoriam československými vyznamenaniami Vojnový kríž 1939, Rad SNP 1. stupňa, a medailou Za službu v čs. armáde v zahraničí. Zo sovietskych mu bola udelená aj Partizánska medaila 1. triedy a juhoslovenský Rad bratstva a jednoty.

Jozef Mikloš

Navrátil Miloš – Kim (*27.3.1944 – +30.8.2012). Kim začal skautovať v ilegálnom vlčiackom oddieli vo Výškove. Oddiel v roku 1950 zlikvidovali. Bol to pre neho impulz k jeho neskoršej záľube, zberateľstvu všetkého, čo súviselo zo spisovateľom a skautom Jaroslavom Foglarom. O jeho život a tvorbu sa zaujímal po celý život. Dokonca sa aj so spisovateľom osobne stretol. Kim išiel za svojou ženou na Slovensko do Novej Dubnice, kde aj v roku 1968 založil skautský oddiel. Po zrušení skautingu v roku 1970 ďalej pracoval s oddielom v PO pod názvom „Setonov klub“. V sedemdesiatych rokoch spolupracoval oddiel s bývalým skautským oddielom „Vatra“ zo Štítnej nad Vlári a s bývalým skautským oddielom „Stopár“ z Považskej Bystrice. Bol to rad spoločných táborov a iných akcií.

Po ukončení aktívnej činnosti oddielu, v roku 1976, sa začína intenzívnejší záujem brata Kima o skautské zberateľstvo. Spolu s bratmi Bobrom a Smolařom dávajú dokopy pozostatky po krátkej činnosti skautov v Československu. Zbierajú skautské príručky, odznaky, pohľadnice, známky a iný materiál s nádejou, že sa to možno niekedy bude potrebovať pri znovuzrození skautingu.

Keď sa v roku 1989 začala obnova skautingu, Kim bol medzi prvými, kto sa hlásil do práce. Pomáhal obnoviť skauting v Trenčíne a znovu založil, tentoraz už zbor „Strelka“, v Novej Dubnici. No aj jeho spolupráca s 52 klubom OS v Trenčíne pokračovala. Ale naplno sa venoval vedeniu zboru. Obnovil spoluprácu so skautským strediskom Vatra v Štítnej nad Vlári. Do roku 1998 to boli opäť spoločné tábory a iné akcie.

V roku 2000 odovzdal vedenie zboru mladším a začal sa naplno venovať skautskému zberateľstvu a zbieraniu skautských historických materiálov. Aktívne pracoval v Skaut hobby klube Biele - Bílé Karpaty. Klub združoval skautských zberateľov z oboch strán hranice. V posledných rokoch sa zapojil do práce v Historickej komisii SLSK, kde sa venoval spracovávaníu skautských historických materiálov Stredného Považia.

Vladimír Janečka

Novák Michal – Číňan (*1989). Pochádza z Kysaku. Členom Slovenského skautingu sa stal v roku 2004, kedy vstúpil do 118. zboru Biely kríž Košice. Spolu s Jozefom Brezom – Sršňom založili skautský oddiel v Kysaku. Oddiel prežil aj rozpad zboru a od januára 2006 je registrovaný priamo pod Východoslovenskou skautskou oblasťou. Najprv vykonával funkciu zástupcu vodcu oddielu, od roku 2009 do konca januára 2014 bol vodcom oddielu. Je absolventom Slovenskej ekumenickej lesnej školy, ktorú absolvoval v roku 2009.

V roku 2008 viedol realizačný tím oblastného zrazu v Kysaku. Už v roku 2007 sa s oddielom zapojil do projektu Záchranu východoslovenských hradov. V rokoch 2008 a 2009 viedol oblastné skautské tábory na Šarišskom hrade. Týchto táborov sa okrem skautov a skautiek Východoslovenskej oblasti zúčastnili aj účastníci z iných slovenských skautských zborov. V ďalších rokoch sa oddiel pod jeho vedením zúčastňoval záchranných prác aj na Kysackom hrade. V roku 2013 viedol realizačný tím skautského zrazu na Svinke pri Obišovciach, ktorý sa uskutočnil v rámci osláv Storočnice skautingu na Slovensku. Zrazu sa zúčastnil rekordný počet členov oblasti – 256 účastníkov. Spolupracuje aj s klubom Slovenskej speleologickej spoločnosti a spolu so staršími členmi skautského oddielu sa podieľa na prácach v Kysackej jaskyni.

V septembri 2009 bol kooptovaný za člena oblastnej rady. Od výročného oblastného zhromaždenia v roku 2010 je jej riadnym členom povereným rozvojom skautingu v oblasti. Od roku 2016 zastáva funkciu zástupcu oblastného vodcu. Vďaka jeho aktivitám nastalo oživenie zaniknutých skautských oddielov v regióne Zemplína (oddiely vo Vranove nad Topľou, Snine, Michalovciach).

Pôvodným povoláním je lesník, v súčasnosti je zamestnaný na železnici. Zaujíma sa o históriu skautskú, aj históriu okolia Kysaku. Podieľal sa pri zostavovaní knihy Ružín a okolie a je spoluautorom knihy Kysak v poodhalení dejín. Je členom Historickej komisie Slovenského skautingu a spolupracoval pri vydaní knihy S ľaliou v srdci - 100 rokov skautingu na východnom Slovensku. V roku 2017 na skautskom sneme v Banskej Bystrici

bol zvolený do celoslovenskej Zmierovacej rady.

Vyznamenaný: Služba skautingu 2. stupňa

spravoval Jozef Mikloš

Očkovská Filka r. Šimorová (*3.12.1915 – +21.3.1990). Vyštudovala Štátny učiteľský ústav v Štubnianskych Tepliciach (dnes Turčianske Teplice). Učila v Rišňovciach, Trakoviciach a napokon do roku 1948 v Bučanoch. Po preverovaní bola predstaviteľmi totalitného režimu, spolu s manželom, označená za „protištátny živel“ a nespravodlivo bola perzekvovaná.

Dostala zákaz učiť a navyše jej rodine bol znárodnený rodinný dom. Do roku 1959 bola domáca a potom pracovala ako predavačka v antikvariáte v Nitre. So skautingom sa oboznámila asi na stredoškolských štúdiách, ešte za 1. ČSR. Nevieme, kde skautovala, ale v čase obnovy skautingu v roku 1968 už bývala v Nitre. Na III. sneme Slovenského Junáka v decembri 1968 bola zvolená za členku Náčelníctva Slovenského Junáka.

Rastislav Lukáč

Olexa Ladislav – Kapitán (*21.9.1922 - +5.6.1999) sa narodil v Košiciach a zomrel v Poprade, manželka Marta Olexová, rod. Parížeková, deti Ladislav, Anna, Vladimír a Marta. Synovia Ladislav a Vladimír ukončili vysoké školy v Žiline a v Bratislave.

Ladislav Olexa bol vyučený krajčír a v remesle pracoval v rokoch 1940 – 1951. V rokoch 1952 – 1983 pracoval v Tatravagónke v Poprade ako robotník manipulant. Skautom sa stal od 10 rokov v roku 1932 v oddieli Slovenských katolíckych skautov, kde sa aktívne zapájal do skautského života. Na zraze skautov v Košiciach roku 1946 ako 24. ročný dostal skautské meno Kapitán. V roku 1968 sa opäť aktívne zapájal oživenia skautského hnutia na Slovensku už v pozícii Okresného vodcu v Poprade. Za jeho aktívnu prácu mu bol udelený Rád junáckej hviezdy I. stupňa v roku 1969 pri príležitosti osláv 50.výročia skautingu na Slovensku, za príkladné činy slúžiace všestrannému pokroku a rozkvetu našej vlasti, ako prejav poďakovania za pomoc pri obnovení činnosti Slovenského Junáka.

Br. Ladislav Olexa bol vodcom popradského okresu. Brat Ladislav Olexa – v oddieli Old skautov v Poprade sa stal aktívnym členom pri zabezpečovaní putovania Betlehemskeho svetla od roku 1990, kedy sme Betlehemske svetlo privítali na Slovensku. Od roku 1993 sa stal zakladateľom putovania Betlehemskeho svetla na Lomnický štít 2632 m.n.m. Bola to myšlienka brata Ladislav Olexu. Tento skautský skutok má už dlhoročnú tradíciu medzi skautmi z Podtatranskej oblasti a teší sa veľkému záujmu. Brat Kapitán vyniesol betlehemske svetlo na Lomnický štít päťkrát. Skauti a skautky súťažia vo svojich oddieloch, kto si zaslúži vyniesť Betlehemske svetlo na Lomnický štít. Dnes je to už viac ako 20. ročná tradícia, ktorá poteší všetkých zamestnancov, lanovkárov, astronómov, meteorológov a návštevníkov Vysokých Tatier. Za svoj život bol na Lomnickom štíte 6 krát.

Betlehemske svetlo v Poprade 1993

Betlehenské svetlo na Lomníckoom štíte 1997.

Betle i Betlehemske svetlo prichod
do našej domy, aby sa
rozsvetilo ľuďom svet-
lom.

BETLEHEMSKÉ SVETLO

Svetlo z Betlehemskej jaskyne, a miesto
narodenia Pána z J E Ž I Š A v N I D T A, prichod k nám do
Popradu

19. decembra 1997 - v sobotu
o 12.30 hod.

rýchlosťou 803 - Čižpov

Z viachu prichod Betlehemskej svetla
svetla a slávnosti v Poprade, Kežmarku, Vyšňavke a Zvlhku, ako aj
Lomníckej školy Štefana Kuzmáča v Poprade.

Na príchod Betlehemskej svetla od-
varko sa sprístupní do betlehemskej jaskyne, kde sa
slávnostne spája sviatky pred slávnosťou, ktorú svetla
nada spoločne so žltým svetlom.

Na svetle svetla môžu si vysvetliť spo-
lití svoje svätce prírodné lampy a tak si môžu vytvoriť zážitok
Betlehemskej svetla do svojich domovov.

Bech Pán z J E Ž I Š rodného miesta z J E Ž I Š
v našom srdciach!

Ladislav Olexa sa zapájal aj do telovýchovy a športu, aj do práce v spoločenských organizáciách. Bol 8 rokov poslancom a členom mestskej rady mesta Popradu, Predseda závodnej organizácie Červeného kríža a niekoľko násobný darca krvi vo Vagónke v Poprade. Aktívne sa zapájal do značkovania turistických chodníkov a bol zakladateľ výstupu na Kráľovu hoľu v Nízkych Tatrách 1948 m.n.m. pri príležitostiach výročia SNP.

Za svoju aktívnu prácu bol ocenený vyznamenaniami:

Rád junáckej hviezdy I. stupňa

Za skautskú vernosť I. v roku 1992.

Za zásluhy o rozvoj športu a telesnej výchovy v ČSSR II. stupňa v roku 1963.

Ing. Ladislav Olexa, PhD., syn, ktorý je pokračovateľom vynášania BS na Lomnícký štít - spoluorganizátor so skautmi Podtatranskej oblasti.

Ondrušek Lubomír Mgr. – Vševed (*1975). Absolvoval Právnickú fakultu Univerzity Komenského V Bratislava. Skautoval začal v Trenčíne v roku 1990, Vykonával funkciu oddielového a zborového vodcu 32. zboru. Bol členom revíznej komisie náčelníctva a zástupcom náčelníka SISk. Je inštruktorom LŠ, absolvoval GILŠ v roku 2001, WOSM Managment seminár v Kanderstagu.

Od roku 2007 do roku 2014 bol náčelníkom SISk.

Peter Janota

STE ZA ZMIEŠANÚ ALEBO ODDELENÚ> *výchovu chlapcov a dievčiat?*

ODDELENÚ

**Lubomír
Ondrušek -
Vševed**

vodca 3. odd.
skautov a skautky
Trenčín

Z vlastnej skúsenosti viem, že napríklad prítomnosť skautiek v majoritne chlapčenskom oddiele nie je prekážkou činnosti oddielu a ani prirodzenej výchovy. Zaujímavé však je, že program sa zväčša vždy prispôbuje dievčatám... (smiech) Málokedy naopak. Osobne sa však prikláňam k variante "jednopohlavného" oddielu (pre vlčiacky a skautský vek) a zmiešaného zboru, pričom na zborovej úrovni sa robia miešané akcie aspoň jedenkrát za mesiac plus letný tábor.

Oravcová (Janíková) Anna – Nina (*1948) Ako 20 ročná vstúpila do Slovenského Junáka. Najskôr ako radový člen družiny Nezábudok, ale už v roku 1969 ako radkyňa tejto družiny. V rokoch 1970 – 1970 pracovala ako zástupkyňa vodkyne 3. oddielu skautiek. Po letnom tábore v roku 1970 bola činnosť skautingu pozastavená.

Avšak prišiel rok 1989 a skauting bol po štvrtýkrát znovu obnovený, to však už bola vydatá a mala dvoch synov, ale to jej mi nebránilo, aby sa iskrička z táborových ohňov, ktorá tlela v jej srdci rozhorela, a aby sa zapojila do obnovy skautingu v Piešťanoch. A tak v roku 1990 bola zástupkyňa vodkyne 1. oddielu skautiek a neskôr v rokoch 1991 a 1992 sa stala vodkyňou tohto oddielu. Od roku 1994 až do roku 2006 vykonávala funkciu zástupkyne zborového vodcu. Od roku 2006 vykonáva funkciu zborového vodcu v 80. zbore v Piešťanoch. Popritom v rokoch 1995 – 1996 pracovala ako zástupkyňa okresného vodcu okresu Trnava. V rokoch 1998 až 2000 bola členkou dievčenskej kmeňovej rady. Keďže chcela svoju prácu v skautingu vykonávať zodpovedne, tak aj patrične vzdelávala. V roku 1992 absolvovala v Kubrici Dievčenskú lesnú školu. V roku 1994 absolvovala vodcovskú skúšku I. stupňa. V rokoch 1995 – 1998 bola asistentkou inštruktorky lesnej školy. V roku 1998 absolvovala vodcovskú skúšku II. stupňa. A v roku 1998 získala diplom inštruktorky Dievčenskej lesnej školy. Absolvovala kurz – tvorba tréningovej schémy; seminár o práci dospelých v skautingu.

Za prácu v skautingu získala viacero skautských vyznamenaní:

Skautská láska

Služba skautingu I. stupeň

Rad strieborného trojlístka

Anna Oravcová

Osuský Bonaventúr Ing. Oliver (*1941). Skautovať začal v roku 1968, v dobe, kedy nastalo politické uvoľnenie a obnovila sa aj činnosť skautingu. Pracoval vtedy ako banský inžinier v Nováckych uhľových baniach, Baňa Mládeže. Ku skautingu ho priviedol – paradoxne – vedúci oddelenia propagácie Rudolf Jurík, inak bývalý učiteľ v Novákoch, ktorý bol skautom už v období po 2. svetovej vojne. Keďže býval v Prievidzi, nakontaktoval sa tam na oddiel, ktorý viedol brat Noe - Tibor Sokol, tiež skaut z povojnového obdobia. Hneď sa pustili do práce a v roku 1969 zorganizovali letný tábor vo Veľkej Lehôtke, v blízkosti Prievidze. Bol to taký klasický tábor v starom štýle, keď sa podsady zbýjali na mieste, a zastrešili klasickými celtami. Zúčastnili sa tiež osláv SNP v Banskej Bystrici, spolu so skautmi z celého Slovenska. Na tribúne stál vtedy i Dubček. Ďalší tábor už nestihli zorganizovať, lebo niekedy v roku 1970 skauti boli nútení činnosť ukončiť i keď pôvodne chceli potajomky pokračovať. Do oddielu sa totiž prihlásilo niekoľko neznámych chlapcov, tí si zaistili vstup do klubovne, ktorá bola v suteréne a v noci ich vykradli. Vzhľadom na politickú situáciu činnosť samozrejme ukončili. Mimochodom, tá klubovňa slúžila skautom i po obnovení činnosti v roku 1989, ale ešte i napríklad v dobe konania skautského snemu v Prievidzi v októbri 2020.

Po čase sa s rodinou presťahoval do Malaciek, kde po nežnej revolúcii začal s organizovaním skautingu. Bol sám, nikto iný sa k vedeniu neprihlásil. Literatúra nebola žiadna, skúseností bolo málo. Vzhľadom na to, že celý čas dochádzal pracovať do Bratislavy, nepoznal ani ľudí v Malackách. Ponúkli mu, aby začal pracovať so skupinou detí, ktorí sa schádzali na fare a už ich nemal kto viesť. Prvýkrát sa stretli dňa 7.1.1990. Odvtedy začali pracovať ako skautský oddiel. Nemali žiadne materiálne vybavenie, ale podarilo sa im nájsť klubovňu. Často chodievali do prírody, a tak spoznávali okolie Malaciek, v ktorom je hojne lesov. To im pomohlo nájsť si táborisko, kde sa najprv schádzali na jednodňové výlety, ale neskôr i na dlhodobé táborenie. Bolo to pri osade Tančiboky, kde vlastne je základňa skautingu dodnes.

V tomto hektickom období mu veľmi pomohlo absolvovanie vodcovského kurzu na Ostrom pri Kysuckom Novom Meste v dňoch 2.4.-6.4.1990 a potom i Lesnej školy v Hôrke nad Váhom v dňoch 16.-30.8.1992. Postupne začala vychádzať rôzna skautská literatúra a od bratislavských skautov získali aj nejaký materiál. V dňoch 15.-17.7. 1993 boli vôbec na prvom tábore a to v Plaveckom Mikuláši tak, že sa pridali k tábore skautov 3. okresu Bratislava. Stále Oliver bol na vedenie len sám, i tak však robili všetky skautské činnosti v klubovni aj v prírode, ktoré bolo treba, vrátane slávnostných skautských sľubov po nováčkovskej. Prvý takýto sľub sa konal dňa 6.12.1992. Dňa 22.12.1992 sme prvýkrát priniesli Betlehenské svetlo z Bratislavy. Zorganizovať samostatný tábor si však Oliver stále netrúfol.

V júni 1994 sa prihlásili manželia Ftáčnikovci, ktorí boli ochotní vypomáhať. Postupne ich zaučal do tajov skautingu. Po nejakom čase prišla p. učiteľka Zvolenská i so svojou triedou. Tým sa mimoriadne zvýšil počet členov oddielu. Podmienky boli priaznivé a tak v lete roku 1995 zorganizovali prvý letný tábor v lokalite Tančiboky. Odvtedy sa už tábory konali každý rok, väčšinou na Tančibokoch, ale občas i inde. Po nejakom čase bolo možné vytvoriť zbor, ktorý dostal pomenovanie po M.R.Štefánikovi a číslo 69. Oliver po nejakom čase viedol vlčatá, čo bola vždy jeho túžba. Postupne - vzhľadom na vek - priame vedenie zanechal a väčšinou som zaskakoval. Súčasne začal obracať svoju pozornosť k oldskautom, a od roku 2019 sa už zúčastňoval ich akcií i činnosti. Stále si však udržuje kontakty so svojim zborom v Malackách.

Ešte by bolo treba spomenúť skutočnosť, ktorá sa ako červená niť tiahla celým Oliverovým životom. Je to vzťah k hudbe a spevu. Už od šiestich rokov sa učil na husle, najprv súkromne, potom v hudobnej škole. Od šiestej triedy už hrával v Malackách na krídlovke v dychovke. Potom na vysokej škole v Košiciach hrával na trúbke v školskom orchestre. Tu sa naučil hrať aj na gitare, čo potom už išlo s nim celý život. Počas celej mladosti aj spieval, či už s kamarátmi, alebo neskôr na Baníckej fakulte, kde boli len samí chlapi, ale pri každej príležitosti spievali. To bolo vtedy celkom bežné. Po obnovení skautingu v r.1990 zistil, že deti už nespievajú. Bohužiaľ spev a hudobná výchova zmizli už aj z učebných osnov. Povedal si, že to tak nenechá a so skautmi bude spievať. Chut' na to mali hlavne dievčence. Poznal však len niekoľko starších skautských piesní, tie boli písané na známe melódie, avšak text mali archaický. Olivera napadlo, že takto by mohol pokračovať a tak v roku 1982 skúsil napísať prvý text. Bola to pieseň „Na uvítanie brata“. Po dlhšom čase, a vždy, keď získal nejakú inšpiráciu – napísal ďalšie texty. Postupne ich pribúdalo, hoci to nešlo nejakým rýchlo. Texty niektorých pesničiek tvoril aj rok. Prítom sa snažil aby v každej bol aspoň minimálny náznak, že pesnička patrí ku skautingu. Po nejakom čase pesničky, čo boli hotové, na ústredí skautingu nahrali na internet. Tam vznikol aj nápad nahráť cédečko, keď bude dost' pesničiek. To sa po menších i väčších peripetiách podarilo v auguste 2018 a CD malo názov „Skautské piesne k táboráku“. Bolo to vôbec prvé cédečko skautských piesní na Slovensku. Slávnostne bolo pokrstené primátorom mesta Malacky p. Říhom, - za spoluúčasti brata Janotu - Slížika, dňa 16.novembra 2018, pri príležitosti 95.výročia vzniku skautingu v Malackách.

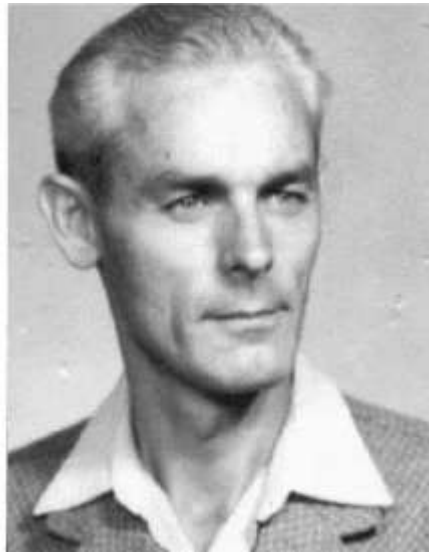
Na základe úspešného vydania cédečka, Olivera RTVS oslovila pre spoluprácu na vytvorení krátkeho klipu o činnosti malackého skautského zboru. Klip bol natočený s Oliverom a zborovým vodcom Kamilom Ftáčnikom – Gordonom. Odvysielaný bol na STV2 v relácii Generácia dňa 10.10.2020.

Aj po vydaní cédečka nezanevrel celkom na písanie textov piesní. Napísal ďalších osem, ale ich zverejnenie je zatiaľ odložené, kvôli rozvinutej pandémie. Keď sa situácia trochu zmierni, a potom by pesničky mohli ísť na skautský internet. Zatiaľ by chcel v rámci možností pokračovať v činnosti u oldskautov a zúčastňovať sa i niektorých aktivít v malackom zbere.

Za celoživotnú, obetavú prácu s mládežou a skvalitňovanie a rozširovanie činnosti skautingu mu bolo dňa 11.2.2019 udelené vyznamenanie

„ Služba skautingu 1. stupňa „

Bonaventur Osuský Oliver

Ozábal Jozef - (*7.2.1916 - +13.8.1986). Príslušník skautskej „družiny“ siedmich bratov Ozábalovcov. Všetci začali skautovať v Zlatých Moravciach, Jozef niekedy okolo roku 1928 v oddiely Slovenských katolíckych skautov (SKS). Profesiou bol učiteľ, absolvent učiteľského ústavu v Leviciach.

14.II.1935 ho náčelníctvo „Svazu junákov – skautov RČS“ menovalo skautským vodcom. V rokoch 1935 -1938 bol neúnavným organizátorom skautského hnutia v Zlatých Moravciach a okolí. Pomáhal organizovať rôzne skautské podujatia v rámci regiónu, ale aj mimo neho.

Zlomom v jeho skautskej angažovanosti sa stala anexia časti slovenského územia maďarským vojskom. Bol povolaný do armády k vojenskému útvaru do Prešova a následne prevelený k spojovaciemu pluku v Turčianskom Svätom Martine, poslaný do vojenskej akadémie, po ktorej absolvovaní a vyradení v hodnosti poručík spojár bol poslaný na východný front ako príslušník „rýchlej brigády“, neskôr „rýchlej divízie“. Počas bojov bol vyznamenaný slovenským vyznamenaním a tiež nemeckým „Železným krížom“, čo po roku 1948 bolo príčinou jeho politických, spoločenských a profesijných peripetii napriek tomu, že sa v roku 1945 zapojil do protinacistického odboja ako veliteľ československého oddielu zloženého zo slovenských vojakov a členov rozpadnutého partizánskeho oddielu J. Trojana. Za účasť v protinacistickom odboji mu bol Náčelníctvom Československého Junáka udelený v roku 1947 „Junácky kríž za vlasť 1939 – 1945“ a Ústredím skautskej výchovy v Bratislave bol poctený „Strieborným lipovým lístkom“ za 15-ročnú neúnavnú a vytrvalú prácu v prospech skautského hnutia.

Jozef Ozábal ml., Miroslav Jízdny

Ozábal Ladislav – Cooz - (*7.1.1912 - +16.11.1973). Jeden zo siedmich bratov Ozábalovcov, čo už samo osebe je hodné pozornosti, siedmi bratia, ako v známej Andersenovej rozprávke. Siedmi bratia: Vladimír (*1910), Ladislav (*1912), Viktor (*1913), Ján (*1914), Jozef (*1916), Ivan (*1919), Ľudovít (*1922) a všetci oduševnení skauti. A okrem nich tri sestry: Ľudmila, Oľga, Margita. Naozaj na deti bohatá rodina dedinského učiteľa a po roku 1919 hlavného školského inšpektora Nitrianskej župy Jozefa Ozábala a jeho manželky Heleny Ozábalovej rodenej Závodskej.

Tak rodičia ako aj všetci chlanci a dievčatá sa iniciatívne zapájali do spoločenského života tam, kde práve žili. Je len samozrejmé, že ich životné postoje ovplyvnilo rodinné religiózne prostredie v ktorom vyrastali. Pravda, bol tu aj nemalý vplyv priateľov a známych rodiny. V Skalici lekár a národný buditeľ Dr. Pavol Blaho, ďalej Dr. Ľudovít Okánik, univerzitný profesor ThDr. Ján Ďurovič, rím.kat biskup-apoštolský administrátor košickej diecézy ThDr. Jozef Čársky a iné, v tom období v Skalici žijúce a v jej okolí činné osobnosti. To je potrebné si uvedomiť pre pochopenie spoločenských postojov bratov Ozábalovcov v rokoch pred, počas a po ukončení druhej svetovej vojny.

Z bratov Ozábalovcov najvýznamnejším skautom bol Laco. Narodil sa v Radošovciach, nevelkej to obci v okrese Skalica. Skautovať začal v roku 1931 v Trnave. Po vzniku Slovenského katolíckeho skautingu (SKS) sa zapojil do jeho činnosti ako príslušník roverského kmeňa. Neskôr sa stal významným trnavským skautským činovníkom aj inštruktorom lesnej školy SKS. Venoval sa predovšetkým výchove vlčat a včielok, čo vyplývalo aj z jeho profesie učiteľa. V roku 1936 viedol v Trnave voj vlčat.

Bol všestranne nadaným človekom v oblasti hudby (hral na niekoľko hudobných nástrojov), výtvarného umenia (karikaturista a ilustrátor – vytvoril známe skautské pohľadnice, karikujúce s neobyčajným vtipom a nadsázkou skautskú činnosť), ako aj v oblasti technických činností.

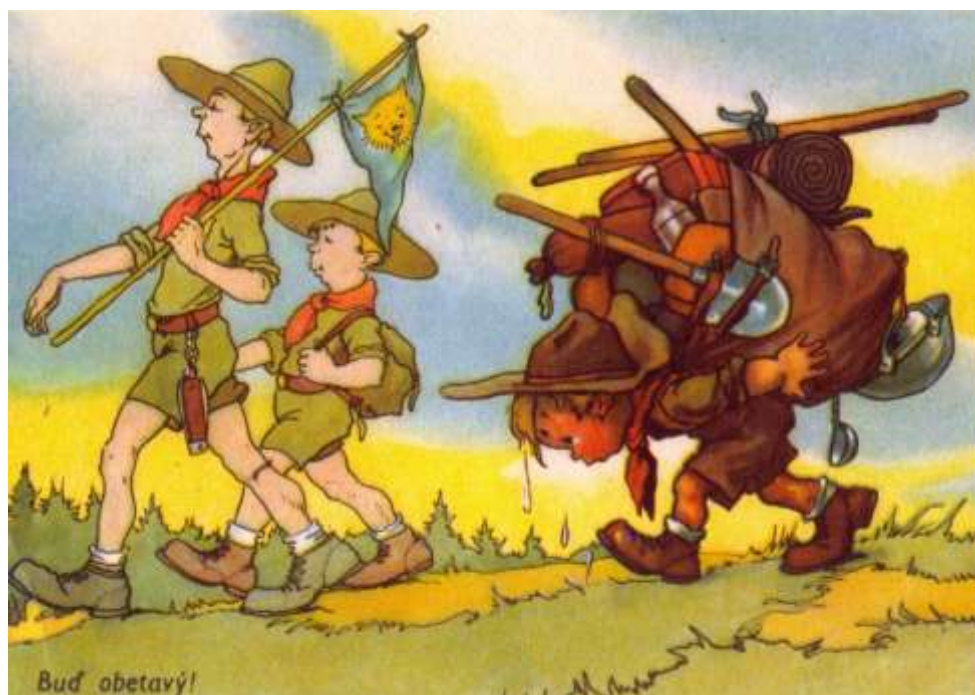
No politicky turbulentné obdobie existencie Slovenského štátu ovplyvnilo aj Laca. Aby mohol naďalej pracovať s deťmi v skautskom duchu, však mu neostávalo nič iné, ako tak robiť pod pláštikom hlinkovej mládeže. Bol presvedčený, že sa tu môže venovať, hoci skryte, skautingu. V tom čase tiež plne využíval svoj výtvarný talent a ilustroval mnohé publikácie a časopisy pre mládež. Po ukončení druhej svetovej vojny sa intenzívne venoval obnove skautingu na Slovensku.

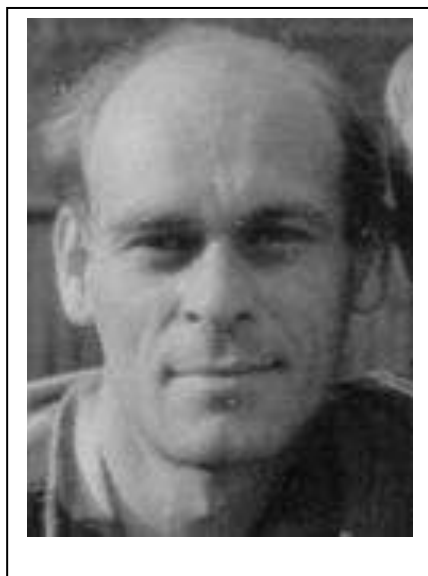
V čase povojnovej obnovy skautského hnutia s s inými skautskými činovníkmi zaslúžil o zrod symbolu slovenského skautingu. Má azda najväčšiu zásluhu na tom, že vznikol výtvarne neobyčajne zdarený návrh, zrealizovaný najprv v podobe klopového a klobúkového odznaku (1945) a neskôr (1968) aj sľubového odznaku. Na tvorbe výtvarného návrhu a jeho technickej rozkresby sa podieľali bratia Laco Ozábal – Cooz, Igor Janota – Iľo, Alojz Bernard Herczeg, Tibor Grandtner – Cipa a Štefan Černík – Štofi.

Z neznámeho dôvodu došlo medzi nimi ku komunikačnej disharmónii, ktorá autorstvo zahalila tajomstvom. Nech už to bolo akokoľvek, dôležitá je skutočnosť, že Slovenský skauting sa môže pýšiť krásnym symbolom. Za to patrí vďaka všetkým, ktorí sa na jeho tvorbe zúčastnili.

Po obnove skautského hnutia v roku 1969 udelilo Náčelníctvo Slovenského junáka bratovi Coozovi za jeho zásluhy o skautské hnutie Rad junáckej hviezdy I. stupňa.

Jozef Ozábal ml., Miroslav Jízdny

Ozábal Ludovít Ľudo – (*25.1.1922 - +16.8.1992). Pochádzal spomedzi siedmich bratov a troch sestier; všetci bratia boli skauti. Bol najmladším s bratov Ozábalových. Snáď preto, že po ukončení gymnázia v Zlatých Moravciach a ukončení štúdia na Štátnom konzervatóriu v Bratislave v roku 1946, bol hercom a asistentom réžie SND. Potom riaditeľ a režisér Krajského divadla v Nitre, dnes Divadla A. Bagara v Nitre a v rokoch 1961 až 1964 umelecký šéf Malej scény v Bratislave. Mal veľké zásluhy pri obnovovaní skautského života v rokoch 1967 a 1968 a po roku 1989. Na III. sneme v roku 1968 bol zvolený za miestonáčelníka Slovenského Junáka. Na IV. sneme mu bol udelený poslednýkrát čl. Rad strieborného vlka. Potom už boli udeľované slovenské Rady.

Vyznamenania:

Tri prúty bratstva

Rad junáckej hviezd I. stupňa

Rad strieborného vlka

Ozábal Vladimír (*22.7.1910 - +28.12.1970). Najstarší z bratov Ozábalovcov, bol dôstojníkom a neskôr aj členom generálneho štábu Slovenskej armády. Narodil sa v Radošovciach a zomrel v exile na ostrove sv. Vincenta v USA.

Po podpísaní Jaltskej dohody, t.j. po rozdelení sfér vplyvu svetových mocností po ukončení II. svetovej vojny emigroval so svojim priateľom Jozefom Cígerom Hronským do Argentíny a odtiaľ do USA. Žil v Clevelende, kde pôsobil ako riaditeľ Clevelendských vodární.

Skautingu sa venoval od mladosti už pred rokom 1928 v rámci aktivít katolíckej mládeže. V tejto činnosti bol príkladom pre svojich bratov, ktorí ho v tomto nasledovali.

Naplno začal skautovať ako člen Slovenských katolíckych skautov v mieste bydliska v Zlatých Moravciach. Aj so svojimi šiestimi bratmi. Vznikol tak skautsky klan Ozábalovcov.

V dňoch 7.VII. – 27.VII.1930 sa uskutočnil ústredný tábor Slovenských katolíckych skautov (SKS) pre celé Slovensko. V podstate išlo o skautskú lesnú školu a Vlado Ozábal sa stal jej vodcom. Neskôr bol veliteľom vodcovských lesných škôl SKS v Beluškých Slatinách a spravodajcom Ústrednej lesnej školy SKS.

V roku 1932 bol v Beluškých Slatinách vybudovaný „Študentský domov SKS“, ktorý slúžil pre skautské kurzy, tábory a športové podujatia katolíckych skautov.

Belušské Slatiny boli od roku 1935 miestom, kde sa každoročne usporadúvali letné kvalifikačné kurzy pre výchovu vodcov, ktoré Vlado Ozábal viedol. Od 27.VII. do 17.VIII.1936 sa tu uskutočnil 1. celoslovenský tábor skautiek SKS, ktorý svojou programovou náplňou odpovedal vodcovskej lesnej škole a preto sa považuje za počiatok VLS – SKS. Všetky tieto tábory a kurzy pomáhali organizovať a viesť Vlado Ozábal a Jozef Hlavatý.

Po rozpustení skautskej organizácie 29.XII.1938 Vlado Ozábal spolu s niektorými ďalšími činovníkmi SKS ostali naďalej pracovať s mládežou v rámci kontroverznej „Hlinkovej mládeže“. On sám sa stal vodcom výchovného oddelenia orlov – skautov HVHM a vodcom kurzov vodcovských škôl HM a výcvikových kurzov Vyššej vodcovskej školy HM v rokoch 1939 – 1944.

Jozef Ozábal ml., Miroslav Jízdný

Paško Jozef – Maco - (* - + x.9.1992) Skautovať v Slovenskom katolíckom skautingu začal ako 10-ročný v roku 1930 v Trnave. Jeho prvým vodcom bol prof. Jozef Hlavatý, (oddiel pôvodne založil Trnavčan prof. Jozef Lukačovič). Po br. Hlavatom (odišiel robiť šéfredaktora časopisu Skaut oddiel prevzal br. prof. Michal Ryšavý. V novembri 1932 člen 1. odd. skautov družina Kamzíkov. V Trnave bol v roku 1937 registrovaných 280 skautov. Venoval sa letectvu a rádioamatérstvu (amatérske vysielanie vtedy Zväzarm), ale jeho najväčšou láskou bol skauting. S veľkým zánietením pracoval ako vodca 2. odd. Bratislava, potom ako člen 1. OS BA a pri obnove skautingu pracoval na Ústredí ako tajomník. V roku 1937 Ústredie MLL v Prahe po dohode s miestonárodným Zväzom pre Slovensko udelilo Skautský letecký odznak o zásluhy o rozvoj leteckého skautingu: a skautovi SKS z Trnavy Jozefovi Paškovi (zdroj: časopis Mladý letec roč.1937).

Peter Janota

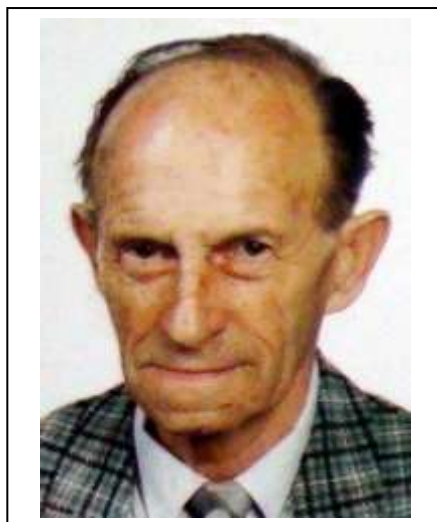

Pecho – Pečnerová Mária – (*13.2.1909 - +4.1957). Narodila sa v Rajci, neskôr pôsobila v Bratislave. Mária Pecho-Pečnerová bola členkou, potom náčelníčkou dievčenského odboru Slovenského katolíckeho skautingu, po jeho rozpustení bola krátko predsedníčkou iba založeného spolku Ústredia katolíckych skautiek v Bratislave; potom bola okresnou vedúcou ženského odboru HSLŠ Bratislava-mesto, napokon od r. 1944 hlavná vedúca (predsedníčka) ženského odboru HSLŠ.

Mária Pecho-Pečnerová, rok po rozpustení Slovenského katolíckeho skautingu v októbri 1938, sa s podporou istého okruhu skautiek pokúsila obnoviť na Slovensku dievčenský katolícky skauting: 13. 12. 1939 ustanovili v Bratislave spolok Ústredie slovenských katolíckych skautiek (teda bez chlapčenského kmeňa). Boli vedené úsilím nestratiť výchovnú zložku dievčat, ktorá predtým organizovala 42 oddielov s 1567 skautkami. Stanovy im 6.2.1940 Ministerstvo vnútra schválilo, ale ďalší rozvoj spolku zastavil ministerský radca Dr. Izidor Koso telefonickým príkazom 9.4.1940, takže na jar 1940 plánované valné zhromaždenie spolku ani Štefánikovská oslava sa už nekonali. Potom sa zrejme vrátila do svojho rodiska - do Rajca a je aj pochovaná. Nemôžeme si nevšimnúť, že zomrela iba ako 48 ročná.

V Skautskom múzeu v Ružomberku sa nachádza jej pôvodná skautská rovnošata a je tu aj zachovaná zástava spolku Slovenských katolíckych skautiek.

Vojtech Brabenec

Petkeš Edmund (*26.2.1920 – +6.11.2003). Začal skautovať asi v roku 1934. Bol členom 4. oddielu, tzv. „Živno“ oddielu, ktorého základ tvorili učni a pracujúci mladí skauti v roverskom veku. Skautoval až do zákazu skautingu v novembri 1938. Opäť sa zapojil do jeho obnovy po roku 1945, kedy pracoval s vlčatami. Bol vyučeným autoelektrikárom, v mladosti tiež hral v hudobnej skupine a zúčastňoval sa pretekov na motorkách. V rokoch 1968 až 1970 bol členom klubu oldskautov, ktorí sa zaslúžili o znovuoživenie skautskej činnosti v Nitre. V roku 1990 sa opäť prihlásil do služby, bol členom oddielu oldskautov pri 1. zbore a neskôr aj 23. zbore v Nitre. Istý čas bol aj vodcom oldskautov. Bol nápomocný najmä pri organizovaní letných táborov. Svoju oddanosť skautingu prejavil aj tým, že jeho želaním bolo, aby bol pochovaný v skautskej rovnošate.

Vyznamenania:

Za skautskú vernosť I. stupňa (1995).

Rastislav Lukáč

Petríček Jozef – Runco – (*15.12.1926 - +17.1.2011) Ako 10-ročný vstúpil do oddielu katolíckych skautov v Piešťanoch. Zastával funkciu podradcu prvej družiny. Po druhej svetovej vojne v roku 1945 pomáhal spolu s ďalšími bratmi a sestrami obnovovať skauting v Piešťanoch. Spočiatku som pracoval ako zástupca vodcu druhého oddielu skautov, neskôr ako jeho vodca. V roku 1945 sa zúčastnil zájazdu slovenských skautov do Prahy vzdať hold vtedajšiemu prezidentovi republiky a nadviazať vzťahy s českými skautmi. Delegáciu viedol brat Alojz Herceg. V roku 1946 absolvoval OLŠ Hodruša a SÚLŠ v Blatnickej doline. Vodcovský dekrét už ale neobdržal, pre následné potlačenie skautingu. V roku 1945 som sa zúčastnil ako riadny delegát prvého skautského snemu v Žiline. Postupne bol riadnym delegátom a účastníkom všetkých doterajších jedenástich snemov Slovenského skautingu. V celoslovenskom meradle sa v roku 1989 – 90 zúčastnil prípravných rokovaní v Bratislave, Žiline Trenčína a Banskej Bystrici (návrhová komisia, príprava snemu...).

Na štvrtom sneme v Žiline bol zvolený za člena revíznej komisie náčelníctva. Na piatom sneme v Trenčína bol zvolený za vodcu chlapčenského kmeňa dekr. č. 10/92. V rokoch 1992 – 94 viedol tri vodcovské lesné školy – Petrovice 1, 2, Hodruša – Hámre.

Ako inštruktor SÚLŠ bol členom rady inštruktorov, prednášal na viacerých LŠ, vodcovských a radcovských kurzoch. Organizoval a viedol mnohé skautské tábory oddielové aj zborové. V roku 1994 moderoval VI. Skautský snem v Bratislave. Zúčastnil sa ako jeho delegát návštevy u prezidenta republiky.

V dobe potlačenia skautingu už ako ženatý otec početnej rodiny (5 detí) organizoval v rámci dovolenky „rodinné“ tábory pre spoluzamestnancov Československého ústavu pre atestáciu prístrojov a zariadení, kde pracoval po skončení štúdií v Banskej Bystrici a Prahe, ako vedúci odboru organizácie a riadenia. Realizoval spolu s ďalšími ochotnými spolupracovníkmi rôzne akcie pre deti spoluzamestnancov, ako aj letný stanový tábor.

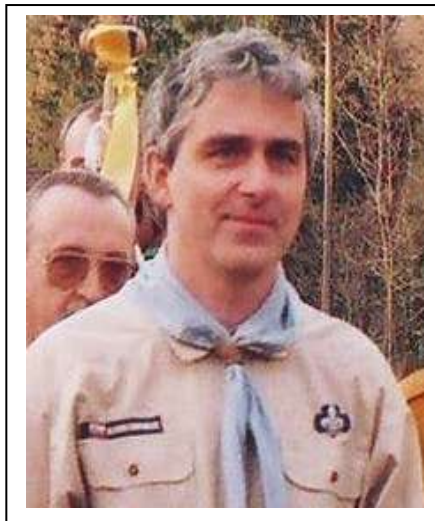
V dobe uvoľnenia v roku 1968 – 71 organizoval skautské tábory, tzv. rodinného typu. V praxi to znamenalo, že vedľa skautského tábora bol aj pridružený tábor rodinných príslušníkov vodcov a vodkýň. (Tento spôsob sa nám veľmi osvedčil)

V priebehu výkonu vodcu chlapčenského kmeňa sa zúčastnil viacerých rokovaní so zástupcami zahraničných skautských delegácií, ako aj pamätného posledného zasadania spoločnej schôdze náčelníctiev Slovenského a Českého skautingu v Brne.

Skautské významenia:

1. Za skautskú vernosť I. stupňa 012/92
2. Skautská láska 004/93
3. Tri prúty bratstva 004/93
4. Rad strieborného vlka z 31. júna 1998

Jozef Petříček

Pokorný Ján Ing. – Johany (*1958) Patrí ku generácii skautov šesťdesiateho ôsmeho roku, kedy bol skauting po dlhej dobe 20 rokov opäť obnovený skautmi staršej, ba ešte aj prvorepublikovej skautskej generácie.

Vyrastal v Kremnici, tu dostal dobrý skautský základ, hoci len počas krátkej doby troch rokov. Sľub zložil do rúk vodcu oddielu, bratovi MUDr. Karolovi Hollému. V Kremnici neskôr absolvoval Gymnázium, následne v Bratislave študoval a ukončil Slovenskú vysokú školu technickú, Elektrotechnickú fakultu. Ján Pokorný – Johany je ženatý a žije v Bratislave.

„Integrácia“ mládežníckych organizácii v 1970-tom roku mu skautovanie síce znemožnila, no skautingu ostal verný, a po jeho obnove v roku 1989 sa prihlásil do skautingu v Bratislave - Ružinov. Opätovne zložil skautský sľub, teraz br. Bonišovi, okresnému vodcovi Bratislava 2.

Od roku 1990 bol vodcom 6. voja vlčat a neskôr vodcom 6. oddielu skautov Bratislava - Ružinov. Tento oddiel viedol 10 rokov, keď vodcovské „žezlo“ odovzdal bratovi Jurajovi Vajdovi (Hadovi). Od roku 1993 prevzal aj funkciu okresného vodcu v Bratislave - Ružinov. Neskôr, po zmene organizačných jednotiek, sa stal zborovým vodcom najprv 34.zboru a neskôr (po rozdelení zboru na dva) vodcom 104.zboru Bratislava Ružinov, kde je členom až doteraz. V rokoch 1991 – 2006 a potom v rokoch 2009 – 2011 spoluorganizoval alebo organizoval 19 skautských táborov.

V období 1996 – 1999 bol vodcom chlapčenskej kmeňovej rady. Ako inštruktor prednášal na viacerých lesných školách, v rokoch 1998 a 1999 viedol CHVLŠ – vodcovskú lesnú školu, v roku 2000 LŠ, ktorá sa konala počas 4 víkendov.

Na IX. Sneme SLSK konanom 6.11.1999 v Trnave, zvolili brata Johanyho za náčelníka SLSK, zároveň bol aj štatutárnym zástupcom SLSK. V čele Slovenského skautingu stál do r. 2007. Počas tohto funkčného obdobia zaznamenal Slovenský skauting celý rad zmien, vzniklo silné Ústredie SLSK pod vedením br. Macharika, ktoré s viacerými zamestnancami dokázalo získať finančnú podporu pre činnosť ústredia a pre skautské zbory, a vykonávalo mnoho činností. Pod vedením brata Hricu, popri časopisoch Médiom a Skautské zvesti vznikol aj časopis Skaut, ústredie tiež vydávalo knihy a odborné skautské príručky. K existujúcim lesným školám CHLŠ a DLŠ pribudli ďalšie (Ekumenická, Baobab, Inštruktorská LŠ). Skautské vzdelávanie pod vedením br. Leskovjanského a br. Jančuru získalo kredit na MŠ SR. Spoločnými silami bolo zorganizované veľké stretnutie skautov a skautiek Tatracor. Boli zmenené skautské okresy na zbory, náčelníctvo postupne schválilo nový Organizačný poriadok, fungoval skautský obchod, atď. Na tomto rozvoji sa podieľali všetci členovia náčelníctva, členovia rád (programovej, pre vzdelávanie, zahraničnej, atď),

zamestnanci ústredia SLSK a mnoho skautských dobrovoľníkov, ako sú vodcovia skautských zborov, oddielov, oblastní vodcovia, členovia tímov lesných škôl, atď.

Brat Johany dostal za svoje dlhoročné pôsobenie a dobrovoľnícku prácu v Slovenskom skautingu vyznamenanie Za službu skautingu a Rad strieborného vlka.

Ján Pokorný – Johany

Reik Martha Chaviva - (*21.7.1914 – +20.11.1944). Narodila sa v obci Nadabula (dnes je súčasťou Rožňavy). Rodina sa v roku 1921 presťahovala do Radvane nad Hronom. Tam v roku 1930 vstúpila do židovskej skautskej organizácie Hašomer Hacair. Bola vodkyňou skautského oddielu. V decembri 1939 sa jej aj s manželom (Avrahám Martonovič) podarilo cez Maďarsko a Taliansko emigrovať do Palestíny. Aj v Palestíne v kibuci Maanit pracovala v skautskom hnutí. Prijala hebrejské meno Chaviva Martha Reik. V čase 2. svetovej vojny (v roku 1943) bola prijatá do britskej armády a absolvovala špeciálny výcvik pre boj v tylu nepriateľa. V rámci britskej služby SOE bola zaradená do 5-člennej skupiny AMSTERDAM zloženej z príslušníkov židovského etnika. V septembri 1944 bola skupina vysadená na povstaleckom území a mala sa podieľať počas SNP na záchrane spojeneckých letcov zostrelých nad územím Slovenska a Židov. Samotná Reiková pod krycím menom Adela Robinsonová pôsobila aj ako tlmočnica britskej misie pri veliteľstve 1. ČSA na Slovensku. Spolupracovala so židovskými skautmi Akivom Markovičom, Gabrielom Halmošom a ďalšími. Po potlačení povstania bola nad Hronským Bukovcom zajatá jednotkou 14. SS (ukrajinskej) divízie a 20.11.1944 v Kremničke popravená. Po vojne bol po nej pomenovaný kibuc Lehavot Chaviva, ktorý vznikol z československých členov Hašomer Hacair. Štát Izrael ju in memoriam vyhlásil za národnú hrdinku (s priznanou hodnosťou podplukovníčka Izraelskej armády). S jej podobizňou bola vydaná aj izraelská poštová známka. Je aj čestnou občiankou Banskej Bystrice (Radvaň je dnes mestskou časťou Banskej Bystrice).

Jozef Mikloš Mufi

Chaviva Reik s príslušníkmi odbojovej skupiny Amsterdam

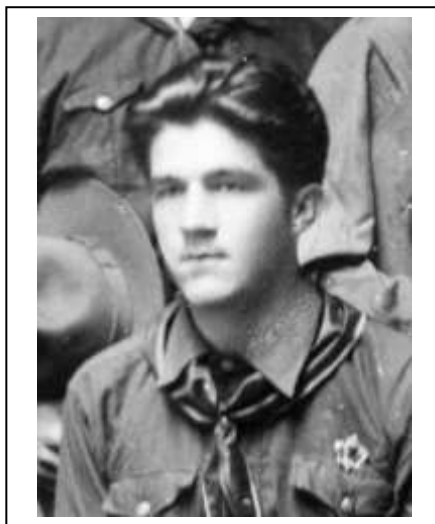

Revický Karol; Ing – Grizzly - (*10.1.1950 – +10.7.2002) „Dobrý duch prešovského skautingu“. Narodil sa v Prahe, ale celý svoj život prežil v Prešove. Po skončení strojníckej priemyslovky vyštudoval stavebnú fakultu Vysokej školy. Pracoval na rôznych technických funkciách, v poslednej dobe ako konštruktér v s.r.o. Istor Prešov.

V roku 1968 absolvoval vodcovský kurz SÚLŠ v Klubine. Najprv zastával funkciu zástupcu vodcu 1.oddielu, od jesene 1969 vodcu 3.oddielu skautov. Jeho skautskú činnosť prerušil druhý zákaz skautingu v roku 1970. Po novembri 1989 sa zapojil do obnovy skautského hnutia v Prešove. Pracoval v okresnej rade, ktorú po odstúpení P. Hanudela určitý čas aj v prvej polovici 90-tych rokov viedol. Najviac poctivej práce však odviezol ako činovník II. Zboru vlčat Prešov. V rokoch 1990 až 1995 podieľal sa na príprave šiestich zborových táborov. Jeho „parketou“ bolo ich hospodárske zabezpečenie. Aktívnu činnosť vyvíjal aj v oddiele oldskautov, pravidelne sa zúčastňoval zimných prechodov roklinami Slovenského raja, ktorú organizovali bývalí skauti z rokov 1968-70 zoskupení okolo T.O Roveri. Bolo mu udelené vyznamenanie Skautská láska.

Jozef Mikloš

Rieger Gabriel – (*21.3.1903 - +19.2.1961). Gabriel Valentín Rieger patrí medzi prvých trenčianskych skautov. Narodil sa 21. marca 1903 v Trenčíne, s domovskou príslušnosťou po otcovi do obce Kálnica, a to ako posledné štvrté dieťa a druhý syn rodičov Jozefa Riegera. V Trenčíne vychodil 6 tried ľudovej školy v r. 1909 až 1915, potom začal študovať na Kráľovskom rím.-kat. gymnáziu v Trenčíne. Počas gymnaziálnych štúdií sa zoznámil so skautingom a stal sa členom piaristického katolíckeho gymnaziálneho skautského oddielu, ktorý 1.8.1915 ako súčasť vtedajšej uhorskej skautskej organizácie "Magyar cserkesz szövetség" založil jeho profesor zemepisu Imre Szabó a honvédskejší kapitán Pál Orbán, inštruktor predvojenskej výchovy mládeže na gymnáziu. Bol to prvý skautský oddiel v Trenčíne. Jeho spoluskautami v oddielu boli Fraňo Tiso, Paldan, Št. Molčan. V lete 1916 G. Rieger spolu s bratmi Štefanom a Kolomanom Molčanovcami absolvoval vodcovský skautský kurz poriadaný gymnaziálnym skautským oddielom v Trenčíne.

Po vojne, vo februári 1919 bol už Rieger členom obnoveného 1. odd. skautov, ktorý viedol Fraňo Tiso, zástupcom vodcu bol Bruno Ripka. Nový Česko-Slovenský štát zrušil dovtedajšie školy, zabral ich majetok, a zriadil svoje školy. Niekdajší študenti piaristického gymnázia teda už pokračovali v gymnáziu nového štátu, zriadenom v inej budove, s novými českými profesormi, ktorí priniesli nové kultúrno-spoločenské pomery a presadzovali ich, s nimi prišla do Trenčína nová organizácia Sokol (zal. 20.2.1919). Usilovali, aby do Sokola vstúpili dovtedajší skauti. Rieger odmietol, preto bol vystavený schválnostiam českého profesora a musel opakovať jeden študijný ročník.

V r. 1923 Josef Horký a Jozef Kalnovič zo Žiliny založili 52. klub oldskautov v Trenčíne. Pri vzniku mal klub 10 členov, G. Rieger bol jeden z nich. V r. 1924 už bol vodcom oddielu SJS RČS, býval v Istebníku, bol aj členom Klubu česko-slovenských turistov.

Gabriel Rieger ukončil gymnaziálne štúdium v r. 1924 maturitou na čsl. štátnom reálnom gymnáziu v Trenčíne. V tom istom roku, 6. mája 1924, u (vojenského) Doplnovacieho obvodného veliteľstva v Trenčíne bol odvedený v skupine odvodnej klasifikácie "A" a bol pridelený k 126. "hrubému" delostreleckému pluku v Trenčíne, kde 1.10.1924 nastúpil vojenskú službu u II. odd. 5. batérie ako delovod pri 15,5cm francúzskej poľnej húfnici. Slúžil aj v Šamoríne. Z vojenskej služby bol prepustený 5.5.1926 v hodnosti čatára.

Prišiel sem v čase, keď sa v celej Európe schyľovalo k vojne. Po uzákonení autonómie Slovenska v okt. 1938 boli rozpustené dovtedajšie branné organizácie (nariadenia vlády 15 a 14/1938 Ú.N., z 28.10.1938) a iné celoštátne spolky boli zlúčené do nového; ktorým sa ešte za ČSR stala Hlinkova garda (nar.vl. z 5.12.1938, č. 70/1938 Ú.N.), tá bola povinná pre všetkých občanov (nar.vl. 220/1939) a stala sa "pomocným orgánom všetkých úradov" (nar. vl. 15/1938 Ú.N.). Ako aj iní štátni úradníci, tiež Gabriel Rieger sa stal veliteľom Hlinkovej gardy v Dolnom Kubíne.

Bratr

G. Rieger,
vůdce oddílu Svazu skautů RČS.

Josef Burek

u Trenčína

TISKOPIS

11 X 27

Prečo som skautom?

Preto som skautom, lebo vidím, že je to práve skauting, ktorý seba výchovou jednotlivca, vzájomným pôsobením bratov, výchovou v prírode, výchovou k pravde výchovou k čistote, abstinencii, sebaobetavosti a všetkými smermi a cestami pôsobí na každého skauta (skautku), aby sa stal osobou konať jednotlivo, zdatným občanom, pravému synom svojho národa, ktorý by bol v každom okamihu pripravený k obrane vlasti.

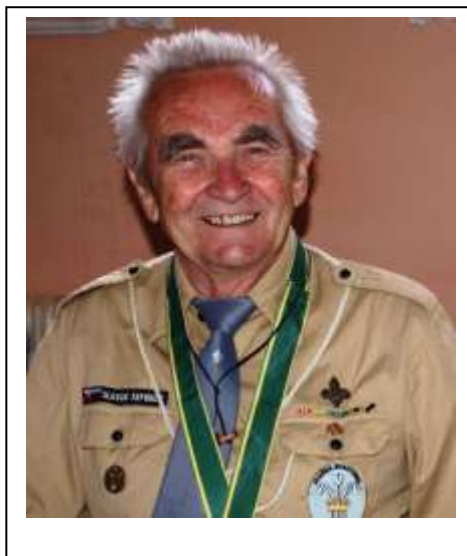
K takýchto junákov potrebujeme naša mládež, veľa milovaná republika československá.

~

Zobrazená je časť skautskej pozostalosti Gabriela Riegera. Kresba skauta je jeho vlastným dielom, pekne kreslil. Rukopisný text vyobrazený je z jeho zápisníka.

Po skončení vojny bol krátko úradník v Maríkovej, od leta 1946 prednosta národného výboru v Lubeli pri Lipt. Mikuláši. Tu žil aj s manželkou a dvomi malými dcérami až do jesene 1950, kedy bol prinútený odísť. Ako verejný činiteľ predošlého režimu bol prenasledovaný, osočovaný a vyšetrovaný aj vo väzbe. Zamestnania bol zbavený. "Dobrovoľne" vstúpil do výroby - od r. 1951 pracoval ako robotník. Ťažko si nachádzal nové zamestnanie. Nakoniec sa stal skladníkom v okresnom sklade krajského podniku poľnohospodárskeho zásobovania v Trenčíne. Po necelých piatich rokoch práce medzi chemikáliami zomrel 19. februára 1961 po týždňovom pobyte na urologickom oddelení trenčianskej nemocnice, vo veku necelých 58 rokov.

Vojtech Brabeneč

Rubeš Václav – Akela (*29.1.1930 – +15.10.2012). Jeden z mnohých „sťahovavých vtákov“, ktorí zahniezdili na svojej púti v slovenskej krajine. Svetlo sveta však uzrel v kraji východočeskom v Lomnici nad Popelkou v okrese Semily. Tu nielen zažil svoje školské roky, ale začal aj skautovať – už v roku 1938 ako nádejné vlča a neskôr junák, ale len krátko – do zákazu skautského hnutia. Ku skautovaniu sa opäť vrátil po ukončení druhej svetovej vojny. V roku 1946 zložil činovnícke skúšky a následne vodcovskú roku 1947. Toho istého roku absolvoval lesnú školu „Orlie hniezdo“. Stal sa napokon inštruktorom v oboroch zdravotník, bylinkár a orientácia.

Ešte pred zákazom skautingu navštevoval v roku 1947 drogistické učilište, kam ho priviedla jeho záľuba v zdravotníctve a botanike. V päťdesiatich rokoch presídlil na Slovensko, kde v rokoch 1954 – 1958 študoval na Vojenskom zdravotnom učilišti v Ružomberku. Tu, v Ružomberku sa školil na Strednej zdravotnej škole, ktorú v roku 1961 ukončil maturitou. V armáde vykonával funkciu inštruktora zdravotnej služby.

V rokoch, keď skauting bol zakázaný br. Akela bol prenasledovaný ŠTB. V tom čase aktívne pracoval v ružomerskom odbore turistiky pri vtedajšej Telovýchovnej jednote bavnárskych závodov. Dosiahol aj kvalifikáciu inštruktora cvičiteľov turistiky. Zo skúseností získaných v skautingu založil, neskôr preslávenú, Lesnú školu turistických oddielov mládeže (TOM). Bol autorom viacerých turistických príručiek a jeho činnosť vyústila do založenia Metodického kabinetu v Ružomberku, využívaného v celej republike. Br. Akela s nadšením privítal obdobie politického uvoľnenia v roku 1968. Verný svojmu skautskému sľubu: Raz skautom, navždy skautom sa pustil do obnovenia skautingu v Ružomberku. Vznikal úspešný a mohutný skautský zbor. Ružomberok sa stal sídlom Podtatranskej oblasti šiestim okresom a na zakladajúcom sneme ho plénum zvolilo za oblastného vodcu. Po dvoch rokoch eufórie a uvoľnenia v spolkovej činnosti prišiel opäť zlom. Politická normalizácia pod vedením Gustáva Husáka znamenala pre skautských činovníkov zákaz práce s mládežou. Pre Václava Rubeša to znamenalo opätovné vyšetrovanie, sledovanie Štátnou bezpečnosťou, prepustenie z práce, represálie, ponižovanie celej rodiny. Tak to šlo až do roku 1989.

Začiatkom januára 1990 sa v Ružomberku zišli tí najskalnejší, aby si navzájom vymenili informácie o plánovanom konaní IV. Celoslovenského skautského snemu, ktorý zvolali na 27. mája 1990 do Žiliny. Tu bol br. Akela zvolený za kmeňového náčelníka chlapčenského kmeňa na Slovensku. V septembri 1991 Akela obnovil oddiel starších skautov a vznikla skupina ružomerských oldskautov. V roku 1992 bol na V. sneme Slovenského skautingu zvolený za náčelníka S1Sk a vo funkcii zotrval jedno funkčné obdobie. Potom už zo zdravotných dôvodov nekandidoval. Prácu pre skauting však

neprerušil a asi po päťročnom úsilí sa mu podarilo 22. februára 1997 otvoriť v Ružomberku Skautské múzeum, v tom čase jediné v štátoch bývalého východného bloku.

Za zásluhy o skauting, či za dosiahnutie skautskej kvalifikácie boli br. Akelovi udelené tieto vyznamenania, alebo diplomy:

Vodcovský dekrét 1948

Certifikát inštruktora seminára WOSM 1991

Certifikát Európskeho seminára WOSM 1992

Wood Badge 2004

Junácky kríž „Za vlasť 1939 – 1945, bronzový stupeň

Rad junáckej hviezdy I. stupeň

Tri prúty bratstva

Rad čestnej ľalie v trojlístku, zlatý stupeň

Skautská láska

Za skautskú vernosť I. stupeň

Čestná syringa oldskautov v exile

Bronzová syringa

Strieborný kríž ZHP Poľsko

Služba skautingu

Peter Janota

Satinský Július – Hroch (20.8.41 – 29.12.2002). Rodák z Bratislavy. Významný slovenský herec, komik, dramatik, aj spisovateľ. Do skautingu vstúpil ako vlčá koncom štyridsiatich rokov. Veľa si z neho neužil, pretože zakrátko bol skauting komunistickou mocou zakázaný. Vyštudoval síce pedagogickú školu, ale ťahalo ho to k divadlu. Prvé predstavenia absolvoval aj so svojím priateľom Milanom Lasicom už v roku 1959. V roku 1966 vyštudoval Vysokú školu múzických umení. Hral v mnohých divadlách, nakoniec v Novej scéne v Bratislave. Hral v mnohých televíznych inscenáciách. V rokoch 1968 – 1969 spolu s Lasicom vystupoval v politicko – satirickom programe *Ktosi je za dverami*. Po „normalizácii“ v roku 1970 dostal zákaz akejkoľvek umeleckej činnosti na Slovensku. Počas tej doby pôsobil na divadelných scénach v Čechách. Hral v množstve filmov (slovenských aj českých) a počas svojho zákazu na Slovensku hral jednu z hlavných postáv vo filme *S tebou mě baví svět*. Film bol vyhodnotený ako najúspešnejšia česká komédia 20. storočia. Po čase mu bol zákaz zrušený a mohol znova vystupovať aj na Slovensku. Okrem divadelnej tvorby napísal aj vyše 30 kníh pre dospelých aj mládež. K svojmu, hoci krátkemu pôsobeniu v skautingu sa hlásil. Svedčí o tom aj s ním uverejnený rozhovor v skautskom časopise *Médium*.

Schiffler Oskar Mgr. (*1958). Cesta brata Oskara ku skautingu bola odlišná od cesty iných skautov. Narodil sa síce v Bratislave, ale keď mal 1é rokov žil už s matkou v Košiciach a vôbec nevedel o existencii skautskej organizácie v meste v tom čase, t.j. v dobe je krátkeho obnovenia v rokoch 1968 – 1970 a že tu boli činné dva chlapčenské a jeden dievčenský oddiel. Tak sa pripravoval na život ako iné deti vo vtedajšom školskom systéme zahrňujúcom pioniersku výchovu. Od 15 rokov sa venoval práci s deťmi, ako vedúci v pionierskej organizácii. Na jednom pionierskom školení sa v rámci detského a mládežníckeho hnutia dozvedel o tzv. buržoáznom skautingu. To ho zaujalo, lebo myšlienky v skauting odsudzujúcej literatúre ho neodpuďzovali, ale práve naopak priťahovali. Napodiv sa mu „zo študijných dôvodov“ podarilo cez medziknižničnú výpožičnú službu zabezpečiť knihu A.B. Svojsíka „Základy junáctví“. A horlivo študoval. Najdôležitejšie texty knihy, týkajúce sa skautskej ideí a skautovania si odfotografoval. A stal sa zatiaľ platonickým členom.

Jeho rodičia v čase prvej Československej republiky boli príslušníkmi Slovenského katolíckeho skautingu. Lenže ten bol v decembri 1938 zrušený. Nahradila ho organizácia Hlinková mládež. Z nej mnohí neskôr vycúvali, lebo organizácia bola v područí politickej moci. A pre politickú situáciu po roku 1948 sa o činnosti mládežníckej organizácie nehovorilo. Raz, keď prišiel večer neskoro domov z akejsi pionierskej schôdze, sa ho matka opýtala, čo bude robiť, keď pionieri nebudú. A čo iné bude? Znela proti otázka. Napríklad skauti, odvetila matka. Tak budem skautovať, prehlásil. A od otca dostal dovtedy uchovávané tri skautské príručky (Mirko Vosátka: Táborenie; Eduard Štorch: Tábornícka príručka organizace rodinného skautingu; Josef Šimánek: Skauting a zálesáctví). Tieto tri knihy utvrdili jeho zatiaľ teoretické skautské presvedčenie.

Skautský zákon, československý skautský sľub a skautské heslo si napísal na papierik a nosil ho stále so sebou, používajúc ho pri svojom spytovaní svedomia, či sa zachoval ako skaut. Dokonca tie zásady učil na pionierskych schôdzach s odkazom, že po skautoch už niet ani stopy, ale tie pekné myšlienky ostali. Mal šťastie, že ho nik neudal.

Po skončení vysokej školy nastúpil do zamestnania ako programátor. V tom čase, ešte za totality v r. 1989, viedol na Základnej škole koedukovaný pioniersky záujmový oddiel „Mladých obrancov vlasti“ s mnohými skautskými prvkami v činnosti.

Keď bol pápež Ján Pavol II. na návšteve v Prahe, v apríli 1990, videl v televízii skautov v klobúkoch vykonávajúcich usporiadateľskú službu. To bol podnet, aby vyhľadal skautov v Košiciach. Po nejakej dobe sa mu podarilo vypátrať okresné sídlo skautingu, kde sa zoznámil s okresným vodcom Bohuslavom Hornom – Kalexom. Tomu ukázal dávno napísaný listok so zásadami s tým, že chce vstúpiť do takej skautskej organizácie, ktorá sa týmito zásadami riadi. Kalexová odpoveď znela, že sú to zásady skautskej organizácie ktorú vedie a že sa ich skauti a skautky v Košiciach snažia dodržiavať.

Tak vstúpil do obnovenej skautskej organizácie už ako 32 ročný. Keďže preukázal potrebné vedomosti a znalosti s vedením detí, bol poverený založiť a viesť 2. oddiel skautov v Košiciach.

Prvá schôdza oddielu sa uskutočnila 13.6.1990 na základnej škole na Považskej ulici a prvými členmi sa stali viacerí chlapci rozpusteného pionierskeho oddielu doplnených záujemcami evidovanými Okresnou radou. Pri prvej registrácii mal oddiel 34 členov. Brata Oskara však mrzelo, že v oddielu nemohli byť dievčatá, ktoré doteraz v pionieri tiež viedol. Vtedy koedukácia nebola povolená.

Po zložení skautského sľubu vyslala Okresná rada br. Oskara ešte v lete 1990 na lesnú školu pri Liptovských Revúcach vedenú náčelníkom bratom Ivanom Jančekom. Zišlo sa tam v roli inštruktorov veľa skautských osobností.

Keďže sa brat Oskar osvedčil vo vedení oddielu preukazoval mimoriadnu aktivitu, bol poverený funkciou tajomníka Okresnej rady a často sa zúčastňoval porád okresných vodcov. Tak mal niekoľko rokov aktívne kontakty s najvýznamnejšími skautmi na Slovensku. V roku 1995/96 bol na polroka kooptovaný do Náčelníctva SLSK.

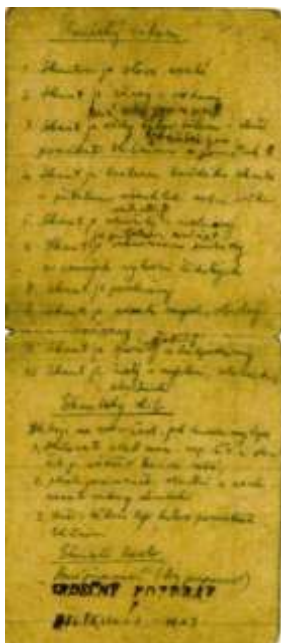
Od roku 1990 vedie 2. oddiel skautov v Košiciach, od roku 2001 aj 74. zbor Skautov Junák. Navonok však vystupujúci pod starou dobrou „značkou“ 2. oddielu skautov v Košiciach. Okrem tradičných družinových a oddielových schôdzok, vychádzok, výletov a táborov, zbor má aj svoje internetové stránky a uskutočňuje pre najaktívnejších príslušníkov zboru tematické expedície do Česka, kde spoznali naozajstné skautské bratstvo, keď často neohlásených a neočakávaných ich vítali skutočne s otvoreným náručím a so slovami „Vítěj, bratře“.

Od samého počiatku činnosti 2. oddielu bratovi Oskarovi pomáhali oldskauti Miroslav Jízdny – Orim, bývalý vodca a Juraj Straka – Ali, člen 2. oddielu z obdobia 1968 – 1970.

Brata Oskara profilovalo ako skautského vodcu intenzívne štúdium skautskej literatúry s využívaním kontaktov so starými skautmi a diskusie s nimi o skautskej ideji a praktickom skautovaní. To sa odráža v tom, že vo výchove nepoľavuje v nárokoch na skautov.

Vyznamenania: Služba skautingu 1. stupňa

Miroslav Jízdny – Orim

Štítok so skautskými zásadami

Potvrdenie o vrátení Svojsíkovej knihy

Schmidt Marián Ing. - Javor (*12.8.1954 - + 20.5.2007). Do skautingu vstúpil po jeho znovuoobnovení v roku 1968. Stal sa členom 1. zboru skautov vo Varíne, ktorý mal v tom čase okolo 300 členov. Zložil nováčikovskú skúšku, v lete 1969 na Starom hrade vo Varíne zložil skautský sľub, absolvoval radcovský kurz a následne sa stal radcom skautskej družiny Orly 1. oddielu skautov vo Varíne.

Po zrušení skautingu pracoval v odbore turistiky pri Telovýchovnej jednote Fatran Varín, najskôr ako člen, neskôr ako jeho predseda. Napriek vtedajšiemu politickému režimu v roku 1986 zorganizoval a viedol v skautskom duchu tábor pre mladých Varínčanov vo Veľkej Fatre pri Fačkove.

Po obnovení skautingu v decembri 1989 bol jedným zo spoluzakladateľov skautingu vo Varíne. V roku 1990 absolvoval Lesnú školu Ostré. V ďalšom roku sa stal vodcom 1.skautského zboru vo Varíne. Svoje zapálenie pre skauting odovzdával mladým Varínčanom na mnohých skautských akciách. Spolu s manželkou zorganizoval pre varínskych skautov 12 skautských táborov, niekoľko radcovských kurzov a nespočetné množstvo iných podujatí.

V roku 1994 bol na 6. skautskom sneme v Bratislave zvolený za náčelníka SISk. V roku 1995 Náčelníctvo zorganizovalo celoslovenské oslavy 75 výročia Slovenského skautingu. Ako náčelník SISk sa v roku 1995 zúčastnil Jamboree v Holandsku, ako člen 1. samostatnej slovenskej výpravy. V roku 1996 bol spoluorganizátorom i frekventantom Gilwellskej lesnej školy vo Varíne. Svoju funkciu náčelníka SISk odovzdal na Sneme v roku 1997.

Po uplynutí volebného obdobia už nekandidoval na post v náčelníctve. Opäť sa intenzívne venoval skautingu vo Varíne.

Vyznamenania:

Skautská láska

Katarína Schmidtová, Peter Janota

2/25 Slávnostné zahájenie Jamboree '95

Schwab Bedrich Frico (*11.1.1923 - +8.10.2005). Narodený v Smolnickej Huti. Skautovať začal v roku 1936 ako 13 ročný, vo 4. odd. ZJSaS RČS v Bratislave, u oddielového vodcu br. Mikuláša Žiaka. (Menovaného manželka bola bratislavská Nemka, preto po vojne sa nezapojil do práce.) Vo 4.odd. som bol čoskoro družinovým radcom, zúčastnil som sa svojho prvého skautského tábora v Hasprunke pri Malackách.

Po rozpustení našich jednotiek som vstúpil do oddielu maďarských skautov KISKÁRTÁTOK v Bratislave, ktorého činnosť bola povolená za Slovenského štátu, tuším do roku 1942. To som sa stal zástupcom vodcu oddielu. Zúčastnil som sa tábora v Bielom Potoku pri Ružomberku a zložil som čakaateľskú skúšku.

V máji 1945, spolu s br. Zolom Lombardinim, uverejnili sme v denníku Čas výzvu, aby sa prihlásili bývalí skautský činovníci, za účelom obnovenia hnutia. Zišlo sa nás do 40 nadšených záujemcov, zvolili sme si prípravný výbor – dočasné náčelníctvo, do ktorého sme boli obidvaja zvolení. Hneď v začiatkoch obnovenej činnosti založil som 4.odd. skautov, ktorého vedenie po mne prevzal br. Miklánek.

V júli 1945 som absolvoval Ústrednú lesnú školu v Družci a bol som kvalifikovaný ako inštruktor lesnej školy. V januári 1946 som organizoval a viedol 1. radcovský kurz v Bratislave. V máji 1947 som zložil vodcovskú skúšku. Ako inštruktor lesnej školy som pôsobil v Perneku, Ľubietovej, Hodruši a v Pšurnoviciach.

Na sneme v roku 1945 som bol zvolený do náčelníctva, vykonával som funkciu predsedu organizačného odboru a bol som poverený vedením kancelárie ústredia Junáka. Bol som členom Československého Junáka, vo funkcii podpredsedu revíznej komisie.

V roku 1947 som sa zúčastnil jamboree vo Francúzsku.

V období 1968 – 1969 som bol členom náčelníctva vo funkcii predsedu revíznej komisie. Túto funkciu vykonávam aj od IV. skautského snemu v Žiline

Bedrich Schwab Frico

Brat Frico bol za svoje zásluhy o rozvoj skautingu poctený vyznamenaniami:

Za skautskú vernosť I. stupeň

Skautská láska

Rad Strieborného vlka

Siracká (rod. Veselá) Eva MUDr., DrSc. (*1926 - +2023) Narodila sa v Uherskom Hradišti a začala skautovať ako jedenásťročná v Trenčíne, k čomu ju priviedla Lýdia Jurajová, pôsobiaca tam vtedy ako vodkyňa skautského oddielu. Nadšenie pre skauting a jeho poslanie sa prejavilo najmä v roku 1938 v čase mobilizácie pri príprave rôznych pomocných prác, keď sa Československo pripravovalo na prípadnú vojnu. Po prerušenej činnosti skautingu na Slovensku v dôsledku politických zmien, čo trvalo až do ukončenia 2.svetovej vojny, zapojila sa v roku 1945 do jeho obnovy. Už ako činovníčka bola poverená úlohou súvisiacou so stykom so zahraničím. V roku 1946 absolvovala Lesnú školu v medzinárodnom skautskom tábore vo Švajčiarsku, kde Československo nadviazalo veľa nádejných kontaktov, ktoré však pre 2. likvidáciu skautingu po roku 1948 nemohli byť oficiálne využité. Ešte pred touto neželateľnou zmenou uskutočnila sa v Československu návšteva Lady Baden Powell a pri jej krátkom pobyte na Slovensku bola jej sprievodkyňou a tlmočnicou. Po dvadsiatich rokoch prerušenia skautingu zapojila sa opäť do jeho obnovy, ale pracovné povinnosti ako lekárky a vedeckej pracovníčky v onkológii jej nedovolili zúčastniť sa aktívne na jeho reforme. Propagovala však vždy jeho význam pre spoločnosť. Svoju činnosť obmedzila iba na stretnutia a podujatia 1. oddielu Oldskautiek v Bratislave. Ako prezidentka Ligy proti rakovine bola iniciátorom myšlienky zapojiť slovenský skauting do celonárodnej zbierky Deň narcisov na podporu boja proti rakovine. V priebehu už 16. ročnej existencie tohto podujatia, na ktorom sa zúčastňuje viac ako 16 000 dobrovoľníkov z celého Slovenska, má slovenský skauting svojou účasťou veľký podiel na jeho úspešnosti.

Vyznamenania:

Humánný čin roka 2002

Pribinov kríž I. triedy 2006

Za službu skautingu I. stupeň

Eva Siracká

Skokan Ján – Sloník (*1954). V roku 1968, sa do Vydrníku prisťahoval Ján Majchrovič, ktorý začal rozprávať chlapcom o skautingu. A tak 4 chlapci začali skautovať. Skautská činnosť pokračovala veľmi rýchlym tempom. Prvýkrát táborili v jeseni roku 1969 na Červenom Kláštore, kde už vtedy dostal svoje skautské meno Sloník. Tá istou patria chlapcov 26.10.1969 skladala v tzv. Rokline zmluvy svoj skautský sľub. Prvý ozajstný skautský tábor zažil v lete od 29.6.1970 pri Liptovskej Osade – Teplá dolina – pod Bielou skalou, ktorý viedol br. Václav Rubeš. Nikdy nezabudne, ako ich na tomto tábore navštívil br. Janček na jeho rozhovory a povzbudzovanie a na jeho nadšenie pre skauting. Potom prišiel zákaz skautingu, no napriek tomu program a činnosť v ich družine a oddiely bol stále skautský. 23.7.1972 absolvoval Lesnú školu v Necpalskej doline, ktorú viedol br. Václav Rubeš. Bola to však lesná škola zameraná na organizáciu TOM (Turistický oddiel mladých), ktorú zastrešovala ČSTV. Potom sa začali zúčastňovať rôznych turistických zrazov SNP, ktorých súčasťou boli aj tábory TOM. Postupne rokmi bolo na týchto zrazoch stále viac politiky – zakázali oheň, táboráky, preto na tieto akcie prestali chodiť. V roku 1979 nadviazali spoluprácu s poľskými harcermi a hneď v zime 1980 vo februári boli Poliaci u nich v Slovenskom raji na zimnom tábore. V lete 1980 sa zúčastnili harcerského tábora na severozápade Poľska neďaleko dediny Gostinin pri jazere Sumino. V roku 1981 začali organizovať ilegálne skautské tábory. Prvý bol neďaleko Vydrníka v dosahu vojenského pásma pri obci Čenčice. Postupne nasledovali ďalšie ilegálne skautské tábory (Hnilec, Bindt, Oravice, Liptovská Telička, Červenica, Reľov...) až do roku 1989. Na týchto táboroch sa začali zúčastňovať aj deti z Košíc, Spišskej Belej, Spišských Vlách, Ružomberka, Kežmarku, Popradu, Bratislavy atď. Počas týchto rokov bol radca družiny už nielen chlapčenskej ale aj dievčenskej, potom vodcom oddielu a na táboroch vodcom tábora.

Skautská činnosť vo Vydrníku bola veľmi bohatá. Pravidelné schôdzky, výpravy do blízkeho Slovenského raja alebo do Vysokých a Nízkyh Tatier, kultúrne a športové podujatia.

Po obnovení skautingu, už v marci 1990, zorganizovali radcovský kurz, ktorý sa konal na gymnáziu D. Tatarku v Poprade. Hneď v júli 1990 sa vo Vernári pod Kráľovou hoľou v nadmorskej výške 1400 m.n.m. konal prvý legálny skautský tábor. Celý rok 1990 spolu s Jankom Majchrovičom – Tichou Sovou, navštívili niekoľko desiatok základných a stredných škôl a to nielen v Poprade ale aj vo Svite, Kežmarku, Vysokých Tatrách, Spišskej Belej, Krompachoch, Levoči, Spišskej Novej Vsi, kde sme rozprávali o skautingu. Takto neskôr vznikala medzi jednotlivými oddielmi spolupráca a takto nakoniec v roku 2000 vznikla Podtatranská skautská oblasť.

Bol radcom družiny, vodcom oddielu, potom v Poprade vodcom zboru, niekoľko rokov okresným vodcom v Poprade a v roku 2000 ho v Levoči zvolili za vodcu Podtatranskej skautskej oblasti. Mal na čom stavať, lebo ako spomína mnohé oddiely a zbory v našej

oblasti motivovali ku činnosti aj skautov z Popradu. Oblastným vodcom bol 12 rokov do roku 2012 kedy ho vystriedal brat Andrej Legutký. Od roku 2012 bol zástupcom oblastného vodcu. Od roku 2010 bol aj vodcom 122. zboru Anjelov strážnych Poprad.

Skautingu sa venuje 47 rokov nepretržite, teda aj počas totality, kedy ich činnosti nikdy nechýbal skautský program. Zúčastnil sa všetkých skautských snemov, kde sa ale najviac v 90-tych rokoch rozhodovalo o smerovaní skautingu a či v skautingu ostane duchovno. Veľmi zaujímavá a motivujúca bola a je spolupráca s Poľskými harcermi (rozbehnutie projektu odovzdávania Betlehémskeho svetla Poliakom ako cezhraničná spolupráca) a českými skautami. Nezabudnuteľné výpravy, výlety a stretnutia.

Ján Skokan - Sloník

Slávik Vojtech Ing. pplk – Balú (*30.5.1927 – +17.1.2007). Brata Balua azda najlepšie charakterizuje jeho celoživotné vyznanie: „všetci by sme mali žiť v súlade s prírodou. Mali by sme sa naučiť jej reči, jej tlkotu srdca. A práve v skautingu nachádzame svoje šťastie. Je v tom, že urobíme šťastnými iných“. Navodzuje to domnienku, že poznal hlbokomyseľný výrok filozofa a štátnika Cicera: „Ex natura vievere Summum bonum est“ – „Žiť podľa prírody je to najlepšie“. On sám takto žil. Od mlada bol skautom, skautské ideály mal hlboko v srdci i mysli a ostal im verný po celý svoj život. Skautovala celá jeho rodina, manželka, deti aj vnúčatá. Bol vynikajúcim rozprávačom a lesnej múdrosti zápalisto učil aj svojich skautov.

Jeho skautská činnosť sa spája predovšetkým s lesnou školou v Hodruši, v ktorej bol inštruktorom a ktorú istý čas aj viedol. Bol členom náčelníctva a okresným vodcom vo Zvolene. Tu, vo Zvolene v roku 1969 skauting aj obnovoval. Dokázal vybaviť nové klubovne aj podporu mesta. A po ďalšej likvidácii skautingu prostredníctvom tzv. integrácie mládežníckych organizácii v roku 1970, stál v roku 1990 na čele jeho obnovy. Opäť motivoval a priťahoval mládež do skautingu. Skautské porady sa konali v jeho byte v obývacej izbe a radcovské kurzy na jeho chate. Opäť zabezpečoval klubovne, vybavoval granty, pozýval predstaviteľov mesta na skautské akcie, ukázal im, ako vyzerá ozajstný skautský tábor. Svojim neutíchajúcim nadšením vedel získať aj tých, ktorí o skautovaní nič nevedeli. V novinách často vychádzali jeho príspevky o skautingu a aj vďaka tomu mesto Zvolen skautov podporovalo.

Vyznamenania:

Za skautskú vernosť I. stupňa

Tri prúty bratstva

Skautská láska

Eva Straková, Miroslav Jizdný

Smatanová Alžbeta, rod. Uhnáková. - (*1912 – +31.12.1980) Významná činovníčka z Prešova. Do skautingu vstúpila ako pätnásťročná v roku 1926. Pre skauting ju získala jej stredoškolská učiteľka Jana Kováčová, ktorá bola zakladateľkou dievčenského skautingu v Prešove. Skauting sa pre ňu stal životným krédom. Už v roku 1928 na 1. zjazde Východoslovenskej župy bola ocenená samotným A. B. Svojsíkom. Koncom 20-tych rokov preberá po Kováčovej vedenie 1. oddielu skautiek. Stala sa inštruktorkou Slovenskej dievčenskej lesnej školy a prednášala už na jej 1. vodcovskom kurze v roku 1932 pri

JUNÁK ÚSTREDIE SKAUTSKEJ VÝCHOVY
 činnosť Zodpovednosť Kázeň

-2-

Poverenie

Brat (sestra) Uhnáková Božena
 in názov Junáckeho snemu
 a z moci danej nám ju odovzdávame menom poverujeme
 Tu vykonávať funkciu:
miestonárodná
 v hodnosti miestonárodná

My, Junáci, ktorí sme dňa 11. novembra 1945, tu podpísali, sme si za týmto poverením
 vzájomne dohodli (často) vzájomne vykonávať tieto a za týmto poverením

KRAJINSKÝ NÁČELNÍK

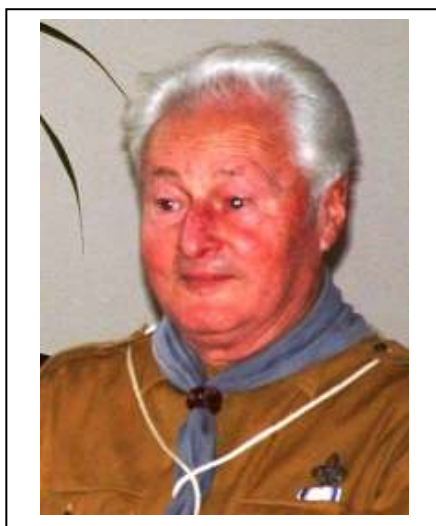
11. novembra 1945.

Remeninách. V roku 1933 bola účastníčkou celosvetového jamboree v maďarskom Gödöllő. V druhej polovici 30-tych rokov bola menovaná za vodkyňu dievčenského zboru v Prešove.

V roku 1945 na I. sneme Slovenského Junáka bola zvolená za miestonáčelníčku Slovenského Junáka. V roku 1968 sa znova zapojila do obnovy skautingu. Za jej celoživotnú prácu pre slovenský skauting bola 21. mája 1969 vyznamenaná najvyšším vyznamenaním radom Strieborného trojlístka.

Civilným povolaním bola administratívnou pracovníčkou. Jej manžel p. Smatana bol mestským archivárom. V čase, keď zomrela neboli žiadne vyhliadky na obnovu skautingu v Československu. Preto bola pochovaná aj s radom Strieborného trojlístka. Na jej náhrobnom kameni sú vyobrazené tri skautské ľalie.

Jozef Mikloš

Sokol Tibor – Noe (*4.11.1928 – 13.6.2013). Začal skautovať v roku 1945 v Bratislave. Postupne prešiel funkciami: člen, radca družiny. Sľub skladal v roku 1945 do rúk náčelníka Slovenského junáka br. Miloslava Stržíňka. V roku 1947 absolvoval GVLŠ v katastri obce Závod. Jeseň 1947 vedie 1. odd. vodných skautov. V lete 1948 viedol oddielový mesačný tábor pri Varíne. Na jeseň bol preložený do Petržalky, kde aj skautoval. Nasledujúce leto 1949 strávil s nimi na tábore na Oraviciach. Potom nastalo obdobie zákazu skautingu. V roku 1968 obnovil skauting v Prievidzi a v lete zorganizoval tábory prievidzských skautov a skautiek na lokalite „Na Sýkorke“. Potom bol skauting opäť zakázaný. Po roku 1989 získaval členov, priestory, granty; organizoval radcovské kurzy, vysielal skautov na LŠ. Osobnými aktivitami organizoval skauting v okrese a aj v okolitých okresoch. Bol oddielovým, zborovým a okresným vodcom. Bol inštruktorom LŠ, členom náčelníctva ako predseda výchovnej rady. V roku 1996 viedol gilwelskú LŠ a okresnú LŠ vo Varíne.

Vyznamenania:

Skautská láska

Rad strieborného vlka

Tibor Sokol

Stanek Ján Juraj gen. major – železný kapitán od Telgártu (*4.6.1909 - +16.2.1996). Narodil sa v Hrušovanech pri Topoľčanoch. V Nových Zámkoch, počas štúdia na gymnáziu vstúpil do skautingu. Absolvoval vojenskú akadémiu. Zapojil sa do domáceho odboja v odbojovej skupine Flóra. Počas SNP bol veliteľom podúseku Plesnivec pri Telgárte. Pod jeho velením jednotky prešli ofenzívy a vytlačili nemecké jednotky z Telgártu a až do potlačenia povstania udržali obrannú líniu pri Vernári. „Železný kapitán od Telgártu“ bojoval v rámci II. taktickej skupiny. Po potlačení povstania bol väznený a absolvoval pobyty v koncentračných táborech. Odsúdený na trest smrti. Rozsudok nebol vykonaný. Po vojne získal hodnosť generála.

Na 1. sneme slovenských junákov a skautiek 11.11.1945 v Žiline bol zvolený za starostu. 24.4.1946 otvoril zakladajúcu schôdzu Združenie priaznivcov skautingu. Bol vedúcim sedemčlennej slovenskej skautskej delegácie, ktorú prijal vtedajší prezident. Dr. Edvard Beneš. Taktiež vítal v Bratislave svetovú náčelníčku Lady Baden-Powell v septembri 1946.. V roku 1952 ho opätovne zatkli a vo vykonštruovanom procese ho odsúdili na 6 rokov. V roku 1994 mu bol udelený titul čestného náčelníka Slovenského skautingu. Ján Juraj Stanek zomrel 16.2.1996 v Benešove pri Prahe.

Čestný starosta Slovenského skautingu bol držiteľom spolu 41 radov a vyznamenaní, z ktorých boli aj:

Junácky kríž „Za vlasť 1939 – 1945“ II. Stupňa

Rad SNP I. triedy 1945

Čs. vojnový kríž 1939

Čs. medaila Za chrabrosť

Za zásluhy I. stupňa

Sovietská medaila Za pobeđu nad Germanijou 1941 - 1945

Václav Rubeš

Straka Juraj – Ali (*7.8.1953 – +15.11.2005). Významný činovník v Košiciach. V roku 1968 založil a bol radcom foglarovského čitateľského klubu pri časopise Junák – FČK č.1140 Smelí leopardi. V lete 1969 navštívili tábor prešovských skautov na Svinke, kde nadviazal kontakt a spoluprácu so 4. oddielom Prešov. Koncom roka 1969 klub vstupuje ako družina do 2.oddielu skautov v Košiciach. Po zákaze Slovenského Junáka fungoval v 1. zmiešanom ilegálnom skautskom oddiele. Po jeho likvidácii založili tramskú osadu Rowers. S bývalými skautmi 4. oddielu Prešov sa znova stretáva na potlachu T.O. Mlok pri opálových baniach na Dubníku. Ich T.O sa stala základom súčasnej kapely western country Veslári, v ktorej pôsobil až do svojej smrti.

Po novembri 1989 sa zapojil do obnovy skautingu v Košiciach. Bol členom okresnej rady, aj redakčnej rady časopisu SKAUT. V roku 1990 absolvoval vodcovský kurz na chate Ostrô. Zastával aj funkciu okresného vodcu. Po absolvovaní GILŠ sa stal inštruktorom SLSK, pre potreby oblasti vydal niekoľko príručiek. Špecializoval sa metodiku vedenia skautskej družiny a oddielu. Spracovával históriu skautingu v Košiciach, aj na Slovensku.

Aktívne sa podieľal pri vzniku Východoslovenskej skautskej oblasti. V rokoch 2000 až 2004 zastával funkciu zástupcu vodcu Východoslovenskej oblasti. Im memoriam mu bolo udelené vyznamenanie Služba skautingu.

Bol absolventom priemyselnej školy. Neskôr pre ťažké onemocnenie bol na invalidnom dôchodku, venoval sa chovu a predaju akvárijných rybičiek.

Jozef Mikloš

Straková Sláviková Eva - Čajka (*1951) sa narodila v Prahe do skautskej rodiny brata Balúa a sestry Bery. Bola prvým dieťaťom. Rodičia svoje deti od samého začiatku vychovávali v skautskom duchu. Keď sa presťahovali do Zvolena, otvoril sa im nový svet. V prírode boli ako doma, lovili podľa vzoru Rýchlych šípov bobříkov a osvojili si ešte pred vstupom do Skautskej organizácie zvyk vykonať aspoň jeden dobrý skutok denne. V ich domácnosti sa často stretávali ľudia s podobnými ideálmi a deti ich počúvali s otvorenými ústami, o skúškach odvahy a samozrejme najmä o troch Orlich perách. Keď v roku 1968 bol obnovený skauting, boli na vrchole blaha. Svoj skautský život Čajka pokračovala ako radkyňa družiny Čajok a na tričko si vyšila zelenú skautskú ľaliu. Bola na ňu patrične hrdá. Po večeroch sa šili skautské vlajky.

Keď sa v roku 1970 opäť zmenila situácia a skauting bol zakázaný, začala chodiť na vysokú školu v Banskej Bystrici. Starší študenti ktorí, robili vstupný pohovor ju upozornili, že skauti nemajú čo robiť na Pedagogickej fakulte. Keď si nakoniec dôležito pozreli jej vysvedčenia zmenili názor a Čajka Vysokú školu vyštudovala.

Neskôr, keď sa vydala do Trenčína a skauting sa zas po 1989 dostal do milosti, začala zháňať kontakt na skautov. Jej otec (Vojto Slávik – Balú) jej dal kontakt na brata Jablonského - Stonohu. Keď za ním prišla, mala malú dušičku a zároveň bola veľmi šťastná, že sa bude môcť venovať skautingu. Brat Stonoha, ktorý v tej dobe pracoval na patológii, jej hneď dal potrebné pokyny: zožeň si skupinu dievčat a založ si 4. oddiel skautiek. A tak sa aj stalo. 20.6.1990 začala druhá etapa jej skautského života. Stala sa vodkyňou oddielu ktorý mohol prekvitať a rásť. Rozbehli doširoka svoje aktivity za pomoci starých trenčianskych skautov a skautiek akými boli sestra Ochrana a brat Vagovič. V tej dobe učila v škole a nemala núdzu o budúce skautky. Hneď medzi prvými bola jej dcéra a jej kamarátky. K nim sa pridali aj dievčatá z jej triedy a dokonca aj jeden chlapec ktorý ju presviedčal, že bude vzorný a slovo aj dodržal. A opäť šili vlajky pre štyri družiny. Ich oddiel sa s chuťou začal zapájať do skautských akcií, ako bolo roznášanie Betlehenského svetla, výlety, konal sa prvý radcovský kurz (na chate obetavého brata Baghýru - doktor Michalík), prvý tábor, skautské sľuby. O rok neskôr mali česť stretnúť sa s náčelníkom SISK bratom Maršalom, zúčastnili sa prvej akcií v zahraničí (oslavy Dňa bratstva vo Viedni), prvého zahraničného tábora vo Švajčiarsku.

Keď v roku 1992 spolu s manželom a deťmi vycestovali dlhodobo za hranice, skautské rovnošaty v kufri boli samozrejmosťou. Bola už len otázka času, kedy nájdú Mexických skautov. Našli ich pred sopkou Popocatépetl a stačil iba jeden skautský pozdrav a skautské puto sa medzi nimi spojilo. Zúčastňovali sa s nimi ich akciách. Dokonca aj skautského sľubu jedného z nováčikov.

Po návrate na Slovensko sa opäť vrátili do oddielov, k schôdzkam, výletom a táborom. Rozbehli medzimestskú hru Zvedavku Mestskú (navštevovali skautky rôznych miest a prijímali ich návštevy v Trenčíne), spoluorganizovali oslavu dňa detí pre verejnosť na letisku v Trenčíne a Slávnici. Za pomoci ochotného rodiča Čajka zorganizovala skautskú výpravu a zúčastnili sa svetového dievčenského letného tábora v Dánsku, kde sa stretli s Dánskou princeznou Benediktou.

Na Sneme v roku 1997 bola zvolená do náčelníctva do funkcie zahraničnej komisárky. Ako zahraničná komisárka sa zúčastnila 19. -tého Jamboree v Chile, kde tlmočila pre náš kontingent zo španielčiny. Na Dievčenskej Lesnej škole (1998) prednášala etiku.

V roku 2001 s bratom Vagovičom založili zo 4 oddielov 87. zbor Bufinky Trenčín, ktorému sa veľmi dobre darí dodnes. V súčasnosti, keď už je vedenie zboru aj oddielov v rukách ďalšej skautskej generácie pomáha s administratívou a účtovníctvom.

Napĺňa ju radosťou, keď vidí ako náš skautský odkaz pokračuje a srdcia ďalších mladých ľudí sa zapalujú krásnou myšlienkou.

Eva Straková Čajka

Stránský Antonín prof. Dr. – Beduín (*15.12.1896 - +8.5.1945). Narodil sa aj zomrel v Prahe. Antonín Stránský bol známym československým historikom umenia. Antonín Stránský bol profesorom na prvom dievčenskom gymnáziu Minerva v Prahe. Počas 1. svetovej vojny zastupoval riaditeľa telocvičného ústavu Miroslava Tyrša. Po roku 1918 pracoval v archíve a knižnici prezídia ministerskej rady a Ministerstva zahraničných vecí. V rokoch 1926-1934 vysoko pravdepodobne pôsobil prevažne v Bratislave a čiastočne na Balkáne.

Do Bratislavy prišiel v roku 1926 a od tej doby sa datuje jeho intenzívna práca a činnosť v skautingu. Jeho hlavnou prácou bolo utvorenie a zabezpečenie „Sboru vodných skautov v Bratislave“, čo sa mu aj plne podarilo.

Učil na Československom reálnom gymnáziu v Bratislave na Grösslingovej ulici (dnes pod názvom GAMČA, Grösslingová 18). Medzi žiakmi boli aj niektorí členovia 2.oddielu vodných skautov. Bol nadšeným turistom a cestovateľom. Na svojich potulkách preputoval krížom-krážom nielen celú republiku, turisticky takmer neznámu Podkarpatskú rus, ale aj susedné štáty. Ba chodil až na Balkán. Nikdy nenosil stan. Spával pod šírím nebom v spacom vreci z hustej ovčej vlny, bez ohľadu na to, či to bolo pod horúcim balkánskym nebom alebo na snehu a ľade počas zimných táborov.

Pôsobenie v 2.oddiele vodných skautov (Dunajčik) v Bratislave:

DUNAJČICKÝ CHORÁL

PRÁPOR VLÁŠI A KOBLE SE VZPŮJŠ,
OŠM OŠBEL UŠO DRŽÍ VE ŠPŘEŠ,
VŠECHNO RUŽSTVO PÍSEŠ HŘÍMŠ,
ZÁDA ZÁDŮM KE STOŽEŠU.
/ NA PLUŽEN V OŠL ŠI V OŠL.
V ZELENEŠ LHOŠ. /

NA PLUŽEN V OŠL V PODRÁHOŠ BĚŠ
/ ŠPL ŽEDVOŠ ŽEDEN DUNAJČIKŠ, /
/ TEN VYKREŠIL SE V ŠIROŠ OŠL. /
/ KŮČ ŠS TEN ŠVARNŠ PLAVČIKŠ ŠTĚŠ,
KŮČOŠ SE ŠOUČEŠ, ŠĚTRU ŠĀŠ. /
HŤI HĀLOŠ, HĀŠI HĀLOŠ.

Začiatkom roka 1926 nahradil vo funkcii vodcu 2.oddielu vodných skautov brata Alberta Dutku. Už 27.3.1926 sa spolu so svojim oddielom a vodnými skautmi z Prahy zúčastnil spoločného splavu na veslici jola z Pasova do Bratislavy. Jedným z výsledkov tejto plavby bolo vytvorenie ducha 2.oddielu vodných skautov. Vznikol totiž názov oddielu Dunajčik, oddielový pokrik, bielo-zeleno-biela vlajka s emblémom čajky (racka ako hovoria Dunajčici). Beduín navrhol oddielovú pieseň „Dunajčický chorál“. Slová a nápev prevzal z jednej zhudobnenej básne Jacka Londona. Chlapci k nej neskôr pridali dvojveršie z

„Bludného Holanďana“. Tieto prvky sa zachovali až do dnešných dní v športovom klube Dunajčik, ktorý stále pôsobí v Bratislave.

Popri svojej činnosti v oddiele sa aktívne zapájal aj do vedenia Sboru vodných skautov v Bratislave, patriaceho pod Sväz skautov RČS. Vodcovanie v 2.oddiele vodných skautov Dunajčik ukončuje Beduín 12.apríla 1926. Na oddielovej schôdzke v bratislavskej YMCE si na návrh Beduína zvolil oddiel nového vodcu, brata Grizlyho.

Na znak bratstva a priateľstva mu dňa 22.8.1928, ako svojmu bývalému vodcovi oddielu a veliteľovi Sboru vodných skautov v Bratislave, venoval 2.oddiel vodných skautov Dunajčik odznak oddielu na bielo-zeleno-bielych stuhách. Stalo sa tak na priateľskej schôdzke oddielu pri príležitosti 5-ročného jubilea založenia 2.oddielu vodných skautov Dunajčik.

V roku 1929 vyšla v Brne jeho príručka „Vodáctví – příručka pro vodní skauty“. V tom čase bol stále veliteľom Sboru vodných skautov v Bratislave, pod ktorým fungovali 1., 2., a 3. oddiel vodných skautov Bratislava.

Zo Sboru vodných skautov v Bratislave odišiel Antonín Stránský nakrátko na prelome rokov 1929/1930. Odcestoval na Balkán na študijnú cestu.

Na podnet brata Beduína sa obnovuje/znovu zakladá 1.oddiel vodných skautov Dunajčik v Bratislave koncom septembra 1930. Zo sborovej pozície pomáha viesť oddiel jej vodcom Michalíkovi, neskôr Institutisovi. Beduín zložil pre novozníknutý oddiel pieseň “Pieseň Dunaja”.

Obr. Text piesne 1.oddielu vodných skautov „Pieseň Dunaja“

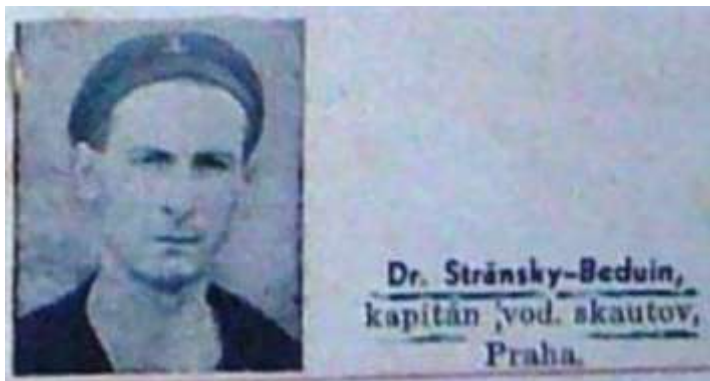
Obr. Titulná strana príručky Vodáctví.

V rokoch 1934-1935 si postavil profesor Antonín Stránský rodinný dom (architektonicky známa Vila Antonína Stránského) v Prahe 5 – Hlubočepoch. Ph.dr. Antonín Stránský sa oženil s PhmC Helenou Frýblovou (narodenou 23.10.1913) v roku 1935. Okolo roku 1939 sa manželom Stránským narodila dcéra Miriam Stránská.

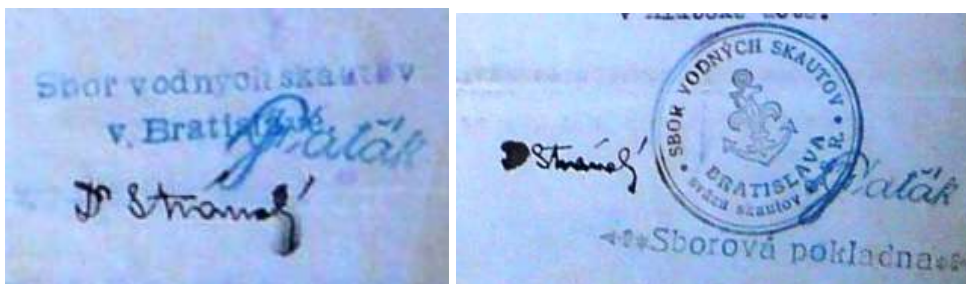
Sňatok. Známy pracovník vodného skautingu br. prof. Pa. dr. Anton Stránský se zlobášil sa s PhmC. Elenou Frýblovou. Srdečne blahoželáme a prajeme z plného srdca „Šťastný víťor!“

Obr. Výstrižok z neznámych novín v kronike Dunajčička o Beduinovej svadbe.

Počas Pražského povstania bol spolu s ďalšími mužmi zastrelený oddielmi SS dňa 8. mája 1945 o 8 hodine ráno pred svojim domom v ulici Pod Habrovou 16 na Barandove v Hlubočepoch. Zomrel vo veku 48 rokov. Je pochovaný na hlubočepskom cintoríne.

Obr. Fotografia brata Antonína Stránského - Beduína v kronike Dunajčička.

Obr. Podpis Antonína Stránského – Beduína a Tatáka na dokumentoch v kronike Dunajčička.

Ondrej Mihal'ko

Strnad Jan – Havran (*6.10.1929 - +16.5.2007). Narodil sa v Hodoníne. Brat Havran bol tým, ktorý v roku 1989 začal aktívne rozbiehať skauting v Banskej Bystrici a to predovšetkým s Libušou Dorniakovou - Horynou a Ing. Kamilou Kadlečkovou - Kamkou. Osobne roznášal skautské letáky po obchodoch do výkladov s informáciami o obnovení skautského hnutia. Dňa 30.januára 1990 sa uskutočnilo prvé stretnutie s verejnosťou o záujem stať sa členom skautingu. Z trojice prípravného výboru sa brat Havran ujal funkcie spravodajcu. Skoro okamžite začali vznikať prvé chlapčenské a dievčenské oddiely. Spravodajcu vykonával až do roku 1992, kedy bol 5.mája zvolený za okresného vodcu. Má veľký podiel na získavaní klubovní a povedomia štátnych orgánov o existencii Slovenského skautingu. Zastupoval skauting pri tvorení Rady mládeže okresu Banská Bystrica, bol členom v regionálnom rozvoji pre mládež pri Okresnom úrade, členom komisie pre mládež pri Mestskom úrade. V roku 1998 mu bolo udelené Junákom, Svaz skautu a skautek České republiky, Náčelníctvo kmene dospelých za zásluhy v prospech skautského hnutia ako aj významnú činnosť oldskauta, vyznamenanie "Strieborná syrx". Viedol skautský obchod SLOVJUN, ktorý fungoval v Banskej Bystrici od roku 1990 do roku 1998 a zásoboval skautským vybavením celé Slovensko. Veľkou oporou mu v tejto činnosti bola aj jeho manželka, ktorá bola akýmsi srdcom, dušou skautského obchodu, a ktorú milovali všetci skautíci a skautky.

Vyznamenania:

Za skautskú vernosť I. stupňa

Strieborná Syrx

Ondrej Mihaľko Supo

Stržínek Miloslav RNDr., PhMr. - (*3.7.1907 - +11.3.1994). Doktor prírodných vied a magister farmácie, významný skautský činovník obdobia prvej ČSR aj v časoch po druhej svetovej vojne.

Skautovať začal už ako osemročný v roku 1915. Skautingu sa zvlášť intenzívne začal venovať po vzniku Československej republiky a po ukončení náročných štúdií. V roku 1937 bol vymenovaný za okresného spravodajcu v Moldave nad Bodvou na východnom Slovensku. V neďalekom Jasove prevádzkoval lekárňu. Neskôr sa jeho aktivity presunuli do Košíc.

V dobe fašistickej neslobody sa zapojil do odboja. Na I. sneme Slovenského Junáka 10. - 11.11.1945 v Bratislave bol zvolený za náčelníka, na II. sneme Čsl. Junáka dňa 10.2.1946 v Prahe bol zvolený za miestonáčelníka a na II. sneme Slovenského Junáka konanom 1.2.1948 v Banskej Bystrici bol opätovne zvolený za náčelníka.

Ako náčelník Slovenského junáka spolu s inými činovníkmi vítal v Bratislave roku 1946 lady Olave Baden—Powell, vdovu po zakladateľovi svetového skautského hnutia a svetovú náčelníčku skautiek. V nasledujúcom roku 1947 viedol výpravu slovenských skautov na Jamboree de Moisson pri Paríži. To sa už schyľovalo k druhej katastrofe slovenského skautingu.

Keď po potlačení skautského hnutia v roku 1948 robil prípravy na jeho oživenie bol zatknutý, obvinený ako člen protištátnej skupiny skautov a odsúdený na desať rokov za „velezradu“. Žalárováný bol šesť rokov v Leopoldove. Rozsudok neskôr zrušili ako nezákonný.

V čase „Pražskej jari“ po znovuožítí československého skautingu v rokoch 1968 – 1970 zastával funkciu miestonáčelníka Československého Junáka, vtedy federálneho.

V rokoch 1968 – 1969 obnovoval s bratmi Bohuslavom Hornom a Ing. Miroslavom Jízdnyim skauting v Košiciach. Nie nadtľho. Po úspešnom tábore I. a II. oddielu chlapcov na lúkach sv. Ladislava pre Debradi u Jasova nasledujúca nemilosrdná „integrácia“ definitívne ukončila zdarne sa rozvíjajúcu činnosť košických skautov na ďalších dvadsať rokov.

Na III. sneme, konanom 30.11 – 1.12.1968 v Bratislave mu bol udelený titul čestného náčelníka, bol zvolený za predsedu zmierčej rady a vo funkcii náčelníka ho vystriedal br. RNDr. Ivan Janček. Po krátkej, no ťažkej chorobe zomrel 11.3.1994.

Za protinacistickú odbojovú činnosť bol vyznamenaný strieborným stupňom „Junáckeho kríža za vlasť 1939 – 1945“ (1947); za mimoriadne celoživotné zásluhy o československý a slovenský skauting mu bol udelený „Rad strieborného vlka“ (1969) a prvý stupeň medaily „Za skautskú vernosť“ (1992)

Miroslav Jízdny

Šimková Mária – Maňka (*23.3.1931 - +12.9.2020). So skautskou myšlienkou sa zoznámila a stala sa skautkou v šk. roku 1945/46 keď na prievdzské gymnázium prišiel učiť prof. náboženstva Štefan Sámel. Bol to prakticky prvý dievčenský oddiel založený v Prievidzi. Stala sa radkyňou družiny Ľalie a pripravovala sa na vodcovské skúšky. Brat vodca ich zapájal do činnosti nielen zboru, ale aj okresu a oblasti. Činnosť zboru bola pestrá dokonca v septembri 1947 bolo v Prievidzi odsúhlasené vytvorenie dievčenského okresného vedenia skautiek, ktorého sa stala tajomníčkou. Roky 1948-1950 žiaľ ukončili všetky prípravy a plány do budúcnosti. V roku 1968 spolu s bratmi a sestrami sa zapojila do obnovenia skautskej činnosti, stala sa vodkyňou včielok. Tu už skautovali celá rodina: dvaja synovia sa stali skautmi a dcéra včielkou. Po roku 1989 sa znovu pustili do obnovenia činnosti spolu s bratom Noem a odchovancami z predchádzajúceho obdobia: bratom Akelom a sestrou Nšo-či. Spolu s bratom Noem sa stretali s prievdzskými deťmi, aby ich pozvali do skautskej rodiny. V roku 1990 bola na 4. Skautskom sneme v Žiline. Prvým krokom bolo organizovanie radcovského kurzu v spolupráci s handlovským bratom Izákom. Kontakty s vodcom Štefanom Sámelom pokračovali a boli ich zdrojom skúseností. Viedla oddiel včielok a bola zástupkyňou zborového a okresného vodcu. Každoročne poriadali tábory jednotlivých oddielov za spolupráce oddielov celého zboru (4-5 oddielov). Usporiadali skautskú výstavu a ples k 80. výročiu skautingu v Prievidzi atď. V máji 1991 absolvovala Medzinárodnú dievčenskú inštruktorskú lesnú školu v Zubří na Morave a stala sa inštruktorkou SÚLŠ. Ako inštruktorka pôsobila na VDLŠ pravidelne počnúc Pšurnovicami cez Kubricu, Chocholnú – VDLŠ Gold až po Jaďovú každý rok do roku 2000. V roku 1998 spolu so ses. Helou a Nšo-či vydali Spevník 1. roja včielok v Prievidzi aj s pracovnou nahrávkou na MG kazete a v roku 1999 v tom istom zložení vydali Spevník č. 2, v ktorom boli i texty piesní z tvorby členov zboru. Bol to ich darček k 10. výročiu obnovenia skautskej činnosti. V roku 1991 bola koptovaná do Dievčenskej kmeňovej rady a mala na starosti prácu s včielkami. V ďalšom funkčnom období bola znovu zvolená do DKR a pokračovala vo svojej práci s včielkami. Spracovala celoslovenskú metodickú príručku pre prácu s včielkami „Včielka 1“ ktorú vydala DKR v roku 1992. Od 4.11.1995 pracovala vo výchovnej rade Náčelníctva SISk ako predseda výchovnej rady pre dievčenský kmeň. Koncom roku 2001 odovzdala funkciu zástupkyne zborového a okresného vodcu, pokračovala ešte v práci zástupkyne vodkyne včielok, ktorú už od roku 1998 prakticky robila spolu so ses. Helou. V roku 2002 na podnet zborovej rady začala pracovať spolu s kolektívom na publikácii 80 rokov skautingu v Prievidzi, ktorá knižne i na nosičoch CD vyšla v roku 2004. Aktívne sa zúčastňovala na príprave výstavy usporiadanej k 80 výročiu založenia skautingu v Prievidzi v dňoch 18.5. – 14.6. 2004. Po skončení vo funkcii zástupkyne včielok sa naďalej zúčastňovala života celého zboru, pravidelne sa zúčastňovala stretnutí a podujatí Nositeľiek Radu strieborného trojlístka a stala sa jej seniorkou. Od roku 2009 sa zapojila do života 1. oldskautského oddielu Stopy v prievdzskom zbere.

Jej obetavá prácu skautingu bola ocenená vyznamenaniami
Skautská láska
Za Skautskú vernosť II. stupňa
Rad strieborného trojlístka

Mária Šimková

LŠ Kubrica

Šimková Mária Ing. – Nšo-či (*1961). Na skautskú cestu sa dala v rokoch 1968-1970 ako včielka 1. roja v Prievdzi, ktorý viedla jej mama s. Maňka. Nakoľko obaja rodičia skautovali od roku 1945 bolo u nich samozrejmosťou, že nastúpila na skautskú cestu nielen ona, ale aj jej obaja bratia. Po obnovení skautingu po roku 1989 sa pripojila spolu s bratom Akelom k bratovi Noemu a sestre Maňke organizovať oddiely. Do roku 1995 viedla 1. oddiel skautiek Poniklec, vydávali občasník Tam-tamy. Absolvovala Moravskú vodcovskú dievčenskú lesnú školu v auguste 1991 a ukončila vodcovskou skúškou. Od roku 1995 sa stáva vodkyňou sestra Marion a sestra Nšo či sa začala venovať včielkam, vydali v spolupráci so s. Maňkou a Helou dva včielkárске spevníky, sprevádzala ich na ich táboroch a podujatiach aj s gitarou a získala tak mnoho cenných skúseností. V roku 2000 – 2002 znovu prebrala oddiel Poniklec, obnovilo sa vydávanie Tam-tamov. Vydali i spevník skautiek. V roku 2003 prevzala úlohu vodkyne s. Martina a robila jej zástupkyňu a ďalej spolupracovala s rojom včielok. V roku 2009 založili 1. oldskautský oddiel Stopy, ktorého bola zástupkyňou vodcu a od roku 2010 doteraz jeho vodkyňou a spolu s členmi oddielu vydali Spevník, ktorý obsahuje aj vlastnú tvorbu. Oddiel vedie dokumentáciu o svojej činnosti v kronike, jeho vekové zloženie je od 32 do 87 rokov. Zúčastnila sa 14. a 16. medzinárodného trojstretnutia oldskautov CZ-PL-SK a 1. celoslovenského stretnutia oldskautov v Nolčove.

Mária Šimková

Škvarenina Pavel – Johnny (*1951). Skautovať 10.5.1991, keď založil skautský oddiel v Bošanoch ako 40-ročný a na jeseň 8.9.1991 zložil aj činovnícky sľub. Rok na to sa zúčastnil Vodcovskej lesnej školy v Petroviciach, ktorú ukončil vodcovskou skúškou a získaním vodcovského dekrétu. Od roku 1993 vykonával funkciu okresného vodcu, bol členom finančnej komisie v Topolčanoch Dlhých 15 rokov bol vodcom oddielu vlčat a skautov vo svojom domovskom 8. zbore Veľká Medvedica v Bošanoch. Hneď od vstupu do skautingu sa podieľal na organizovaní množstva podujatí na zborovej, oblastnej, národnej, ale aj zahraničnej úrovni. Azda najväčšiu zásluhu mal na organizovaní niekoľkých ročníkov Betlehemskeho svetla a zabezpečení jeho rozvozu po Slovensku. Počas svojho skautského života absolvoval viacero kurzov (napr. spracovanie projektov, jednoduché účtovníctvo, manažment zboru, príprava inštruktorov, je absolventom Gilwellskej inštruktorskej lesnej školy. Je autorom a spoluautorom niekoľkých skautských publikácií a príručiek. Od roku 1998 bol vodca zboru. V rokoch 1999 až 2005 bol zástupcom náčelníka Slovenského skautingu. Od roku 2006 bol hospodárom oblasti, koordinátor zborov a oblastí. Absolvoval GILŠ v roku 2007. V roku 2011 získava Inštruktorský dekrét SLSK.

Vyznamenania:

Služba skautingu

Rad strieborného vlka

Pavol Škvarenina

Betlehemské svetlo 2003

Šlosár Miloš Ing. Žvatloš (*5.11.1937 --10.9.2019). Rodák zo Skalice a v Skalici sa aj so skautingom zoznámil a v roku 1947 sa stal jeho členom - vlčat'om. A bola to záľuba na celý ďalší život. V roku 1948 zložil skautský sľub a stal sa skautom 1. oddielu v Skalici, až do zakázania skautingu. Po zákaze skautingu však fungovali ďalej, pod vedením Ing. Slavomíra Ďuroviča CSc., až do maturity t.j. do roku 1956.

Jeho záľubami, okrem skautingu bolo varenie, fotografovanie a topografia.

Ale samozrejme v roku 1968 pri obnove skautingu Miloš bol pri tom. Jeho záujem vtedy boli vlčatá a preto aj pracoval vo vlčom kruhu spolu s Ľudom Ozábalom, Slavom Ďurovičom, Jurajom Šréterom a ďalšími, až do opätovného zákazu skautingu.

Pri štvrtom obnovení skautingu sa zapojil do práce v kmeňovej rade, neskôr v Nácelníctve SISk. Zapájal sa tiež do iniciatívy vzniku BSR, pomáhal pri organizácii jej činnosti, je jej členom a je tiež jeden zo zakladateľov Bratislavských skautských dní. V rokoch 1994 – 1996 pracoval na Ústredí SISk. V tom čase bol okresným vodcom Bratislava 3 (Malokarpatský zbor) a vodcom oldskautského oddielu v Rači. Bol srdcom račianskeho skautingu. Každé leto chodil s račianskymi skautmi na tábor, kde zastával popri vodcovstve aj veľmi dôležitú funkciu kuchára. Zúčastnil sa ako kuchár aj na vodcovskej lesnej škole v Hôrke pri Novom Meste nad Váhom. Od roku 1990 bol spoluorganizátorom Betlehenského svetla na Slovensku. Po prvý raz v roku 1990 rozvážal spolu s bratom Alahom (Jaroslavom Löblom - obidvaja boli železničari) Betlehenské svetlo vo vlakoch z Bratislavy do Košíc a z Košíc južnou trasou späť do Bratislavy. Takto bolo svetlo rozvezené po celom Slovensku. Bol jedným z dvoch hlavných organizátorov dovozu Betlehenského svetla na Slovensko, rozvozu po Slovensku a odovzdanie do Poľska v rokoch 1990 – 2000.

Posledné roky, vzhľadom na vek a zdravotný stav sa už do skautskej činnosti aktívne nezapájal, ale vždy sa rád porozprával a pridal niečo zo svojich skautských a skalických skúseností.

Peter Janota Slížik

Šmilauer František prof. (*10.10.1892 – +6.10.1972). rodák z Ústi nad Orlicí; vyštudoval umeleckú akadémiu v Prahe. Po štúdiách pôsobil krátko v Kolíne a odišiel na Slovensko, kde sa usadil v Žiline, kde do roku 1938 pôsobil ako profesor na štátnej reálke. Tu založil skautský oddiel.

Takmer súbežne s vytvorením Československej republiky v roku 1918 začali na Slovensku vznikať prvé skautské oddiely. V krátkom čase sa však začala prejavovať nezdravá živelnosť podporovaná najmä snahami rôznych politických, etnických, náboženských a iných spoločenských zoskupení získať prostredníctvom populárneho skautingu vplyv na výchovu mládeže. Vznikali oddiely maďarských, židovských, nemeckých i ruských skautov, oddiely ľavicového, katolíckeho aj woodcrafterského skautingu. No skauting ako hnutie sa dostával do krízy, ktorá hrozila rozpadom skautingu na Slovensku.

O probléme riadenia slovenského skautingu na Slovensku a Podkarpatskej Rusi sa diskutovalo už na ustanovujúcom sneme Zväzu junákov skautov RČS. 6.6.1919 v Prahe, ale jeho riešením sa zaoberal až druhý riadny valný snem 25.1.1920. Ústredná rada ZJS RČS vtedy rozhodla, že pre Slovensko a Podkarpatskú Rus budú vymenovaní miestonáčelníci zväzu. Dlhو však trvalo, kým sa pre túto funkciu na Slovensku našla vhodná osobnosť. Až 12.11.1921 bol za miestonáčelníka vymenovaný vtedajší žilinský okresný spravodajca stredoškolský profesor František Šmilauer.

Brat Šmilauer spolu so Žilinčanom Alojzom Janzom zorganizovali 4. – 5.6.1922 Slovenský zjazd členov ZJS RČS v Žiline, ktorý vzbudil veľký záujem verejnosti, úradov aj armádnych činiteľov. A práve táto dvojica činovníkov začala 15.9.1922 vydávať v Žiline časopis slovenských skautov *Buď pripravený!* Vychádzal mesačne, mal dvadsať strán a stál 2 Kč. Vyznačoval sa veľmi dobrou úrovňou a zaujímavým obsahom, takže ho kupovali aj neskauti, zväčša študenti. Časopis podstatnou mierou vplýval na rozvoj skautingu na Slovensku.

František Šmilauer bol následne na 5. Valnom zhromaždení ZJS RČS v Prahe 24.2.1924 oficiálne zvolený za miestonáčelníka pre Slovensko. Ale stále živelný rozmach skautingu sa naďalej prejavoval zakladaním mnohých „samorastlých“ oddielov, bez ozajstnej skautskej platformy. Vznikali stále nové oddiely ľavicového a katolíckeho skautingu. Najmä skauting robotníckych jednôt, teda ľavicový, začal počtom prerastať počet skautov ZJS RČS. Brat Šmilauer nezvládal situáciu a a jar 1924 rezignoval.

Nakoľko sa nenašla vhodná osobnosť, ktorá by brata Šmilauera nahradila, Náčelníctvo ZJS RČS sa rozhodlo miestonáčelníka neobsadiť, ale miesto toho vytvorilo Slovenský referát ZJS RČS v Dolnom Smokovci, na čele ktorého stál MUDr. Ján Kubík, okresný spravodajca. Tajomníkmi boli Alojz Janza a František Riedl.

Tomuto vedeniu sa podarilo zintenzívniť propagáciu zväzového skautingu návštevami zborov, zabezpečovali registráciu živelne vzniknutých oddielov, skvalitňovali výchovnú činnosť školením vodcov. Súčasne vytvorili na Slovensku skautské župy: Podunajskú, Trenčiansku, Východoslovenskú.

Václav Rubeš

Šnejdárka Jozef arm. gen. (*2.4.1875 - +13.5.1945). významný činník slovenského skautingu, prvý vojenskej profesie, krajinský vojenský veliteľ, armádny generál, vďaka ktorého organizačným schopnostiam sa 6. krajinskej slovenskej rade (KSR), zvolenej 13.12.1933 za prítomnosti A.B.Svojsíka, začalo daríť znižovať pretrvávajúcu živelnosť v činnosti zväzového skautingu na Slovensku.

Pri voľbe 6. KSR sa br. Šnejdárka stal krajinským starostom ZJS RČS, miestostarostami Fr. Písecký a Ján Hálla, krajinským spravodajcom Josef Horký a spravodajcom KSR JUDr. A. Plaček. V tejto zostave KSR úspešne pracovala po celé volebné obdobie 1934 – 1935. Br. Šnejdárka za svoje nesporné zásluhy o slovenský skauting bol v roku 1936 zvolený za čestného starostu KSR.

Narodil sa 2.4.1875 v Napajedloch v Ľ, ľudovú školu navštevoval v Jičine a Železnici, gymnázium v Trutnove. Absolvoval pechotnú kadetskú školu v Prahe a po jej ukončení pechotnú dôstojnícku školu vo francúzskom Saint Maixent. Dosiahol hodnosť majora francúzskej armády. Od roku 1917 plnil rôzne úlohy na francúzskom Ministerstve národnej obrany a v Národnom výbore česko-slovenskom.

V roku 1919 bol vymenovaný za armádneho inšpektora pre Moravu a Sliezsko i veliteľa 2. pešej divízie na Slovensku. V roku 1925 bol krajinským vojenským veliteľom pre východné Slovensko a Podkarpatskú Rus so sídlom v Košiciach, od roku 1932 krajinským vojenským veliteľom v Bratislave. Na dôchodku potom žil v Bratislave, od roku 1939 vo francúzskej Verone, od roku 1940 v Casablanke, kde 13.5.1945 zomrel.

Pred vznikom ČSR spolupracoval s generálom Milanom Rastislavom Štefánikom a organizoval česko-slovenské légie.

Zásluhy arm. generála Josefa Šnejdárka ako na vojenskom, tak aj na diplomatickom poli ocenili zahraničné štáty i ČSR udelením viac ako dvadsiatimi vyznamenaniami a radmi, napr.: francúzskou medailou Sahara 1901; francúzskou medailou Maroko 1912 a 1913; Radom Nichan Iflikar de Tunis 1913; Rytierskym radom Čestnej légie 1914; Francúzskym vojnovým krížom s palmou 1918 a 1922; Revolučnou medailou 1918; Čs. vojnovým krížom 1922; Komanderským radom Čestnej légie 1926 a inými.

Václav Rubeš

Šteffek Jozef Prof. RNDr. CSc. – Zelinkár (*1.1.1952 – +19.4.2013). Už jeho akademický titul a skautská prezývka prezrádzajú, že jeho profesné zameranie a záľuby budú mať veľa spoločného s prírodným prostredím okolo nás. Už od detstva sa zaujímal o botaniku aj zoológiu a vlastne o všetko, čo súviselo s prírodou. Bol tiež nadšeným a horlivým zberateľom prírodnín, najmä schránok lastúrníkov a ulitníkov a vytvoril ich neobyčajne rozsiahlu kolekciu.

Narodil sa v Banskej Štiavnici, v horskom lesnatom prostredí, čo od mala utváralo jeho osobnosť. Tu prežil svoje detstvo, žiacke i študentské roky.

Do skautingu vstúpil už ako šesťnásťročný mládenec – študent gymnázia, koncom leta 1968, teda v čase keď sa zdalo, že dovtedy skautingu nežičlivá atmosféra sa vylepšuje. V júli nasledujúceho roka sa zúčastnil vlčiackej lesnej školy v Blatnickej doline a po jej ukončení viedol 1. oddiel vlčat v Banskej Štiavnici. Pravda, iba krátko. V roku 1970 bola skautská organizácia zakázaná.

Po obnovení skautingu v roku 1989 sa opätovne zapojil do činnosti ako vodca 1. oddielu banskoštiavnických skautov. Viedol si úspešne a v máji roku 1992 bol náčelníctvom vymenovaný za inštruktora SÚLŠ. V júli 1993 bol poverený vykonávať funkciu okresného vodcu (Žiar nad Hronom – Banská Štiavnica). V auguste 1993 ho vodca SÚLŠ brat Janček poveril zastupovaním.

Významným počinom brata Zelinkára bolo založenie Nadácie Baden-Powella 17.8.1993 za účelom podpory rozvoja skautingu na Slovensku, čím otvoril celý rad nových aktivít a opätovne nadviazal na prerušené zahraničné kontakty. Nadácia vyvíjala svoje aktivity v oblastiach:

- budovania stáleho skautského tábora v Banskej Hodruši a ďalších táborísk na Slovensku,
- zriaďovania, rekonštrukcie a prevádzkovania skautských domov na Slovensku,
- organizovania osvetovej, informačnej, športovej a kultúrnej činnosti s dôrazom na ekologickú výchovu a primárnu protidrogovú prevenciu,
- tlače a vydávania výchovných materiálov,
- pobytov jednotlivcov i oddielov doma i v zahraničí,
- organizovania a prevádzky táborov, kurzov a seminárov národnej a medzinárodnej úrovne, organizovaných na Slovensku,
- zabezpečovania skautskej výstroje, tlače a ďalších skautských materiálov. Keď sa **26. 02. 1994** vzdal brat Janček funkcie vodcu SÚLŠ, náčelníctvo jeho rozhodnutie prijalo a vedením SÚLŠ poverilo brata Šteffeka. Funkcie sa zhostil a v krátkom čase získal od mesta B. Štiavnica súhlas na bezplatný nájom priestoru bývalého tábora SÚLŠ na Ciblíkovej lúke v Banskej Hodruši. Brigádnicky táborisko postupne budovali skauti z rôznych oddielov z celého Slovenska. V období 1992 – 1999 tu stanovalo okolo 80 oddielov vrátane lesných škôl.

24. 01. 1995 bol členom delegácie, ktorých prijal prezident SR Michal Kováč ako ochranca, protektor Slovenského skautingu

31.10.-7.11. 1995 Účastník „The adults trainig development workshop“ na Cypre

25. – 26. 01. 1997 na 8. sneme v Žiline bol zvolený za náčelníka Slovenského skautingu..

20. 12. 1997 spolu s bratom Felberom po prvýkrát lanovkou vyniesli Betlehenské svetlo aj na Lomnický štít.

26. 06. – 05. 07. 1998 bol organizátorom prvého medzinárodného stretnutia skautov v histórii Slovenského skautingu. Konalo sa v Revištskom Podzámčí „Eurocor'98“ (1.500 skautov z 9 štátov Európy).

V dňoch 26. 12. 1998 – 07. 01. 1999 bol členom delegácie Slovenského skautingu na 19. svetovom Jamboree v Chile.

98. 17. 07. – 15. 08. 1999 bol delegátom na Svetovej skautskej konferencii v Johanesburgu.

12. – 19. 01. 2001 zúčastnil sa Európskeho fóra GILDY v rakúskom Grossarlí.

08. 01. 2002 na základe poverenia zorganizoval 4. Stredoeurópsku konferenciu GILDY v Banskej Štiavnici.

14. 2. 2002 bol v Bratislave na valnom zhromaždení GILDY Slovenska zvolený za prezidenta.

7. 5. - 14. 5. 2002 bol delegátom na svetovej konferencii GILDY v Kanade. „ISGF Conference“.

Skauting a jeho činnosť propagoval v množstve článkov v dennej tlači a v československých a slovenských masmédiách. Prostredníctvom . Nadácie Baden Powella vydal sériu knižných publikácií. Bol spoluorganizátorom skautských expedícií do Škandinávie a do Maroka.

06. – 8. 9. 2002 sa zúčastnil 3. baltského stretnutia „BALTREF“ v Litve.

Jeho práca bola ocenená vyznamenaniami:

06. 05. 1999 uzavrel dohodu o spolupráci medzi Slovenským skautingom a Ministerstvom životného prostredia. Na základe tejto dohody bolo podporených niekoľko projektov.

Sbor skautských nositeľů Březových lístků mu udelil 2. stupeň BL – Svetlemodrý za prácu a činnosť pre Slovenský skauting a za usporiadanie medzinárodného stretnutia EUROCOR Za skautskú vernosť II. Stupňa.

Tri prúty bratrstva

Jozef Šteffek

Štěpánková Eva MUDr. – Muhaha – (*1931). So skautingom sa stretla prvý raz ako 14-ročná na nitrianskom cintoríne. Na Dušičky 1945 pri spoločnom hrobe padlých vojakov uvidela uniformovaných chlapcov s veľkými klobúkmi držať čestnú stráž. Jeden z nich bol jej spolužiak, ktorý jej na druhý deň v škole vysvetlil, o čo ide. Vzal ju do klubovne, predstavil jej majiteľovi, z ktorého sa o chvíľu vyklúul oblastný náčelník (vtedy sa to tak volalo) brat Anton Balabán. Ten Evu zoznámil so svojou manželkou Blankou, oblastnou miestonáčelníčkou. Prvé praktické znalosti získavala pod vedením sestry Blanky, ktorá pre akútny nedostatok radkýň Eve čoskoro zverila družinu. V januári 1946 zložila nováčkovskú skúšku a na sv. Juraja sľub, emotívny podtón ktorého pociťuje dodnes, keď je účastná na sľuboch súčasných vlčat a skautov, včielok a skautiek. Sľub považuje za čosi záväzné: Raz skaut, navždy skaut... V júli 1946 absolvovala Ústrednú lesnú školu v Hodruši pod vedením sestry Lýdie Jurajovej-Kyselovej. V auguste 1946 sa jej rodina presťahovala do Veľkých Levár. V dedine na Záhorí sa o skautingu nechyrovalo. Skauting si tam založila... Pomohla jej v tom skúsená vodkyňa z Bratislavy sestra Galina Andrusovová. Vybrala sa k sestre Jurajovej, odovzdala jej komisionálne overené zápisky z LŠ a vysvetlila jej problém, že má oddiel, ale nie je vodkyňa. Empaticky ju v neformálnom rozhovore preskúšala a dala Eve súhlas na samostatnú prácu vo funkcii vodkyne oddielu. Tvorilo ho asi 20 dievčat vo veku 9 – 13 rokov. Posledný dievčenský tábor bol už „ilegálne“ v júli 1949 na Škarbáku pod Smolenickým hradom. O jeho dramatickom priebehu a konci informuje v časopise Záhorie jeho vtedy detská účastníčka, dnes vedecká pracovníčka RNDr. Eva Kalivodová. V roku 1950 po maturite, odišla povinne budovať Trať mládeže a po prázdninách odišla študovať. Skauting bol zakázaný, oddiely sa potichu rozpadli a z ich členov sa stali pionieri. Po skončení štúdia (1956) sa vrátila do Nitry, nastúpila do zamestnania a založila si rodinu. Rok 1968 priniesol okrem iného aj obnovu skautingu u nás. Preto na prvom zhromaždení nitrianskych skautov Eva vystúpila s výzvou, aby sa skautky pozháňali, pritiahli aj svoje kamarátky a zapojili sa do nových aktivít. Aktívne sa zapojila do práce v skautingu v roku 1991. Po odchode svojich predkov do večnosti a detí do samostatnosti a jej do dôchodku, sa prihlásila „do služby“. Okresná rada jej prideliť oddiel oldskautiek s poslaním pomáhať pri zabežovaní dievčenských družín. Postupne sa stala zástupkyňou okresného vodcu, ako lekárku ju Náčelníctvo SISK ustanovilo za členku zdravotníckej rady, neskôr ju menovalo za inštruktorku SÚLŠ (zdravotníctvo a história). Dva roky bola členkou Dievčenskej kmeňovej rady, až kým nezanikla.

Vyznamenania:

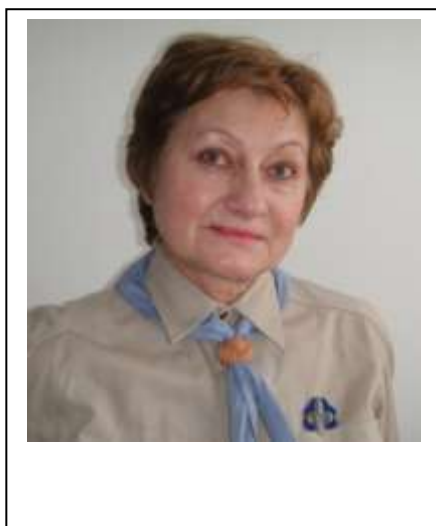
Rad strieborného trojlístka

Štěpánková Eva

Štifnerová (Beňušová) Anna – Halina (*1949) Narodila sa vo Vrábľoch rodičom Jozefovi a mame Márii, rodenej Wodžákovej. Mala štyroch súrodencov Máriu, Valiku, Jožku a Jozefa. Vyštudovala Stredné odborné učilište obuvnícke v Partizánskom. So skautingom začalo v rokoch 1968 v Partizánskom, už ako dospelá. Do rúk náčelníka RNDr. Ivana Jančeka skladala v lete skautský sľub. Zúčastnila sa prvej Vodcovskej lesnej školy v Blatnickej doline. Okolo roku 1972-73 sa presťahovala do Banskej Bystrice. 17.10.1979 sa vydala za Jozefa Štifnera (v roku 1995 vstúpil do skautingu pod prezývkou Yogi). Narodili sa im deti Mirko a Tomáš (po obnovení sa z nich stali vlčatá a neskôr skauti). Obnova skautingu v roku 1989 neobišla ani sestru Halinu a hneď od začiatku sa aktívne pripojila k obnove v Banskej Bystrici. Už v máji 1990 prevzala vodcovskú funkciu v 4.oddieli dievčat. Prvý výlet zaznamenala spoločne s ostatnými bystrickými skautkami a skautmi na miestnu Hvezdáreň dňa 9.mája 1990. V dňoch 4.3.-10.3.1991 sa zúčastnila Inštrukčného seminára (Multipurpose Seminar), organizovaného pre Český a Slovenský skauting sekretariátom WOSM v Prahe. Dlhé obdobie v 90-tych rokoch pôsobila ako zborová vodkyňa pre dievčatá v Okresnej rade v Banskej Bystrici. Počas lesnej školy 1.8.-8.8.1992 v Kubrici získala Absolventský list poslucháča Slovenskej ústrednej lesnej školy. V Žiline 14.10.1995 počas VII. Snemu obdržala z rúk náčelníka SLSK Ing. Mariána Schmidta vyznamenanie "Skautská láska" č. 64. V roku 2000 ukončila svoju činnosť ako vodkyňa 4.oddielu dievčat a z rodinných dôvodov sa uchýlila do pozadia skautingu. Vždy sa ale veľmi iniciatívne aj naďalej zaujíma o skautské dianie v Banskej Bystrici i na Slovensku, čo dokazuje aj pravidelnými návštevami skautských akcií ako Soaré, ukázkových táborov, prezentácií v ESC, individuálnych stretnutí oldskautov, mestských hier a podobne. Momentálne stále žije v Banskej Bystrici v Sásovej a pomáha mladším pri komunikácii so staršími skautmi. Je veľmi aktívna komunitných seniorských združeníach v Sásovej v Banskej Bystrici ako ich stabilný člen.

Ondrej Mihal'ko

Trel'ová Anna Mgr. – Tanka (*1958). Narodila sa v Michalovciach. Tanka vstúpila do skautingu v roku 1991 vo Vranove nad Topľou, kde spolu s manželom, obnovili skauting. Pracovala ako vodkyňa dievčenského oddielu a zároveň vodkyňa zboru skautov a skautiek. V roku 1992 absolvovala DLŠ v Kubrici. Vodcovské skúšky I. a II. Stupňa absolvovala v rokoch 1992 a 1993.

Ako vodkyňa Dievčenského kmeňa pracovala v rokoch 1994 až 1999. Podieľala sa na tvorbe programu DLŠ v Chocholnej v roku 1997 a na vedení DLŠ v Jaďovej v rokoch 1998 a 1999.

Zúčastnila sa rôznych skautských podujatí, absolvovala kurz Training for Trainers – organizovaný WAGGGS-om, získala vyznamenanie „Skautská láska“. Ako zástupkyňa náčelníka Slovenského skautingu, pracovala v rokoch 1999 – 2001. V roku 2001 absolvovala Gilwellskú inštruktorskú lesnú školu v Oravskom Podzámku. Od roku 2001 až dodnes spolupracuje s Východoslovenskou oblasťou v Prešove. V rokoch 2002 až 2004 ako členka oblastnej rady zastávala funkciu oblastnej inštruktorky.

Absolvovala pedagogickú fakultu VŠ, civilným povoláním je učiteľkou.

V roku 2014 sa podieľala na vzniku 1. oddielu Lipy Vranov, kde vedie skautov a skautky.

Za zásluhy jej boli udelené:

Skautská láska

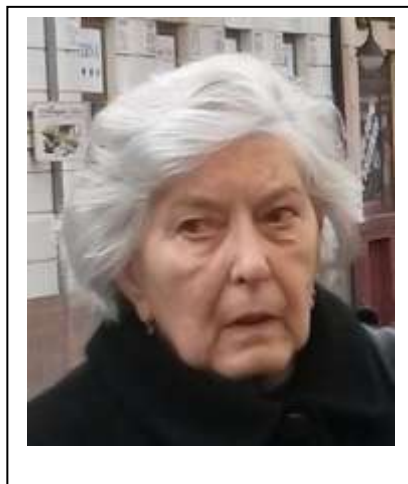
Rad strieborného trojlístka

Členka Čestného oddielu Východoslovenskej oblasti

Anna Trel'ová

Na stretnutí v Borkúte

Trizuliaková Alexandra rod. Zvolenská – Alenka (*1942). Jej prvé stretnutie so skautingom bolo v r. 1947 na tábore saleziánskych skautov v Súľove, keď bola s oteckom za bratom na návšteve. Vzhľadom na politickú situáciu jej vlastný skautský život začal až v r. 1968, keď sa stala vodkyňou oddielu dievčat, po zložení vodcovskej skúšky (30.10.1969) prevzala 4. zbor skautiek v Žiline ako zborová vodkyňa. Dievčenskú lesnú školu absolvovala pod vedením sestry Markízy v Blatnici 1969. Posledný tábor v tomto období sa konal v r. 1971 pod Starým hradom Strečno.

Po obnovení skautingu v r. 1989 spolu s niektorými skautkami z predchádzajúceho obdobia bola v krátkej dobe obnovená činnosť 4. zboru skautiek. V r. 1990 pracovala v organizačnom tíme LŠ Ostré (prvá LŠ po obnove skautingu). V r. 1990 bola poverená funkciou – zástupkyňa okresného vodcu; ekonómku Oblastnej rady Žilina vykonávala od obnovy až do r. 2008. Od r.1990 členka kmeňovej rady (IV. Snem SLSK Žilina) a od r. 1992 (V. snem SLSK Trenčín) ako zástupkyňa vodkyne dievčenského kmeňa; v kmeňovej rade pracovala 3 volebné obdobia.

Od r. 1992 – 94 SULŠ: inštruktorka a zástupkyňa vodcu SULŠ, od r. 1994 nepretržite inštruktorka SULŠ. Prednášky na D-LŠ Kubrica, Chochoľná, Gilwell I a Gilwell II. Príprava oblastnej lesnej školy, prednášky a aktívna účasť na všetkých akciách PoLŠ.

V r. 1990 – 2008 aktívna účasť a vedenie skautských táborov 4. a 3. zboru (Fačkov, Rajecká Lesná, Strečno-Domašín, Černová,

Vyznamenania:

Junácka hviezda

Skautská vernosť II. stupeň

Skautská láska

Rad strieborného trojlístka

Alexandra Trizuljaková

Tóth Vojtech – Vojto (*8.2.1933 - + 15.5.2017) So skautským životom prvýkrát oboznámil v kritickom období v roku 1939 na tábore v Párnici. Boli tam z Karlovej Vsi traja chlapci: bratranec Vojtech starší o 6 rokov a strýko Fabián bol starší o 5 rokov. Vlastne to už bol ilegálny skautský tábor, keďže autonómna vláda zrušila už v decembri 1938 skautské organizácie.

Po skončení svetovej vojny sa už 8. júna 1945 v Karlovej Vsi vytvorili Združenie slovenskej mládeže (mám preukaz č.109). Predchodcami skautského oddielu v Karlovej Vsi boli čitateľské kluby, ktoré vznikli z podnetu obľúbeného Foglarovho časopisu „Vpřed“. V oddielovej kronike sa uvádza, že sa o to pričínili br. Libor Ebringer a br. Vlado Malík. V kronike sa uvádza, že „na oddielovej rade 17.10.1948 sa rozhodlo, že vodcom vlčat bude brat Alfonz a jeho zástupcom br. Vojto“. Neskôr prevzal vedenie vlčat br. Fabián Pajdlhauser. Spolu na cyklostyle tlačili oddielový časopis „Táborák“. Prvé číslo vyšlo na Štedrý deň 1948 a bol oň veľký záujem. Na základe rozhodnutia oddielovej rady dňa 18.4.1949 vznikli v chlapčenskom oddiele tri družiny a stal sa radcom družiny Kamzíkov. Vďaka víťazstvu v odd. súťaži zachovala sa mu kniha „Vlci proti mustangům“ s venovaním, kde je pečiatka **J u n á k** 1.odd. Karlova Ves – Bratislava. Dňa 26.júna 1949 skladali skautský sľub do rúk oblastného vodcu zsl. oblasti br. Lombardiniho a boli potom registrovaní ako 3. oddiel Bratislava. V dňoch 1.7.- 5.8.1949 sa uskutočnil prvý skautský tábor v Terchovej – Štefanovej. Vodcom tábora bol br. Libor, zástupcom br. Fabo. Po návrate z tábora v aktívnej činnosti pokračovali a v dňoch 4.7. – 29.7.1950 sa uskutočnil druhý tábor v Rudne nad Hronom ale vzhľadom na jestvujúci zákaz Skautingu, pod názvom „Budovateľský tábor Sokola Karlova Ves“. Tu okrem predchádzajúcich funkcií bol aj zástupcom vodcu oddielu a tábora, pretože br. Fabo medzitým odišiel na vojenskú prezenčnú službu. V ďalšom období pôsobili ako Turistický oddiel Sokola Karlova.

Dňa 23.júla 1998 inicioval uskutočniť v nasledujúcom roku t.j. v r. 1999 „Stretnutie karloveských skautov po 50 rokoch“. Vytvoril sa prípravný výbor a slávnostné stretnutie sa potom uskutočnilo 8. mája 1999 v lodenici Tatran Karlova Ves – v Kajaklube. Zúčastnilo sa 27 oldskautov. 14.-15. sept. 1999 potom navštívili naše táboriská v Terchovej a v Rudne n/Hr. Odvtedy sa pravidelne schádzajú, najprv to bolo v lodenici – Kajaklube. Robil zástupcu odd. vodcu a tajomníka a po registrácii potom aj zástupcu zborového vodcu 50. zb. Modrá riviéra Karlova Ves. V r.2003 absolvoval SELŠ (ako najstarší účastník v jej histórii) a o polnoci (23:45 – 0:20) 5/6. nov. 2004 vo Važci obhájil skautský projekt „Oprašovanie histórie“ a zložil vodcovské skúšky. Pravidelne sa zúčastňoval na táboroch skautských, oldskautských, či rodinného skautingu (2003 - Hliadeľ pri Banskej Bystrici (SK), Banská Belá (OS), 2005-Domaša (SK), 2005-Skauti pre Tatry (Obnova Tatier), Tatran. Lomnica, 2008- Ľubietová (RS), 2009 – Štiavnické bane (SK), 2010 – Krakow (OS), Janova Ves (RS), 2011 – Zouvalka

u Brna(SK), 2012- Záhorie (OS). V roku 2004 absolvoval 1.skautský kurz varenia v prírode. Na II. zhromaždení oldskautov v Žiline 20.marca 2004 bol zvolený za člena Rady oldskautov, kde pracoval vo funkcii tajomníka, zahraničného spravodajcu a podpredsedu. Ďalšia funkcia bola – viceprezident – Dospelí skauti a skautky Slovenska. Na VI. zhromaždení OS v Žiline 10.9.2011 požiadal o uvoľnenie z kandidatúry.

Za jeho významnú prácu pre skauting mu boli udelené vyznamenania:

Tri prúty bratstva

Služba skautingu

Za skautskú vernosť I. stupeň

Vojtech Tóth

Banská Štiavnica 2013

Vedľa Vojta náčelník SELS 20.8.2007 Ing. Pokorný (Johany) Mgr. Jozef Kuna, Mgr. Miloš Pikala (Zvierec) (Inki)

Turi – Nagy Ladislav JUDr. – Dlhá noha (*1919 – +2007). So skautingom sa zoznámil na gymnáziu v Leviciach už ako 11-ročný. Ešte pred prvým zákazom skautingu absolvoval lesnú školu. O jeho pôsobení v povojnovom období žiaľ nevieme. No v rokoch politického odmäku 1968-70 a potom aj v roku 1990 bol jedným z tých, čo organizačne zabezpečovali obnovenie skautingu v meste Nitra. V rokoch 1968-70 bol zborovým vodcom 1. zboru v Nitre (tzv. mestskí skauti). Po potlačení činnosti Junáka bol perzekvovaný a nemohol pôsobiť v advokácii. Vyštudoval preto aj Vysokú školu poľnohospodársku, aby mal viac možností uplatnenia. V zlomovom období novembra 1989 bol jedným zo zakladateľov Koordinačného centra Verejnosti proti násiliu v Nitre. V decembri 1989 už bol priamo v centre obnovy skautingu, ako člen Prípravného výboru Slovenského Junáka, angažoval sa aj ako právny zástupca (spolu s br. Ďurčanským) Slovenského skautingu. V roku 1990 bol členom náčelníctva SISK a tiež bol zvolený za okresného vodcu v Nitre, čím niesol zodpovednosť za rozbeh činnosti skautských oddielov vo vtedajšom okrese Nitra. Neskôr sa angažoval v oddiele oldskautov. Bol organizovaný aj v rámci Zväzu skautov maďarskej národnosti, pôsobil ako ich právny poradca a predseda Okresnej rady za okres Nitra (od r. 1993). Snažil sa o ich zblíženie so Slovenským skautingom.

Brat Dlhá noha bol nositeľom vyznamenania:

Za skautskú vernosť I. stupňa (1995).

Rastislav Lukáč

Stretnutie OS v Nitre. Br. L.Turi – Nagy a sr. E. Štěpánková

Václav Vladimír Ing. CSc - Vlado - (*11.2.1927 - +22.7.2007). Na začiatku svojej skautskej cesty zložil v roku 1937 sľub na piaristickom gymnáziu v Trenčíne. Nastalo obdobie zákazu skautingu a po ňom sa v roku 1946 presťahoval do Bratislavy, kde začal vysokoškolské štúdium i prácu v načas obnovenom skautingu.

Roku 1968 za tzv. „Pražskej jari“ sa skautské hnutie z nelegality mocne predieralo hore a brat Vlado mu ihneď poskytol k dispozícii svoje sily i vedomosti. Bol inštruktorom činovníckych kurzov pre slovenských a moravských skautov, zároveň prevzal vedenie oddielu vlčat a organizoval skautské tábory.

V roku 1970 mocipáni zakázali skautom akúkoľvek ďalšiu činnosť a zatlačili ich do ilegality. Oni však ďalej slúžili skautskej idei pod krycím názvom mládežníckej organizácie ochrancov prírody. Žiaľ, aj táto činnosť bola po istom čase vysliedená a čo najprísnejšie zakázaná.

Roku 1989 mohutne začala „nežná revolúcia“ v štátoch hlásiacich sa k reformám a skautská činnosť ožila. Spolu so svojou oddanou manželkou Zorkou predložil brat Vlado v decembri stanov, ktoré boli 28.12.1989 schválené Ministerstvom vnútra. 7. januára zvolali Václavovci valné zhromaždenie a v náväznosti naň začali okamžite s vyškoľovaním vedúcich.

Ako veriaci človek a skaut, ktorý čerpal silu zo svojho náboženského presvedčenia, musel v prvom období po prelome zápasiť s okolnosťou, že sa v skautskom hnutí snažili zakoreniť mnohí ateistickí komunisti. Očistný proces voči nim viedol napokon k očakávanému úspechu. V 3.7.1991 založil spolu s manželkou Skautskú gildu Slovenska, ktorej sa stal prvým prezidentom. Pracovali s postihnutými deťmi, zrealizovali založenie ich oddielu pri inštitúcii Gaudeamus. Usporiadali pre nich, s podporou rakúskych skautov tábory.

Ťažká choroba prerušila jeho snahy, ale on do poslednej chvíle veril v skautskú ideu.

Bertl Dräger

Václavová Janotová Zora Ing. – Zora (*4.8.1925 – +18.12.2017). Školy od základnej až po Vysokú školu ekonomickú absolvovala v Bratislave. Pracovala ako ekonómka. Do skautingu vstúpila v roku 1937. Sľub skladala v Modrom kostolíku – ako členka Slovenského katolíckeho skautingu. A toto ovplyvnilo celý jej život, snažila sa vždy plniť sľub: raz skautkou – navždy skautkou. Bola členkou 2. oddiel, družina nevädzí. Hneď po vojne organizovali radcovské kurzy, aby sa mohli zakladať družiny a oddiely. Zora viedla spolu so sestrou Jarkou Komarzynskou neskôr vydatou Krajčirovičovou druhý dievčenský oddiel. Cez leto v r. 1946 sa zúčastnila Lesnej školy v Zvonici u Polubného a koncom leta na katolíckej LŠ v Bechyni u Tábora. V rodine Janotovcov boli až traja skauti a rodičia ich tiež podporovali v tejto ich činnosti. V roku 1947 sa zúčastnila inštruktorskej lesnej školy na Hodruši. V ten rok viedli spolu so ses. Norou Janotovou trojtýždňový tábor bratislavských skautiek v Liptovskej Tepličke, ktorý museli pre benderovcov presťahovať do dediny.. Pri Českom Junáku existovali aj katolícke oddiely, ktoré mali stredisko pri olomouckej diecéze. Poriadali aj samostatné radcovské a vodcovské kurzy, kde pôsobila ako inštruktorka. Mali svoju lesnú školu v Ranochoviciach pri Hostýne, kde pôsobila ako inštruktorka. Na skautskom sneme v roku 1948 v Banskej Bystrici bola zvolená za oblastnú vodkyňu Západoslovenskej oblasti. Po februárových udalostiach dostala oznámenie, že jej funkcie sa ujíma akčný výbor. V roku 1968 sa medzi prvými prihlásila k obnove skautingu. Na sneme v Bratislave ju zvolili za kmeňovú náčelníčku dievčenského kmeňa na Slovensku a v Prahe za miestnáčelníčku Československého Junáka. V roku 1989 sa zasa hneď spojila s moravskými skautmi a ešte v decembri podali stanovy na Ministerstvo vnútra a začiatkom januára zvolali schôdzu skautov do Bratislavy do Domu mladých prírodovedcov. Prišlo nám tam vyše 300 skautov z celého Slovenska. Plnou vervou sa už tretí raz pustili do obnovy hnutia a výsledky sa čoskoro ukázali. Zdravie však zahaprovalo a na sneme v Žiline už nekandidovala. Založila oddiel postihnutých skautov pri ústave na Mokrohájskej ulici, ktorý funguje dodnes. Spolupracovala najmä s rakúskymi skautmi, od ktorých v rámci delegácie slovenských skautov doniesla prvýkrát Betlehemské svetlo na Slovensko. Rakúski skauti veľmi podporovali najmä oddiel postihnutých skautov a postavili im v areáli školy skautskú klubovňu. Poriadali pre nich víkendové pobyty a niektorých brali na svoje tábory. Založila tiež oddiel včielok a skautiek pri uršulinskej škole, ktorý viedla sestra Ivanová - Rakša. S nimi chodila každý rok na tábor do lodenice v Hronovciach. Pomáhala manželovi organizovať Skautskú Gildu Slovenska a dodnes v nej činná. Skautské vyznamenania:

Hviezda s ľaliami

Tri prúty bratstva

Za skautskú vernosť I. stupeň

Skautská láska

Webenknotenarmreif in Silber 2012

Zora Václavová

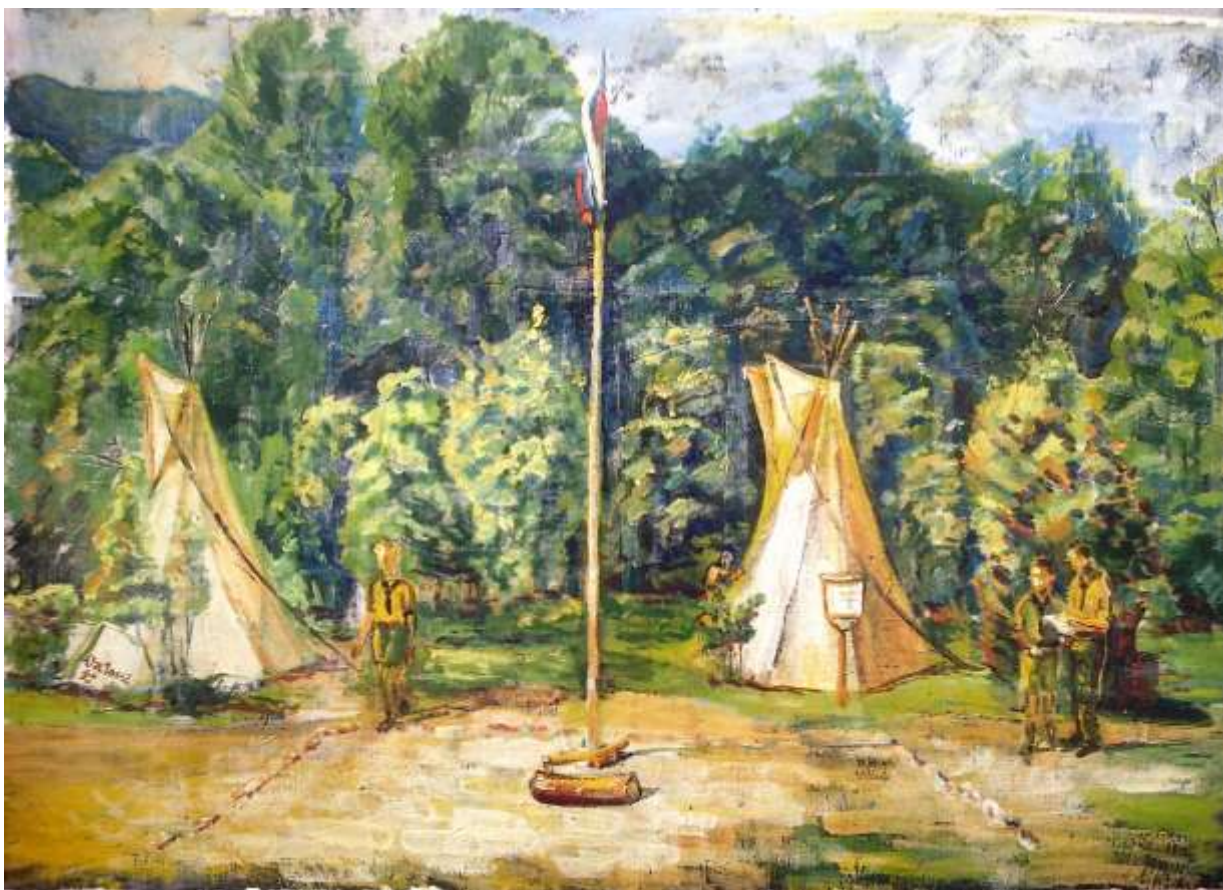

Valovič Jozef Ing. – Tesár (*1942) v Horných Orešanoch, okres Trnava. O skautingu prvýkrát počul od svojich starších kamarátov v čase, keď ho práve zakázali po r. 1948. S „bývalými“ skautmi sa stretol v rámci aktivít v bývalom Pionierskom paláci v Bratislave a boli to pre neho „vedúci“, ktorí robili najlepšie programy a dobre rozumeli mládeži. Stretol sa tam aj s mnohými neskoršie významnými umelcami, ako boli Julo Satinský, bratia Mikulíkovci, či Ľubo Roman. Spoznanie bývalých skautov bol tiež jeden z dôvodov, pre ktorý sa venoval neskoršie vedeniu oddielov mladších žiakov. V lete 1962 ako dvadsaťročný bol tzv. HPV (Hlavný pedagogický vedúci) troch letných táborov. Vzhľadom k tomu, že deti nepozdravili ráno námestníka riaditeľa firmy **na záchode** „Češť práci“ ale „Dobrý deň“, nedostal prémie, ktoré ostatní dostali, lebo nezabezpečoval správnu politickú výchovu...

Ďalšie stretnutie so skautingom absolvoval až v marci 1969, kedy ho kolegovia zo zamestnania br. Ivan Paulička a br. Oleg Ďurčanský pozvali na schôdzu zborovej rady obnoveného trnavského zboru. Po skrátenej intenzívnej skautskej príprave vykonanej týmito dvoma krstnými otcami sa ujal vedenia 1. skautského oddielu chlapcov. Okrem odbornej prípravy v klubovni chodil s nimi na výlety do okolia a na letné tábory. Klubovňu mali pôvodne v bývalom Pionierskom dome v Trnave (dnes Kalokagatia), ale odtiaľ ich paradoxne po „zlúčení“ s PO vtedajší riaditeľ domu vykázal, lebo sa bál o svoju kariéru. Ale to mu aj tak nepomohlo. Oddiel potom pod hlavičkou turistického oddielu prešiel na 5. ZŠ v Trnave, kde aktívne pracoval až do osemdesiatych rokov. Za zmienku stojí, že oddiel samostatne pracoval aj v čase ročnej neprítomnosti (1973/74) br. Valoviča, ktorý bol na vedeckej stáži v Grenobli. S pribúdajúcimi rokmi pána riaditeľa školy trochu omínalo, že tam chodili aj starší žiaci ako boli žiaci zo ZŠ, ale bol statočný a toleroval im to. Prirodzene že oddiel sa aj prirodzene omladzoval a obmeňoval. Prešli cez neho viacerí úspešní manažéri a manažérky, a aj jeden budúci minister a budúca riaditeľka danej školy. V neskoršom období vzhľadom na zúriacu vedecko-technickú revolúciu sa oddiel premenoval na počítačový krúžok a ako taký sa dočkal aj znovuoobnovenia skautingu. Deviateho januára usporiadali bývalí členovia oddielu spolu s br. Ďurčanským prvú „obnovovaciu“ schôdzku v Dome Vedy a Techniky pre mládež (názov možno znel trochu inak). Vzhľadom k tomu, že br. Valovič od marca 1990 do januára 1994 pracoval v zahraničí (námestník riaditeľa MC Svetovej asociácie prevádzkovateľov jadrových elektrární) znovu sa zapojil do skautskej činnosti až po svojom návrate domov. Prevzal vedenie 1. oddielu chlapcov. Z priestorových dôvodov v zbere, ktorého počet členov sa blížil k 300, došlo k ponorkovej chorobe a časť zboru odišla a vytvorila 2. trnavský zbor skautov a skautiek. Neskôr, po rezignácii br. Ďurčanského bol br. Valovič zvolený za zborového vodcu. V r. 1996 bol zvolený do Náčelníctva Slovenského skautingu, kde po rezignácii br. Halahyju vykonával funkciu medzinárodného komisára. S reprezentáciou SISk sa zúčastnil na XIX. Svetovom jamboree v Chile na prelome rokov 1998/99. Na trnavskom

sneme SISK v r. 1999 kandidoval na funkciu Náčelníka, ale získal len 40% hlasov. Ďalej pracoval na zborovej úrovni v oddiely oldskautov a tiež ako fondrajzer a získal financie na prestavbu a rozšírenie trnavského skautského domu (významne prispela slovenská energetika a tiež Náčelníctvo SISK, z programu Ministerstva školstva a mládeže). Vzhľadom k jeho odchodu do dôchodku a teda aj z funkcií, kde mohol lobovať za sponzorovanie tejto akcie, zostal skautský dom nedokončený a nedá sa využívať na 100%,

Jozef Valovič

Jozef Valovič – Tesár - Skautský tábor Jagerka

Vaňková Iva Dobromila, PHDr. – Ivava (*5.1.1925 - +15.4.2019). Narodená v Ostrave. Do skautingu vstúpila v roku 1938, bola členkou 1. dievčenského oddielu Sliezska Ostrava. Počas vojny sa zapojila do odboja. V roku 1942 zatknutá Gestapom, prepustená na slobodu v januári 1944. V roku 1945 absolvovala Dievčenskú lesnú školu a vykonala vodcovské skúšky. Bola vodkyňou 7. ekumenického oddielu Ostrava. Absolvovala inštruktorský kurz a od roku 1947 bola inštruktorkou Sliezskej dievčenskej lesnej školy. V roku 1949 sa presťahovala do Bratislavy a zapojila do činnosti Slovenského Junáka.

V roku 1968 sa zapojila do obnovy skautingu a na III. skautskom sneme v Bratislave bola zvolená za členku náčelníctva Slovenského Junáka a členku Dievčenskej kmeňovej rady. Na IV. sneme Slovenského skautingu v roku 1990 bola zvolená za miestonáčelníčku, aj za členku Dievčenskej kmeňovej rady. Bola zvolená aj za členku federálneho náčelníctva Českého a Slovenského skautingu. Ako inštruktorka prednášala na Dievčenskej vodcovskej lesnej škole. Po roku 1993 sa presťahovala do Českej republiky, kde je aj registrovaná skautka a bol jej udelený Řád Stříbrného trojlístka.

Za zásluhy o rozvoj skautingu bola vyznamenaná:

Hviezda s ľaliami

Tri prúty bratstva

Za skautskú vernosť 1. stupňa

Rad čestnej ľalie v trojlístku – zlatý stupeň

Je členkou Čestného skautského oddielu A. B. Svojsíka

Řád Stříbrného trojlístka

Miloš Miltner, Jozef Mikloš

Zbor inštruktoriek LŠ 1991 - Kubrica

Vlčeková - Halahyja, rod. Andrusová Galina RNDr. CSc. – Markíza – (*30.5.1928 – +5.2.2009) Koncom r.1937 ju mama zapísala do skautského oddielu. V roku 1938 bola členkou skautského oddielu - 6. dívčí oddíl Praha - Dejvice. Keď bola r. 1938 v Lausanne chodila s tamojšími skautkami na skautské akcie. Najsenzačnejšou udalosťou po skončení 2. svetovej vojny bolo to, že ožila skautská organizácia - Junák - Svaz skautů a skautek ČSR. Náčelníctvo dostalo budovu na Štefánikovej ul. po Hitlerjugend. / neskôr Strana práce/. Budova bola v dezolátnom stave - ošarpaná, okná bez skiel, špinavý dvor. Odmenou za práce v skautskom dome bolo pre tam pracujúcich skautov to, že ich vybrali do delegácie, ktorá bola koncom septembra/ začiatkom októbra 1945 v Prahe u prezidenta ČSR Dr.E. Beneša . Podrobne o tom všetkom píše Galina sestrám do Lausanne /7.10.1945/: „ Galina sa už vrátila z Prahy kde bola 4 dni s delegáciou slovenských skautov. V Prahe prijal delegáciu slovenských skautov prezident E. Beneš, ktorému podarovali plaketu zo striebra a zlata so skautskou ľaliou. Intenzívne naštartovali prácu v skautskom oddieli a to najmä preto, že na návšteve bola svetová náčelníčka lady Olave Baden-Powell. Čakali ju v noci na stanici. Na druhý deň poobede bola skautská slávnosť na lúke /tzv. Partizánskej/ pri Červenom moste smerom na Železnú studničku. Do Švajčiarska cestovala ako hosť skautiek kantónu Ženeva na Federálny švajčiarsky tábor skautiek v Munsteri / kanton Valais/. Bol to tábor pre švajčiarske skautky s tým, že každý kanton si mohol pozvať 2 skautské vodkyne zo zahraničia. Dostala oficiálne pozvanie od švajčiarskej federácie skautiek a osobne od vtedajšej náčelníčky Th.Ernst. Za Českého Junáka išla na pozvanie kantónu Bern medička Dáša Nováková z Brna. Na III. sneme slovenského Junáka v roku 1968 Galinu zvolili do funkcie náčelníčky dievčenského kmeňa. Členkami dievčenskej kmeňovej rady boli o.i. Iva Vaňková a Eva Siracká a celá kmeňová rada sa stretávala súkromne dlho po roku 1970. V júli 1969 boli v Blatnickej doline skautské tábory a LŠ. Dievčenskú LŠ viedla Galina spolu s ďalšími vodkyňami. K 25.výročiu SNP bol v Banskej Bystrici 29.8.1969 1. Slovenský zraz junákov - skautov a skautiek. Na jeseň 1970 skauting zakázali. Po obnovení skautingu v roku 1989 pokračovali doživší členovia náčelníctva (Janček, Vaňková a Galina vo svojich funkciách do skautského snemu v lete 1990. Na ňom bola Galina opäť zvolená za kmeňovú náčelníčku a funkciu vykonávala do ďalšieho skautského snemu v roku 1992. Po roku 1992, keď vznikla samostatná Slovenská republika a s ňou samostatný Slovenský Skauting, Galina všetkou svojou silou a s pomocou zahraničných kontaktov zabezpečila pre Slovenský skauting členstvo vo WAGGGS. Galina sa tiež ujala vedenia dievčenského oddielu v Pezinku, ktorý ledva prežival a absolvovala dva letné tábory.

Vyznamenania:

Skautská láska

Za skautskú vernosť I. stupňa

Rad strieborného trojlístka

Juraj Halahyja

Votruba Jozef arm. gen. (*8.11.1879 – +7.10.1959). Narodil sa v Debří, okr. Mladá Boleslav, kde aj absolvoval gymnázium. V rozprávaní pamätníkov sa uchovala spomienka na brata gen. Josefa Votrubu, krajinského vojenského veliteľa pre Slovensko, ako na veľmi ochotného a prajného pomocníka skautských oddielov ZJS RČS. Vypomáhal najmä v tej najchúlostivejšej oblasti skautskej činnosti, t.j. v materiálnom vybavení.

V decembri 1936 bola ustanovená nová, v poradí už siedma Krajinská skautská rada a jej starostom sa stal armádny generál Josef Votruba, miestostarostami JUDr. Richard Horna a JUDr. Ján Halla, tajomníkom JUDr. A. Plaček a krajinským spravodajcom Josef Horký.

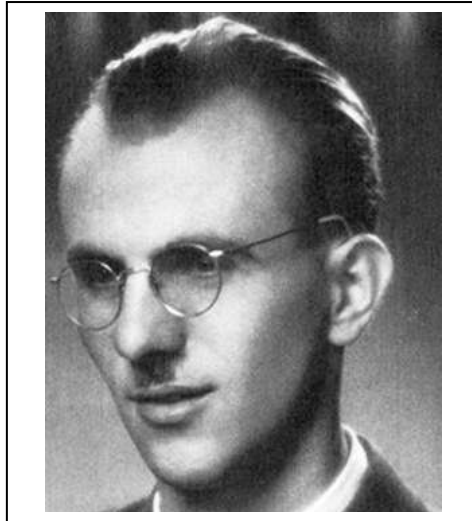
O dva roky, v dňoch 26. – 27.2.1936 sa konal valný zjazd ZJSS RČS a v jeho závere boli zvolení aj činníci skautingu pre Slovensko. Krajinským starostom sa opäť stal armádny generál Josef Votruba, miestostarostami JUDr. Richard Horna a JUDr. Ján Halla, tajomníkom JUDr. A. Plaček a krajinským náčelníkom Josef Horký. Tak prvá, ako aj druhá voľba činníkov pre Slovensko nebola náhodná – v prvom volebnom období sa osvedčili ako pre zväzový skauting schopní a prospešní funkcionári.

Brata arm. gen. Josefa Votrubu poznali východoslovenskí skauti ako neobyčajne obetavého okresného spravodajcu ZJS RČS v Spišskej Novej Vsi už od roku 1920. Bol všestranným pomocníkom skautských oddielov. Prispieval organizačne, ale aj materiálne. Tak napríklad keď brat Štefan Molčan zakladal klub slovenských oldskautov na Učiteľskom ústave v Spišskej Novej Vsi, zaobstaral pre nich vojenské stany, jedálne misky, lopatky a dokonca aj poľnú kuchyňu. Umožnil im aj výcvik v jazde na koni.

Sľubne rozvíjajúca činnosť krajinskej skautskej rady bola však násilne prerušená. V decembri 1938 slovenská autonómna vláda skautskú organizáciu rozpustila.

26. – 27.2.1938 v Prahe Valný zjazd ZJS RČS na ktorom bol zvolený arm. gen. Jozef Votruba za Krajinského starostu pre Slovensko. Od roku 1920 pracoval ako okresný spravodajca v Spišskej Novej Vsi. Pomáhal materiálne zabezpečiť skautské oddiely. Zomrel v Prahe. Bol vyznamenaný vyše desiatimi vojenskými medailami. Medzi najvýznamnejšie patrili francúzsky Rad čestnej légie 4. triedy a Čs. vojnový kríž 1914 – 1919 a juhoslovanský Rad sv. Savu 3. triedy. Okrem toho bol držiteľom rakúsko-uhorských, rumunských, nemeckého, belgického a litovského vyznamenania.

Václav Rubeš

Zelienska Ľudovít – Akela (*5.12.1917 – 8.8.1977). Občianskym menom sa volal Ľudovít Mikuláš Zelienska. Pochádzal zo Zvolena. Spokojné a veľmi pestré predškolské roky prežil ako „dieťa Hrona“ pod Holým Brehom a pri Hati. Podobne ako jeho rovesníci aj on mal rád rybačku, hry na vode, člňkovanie, bitky, huncútske kúsky, ale aj rozprávky pltníkov a rybárov. Vzdelanie nadobudol na gymnáziu v rodisku a na Učiteľskej akadémii v Banskej Bystrici. Ako učiteľ pôsobil v Zolnej a v Budči. Deti mu učarovali, mal ich rád. Stávali sa vďačnou inšpiráciou jeho literárnych prác, často ich vodil do prírody a organizoval prvé skautské oddiely. Aktívne pôsobil v Sokole a v Junáku. Venoval sa aj ochotníckemu divadlu. Ľudo Zelienska bol priamym účastníkom ilegálneho protifašistického odboja vo Zvolenskom okrese. V roku 1944 sa aktívne zúčastnil Slovenského národného povstania (SNP). Po vojne pracoval na Povereníctve školstva a kultúry v Bratislave a od roku 1950 v Slovenskom pedagogickom nakladateľstve. Po externom štúdiu etnografie bol v roku 1968 promován na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Používal pseudonymy Ľudovít Radimovský, Ľudo Zelienska-Akela, Ľudo Zelienska-Detvan, Ľudo Zelienska-Hron či Ujo z Detvy.

Bol to rodený vodca – skaut, Akela. A so svojím skautským spôsobom ku všetkému aj pristupoval. Vedel veci s odhodlaním a presvedčením riešiť. Vedel ľudí presvedčiť, že všetko sa dá a ak to nedokáže človek sám, je tu pre neho, aby mu pomohol a dokázu to spolu. Že spoločnými silami všetko pôjde a dobre to dopadne.

V roku 1945 bol zvolený za krajského zástupcu náčelníka a predsedu výchovného odboru. Bol vodcom LŠ 21.7. – 4.8.1946 Ľubietová. S manželkou sa zoznámili na skautskom tábore pri Počúvadlianskom jazere, kde Gita bola skautka a Akela prišiel na kontrolu. Ses. Gita spomínala, že celý tábor bol hore nohami, všetci všetko upratovali, lebo mal prísť brat zástupca náčelníka, sám Akela. Keďže ona držala tretí deň skúšku mlčanlivosti, sedela bokom a celý ceremoniál pozorovala. Neskôr sa dozvedela, že Akela sa už vtedy o ňu zaujímal, lebo mu imponovala pekná sestra skautka, ktorá dokáže byť tri dni ticho. Oženil sa 21. októbra 1947. Bola to veľká sláva. Spomínali, že cestou z úradu do kostola im stáli z oboch strán skauti špalier cez celé Staré mesto. Sobášili sa v skautských, činovníckych rovnošatách. Spolu žili tridsať rokov.

Pre potreby mládežníckych organizácií a rekreačných stredísk zostavil praktické príručky so spevníkmi – Hor sa do letovísk SEM (1943), Skauti spievajme (1946) a Spevy mladých (1948).

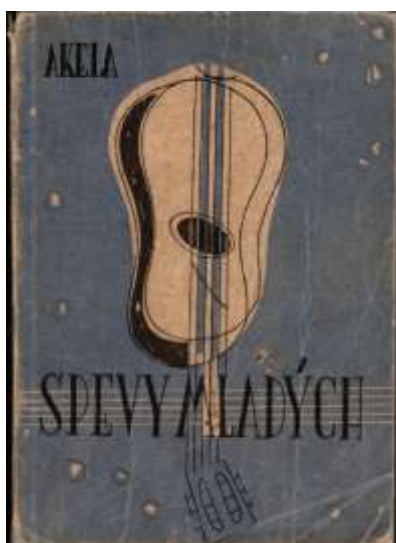
V roku 1945 bol zvolený za krajského zástupcu náčelníka a predsedu výchovného odboru. Bol vodcom LŠ 21.7. – 4.8.1946 Ľubietová. Zomrel v Bratislave.

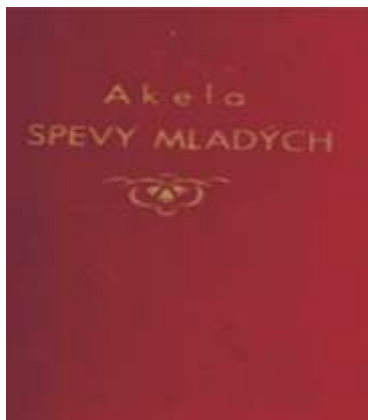
Vyznamenania:

Tri prúty bratstva

Rad SNP II. stupňa

Československá vojenská medaila Za zásluhy I. stupňa
 Medaila za zásluhy o Dedinské divadlo
 Pochovaný je na cintoríne v Slávičom údolí v Bratislave.

Ondrej Mihal'ko
Peter Janota

Osobnosti skautingu

II. časť

V tejto časti publikácie „Osobnosti skautingu na Slovensku“ Vám prinášame útržky zo životopisov významných skautov na Slovensku, o ktorých sa nám viac údajov nepodarilo zistiť. Dúfame a prosíme, aby čitatelia, ktorí majú potrebné vedomosti, prípadne dokumenty sa s nimi s nami o ne podelili. (Autorstvo týchto útržkov patrí zostavovateľom publikácie)

Balejka Vladimír Ing. – Fakír – (*25.10.1921 – 1989). Skautovať začal v roku 1931 v Beluši. Po promócií na technike v Bratislave, pracoval na Ministerstve dopravy a viedol 10. oddiel aj s jeho tromi povojnovými tábormi. Pri pofebruárovom prechode hraníc na Západ mu pomohli kladenský skauti. V utečeneckých táboroch americkej zóny Nemecka v Schwäbisch Gmündu a Bad Aiblingu založil a viedol čs. skautské oddiely a bol tiež II. Miestonáčelníkom tamojšieho „Dočasného výboru ČS. Junáka v zahraničí vedeného velenom Fanderlíkom, s ktorým úzko spolupracoval. Bol vydavateľom časopisu STOPA. Po šesťročnom pobyte v Austrálii, kde v roku 1952 založil a štyri roky viedol čs. exilový oddiel „3rd Dulwich Hill“ v Sydney. V roku 1956 presídlil do USA, kde v Chicagu založil exilové oddiely. Pracoval aktívne so skupinou oldskautov pri medzinárodných akciách IFOFSAG a aj ako nástupca br. Woitsche v americkom koordinačnom ústredí CZECHOSLOVAK BOY SCOUTS IN EXILE a významne sa zaslúžil o dobrú spoluprácu s Európou

Bečvář František (7.11.1903 – 1.3.1943) Daňový úradník z Čech. Významný skautský činovník Zväzu junákov -skautov v Košiciach. Zastával rôzne funkcie, niekoľko rokov bol župným spravodajcom Východoslovenskej (resp. Košickej) župy, bol v krajinskom vedení ZJS RČS, inštruktorom SLŠ,.... V roku 1929 absolvoval kurz v Gillweli. Po rozpade Československej republiky sa vrátil do Protektorátu Čechy a Morava, kde sa zapojil do protifašistického odboja. Zahynul v koncentračnom tábore Osvienčim.

Bočák Jozef (1929 – 2009). Skautský činovník zemplínskeho regiónu. Po druhej svetovej vojne člen katolíckeho skautského oddielu v Michalovciach. Po roku 1990 sa aktívne podieľal na obnove skautingu v Michalovskom okrese. Bol členom okresnej rady. V roku 1994 sa podieľal na zakladaní skautských katolíckych oddielov prof. Štefana Hlaváča. Po ich začlenení do Slovenského skautingu určitý čas vykonával funkciu okresného vodcu v Sobranciach. Pochovaný je v Strážskom.

Boniš Jozef – Sup – (*17.9.1927 - +11.2.1996) Skautoval od 9. rokov, od roku 1946 bol vodcom a okresným vodcom. Držiteľ „Za skautskú vernosť I. stupňa“ absolvoval kurz v Gillweli.

Buczko Emil Jozef Dr. (1892-1969) stredoškolský profesor a zakladateľ prvého oficiálneho skautského 3.Rákocziho oddielu v r.1917 na premoštráckom gymnáziu v Košiciach. Oddiel bol súčasťou Uhorského (maďarského) skautského zväzu. V rokoch 1938 – 1945 výkonný predseda skautského okresu Košice v rámci Maďarského skautského zväzu.

Čiernohorská Viktória, rod. Dobranská (1923 – 1996) Skautkou sa stala už za prvej republiky. Činovníčka po roku 1945. V roku 1968 vodkyňa 1. oddielu skautiek v Prešove. V roku 1969 bola zvolená za 1.zástupkyňu vodcu Poddukelskej oblasti. Obdobiami, keď bol skauting zakázaný sa aktívne, aj so svojím manželom Oskarom Čiernohorským (1920 - 1996) podieľala na činnosti zväzu turistiky. Bol jej udelený zlatý odznak KST.

Dengo Eduard – Šedák (*17.12.1933 - +19.2.2004). Skautom sa stal po druhej svetovej vojne v skautskom oddieli v Trenčíne. Čoskoro sa stal radcom družiny. Sľubný začiatok ale ukončil druhý zákaz Slovenského Junáka. Pri obnove skautingu v roku 1968 bol vodcom voja víťat až do ďalšej likvidácie skautskej organizácie.

zakladal skautské oddiely, organizoval prvé tábory. Viedol 1. oddiel trenčianskych oldskautov, bol zborovým a okresným vodcom v Trenčíne. V rokoch 1997 – 2003 stál na čele trenčianskej oblasti, ktorú zastupoval aj v rade OS SISk.

Dulík Jozef

(*1919) Činovník a vodca zboru v Betliari. Do skautského oddielu vstúpil v roku 1933. V roku 1945 sa zapojil do obnovy skautingu v Betliari. V roku 1968 zvolený za vodcu Pohronskej oblasti. V roku 1969 vyznamenaný Hviezdou s ľaliami, v roku 1992 zlatou medailou za vernosť. V rámci skautskej činnosti sa venoval aj ochotníckemu divadlu.

Estočko Jozef – Karibú (1.3.1923 – 7.10.1997) Skautom sa stal v období pred 2. svetovou vojnou. V tom období mu za záchranu topiaceho náčelníctva Zväzu junákov skautov a skautiek RČS udelilo vyznamenanie Za junácky čin. V rokoch 1943 – 48 ochotnícky herec pri Dramatickom odbore Slovenského katolíckeho kruhu v Prešove. V obdobiach, keď skauting na Slovensku existoval, zapájal sa do jeho obnovy. Bol členom oddielu oldskautov v Prešove a v roku 1994 mu bola udelená zlatá medaila Za vernosť. V obdobiach, keď bol skauting zakázaný sa aktívne podieľal na činnosti zväzu turistiky. Bol držiteľom zlatého odznaku KST.

Hanudel Pavol – Sivý vlk Skautom sa stal v období 1945 – 1949. V roku 1968 bol jedným z činovníkov, ktorí obnovovali skauting v Prešove a viedol 1.oddiel skautov. Na sneme v roku 1968 bol zvolený za člena chlapčenskej kmeňovej rady. V roku 1969 mu bol udelený čestný odznak Hviezda s ľaliami. Stal sa hybnou silou pri obnove skautingu v decembri 1989 a bol zvolený za okresného vodcu. Z funkcie v roku 1991 z osobných dôvodov rezignoval.

Haverl Leopold – Hafi (*16.2.1936 - +5.2.2016). Rodák z Karlovej Vsi, kde aj skautoval. V civilnom živote bol známym hercom. Štúdium herectva vyštudoval v roku 1954. Hral na rôznych divadelných scénach a v roku 1967 bol

prijatý za člena činohry Slovenského národného divadla, kde počas dlhých rokov odohral množstvo divadelných postáv. V 60-tych rokoch začal účinkovať aj vo filmoch a v televízii. Nakrútil okolo 30 filmov a televíznych inscenácií. Získal množstvo ocenení. V roku 1980 titul zaslúžilého umelca. Za celoživotnú prácu a prínos pre slovenskú kultúru získal Cenu Jozefa Krónera a štátne vyznamenanie Pribinov kríž 1. triedy.

Havránek Miroslav Ing. - Ripo (*31.10.1918 +30.8.2012) Začiatkom 30-tych rokov bol jedným zo zakladajúcich členov 4. oddielu skautov v Prešove. V roku 1938 pracovne pôsobil na Podkarpatskej Rusi a poskytol údaje, aj fotodokumentáciu o zväzovom skautingu na tomto bývalom československom území. Jeho ďalšie pôsobenie v Bratislave, ako aj problémy okolo chaty Kačín nám nie sú známe. Držiteľ zlatej medaily za vernosť. Propagátor medzinárodného jazyka esperanto.

Hrehuš František - Mustang - (*31.12.1930 - +19.12.1995). Skautom bol od roku 1945 v Žiline. 1947 absolvoval LŠ Hodruša. Počas celej skautskej činnosti bol prevažne členom OR ako spravodaj. Redigoval časopis Okresný spravodaj a ako inštruktor SÚLŠ spracovával a redigoval príručky SÚLŠ. V náčelníctve bol v rokoch 1992 – 1994 ako vodca kmeňa dospelých. Od roku 1991 redigoval Skautské zvesti ako zodpovedný redaktor.

Humeňanský Július, Ing. - Mauglí; Narodil sa v roku 1922 v Trebišove. Zomrel v Prešove v roku 1975. Civilným povoláním bol lesný inžinier. Skautom sa stal v Prešove počas štúdií už pred 2. svetovou vojnou, pokračoval aj po roku 1945. V roku 1968 bol zvolený za vodcu okresu, v roku 1969 sa stal zástupcom vodcu Poddukelskej oblasti. Bol členom redakčnej rady prešovského časopisu Skaut, znalcom liečivých bylín. Bol aj hudobníkom (študoval u J. Pöschla). Člen symfonického orchestra mesta Prešova. Venoval sa ľudovej hudbe, pôsobil v súboroch Prešovčan, Šariš, Torysa,....

Chmelo Dionýz Kornel, MUDr. Člen a vodca oddielu Slovenského katolíckeho skautingu. V auguste 1935 absolvoval lesnú školu gillwelského typu Rakúskych katolíckych skautov. Po náročných skúškach dňa 7.9.1935 mu bol udelený preukaz (dekrét) absolventa pod číslom 33. Miltner vo svojej práci uvádza, že počas vojny bol lekárom v 1. Čs. armádnom zbore v ZSSR. Bol zranený, mína mu odtrhla nohu. Po vojne bol činovníkom IV. Podtatranskej oblasti so sídlom v Ružomberku. Po nástupe komunistov k moci bol väznený v Leopoldove. Bol absolvent Word Scouten Traing Camp – Gillwel Anglia – 15. – 25.7.1946.

Jančík Jozef – Šošo (*1922, +19.11.2005) Skautom sa stal pred 2. svetovou vojnou v roku 1937, člen družiny tigrov. Celý život bol verný skautským zásadám a v rámci svojich možností pomáhal pri jeho obnovovaní aj v nasledujúcich obdobiach. V poslednom období bol členom klubu OS 49. zboru Prešov. V obdobiach, kedy bol skauting zakázaný aktívne pracoval v oddieloch turistiky. Patril medzi zakladateľov

Mandolínového súboru Tatrín, ktorý mal skautské základy. Klub slovenských turistov mu udelil zlatý odznak KST. Zomrel v roku 2006.

Janota Dušan Metod Ing. – (*18.6.1922, +25.7.1997). Rodák z Kysúc z Turzovky skautovať začal v roku 1930 v Petržalke. Absolvent Gillwelskej LŠ v júni 1946. V decembri 1968 sa stal vodcom Vlčieho kruhu. 1994 Zlatá medaila za vernosť.

Juščák Peter, Ing.; pôvodným povoláním technik so zameraním na železničné staviteľstvo, známejší je ale ako novinár a spisovateľ. Do skautingu vstúpil v roku 1968 v Prešove. Od roku 1969 radca družiny orlov v Solivare, ktorá bola súčasťou 4.oddielu Prešov. Po zákaze skautingu člen T.O Roveri, ktorá vznikla zo skalných členov 4.oddielu. V súčasnosti nie je členom SLSK, je však priaznivcom skautingu a dodnes sa zúčastňuje podujatí organizovaných bývalými členmi oddielu (napr. aj každoročné zimné prechody roklinami Slovenského raja). Pracovne pôsobil v Košiciach a Bratislave. Ako novinár publikoval väčšinou v denníku Sme, niektoré jeho články boli zameraných aj na skauting. Vydal niekoľko kníh noviel a reportáží. Jeho najznámejšou knihou je spracovanie osudov čs. občanov, ktorí v rokoch 1944 a 1945 boli násilne odvedení do sovietskych gulagov a román ... a nezabudni na labute!, ktorý sa zaoberá tiež touto témou.

Kapralčík Tibor, JUDr. Skautský činovník v Prešove. Zastával rôzne funkcie, napr. v roku 1928 bol menovaný za tajomníka okresného spravodaja. Za skautskú činnosť bol vyznamenaný náčelníctvom ZJS RČS.

Karšay Pavol

Niekde uvádzaný aj ako **Karšai**. Narodil sa v roku 1911. Do skautského oddielu vstúpil ako 12 ročný. Skautský činovník z Prešova z obdobia prvej ČSR. V roku 1930 bol vodcom smečky víťat v Solivare (obec vtedy ešte nebola súčasťou Prešova). V roku 1931 bol náčelníctvom menovaný župným inštruktorom pre Šarišsko-zemplínsku skautskú župu. Po vojne pracoval mimo Prešov. Povoláním stavebný technik. Od roku 1936 prešiel rôznymi zamestnaniami: stavebné firmy, ministerstvo spojov a verejných prác a Zväz bytových družstiev v Bratislave. V neskorších rokoch sa aktívne venoval turistike. Táboriť chodil na Muflóniu lúku. Bol uznávaný aj bratislavskými trampami u ktorých bol známy pod prezývkou Rover.

Knapík František Člen okresnej rady v Košiciach. Na VII. mimoriadnom sneme v Žiline zvolený za člena náčelníctva. V prvom desaťročí 21.storočia zastával funkciu primátora Košíc.

Kovalík Martin, JUDr. – Tammy; Skautovať začal v 3.oddieli Prešov v roku 1993. Absolvent VLŠ, aj GILŠ. Ako inštruktor SLSK pracoval v realizačných tímoch Rovenskej LŠ A VLŠ Baobab. Vykonáva funkciu vodcu 49.zboru Geronimo Prešov, v rokoch 2004 až 2008

zastával funkciu oblastného inštruktora Východoslovenskej oblasti, v rokoch 2009 až 2011 člena náčelníctva Slovenského skautingu (predsedu RpD). Vyznamenanie: Služba skautingu 2. stupňa aj 1. stupňa

Kováčová Jana

V roku 1922 založila prvý dievčenský oddiel v Prešove. Zástupkyňa okresného spravodajcu pre dievčenský odbor. V roku 1930 sa v rámci trojčlennej čs. delegácie zúčastnila 6.medzinárodnej konferencie skautiek a zjazdu vodkýň v anglickom Foxlease.

Kručay Tibor

Narodil sa v roku 1919. Skautom sa stal už pred 2.svetovou vojnou, ako činovník pokračoval aj po obnovení skautingu v roku 1945. Člen vedenia a miestonáčelník VI. Východoslovenskej oblasti v rokoch 1945 – 1949. V roku 1968 bol jedným z činovníkov, ktorí v Prešove obnovovali skauting. Bol prvým vodcom zboru skautov Prešov a III. skautskom sneme zvolený za člena revíznej rady Slovenského Junáka. Bol členom rady Východoslovenskej skautskej oblasti, po reorganizácii členom rady Poddukelskej oblasti. Zomrel v roku 1984. V roku 1969 vyznamenaný Hviezdou s ľaliami.

Kubík Ján MUDr.

Okresný spravodajca v Dolnom Smokovci poverený vedením Slovenského referátu ZJS RČS. V roku 1925 krajiný referent pre Slovensko. Krajinské vedenie prevzal v dobe, keď skauting na Slovensku sa dostal do prvej vážnej krízy a stagnácie. Jeho poslaním bolo oživiť a skonsolidovať slovenské skautské hnutie. Spolu s Alojzom Janzom a Františkom Riedlom zvýšili propagáciu skautingu na Slovensku a vytvorili skautské župy: Podunajskú, Trenčianskú a východoslovenskú.

Kubín Robert

(1910 – 1980) skautský činovník v Košiciach. Určitú dobu zastával funkciu vodcu I. zboru Zväzu junákov – skautov RČS Košice. Propagátor horolezectva v 21. Klube OS Jánošíkovi chlapani. V 50-tych rokoch zakladateľ horolezeckého oddielu Slávia Košice, významný funkcionár Slovenského horolezeckého zväzu IAMES. Vo Vysokých Tatrách uskutočnil niekoľko prvovýstupov, napr. južnou stenou Batizovského štítu, SZ komínom Bradavice, východným rebrom Štrbského Soliska,... Autor odborných článkov o horolezectve, aj ilustrátor v časopise Krásy Slovenska. Držiteľ zlatého odznaku IAMES.

Lemák Ladislav

(*1910) Za prvej republiky skautský činovník, neskôr vodca odbočky SKS v Košiciach, po vojne činovník Slovenského Junáka. V roku 1968 jeden z obnoviteľov skautingu v Košiciach.

Lukačovič Jozef

blumentálsky kaplán, zakladateľ SKS 1928

Matéffi Anton

stredoškolský profesor, zakladateľ 1003. slovenského oddielu A. Bernoláka v r.1940 v Košiciach. V tejto dobe, keď južné Slovensko bolo obsadené Maďarskom oddiel pôsobil v rámci Maďarského skautského zväzu. Spolu so slovenským dievčenským oddielom to

boli jediné slovenské skautské oddiely, ktoré v dobe 2.svetovej vojny v regióne východného Slovenska existovali oficiálne.

Matisko Ján JUDr. (*3.1.1920 - +15.1.2005) Člen Zväzu junákov - skautov a skautiek RČS. Začal skautovať ako vlčá v Prešove. Od roku 1935, kedy bol v 1. kmeni RS Prešov. V roku 1938 absolvoval XIII. kurz SLŠ – LŠ Východné Slovensko. Od roku 1945 pôsobil v Bratislave. Od roku 1990 bol činný v 1. odd. OS Bratislava. Jeho menovec Matisko (krstné meno nie je známe) v roku 1919 založil v Prešove prvý slovenský skautský oddiel a oddiel roverov.

Matuš Imrich – Kumo Pôsobil ako skautský činovník v Prešove, aj Sabinove. V 30-tych rokoch inštruktor SLŠ. V roku 1937 bol menovaný za župného spravodajcu Šariško-zemplínskej župy ZJSaS RČS. Pomáhal pri obnove skautingu v Prešove aj po vojne a v roku 1968. Skautským činovníkom bol aj jeho brat Július Matuš, ten však po vzniku 1. Slovenskej republiky sa stal vysokým funkcionárom Hlinkovej mládeže.

Matzenauer Oto ml. - Maco (*26.12.1932 - +24.6.1993). Skautom od 1945. LŠ Hodruša 1947, vodcovská skúška 1949. Pracoval ako zvukový majster. Obnoviteľ skautingu v roku 1990. Člen kmeňovej rady 1990 – 1992. Napísal: Oto Matzenauer, Juraj Šréter, Ivan Vykypěl: Vedíme vlčatá. Vydala Nadácia BP.

Meško Aristid, Ing. arch. (*30.8.1918 – +1996) V skautingu od roku 1928. Pred 2.svetovou vojnou člen 1. kmeňa RS Prešov, v roku 1937 absolvoval VLŠ, skautský činovník, od roku 1938 inštruktor. Po vojne pôsobil mimo Prešov.

Mihovič Ján (*28.5.1933 - +21.4.2011). Rodák z Podkarpatskej Rusi. Skautom sa stal po 2.svetovej vojne. V roku 1990 obnovoval skauting v Michalovciach a jeho okolí. Zastával funkciu vodcu 31.zboru Michalovce, aj funkciu vodcu okresu. Podieľal sa pri založení Východoslovenskej oblasti. Nositeľ striebornej medaily za vernosť.

Milecová Elena (*29.1.1924 - +16.4.2009) narodila sa v Ilave. Do skautingu vstúpila v r. 1931. Lesnú školu absolvovala v r. 1945 na Hodruši. V roku 1968 absolvovala inštruktorskú lesnú školu, pracovala ako vedúca spravodajského odboru dievčenského kmeňa a tiež ako mietonáčelníčka čl. Junáka.

Mičová Eva Ing. (*1960) Narodená v Trenčíne. Skautkou je od roku 1968. Absolvovala vodcovské kurzy a ako vodkyňa pracovala od roku 1970. Po 1990 bola vodkyňa 4. dievčenského oddielu Bratislava. Pracovala tiež ako tajomníčka dievčenskej kmeňovej rady.

Molnár Eudovít Člen ZJSaS RČS už za prvej republiky. Potom vodca 1.kmeňa roverov v Prešove. V roku 1948 menovaný za starostu VI. oblasti – Východoslovenskej. Po roku 1990 sa už do aktívnej činnosti pre vek a zdravotný stav nezapojil.

Naništa Ľudovít V decembri 1989 bol jedným zo šiestich členov prípravného výboru pre obnovenie činnosti Slovenského junáka.

Petrů Adolf Ing. CSc. prof. – (*1.5.1907 – +1981). Vyštudoval gymnázium vo Zvolene, ČVUT v Prahe – inžinierske staviteľstvo. V rokoch 1032 – 1939 pôsobil na Krajskom úrade v Bratislave, potom v MLHV a Výskumnom ústave vodohospodárskom v Prahe. V roku 1967 bol menovaný profesorom. V Junáku bol inštruktorom a vedúcim Slovenskej lesnej školy a členom náčelníctva Junáka.

8.5.1945 – 25.2.1948 skupinár LŠ pri výchovnom odbore
28.2 – 4.11.1946 spravodaj LŠ

Petrvalský Karel; Ing. Pravdepodobne do Košíc prišiel ako štátny zamestnanec po vzniku Československa z Čiech. Pracoval ako skautský činovník v Košiciach. V roku 1925 založil košický 14. klub tábornického odboru ZJS RČS. Dlhoročný krajský spravodajca OS pre Slovensko (od roku 1926).

Piknová Štefka (*28.12.1929 - +19.4.2018) Narodila sa v Bratislave, kde aj vstúpila do skautingu. Lesnú školu absolvovala v Hodruši a tiež LŠ pre včielky. V roku 1968 bola ako inštruktorka na LŠ. Bola tiež členkou dievčenskej kmeňovej rady. Spracovala metodiku výchovy včielok.

Princ Dalibor; Judr. – Dali; (*1957 - +2021) Jeden z popradských skautských činovníkov a po roku 1989 obnoviteľov skautingu v meste. Dlhoročný vodca 20.zboru Poprad. V roku 1997 bol na skautskom sneme zvolený za predsedu Zmierovacej rady SLSK.

Raškovský Martin, Mgr. – Veľký Medveď (*1972). Rodák zo Zemplína, rímskokatolícky kňaz. V roku 1997 založil skauting v obci Zborov. Niekoľko rokov zastával funkciu vodcu 42. zboru prof. Hlaváča. Nasledujúcich rokoch sa zapojil do skautskej činnosti vo Vranove nad Topľou a od roku 2004 je vodcom 126. zboru prof. Hlaváča v Hermanovciach (okr. Prešov). V roku 2000 sa podieľal pri založení skautskej oblasti, v rokoch 2004 – 2013 vodca Východoslovenskej oblasti. Odmenený vyznamenaním Služba skautingu.

Ripka Titus Skautovať začal ako vysokoškolák v Bratislave (r.1920). V ďalších rokoch bol vodcom oddielu v Trenčíne, potom v Žiline. Koncom roka 1925 prišiel do Prešova. Bol členom roverského kmeňa a od roku 1928 vodca 3.oddielu Prešov. Vyznamenaný osobne A.B. Svojsíkom počas 1. zjazdu Východoslovenskej župy v roku 1928. Neskôr zastával rôzne činovnícke funkcie, napr. v 30 – tých rokoch aj tajomníka okresu Prešov. Po 2.svetovej vojne žil a pracoval na západnom Slovensku.

Rónay Arpád Určitú dobu v rokoch 1. ČSR pôsobil v Prešove. V roku 1926 ako jeden z prvých zo Slovenska absolvoval kurz v Gillweli. Neskôr pôsobil ako inštruktor LŠ. V roku 1929 prednášal na II. kurze SLŠ na Sopotnici (medzi Veľkou Lodinou a Kysakom). Je spomínaný aj v správe zo 7. riadneho zjazdu ZJS RČS (Praha 16.2.1928).

Rónay Eugen

Absolvent Word Scouten Traing Camp – Gillwel Anglia – 15. –
25.7.1946

Rudáš František Dr. – Miestonáčekník Slovenského Junáka; ako vysokoškôlak sa zúčastnil SNP

Slivka Daniel, PhDr.- Xavier (*1975). V roku 2001 založil skauting v Stropkove a niekoľko rokov viedol tamojší zbor. Neskôr činovník Východoslovenskej oblasti (člen rady pre rozvoj, potom zástupca obl. vodcu) a Duchovnej rady SLSK. Od roku 2011 predseda DR a na XV. sneme v Prešove zvolený za člena náčelníctva. V roku 2017 ocenený významením Služba skautingu 1. stupňa.

Slivková Martina rod. Višňovská, PhDr. – Zváračka (*1981). Skautovať začala v Krompachoch (Podtatranská oblasť), členka zborovej rady. Po presťahovaní do Prešova členka 112.zboru Prameň Prešov – Sekčov. V roku 2007 na sneme v Poprade zvolená za 1.miestonáčekníčku SLSK, ktorú zastávala v rokoch 2007 až 2011. V roku 2014 odmenená významením Služba skautingu 2. stupňa.

Slivková Olga rod.Čarnogurská (*1936 - +2024) prezidentka skautskej gildy Slovenska

Svobodová (Milecová) Michaela – Miša (*1951) v Bratislave. Skautkou od 1968. 4. dievčenský oddiel Bratislava viedla od r. 1969. Pracovala v dievčenskej kmeňovej rade a v Bratislavskej skautskej rade.

Daniela Šindlerová Mgr. – Danká (*1954). Študovala na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici matematiku, hudobnú výchovu a pedagogiku.. je vydatá a má tri dcéry. Skautkou sa stala v roku 1968. Absolvovala radcovský aj vodcovský kurz, medzinárodnú lesnú školu v Zubří. Pracovala ako vodkyňa oddielu, v dievčenskej kmeňovej rade a ako miestonáčekníčka SLSK bola zvolená na VI. sneme SLSK.

Štofko Vojtech

(23.8.1910 – 2004). Jeho otec bol horárom, mal blízky vzťah k prírode. Skautovať začal počas štúdia v Košiciach v roku 1927. Po návrate domov na prelome 30-tych rokov založil zväzový skauting vo Vranove nad Topľou, vodca zboru a zástupca okresného spravodajcu. Neskôr pôsobil v Prešove a až do svojej smrti bol členom klubu OS v 49.zbore Prešov. Bol špecialistom na liečivé byliny. Je autorom publikácie Pomocná fytoterapia a autobiografickej knihy Z horárne. Civilným zamestnaním bol poštovým úradníkom.

Šúrová (Valkovcová) Danica Ing. (1956) narodila sa v Martine. Skautkou je od roku 1968 a odvtedy pracovala v 2. dievčenskom odd. Bratislava. Po roku 1990 pracovala v dievčenskej kmeňovej rade.

Tomášik Ján – Tik-tak (* - + xx12.2005) Patril medzi prvých skautských činovníkov a priekopníkov ideálov BP v Prievidzi. V 30-tich rokoch pôsobil ako vodca 1. odd. skautov, neskôr od roku 1968 už ako okresný vodca. Počas socializmu neváhal riskovať pre skauting i svoju osobnú kariéru riaditeľa základnej školy.

Truchlík Ján „Dunivý Hrom“ (*23.1.1931 – 26. 9. 1988) Do skautingu vstúpil v roku 1968. V roku 1952 bol odsúdený za velezradu na 22 rokov a poslaný do Jáchymova. Tu sa zoznámil s viacerými vzdelanými vedcami, hlavne archeológmi a naučil sa 5 jazykov. Po návrate z väzenia bol zamestnaný v Slovenskom banskom múzeu v Banskej Štiavnici ako konzervátor a z Archeologického ústavu SAV dostal povolenie robiť archeologický výskum na Sitnianskom hrade. Tu založil oddiel chlapcov, ktorý po obnovení skautingu sa stal oddielom roverov. V roku 1968 absolvoval Vodcovskú lesnú školu v Blatnickej doline. Náčelníctvom Slovenského skautingu bol poverený vykonávať vodcu oddielu roverov. 13.10.1995 Náčelníctvo Slovenského skautingu mu udelilo vyznamenanie „Za skautskú vernosť II. stupňa“.

Urík Ondrej (*21.5.1920 – +21.1.1996). Narodil sa v Topoľčanoch, ale jeho rodina sa v roku 1933 presťahovala do Nitry. Skautovať začal, aj so svojim bratom, v 4. oddieli "Živno" Nitra v roku 1936. Na jeho počesť bola klubovňa 3. zboru skautiek a skautov v Nitre na Malej ulici pomenovaná ako "Ondrova klubovňa" (druhá polovica 90. rokov).

Vyznamenania:
Skautská láska.

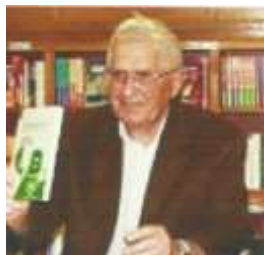
Vinter Ján; Mgr. – Johnny (*1976). Do skautingu vstúpil v Prešove v roku 1992, člen 3.oddielu skautov. Neskôr významný skautský činovník v Košiciach. Zakladateľ a dlhoročný vodca 68. zboru Biele vrany Košice. Inštruktor SLSK a držiteľ vyznamenania Služba skautingu (1.stupňa) . Skautskou činovníčkou a inštruktorkou SLSK je aj jeho manželka Jana, rod. Juhášová, ktorej na sneme v roku 2013 bolo udelené vyznamenanie Služba skautingu 2. stupňa.

Vitásek Alois RNDr. – Ben – (*20.1.1956 - +22.3.2003) Začal skautovať v roku 1968 v Prostejove. Po roku 1989 pomáhal pri skautských aktivitách v Banskej Bystrici a v roku 1994 založil vlastný oddiel. Stal sa zborovým vodcom 59. zboru. Staral sa o obnovu a údržbu skautskej chaty v Tulnej doline pod Krížnou. Motivoval oldskautov k spracovaniu histórie banksobystrického skautingu. Tragicky zahynul počas výpravy, keď sa snažil zachrániť skauta, ktorý sa pošmykol na zľadovateľom kopci. Civilným povoláním bol geológ, ako koníčku sa

venoval speleológii. Z oboch odborov publikoval aj niekoľko odborných článkov.

Weiszlovits Štefan: narodený 17.1.1930 v Košiciach. Detstvo však prežil v Prešove. Člen skautskej organizácie Hašomer Hacair. Ako jediný z rodiny prežil holocaust. Po druhej svetovej vojne pracoval ako činovník obnovenej skautskej organizácie Hašomer Hacair organizoval odchod preživšej židovskej mládeže do Palestíny. Podieľal sa pri presune maďarských židovských emigrantov cez Slovensko do Rakúska (tzv. bricha) v roku 1949. Zastával funkciu tajomníka prešovského kenu Hašomer Hacairu (ken – miestna organizačná jednotka Hašomeru). Do Izraelu emigroval v roku 1949. Tam prijal hebrejské meno **Yehuda Lahal**. Známy izraelský spisovateľ a novinár. V 90-tych rokoch spolupracoval so slovenskými a českými masmédiami.

Zabloudilová Anna – Zanka (*1947); Skautská činovníčka zo Strážskeho. Členka SLSK od roku 1990. Viedla skautský oddiel, neskôr zastávala funkciu vodkyne zboru a zástupkyne okresného vodcu. Od roku 1991 inštruktorka Dievčenskej lesnej školy a členka kmeňovej rady. Aktívna aj mimo skauting vo zväze žien, za čo získala ocenenie pre dobrovoľníkov – Srdce na dlani košického samosprávneho kraja. Pracuje aj vo Zväze protifašistických bojovníkov, kde jej bola udelená medajla M.R. Štefánika.

Zahradník Anton - (*13.12.1913). Do skautingu vstúpil v r. 1926. Činovníkom bol do r. 1946. 24. apríla 1947 Náčelníctvo Československého Junáka mu udelilo Junácky križ „za vlast’ 1939 – 45“ bronzový stupeň - uznanie zásluh, ktoré získal v boji za oslobodenie republiky. Československej v čase neslobody a osvedčil tak junáckeho ducha a vernosť junáckemu poriadku.

Register:

Androvič Štefan	3
Balabán Anton	5
Balažia Jozef	6
Bartosiewicz Dominik	8
Bičová Mária	9
Birkuš Štefan	10
Blažko Daniel	11
Bojanovský Jozef	13
Boško Jozef	14
Brabenec Vojtech	15
Brod'áni Anton	16
Cvengroš Vojtech	17
Černák Alexander	18
Červený Jozef	19
Dobrovolný Miroslav	20
Doliak Dušan	22
Domanický Ľudovít	23
Dorniaková Libuša	24
Dulík Rudolf	25
Dutko Juraj	26
Ďurčanský Oleg	27
Eckhausová Edita	28
Felber Anton	29
Filus Mikuláš	30
Gabmayer Emil	31
Gašparík František	32
Gero Tibor	34
Grandtner Ctibor	35
Halahyja Alexander	36
Halahyja Juraj	37
Hanuš František	38
Hanzély Ján	41
Herczeg Alojz Bernard	42
Hlaváč Štefan	44
Horký Jozef	45
Horna Bohuslav	46
Horník Viktor	48
Hottmar Lubor Ing.	50
Chromek Igor	52
Chromeková Anna	55
Jablonská Mária Jana	58
Jablonský Ivan	60
Janček Ivan	62
Janček Mikuláš	63
Janečka Vladimír	64

Janišová Danica	65
Janota Igor	67
Janota Peter	69
Janotová Nórika	71
Janza Alojz	72
Jízdny Miroslav	73
Jurecký Pavol	75
Jurík Rudolf	77
Kadlečková Kamila	78
Kaman Bohumil	79
Kancír Jozef	81
Karpíšek Ladislav	82
Korec - Ján Chryzostom kardinál	83
Krajčirovičová Jarka	85
Králiček Karol	86
Kvasnica Marián	87
Kysel'ová Jurajová Lýdia	89
Legutký Andrej	91
Letko Štefan	93
Lezo Marián	94
Libantová Augusta	95
Lieskovský Rudolf	96
Lieskovský Tibor	97
Linek Peter	98
Loebl Jaroslav	99
Lombardini Zolo	101
Lukáč Rastislav	102
Macek Alojz	104
Maceková Emília	105
Makovník Ján	106
Maléter Pál	107
Masaryk Štefan	108
Matzenauer Otto st.	109
Maule Václav Stanislav	110
Melzer Vladimír	111
Michalec Ivan	112
Mikloš Jozef	113
Mikulová Mária	114
Mitrík Ján	115
Nagy Jozef	116
Nálepka Ján	117
Navrátil Miloš	118
Novák Michal	119
Očkovská Filka	120
Olexa Ladislav	121
Ondrušek Lubo	123
Oravcová Anna	124

Osuský Bonaventur	125
Ozábal Jozef	127
Ozábal Ladislav	128
Ozábal Ľudovít	130
Ozábal Vladimír	131
Paška Jozef	132
Pecho Pečnerová Mária	133
Petkíš Edmund	134
Petriček Jozef	135
Pokorný Ján	136
Reik Martha Chaviva	138
Revický Karol	139
Rieger Gabriel	140
Rubeš Václav	142
Satinský Július	144
Schiffler Oskar Mgr.	145
Schmidt Marián Ing.	147
Schwab Bedrich	148
Siracká Eva MUDr. DrSc.	149
Skokan Ján	150
Slávik Vojtech	152
Smatanová Alžbeta	153
Sokol Tibor	154
Stanek Ján Juraj	155
Straka Juraj	156
Straková Eva	157
Stránsky Antonín	159
Strnad Jan	162
Stržínek Miloslav	163
Šimková Mária Maňka	164
Šimková Mária Nšo či	166
Škvarenina Pavel	167
Šlosár Miloš	168
Šmilauer František	169
Šnejdárek Jozef arm. gen.	171
Šteffek Jozef	172
Štěpánková Eva	174
Štifnerová Anna	175
Treľová Anna	176
Trizuljaková Alexandra	177
Tóth Vojtech	178
Turi-Nagy Ladislav	180
Václav Vladimír	181
Václavová Zora	182
Valovič Jozef	183
Vaňková Iva	185
Vlčeková Galina	186

Votruba Jozef	187
Zelienka Ľudovít	188

II.časť

Balejka Vladimír	191
Bečvár František	191
Bočák Jozef	191
Boniš Jozef	191
Buczko Emil	192
Čiernohorská Viktória	192
Dengo Eduard	192
Dulík Jozef	192
Estočko Jozef	192
Hanudel Pavol	192
Haverl Leopold	192
Havránek Miroslav	193
Hrehuš František	193
Humeňanský Július	193
Chmelo Dionýz Kornel	193
Jančík Jozef	193
Janota Dušan	194
Juščák Peter	194
Kapralčík Tibor	194
Karšay Pavol	194
Knapík František	194
Kováčová Jana	194
Kovalík Martin	195
Kručay Tibor	195
Kubík Ján	195
Kubín Róbert	195
Lemák Ladislav	195
Lukačovič Jozef	195
Matéffi Anton	195
Matisko Ján	196
Matúš Imrich	196
Matzenauer Oto ml.	196
Meško Aristid	196
Mihovič Ján	196
Milecová Elena	196
Mičová Eva	196
Molnár Ľudovít	197
Naništa Ľudovít	197
Petrů Adolf	197
Petřvalský Karel	197

Piknová Štefka	197
Princ Dalibor	197
Raškovský Martin	197
Ripka Titus	197
Rónay Arpád	198
Rónay Eugen	198
Rudáš František	198
Slivka Daniel	198
Slivková Martina	198
Slivková Oľga	198
Svobodová Michaela	198
Šindlerová Daniela	198
Štofko Jozef	199
Šúrová Danica	199
Tomášik Ján	199
Truchlík Ján	199
Urík Ondrej	199
Vinter Ján	199
Vitásek Alois	199
Weiszlovits Štefan	199
Zabloudilová Anna	199
Záhradník Anton	200

Kolektív autorov
Spracovali: Peter Janota, Miroslav Jízdny, Jozef Mikloš
Osobnosti skautingu na Slovensku
4. rozšírené vydanie

ISBN

Slovenský skauting - Historická komisia 2021
Neprešlo jazykovou úpravou
Korigoval a upravil: Ing. Miroslav Jízdny